

**Raport
o Stanie Gminy Miejskiej Kłodzko
za 2018 rok**

maj 2019 r.

Wstęp

Raport o Stanie Gminy Miejskiej Kłodzko obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza Miasta Kłodzka w roku 2018 r. Zawiera informacje dotyczące polityk, programów, strategii realizowanych przez Gminę Miejską Kłodzko i jej jednostki organizacyjne, współpracy z innymi społecznościami samorządowymi, stanu finansów Gminy Miejskiej Kłodzko, stanu mienia komunalnego, infrastruktury komunalnej, promocji i turystyki, kultury i sportu, oświaty, polityki społecznej, rozwoju zasobów ludzkich w sektorze samorządowym, a także sposobu wykonania uchwał podjętych przez Radę Miejską w Kłodzku.

Opracowanie wykonano w oparciu o materiały źródłowe udostępnione przez Kierowników Wydziałów Urzędu Miasta w Kłodzku, miejskich jednostek organizacyjnych i innych instytucji mających oddziaływanie na życie gospodarcze miasta.

Składamy podziękowania wszystkim wydziałom Urzędu Miasta w Kłodzku, miejskim jednostkom organizacyjnym oraz wszystkim podmiotom, które udostępniając dane przyczyniły się do powstania tej publikacji.

Raport o Stanie Gminy Miejskiej Kłodzko za 2018 rok zawiera dane według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. o ile nie zaznaczono inaczej.”

Spis treści

I. Informacje ogólne.....	2
II. Informacje finansowe	4
III. Informacje o stanie mienia komunalnego	16
IV. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii	21
V. Przedsiębiorcy działający na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko.....	118
VI. Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Kłodzku	130
VII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi	143
VIII. Efekty działań prowadzonych w 2018 r.	147
Podsumowanie	219

I. Informacje ogólne

A. Ogólna charakterystyka Gminy Miejskiej Kłodzko (w tym demografia):

Kłodzko, centrum regionu o charakterze typowo turystycznym i wypoczynkowym, największe miasto Ziemi Kłodzkiej - jednego z najpiękniejszych zakątków południowo - zachodniej Polski, będące stolicą historycznego hrabstwa kłodzkiego. Powierzchnia 24,84 km².

Kłodzko jest ważnym węzłem kolejowym i drogowym. Miasto posiada bezpośrednie połączenia kolejowe oraz autobusowe z wszystkimi większymi miastami Polski.

Ważniejsze połączenia drogowe:

- droga krajowa nr 8 (Wrocław – Kłodzko- Kudowa),
- droga krajowa nr 33 (Kłodzko- Międzylesie),
- droga krajowa nr 46 (Kłodzko- Opole),
- droga krajowa nr 381 (Kłodzko- Wałbrzych),
- obwodnica Kłodzka w ciągu drogi krajowej nr 33 wraz z łącznikiem drogi krajowej nr 46.

Najbliższe lotniska:

- Wrocław (80 km),
- Praga (220 km),

Dzięki licznym przejściom granicznym z Kłodzka blisko jest również do większych miast europejskich: Pragi, Brna, Bratysławy czy Wiednia.

Atrakcje turystyczne:

- **Podziemna Trasa Turystyczna im. 1000-lecia Państwa Polskiego** została wytyczona w labiryncie kłodzkich podziemi w latach 60. XX wieku. Prowadzi od ul. Zawiszy Czarnego do ul. Czeskiej u podnóża twierdzy i ma długość ok. 600 m. Ciekawa jest zarówno historia powstawania tych rozległych piwnic, jak i utworzenia w nich trasy turystycznej. Więcej informacji na stronie: <http://www.podziemia.klodzko.pl/>
- **Muzeum Ziemi Kłodzkiej** to miejsce, które powinien zwiedzić każdy turysta odwiedzający Kłodzko. Placówka mieści się w barokowym gmachu dawnego konwiktów jezuickiego, którego budowę rozpoczęto w II połowie XVII i ostatecznie zakończono w I połowie XVIII w. Konwikt (w XVII-XVIII w. tak określano internat dla uczniów szkoły, mieszczący się poza jej terenem) to jeden z najpiękniejszych obiektów w mieście. Więcej informacji na stronie: <http://www.muzeum.klodzko.pl/>
- **Twierdza Kłodzko** to jeden z najważniejszych i najbardziej okazałych zabytków Dolnego Śląska. Z jej wyższych partii można podziwiać przepiękną panoramę miasta i okolicznych gór, wewnątrz – zobaczyć dobrze zachowane ślady kultury militarnej i wystawy poświęcone historii tego miejsca, a w podziemnych labiryntach – poczuć klimat dawnego żołnierskiego życia. Więcej informacji na stronie: www.twierdza.klodzko.pl
- **Most św. Jana** jest jednym z najbardziej charakterystycznych zabytków Kłodzka, łączący starówkę z częścią miasta zwaną Wyspą Piasek. Początek budowy mostu datowany jest bardzo różnie, ponieważ istnieją dwa źródła mówiące o jego powstaniu. Według pierwszego jest to 1281 rok, data ta została wykuta pod figurą Chrystusa na krzyżu i nie zgadza się ona z drugim źródłem czyli datą 1286 rok podaną przez kronikarza Georga Promnitza.

Więcej informacji na stronie: <http://www.klodzko.pl/pl/dla-turysty/atracje-turystyczne/30-most-sw-jana>

• **Zabytki sakralne:**

- Kościół Parafialny Wniebowzięcia NMP,
- Kościół i klasztor OO. Franciszkanów,
- Kościół pw. Św. Jerzego i św. Wojciecha.

Więcej informacji na stronie: <http://www.klodzko.pl/pl/dla-turysty/atracje-turystyczne/29-zabytki-sakralne>

Demografia:

Stan mieszkańców na koniec 2018 r. w Kłodzku wynosił **25161** osób zameldowanych na stałe.

Poniżej przedstawiamy dane dotyczące ludności miasta w roku 2018

Rok	2018
Ludność ogółem	25161
Mężczyźni	11645
Kobiety	13516
Osoby w wieku przedprodukcyjnym (0-17)	3830 M 1996 K 1834
Osoby w wieku produkcyjnym M (18-64) K (18-59)	14701 M 7651 K 7050
Osoby w wieku poprodukcyjnym	6630 M 1998 K 4632
Ilość urodzeń	358
Ilość zgonów	352
Gęstość zaludnienia osób/km ²	1012,9

II. Informacje finansowe

Polityka budżetowa Gminy Miejskiej Kłodzko realizowana jest w oparciu o uchwalaną corocznie przez Radę Miejską w Kłodzku uchwałę budżetową, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków, którymi dysponuje gmina. Podjęta w dniu 21 grudnia 2017 r. uchwała budżetowa na rok 2018 Nr L/370/2017 gwarantowała realizację głównych kierunków stabilnego i zrównoważonego rozwoju Kłodzka.

A. Stan finansów Gminy Miejskiej Kłodzko:

Dochody

Wysokość osiąganych dochodów budżetowych określa pozycję finansową gminy. W ostatnich latach dochody Gminy Miejskiej Kłodzko utrzymywały się na wysokim poziomie i wykazywały tendencję rozwojową, co ilustruje poniższa tabela.

Tabela: Struktura dochodów Gminy Miejskiej Kłodzko w latach 2016-2018

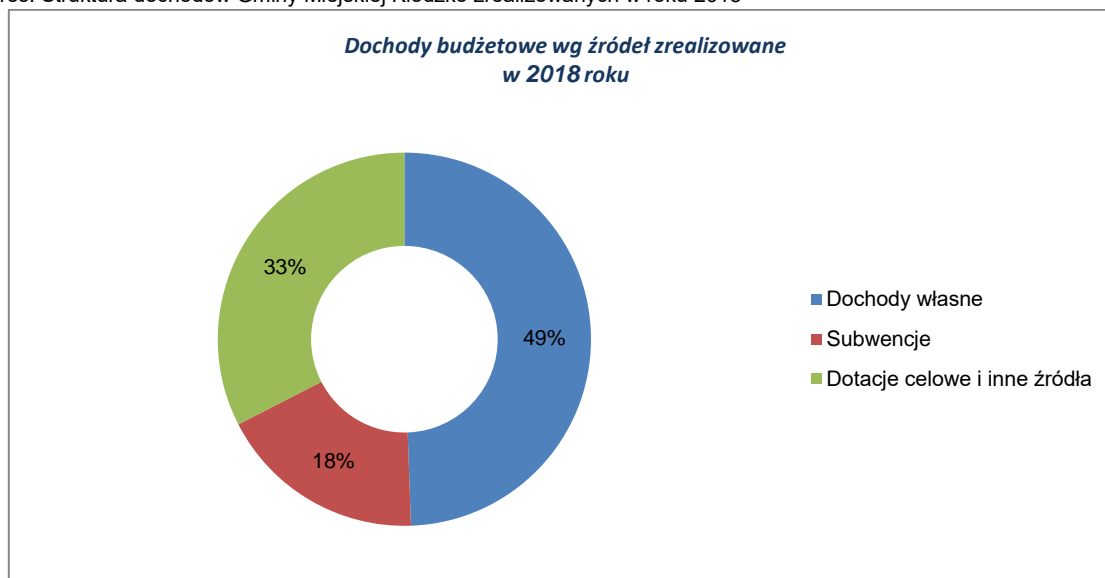
Wyszczególnienie	Wykonanie na 31.12.2016 r.	Wykonanie na 31.12.2017 r.	Wykonanie na 31.12.2018 r.	Struktura w %		
				2016	2017	2018
1	3	4	5	6	7	8
DOCHODY OGÓŁEM	95 291 027,09	100 535 790,80	116 772 955,86	100,00%	100,00%	100,00%
1. Dochody własne gminy, w tym:	52 555 602,45	54 506 692,29	57 727 953,67	55,15%	54,22%	49,44%
1.1. Podatki i opłaty lokalne	21 026 340,32	21 793 345,28	21 995 278,08	40,01%	39,98%	38,10%
1.2. Podatki i opłaty pobierane przez Urzędy Skarbowe	1 710 703,10	1 959 906,85	2 251 763,84	3,26%	3,60%	3,90%
1.3. Dochody z mienia	7 487 066,16	7 387 384,71	6 727 881,98	14,25%	13,55%	11,65%
1.4. Pozostałe dochody	2 082 733,42	1 918 713,29	2 491 892,93	3,96%	3,52%	4,32%
1.5. Udziały w podatkach budżetu państwa	20 248 759,45	21 447 342,16	24 261 136,84	38,53%	39,35%	42,03%
2. Subwencje	18 451 893,00	19 410 641,00	21 042 769,00	19,36%	19,31%	18,02%
3. Dotacje celowe i inne źródła	24 283 531,64	26 618 457,51	38 002 233,19	25,48%	26,48%	32,54%
3.1. Dotacje otrzymane z budżetu państwa w tym:	23 081 440,55	25 748 923,62	26 787 378,42	95,05%	96,73%	70,49%
3.2. Dotacje otrzymane na podstawie porozumień między jedn. sam. terytorialnego	573 005,74	476 861,88	521 393,19	2,36%	1,79%	1,37%
3.3. Dotacje otrzymane z funduszy celowych:	285 636,87	0,00	9 938,00	1,18%	0,00%	0,03%
3.4. Wpływy z tytułu pomocy finansowej między jedn. sam. terytorialnego	165 000,00	0,00	925 000,00	0,68%	0,00%	2,43%
3.5. Środki na dofinansowanie z innych źródeł	178 448,48	392 672,01	9 758 523,58	0,73%	1,48%	25,68%

W porównaniu do roku 2017 dochody ogółem wzrosły o 16,2 % co było wynikiem wzrostu wpływów zarówno z dochodów własnych (o 5,9%), subwencji (o 8,4%) oraz dotacji (o 42,8%). Kolejnym pozytywnym zjawiskiem jest wysoki wskaźnik dochodów własnych w dochodach ogółem. Daje to podstawę do kształtowania lokalnej polityki rozwojowej, wspomagając podejmowanie decyzji długoterminowych dotyczących poziomu inwestycji czy zaciągania kredytów. Ponadto świadczy to o tym, że Kłodzko posiada budżet o znacznym stopniu samodzielności, co pozwala w pewnym stopniu uniezależnić się od transferów dotacji

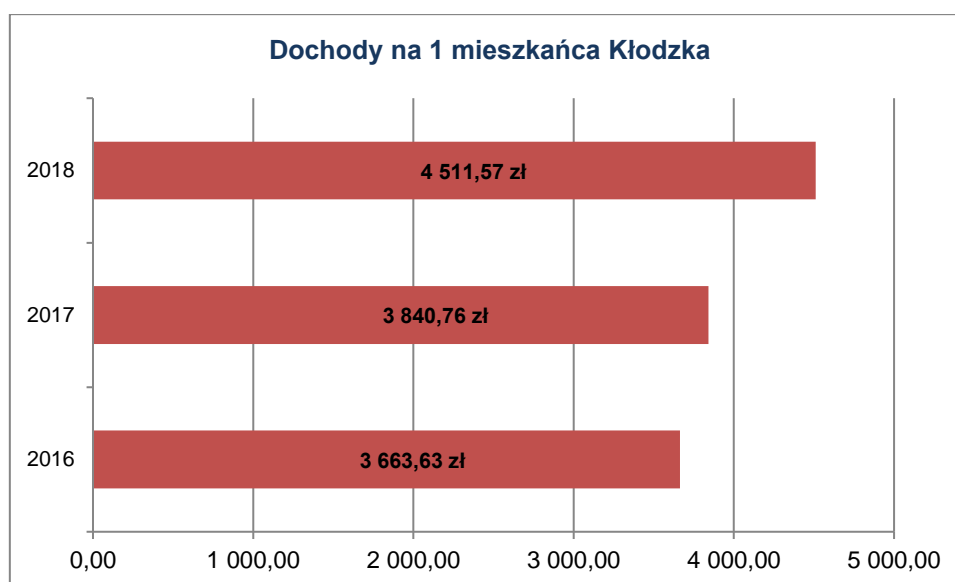
z budżetu państwa. W ostatnich latach wskaźnik ten kształtował się na poziomie 55%, w roku 2018 wyniósł 49,4% co było wynikiem znacznego wzrostu wpływów z dotacji UE (w ujęciu pieniężnym dochody własne wzrosły w porównaniu do roku poprzedniego). Szczegółową strukturę dochodów zrealizowanych w roku 2018 prezentuje poniższy wykres.

Wykres: Struktura dochodów Gminy Miejskiej Kłodzko zrealizowanych w roku 2018

Zasobność gminy oraz jej możliwości rozwojowe odzwierciedla również wskaźnik dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca. W Kłodzku wskaźnik ten systematycznie się zwiększa, co ilustruje poniższy wykres.

Wykres: Średnie dochody, przypadające na 1 mieszkańca Kłodzka

Wydatki

Jedną z podstawowych funkcji samorządu terytorialnego jest dystrybucja środków publicznych. Wydatki budżetowe są odzwierciedleniem realizacji zadań wykonywanych przez gminę. W wielkości poszczególnych rodzajów wydatków znajdują odbicie kierunki i zakres zadań powierzonych gminie do wykonania, w szczególności w ustawie o samorządzie gminnym. Poziom i struktura wydatków budżetowych są wyrazem polityki samorządu w zakresie realizacji celów społecznych i gospodarczych. Podobnie jak w przypadku dochodów, w ostatnich latach wydatki Gminy Miejskiej Kłodzko utrzymywały się na wysokim poziomie i wykazywały tendencję wzrostową, co ilustruje poniższa tabela.

Tabela: Wysokość oraz struktura wydatków Gminy Miejskiej Kłodzko w latach 2016-2018

Wyszczególnienie	Wykonanie na 31.12.2016 r.	Wykonanie na 31.12.2017 r.	Wykonanie na 31.12.2018 r.	Struktura w %		
				2016	2017	2018
1	3	4	5	6	7	8
WYDATKI OGÓŁEM	90 251 902,83	94 431 931,61	118 543 944,51	100,0%	100,0%	100,0%
Wydatki bieżące	83 025 064,81	87 654 062,96	90 946 910,22	92,0%	92,8%	76,7%
Wydatki majątkowe	7 226 838,02	6 777 868,65	27 597 034,29	8,0%	7,2%	23,3%

Dynamika wydatków ogółem w roku 2018 w porównaniu do roku poprzedniego wyniosła 25,5%. Było to wynikiem wysokiego wzrostu wydatków majątkowych. Poziom wydatków osiągnięty w latach 2015-2017 jest efektem prowadzonej polityki oszczędnościowej wynikającej z trudnej sytuacji finansowej gminy, w szczególności wysokiego zadłużenia a w konsekwencji spłat kredytów przypadających na te lata. Był to również okres przygotowań do pozyskiwania środków zewnętrznych z naborów uruchamianych w ramach nowej perspektywy finansowej UE. W wyniku tych działań w roku 2018 udało się zrealizować wydatki majątkowe na poziomie 27 597 034,29 zł, co stanowiło 23,3 % wydatków ogółem. Podkreślić należy w tym miejscu, że wskaźnik wydatków ponoszonych na inwestycje jest miarą atrakcyjności danej gminy.

Zadłużenie

Na koniec 2014 roku kwota długu Gminy Miejskiej Kłodzko wynosiła 44 520 938,63 zł. Prowadzona w następnym okresie polityka finansowa miała na celu doprowadzenie długu do bezpiecznego poziomu, co miało na celu nie tylko spełnienie określonych w ustawie o finansach publicznych wymogów w zakresie zadłużania jst, ale również obniżenie kosztów obsługi tego zadłużenia. Cel ten udało się zrealizować obniżając kwotę długu o 17 226 011,78 zł do poziomu 27 294 926,85 zł na koniec roku 2018. W rezultacie spadły również koszty obsługi zadłużenia. W roku 2014 koszty te stanowiły kwotę 1 500 368,34 zł, natomiast w roku 2018 wyniosły 546 458,71 zł. W tym miejscu warto również wskazać na pozytywne efekty przeprowadzonych w roku 2018 zmian warunków finansowania zobowiązań Zakładu Administracji Mieszkaniami Gminnymi Gminy Miejskiej Kłodzko Sp. z o.o. z tytułu zawartej w dniu 30 grudnia 2011 r. umowy przejęcia długu. Przejęte przez spółkę zobowiązanie stanowiło dług Gminy Miejskiej Kłodzko z tytułu zrealizowanego zadania inwestycyjnego p.n. „Budowa krytej pływalni wielozadaniowej wraz z opracowaniem dokumentacji wykonawczej, zlokalizowanej przy Szkole Podstawowej nr 3 w Kłodzku”. Obecny model finansowy oparty jest na trójstronnej umowie wsparcia, zawartej pomiędzy bankiem, Gminą Miejską Kłodzko i Zakładem Administracji Mieszkaniami Gminnymi Gminy Miejskiej Kłodzko Sp. z o.o. Zgodnie z umową Gmina nadal zobowiązana będzie do zapewnienia

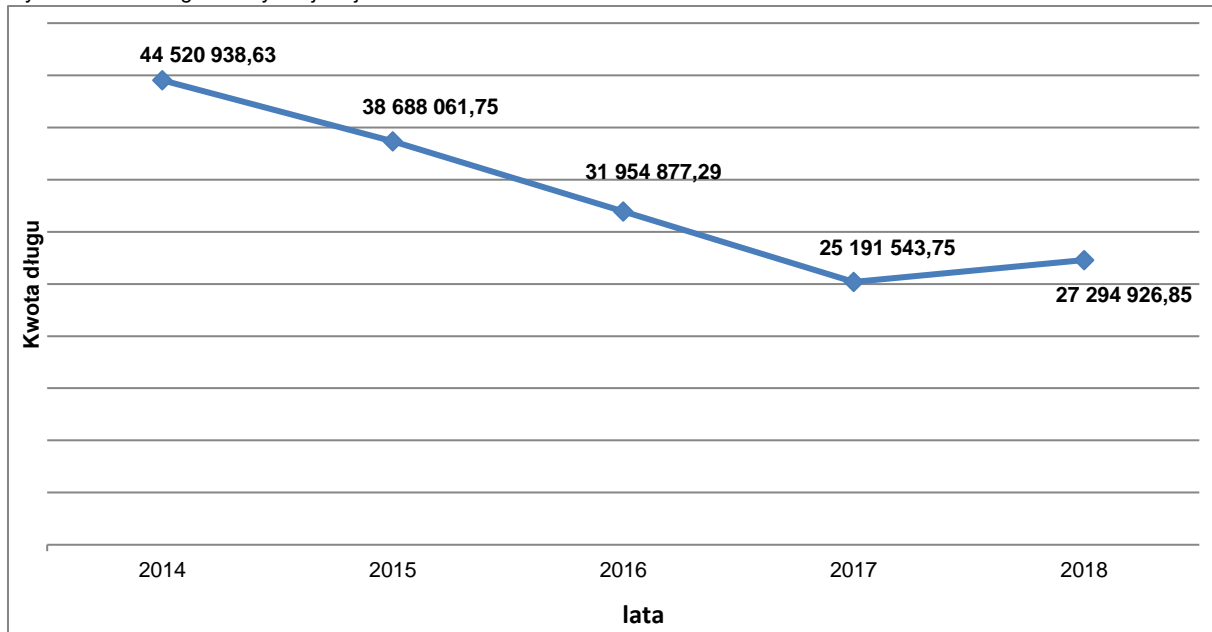

terminowej obsługi kredytu wraz z odsetkami, poprzez dokapitalizowanie spółki zgodnie z przyjętym harmonogramem. Zmianie ulega natomiast forma zabezpieczenia wierzytelności poprzez odstąpienie przez bank z instytucji poręczenia. W efekcie tej zmiany w latach 2019-2024 znacznemu zwiększeniu ulega tzw. „bufor bezpieczeństwa” (różnica pomiędzy maksymalnym wskaźnikiem spłat zobowiązań obliczonym zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, a wskaźnikiem spłat faktycznych w każdym roku prognozy). Ponadto wynegocjowano obniżenia przez bank marży do wysokości 1,29% (poprzednio 2,5%), w skutek czego zmniejszeniu ulegną koszty odsetek związanych z obsługą tego długu. Z tego tytułu w latach 2019-2024 oszczędności wyniosą 439 073,00 zł.

Kształtowanie się kwoty długu Gminy Miejskiej Kłodzko w ostatnich latach przedstawia poniższy wykres.

Wykres: Kwota długu Gminy Miejskiej Kłodzko w latach 2014-2018.

B. Wykonanie budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko:

Analizując główne pozycje budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko planowane na rok 2018 należy wskazać, że ich realizacja przebiegła zgodnie z planem. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela: Kwota długu Gminy Miejskiej Kłodzko w latach 2014-2018.

Wyszczególnienie	Planowane	Wykonane	% (3/2)
1	2	3	4
I. Planowane DOCHODY	116 766 548,40	116 772 955,86	100,01%
a) dochody bieżące	101 630 891,75	102 922 482,31	101,27%
b) dochody majątkowe	15 135 656,65	13 850 473,55	91,51%
II. Planowane WYDATKI	121 155 611,98	118 543 944,51	97,84%
a) wydatki bieżące	93 190 205,97	90 946 910,22	97,59%

Wyszczególnienie	Planowane	Wykonane	% (3/2)
1	2	3	4
b) wydatki majątkowe	27 965 406,01	27 597 034,29	98,68%
III. NADWYŻKA/DEFICYT	-4 389 063,58	-1 770 988,65	40,35%
IV. FINANSOWANIE	4 389 063,58	4 455 516,20	
V. PRZYCHODY	10 505 980,46	10 572 433,08	100,63%
w tym;			
kredyty długoterminowe	8 974 357,46	8 900 000,00	99,17%
kredyty krótkoterminowe	0,00	0,00	
wolne środki, o których mowa w art.. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych	1 531 623,00	1 672 433,08	109,19%
VI. ROZCHODY	6 116 916,88	6 116 916,88	100,00%
w tym;			
- spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów	6 116 916,88	6 116 916,88	100,00%
VII. WYNIK	0,00	2 684 527,55	

Zaplanowane na rok 2018 dochody zostały zrealizowane nieznacznie ponad plan (100,01%). Wynika to z realizacji dochodów bieżących na poziomie 101,23% planu. W ujęciu pieniężnym największy wpływ na osiągnięcie takiego poziomu miały m.in. wpływy z:

- udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych – 22 859 310,00 zł,
- dotacji rządowych na realizację zadań zleconych gminie – 20 983 816,81 zł,
- subwencji oświatowej – 16 876 568,00 zł,
- podatku od nieruchomości – 14 358 253,30 zł,
- dotacji rządowych na realizację zadań własnych gminy – 4 871 654,67 zł,
- wpływy z innych lokalnych opłat – 4 926 311,10 zł.

Dochody majątkowe zostały zrealizowane na poziomie 91,5% planu, co wynika z niższego niż zakładano wykonania dochodów ze sprzedaży mienia. W dalszym ciągu występuje małe zainteresowanie lokalami użytkowymi oraz nieruchomościami niezabudowanymi, które gmina planuje przeznaczyć do sprzedaży. Zaznaczyć należy, że podejmowane są dodatkowe działania mające na celu podniesienie atrakcyjności oferowanych nieruchomości, zarówno pod względem ich usytuowania jak i przeznaczenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Bardzo istotnym źródłem finansowania działalności gminy w roku 2018 były pozyskane środki zewnętrzne. Wśród nich dominującą pozycję stanowiły środki europejskie. Miasto Kłodzko aplikowało również o dotacje rządowe w ramach prowadzonych postępowań konkursowych oraz otrzymało dotację z powiatu kłodzkiego. Szczegółowe informacje zawiera poniższa tabela.

Tabela: Środki pozabudżetowe zrealizowane przez Gminę Miejskiej Kłodzko w roku 2018.

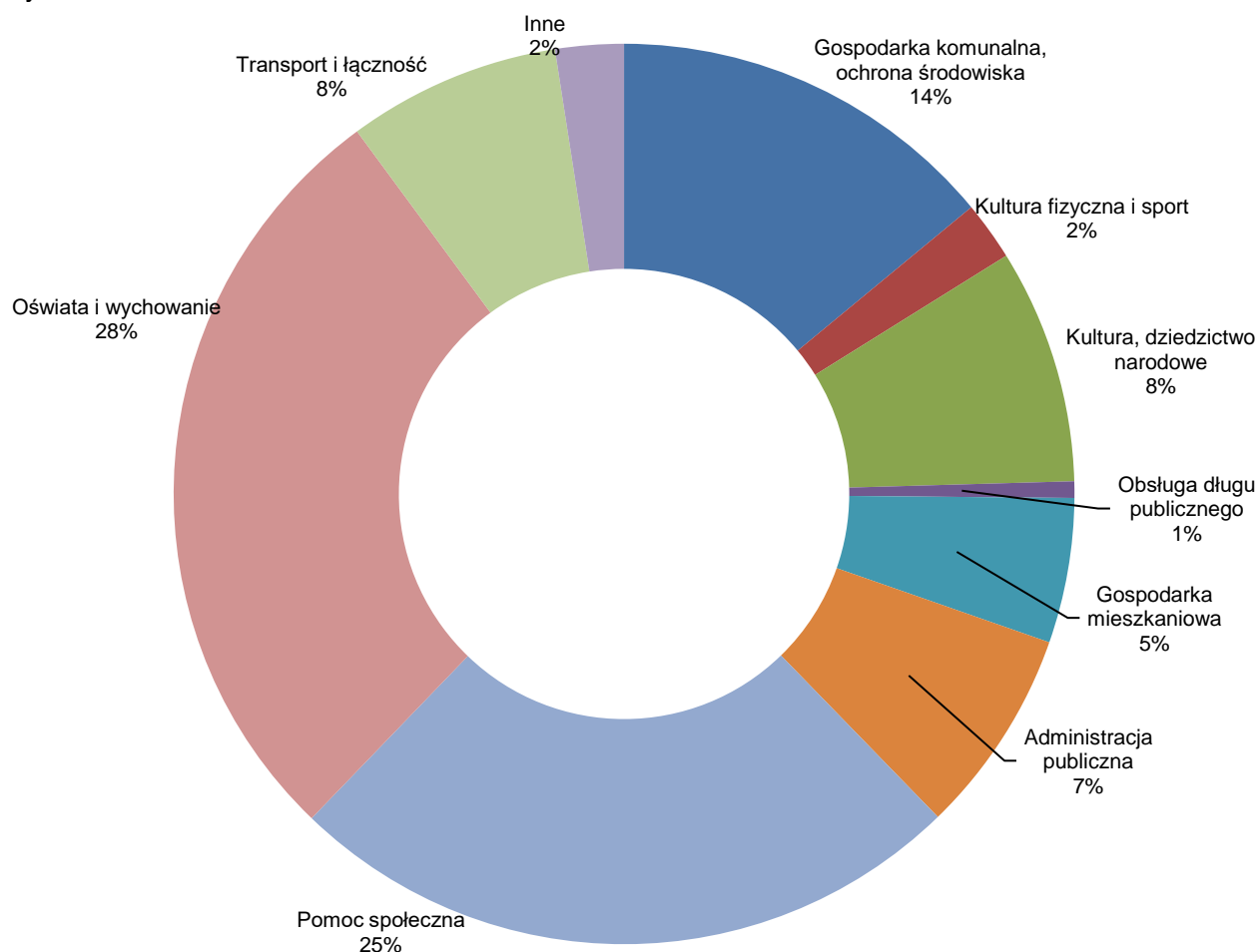
Lp	Nazwa zadania (programu)	Środki UE	Dotacja z budżetu państwa	Dotacja z innych jst
1	4 Doliny - inwestycje ograniczające indywidualny ruch zmotoryzowane w centrach miast	941 701,00	x	x
2	Przebudowa ulicy Walecznych w Kłodzku w ramach programu wieloletniego „Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019”	x	804 921,94	x
3	Przebudowa ulicy Szpitalnej w Kłodzku	x	x	925 000,00
4	Nachod Kłodzko - partnerstwo idei	3 489,39	x	x
5	Festiwal wrażeń	9 299,73	x	x
6	Rządowy program na rzecz społeczności romskiej w Polsce	x	106 800,77	x
7	Poprawa warunków nauczania w kłodzkich szkołach podstawowych i gimnazjalnych, zwłaszcza w zakresie wyposażania pracowni matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych	308 943,31	x	x
8	Erasmus+	95 951,38	x	x
9	Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informatyczno – komunikacyjnych na lata 2017-2019 „Aktywna tablica”	x	14 000,00	x
10	Utworzenie i wyposażenie Klubu „Senior+”	x	126 985,00	x
11	Rządowy program „Maluch – edycja 2018”	x	135 000,00	x
12	Rozwój terenów zieleni w mieście Kłodzku	3 926 696,47	x	x
13	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, hałasu i zatłoczenia wraz z poprawą bezpieczeństwa ruchu drogowego w zabytkowym centrum Kłodzka	1 653 528,46	x	x
14	Rewitalizacja społeczna i przestrzenna Kłodzka i Krosnowic	409 402,22	x	x
15	Zwiększenie dostępności do zasobów kulturowych Ziemi Kłodzkiej	2 312 520,01	x	x
16	Aktywny senior polsko - czeskiego pogranicza	96 991,61	x	x
Suma		9 758 523,58	1 187 707,71	925 000,00

Podkreślić należy, że znaczna część zadań realizowana jest w okresach 2-3 lat i rzeczywiste wykonanie dochodów wynika z harmonogramu realizacji danego zadania. W związku z tym refundacja wydatków poniesionych na realizację części w/w zadań będzie następowała również w latach kolejnych.

Wydatki w 2018 roku były realizowane zgodnie z uchwałą budżetową podjętą przez Radę Miejską w Kłodzku, określonymi kierunkami wydatkowania środków i w granicach kwot przeznaczonych na realizację planowanych zadań publicznych. W wielkości poszczególnych rodzajów wydatków znajdują odbicie kierunki i zakres zadań powierzonych gminie do wykonania. W analizowanym okresie wydatki zostały zrealizowane w 97,8 % kwot zaplanowanych. Największy udział w wydatkach bieżących stanowią niezmiennie od lat wydatki na finansowanie edukacji, pomocy społecznej i rodziny. W przypadku wydatków majątkowych następują większe zmiany. Realizacja zadań majątkowych często uzależniona jest od możliwości pozyskania środków zewnętrznych.

Największe pozycje wydatków Gminy Miejskiej Kłodzko w roku 2018 obrazuje poniższy wykres.

W roku 2018 Gmina Miejska Kłodzko uruchomiła środki finansowe w wysokości 8 900 000,00 zł w ramach planowanego kredytu długoterminowego. Jednocześnie dokonano spłaty wcześniej zaciągniętych kredytów w wysokości 6 116 916,88 zł. W wyniku prowadzenia racjonalnej gospodarki finansowej wykonany deficyt budżetowy był niższy niż pierwotnie planowano o kwotę 2 618 074,93 zł i ostatecznie wyniósł 1 770 988,65 zł. Źródłem pokrycia deficytu były przychody pochodzące z wolnych środków oraz kredytu.

Odpowiedzialne zarządzanie środkami własnymi oraz tymi pozyskanymi ze źródeł zewnętrznych pozwoliło na wygosparowanie wolnych środków, które będą mogły zostać przeznaczone na finansowanie zadań w roku 2019.

Służby finansowe Urzędu Miasta w Kłodzku w sposób ciągły i na bieżąco monitorują sytuację finansową miasta i przepływ środków pieniężnych, współpracując z bankami i wieloma innymi instytucjami. Monitorowane są też wskaźniki zadłużenia. W roku 2018 spełniony został indywidualny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Spełnione zostały również wymogi wynikające z art. 242 tej że ustawy, wykonane wydatki bieżące w wysokości 90 946 910,22 zł były niższe od zrealizowanych dochodów bieżących w wysokości 102 922 482,31 zł

C. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/ majątkowych:

W roku 2018 na wydatki majątkowe Gmina Miejska Kłodzko przeznaczyła środki finansowe w wysokości 27 597 034,29 zł (23,3 % wydatków ogółem). Tak dynamiczny wzrost wydatków majątkowych był możliwy dzięki skuteczności w aplikowaniu o środki ze źródeł pozabudżetowych. W wykonanych wydatkach majątkowych kwota 13 721 959,75 zł stanowiła środki zewnętrzne (49,7%). To pokazuje priorytety obrane przez władze miasta, które każdą wolną kwotę przeznaczają w pierwszej kolejności na zabezpieczenie realizacji nowych działań inwestycyjnych. Działalność inwestycyjna ukierunkowana była nie tylko na rozbudowę infrastruktury technicznej, ale też infrastruktury społecznej. Poniżej szczegółowy wykaz zadań majątkowych zrealizowanych w roku 2018.

Tabela: Zadania majątkowe zrealizowane w roku 2018

Lp	Wyszczególnienie	Wartość zadania
TRANSPORT i ŁĄCZNOŚĆ (gminne i powiatowe drogi publiczne)		8 496 425,75
1	Przebudowa drogi powiatowej nr 3226D ul. Półwiejska w Kłodzku	580 000,00
2	Modernizacja chodników i ciągów pieszych	148 877,85
3	Budowa dróg i placów o nawierzchni tłuczniowej	149 975,13
4	Budowa, odbudowa, modernizacja wiat przystankowych	17 323,32
5	Przebudowa ul. Walecznych	1 938 448,66
6	Przebudowa ul. Szpitalnej	2 109 257,77
7	Przebudowa ul. Dunikowskiego wraz z budową miejsc postojowych	506 547,05
8	Przebudowa ul. Jana Pawła II - dokumentacja projektowa	8 000,00
9	4 Doliny - inwestycje ograniczające indywidualny ruch zmotoryzowany w centrach miast	3 037 995,97
TURYSTYKA		18 450,00
10	Kłodzki rynek - szlakiem tradycji i nowoczesności	18 450,00
GOSPODARKA MIESZKANIOWA		1 694 983,47
11	Modernizacja budynków komunalnych	631 875,68
12	Wykup nieruchomości gruntowych, obręb Ustronie, dz. nr 7/6 oraz dz. nr 7/9	939 140,67
13	Przebudowa podwórek, dojazdów do budynków mieszkalnych	69 970,12
14	Modernizacja murów oporowych na terenie miasta	53 997,00
DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA (cmentarze komunalne)		50 487,48
15	Modernizacja obiektów budowlanych na terenie cmentarzy komunalnych w Kłodzku	46 349,48
16	Zakup wyposażenia - cmentarze komunalne	4 138,00
ADMINISTRACJA PUBLICZNA		7 745,66
17	Zakup sprzętu komputerowego na potrzeby Urzędu Miasta w Kłodzku	4 329,00
18	Budowa innowacyjnych E-usług w Gminie Miejskiej Kłodzko	3 416,66
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE, OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA		151 689,86
19	Dofinansowanie zakupu samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Komendy Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej w Kłodzku	96 092,50
20	Dofinansowanie zakupu samochodu dla Komendy Powiatowej Policji w Kłodzku	25 000,00
21	Dofinansowanie zakupu defibrylatora dla Kłodzkiego Oddziału Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego	5 000,00
22	Modernizacja monitoringu miejskiego	25 597,36

Lp	Wyszczególnienie	Wartość zadania
OŚWIATA I WYCHOWANIE		1 289 900,81
23	Modernizacja Szkoły Podstawowej nr 1	79 999,16
24	Modernizacja Szkoły Podstawowej nr 2	49 999,75
25	Modernizacja Szkoły Podstawowej nr 6	8 000,00
26	Modernizacja pomieszczeń sanitarnych i przewodów wentylacyjnych w Przedszkolu nr 2	33 978,02
27	Poprawa warunków nauczania w kłodzkich szkołach podstawowych i gimnazjalnych, zwłaszcza w zakresie wyposażania pracowni matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych	544 794,06
28	Modernizacja Przedszkola nr 2	263 695,28
29	Modernizacja pomieszczeń budynku przy ul. Grunwaldzkiej 6 (przedszkole nr 1 i żłobek nr 1)	248 394,54
30	Modernizacja sieci ciepłowniczej w Szkole Podstawowej nr 2	61 040,00
OCHRONA ZDROWIA, POMOC SPOŁECZNA		178 630,00
31	Zakup narzędzi do diagnozy dzieci i młodzieży	4 510,00
32	Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	15 450,00
33	Utworzenie Dziennego Klubu "Senior+"	137 022,00
34	Wyposażenie Dziennego Klubu "Senior+"	21 648,00
GOSPODARKA KOMUNALNA, OCHRONA ŚRODOWISKA (infrastruktura rekreacyjna, zieleń miejska, oświetlenie uliczne, gospodarka odpadami)		9 183 351,84
35	Rekultywacja zamkniętego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przy ul. Sierpowej	1 004 907,47
36	Zakup sprzętu komputerowego na potrzeby Urzędu Miasta w Kłodzku	6 998,00
37	Budowa, modernizacja, doposażenie miejsc wypoczynku i rekreacji na terenie miasta	94 235,31
38	Przebudowa placu zabaw przy ul. Krasińskiego	45 032,00
39	Modernizacja fontann miejskich	19 698,95
40	Budowa ogrodzenia terenu zielonego przy ulicy Lipowej	10 737,90
41	Rozwój terenów zieleni w mieście Kłodzku	4 980 295,77
42	Budowa oświetlenia ul. Zajęczy	28 498,03
43	Budowa zimowej iluminacji świetlnej na terenie miasta	27 675,00
44	Budowa oświetlenia drogowego Kłodzko ul. Ostatnia	17 097,00
45	Budowa oświetlenia drogowego Kłodzko ul. Widokowa	45 711,30
46	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, hałasu i zatłoczenia wraz z poprawą bezpieczeństwa ruchu drogowego w zabytkowym centrum Kłodzka	2 384 666,67
47	Rewitalizacja społeczna i przestrzenna Kłodzka i Krosnowic	455 147,65
48	Kłodzko - smart city	4 920,00
49	Modernizacja infrastruktury melioracyjnej i obiektów gospodarki wodnej	53 905,79
50	Zakup wyposażenia w ramach środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	3 825,00
KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO		5 316 099,45
51	Zwiększenie dostępności do zasobów kulturowych Ziemi Kłodzkiej	5 315 099,45
52	Transgraniczne pokolenia	1 000,00
KULTURA FIZYCZNA I SPORT		1 209 269,97
53	Wniesienie wkładu pieniężnego do ZAMG sp. z o.o.	570 000,00
54	Budowa skatepark	545 282,96
55	Modernizacja trybun na stadionie miejskim	93 987,01
Ogółem		27 597 034,29

D. Wieloletnia prognoza finansowa:

Wieloletnia prognoza finansowa jest dokumentem obejmującym długookresową sytuację finansową gminy, pozwalającym na ocenę tej sytuacji i analizę możliwości inwestycyjnych. Konsoliduje przede wszystkim wykaz wieloletnich przedsięwzięć oraz prognozę kwoty długu, wychodząc poza tradycyjne roczne planowanie dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tj. budżet gminy.

Władze miasta od kilku lat prowadzą politykę ograniczania i zmniejszania zadłużenia, które planowane jest obecnie na bezpiecznym poziomie. Utrzymanie właściwej zdolności kredytowej umożliwi bowiem wykorzystanie określonych źródeł dochodów np. z Unii Europejskiej, które wymagają wkładu własnego gminy.

W przypadku Gminy Miejskiej Kłodzko dług kreowany jest na poziomie budżetu majątkowego, co oznacza, że celem zaciągania zobowiązań zwrotnych jest przede wszystkim konieczność sfinansowania prowadzonych działań inwestycyjnych. Budżet operacyjny Kłodzka charakteryzuje się nadwyżką netto (bilans dodatni dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi), tak więc w zasadzie ograniczenie działań inwestycyjnych będzie prowadziło do braku zapotrzebowania na nowe zwrotne źródła finansowania. Kierunkowo planuje się, że w 2019 r., podobnie jak w roku poprzednim, środki pochodzące z nowego zadłużenia zostaną wykorzystane na pokrycie strictly wydatków inwestycyjnych jak też refinansowanie zadłużenia. Pozwoli to na kontynuowanie rozpoczętych zadań inwestycyjnych, w szczególności tych planowanych do realizacji przy udziale środków UE. Jeśli chodzi o spłatę zaciągniętych zobowiązań to prognozy wskazują, że najwyższe obciążenie spłatami rat kredytów występować będzie w latach 2019-2020, kiedy spłacane będą w głównej mierze kredyty zaciągnięte w latach 2009-2013. W zakresie wydatków bieżących do roku 2020 gmina planuje również wydatki z tytułu potencjalnej spłaty udzielonego poręczenia kredytu zaciągniętego przez spółkę „Wodociągi Kłodzkie” sp. z o.o. w wysokości 400 000,00 zł rocznie.

W roku 2018 jak również w latach poprzednich, podjęto kroki w celu ograniczania wydatków bieżących. Ten kierunek zostanie również kontynuowany w kolejnych latach. Pozwala to na wypracowanie nadwyżek operacyjnych, które planuje się w całości przeznaczyć na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów. Kategoria ta jest istotna z punktu widzenia możliwości spłat zaciąganych zobowiązań jak i prowadzenia polityki inwestycyjnej Gminy Miejskiej Kłodzko.

Z poniższej tabeli projekcji indywidualnego wskaźnika zadłużenia, wynika, że w każdym roku prognozy występuje pewien margines tzw. „bufor bezpieczeństwa”, który corocznie wzrasta. Należy mieć jednak na uwadze, że po roku 2019 następuje spadek wydatków inwestycyjnych kiedy to działalność inwestycyjna opiera się wyłącznie w oparciu o środki własne. Pojawienie się możliwości pozyskania bezzwrotnych środków finansowych po 2019 r. na działalność inwestycyjną będzie mogło zwiększyć wolumen wydatków majątkowych, co może spowodować konieczność zabezpieczenia wkładu własnego gminy z zaciągniętych kredytów. Wartość wskaźników określonych w art. 242 oraz 243 ustawy o finansach publicznych, ujętych w Wieloletniej Prognozie finansowej na lata 2019-2028 jest systematycznie urealniana przy zmianie czynników mających wpływ na ich wielkość, tak aby zapewnić realność prognozy.

Poniżej zaprezentowane zostały główne pozycje wieloletniej prognozy finansowej w latach 2018-2028 oraz kwota długu gminy w tych latach. Natomiast bardziej szczegółowe informacje finansowe dotyczące roku 2018 znajdują się w sprawozdaniu z wykonania budżetu, które dostępne jest na stronach biuletynu informacji publicznej.

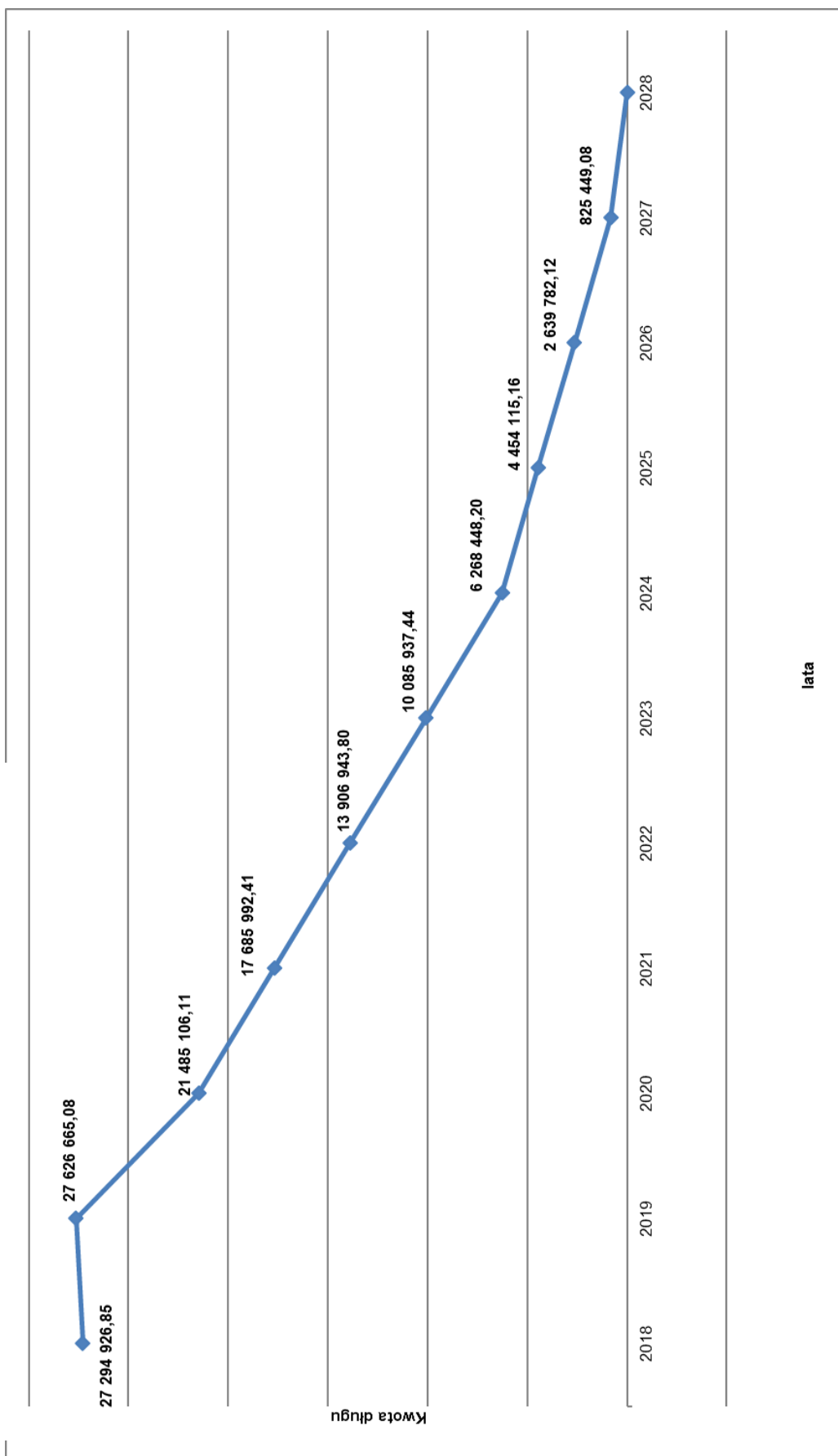

Tabela: Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018-2028

Wyszczególnienie	2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027		2028	
	Wykonanie	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan
Dochoły ogółem	116 772 955,86	115 200 580,90	105 768 583,00	104 250 000,00	103 500 000,00	103 500 000,00	103 500 000,00	103 500 000,00	103 500 000,00	103 500 000,00	103 500 000,00	103 500 000,00	101 550 000,00	101 550 000,00	101 550 000,00	101 550 000,00	101 550 000,00	102 550 000,00	101 550 000,00	101 550 000,00	101 550 000,00	101 550 000,00
Dochoły bieżące	102 922 482,31	101 613 926,15	100 850 000,00	101 350 000,00	101 500 000,00	101 500 000,00	101 500 000,00	101 500 000,00	101 500 000,00	101 500 000,00	101 500 000,00	101 500 000,00	101 500 000,00	101 500 000,00	101 500 000,00	101 500 000,00	101 500 000,00	101 500 000,00	101 500 000,00	101 500 000,00	101 500 000,00	101 500 000,00
Dochoły majątkowe, w tym:	13 850 473,55	13 586 654,75	4 918 583,00	2 900 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	1 050 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00
ze sprzedaży majątku	2 365 215,68	2 400 000,00	3 300 000,00	2 700 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	0	0	0	0	1 000 000,00	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	118 543 944,51	116 246 513,22	100 377 395,16	101 239 266,96	100 549 266,96	100 549 266,96	100 549 266,96	100 549 266,96	100 549 266,96	100 549 266,96	100 549 266,96	100 549 266,96	98 646 866,96	99 735 666,96	99 735 666,96	99 735 666,96	100 735 666,96	91 000 000,00	91 000 000,00	91 000 000,00	91 000 000,00	91 000 000,00
Wydatki bieżące, w tym:	90 946 910,22	94 666 660,35	90 550 000,00	90 850 000,00	91 000 000,00	91 000 000,00	91 000 000,00	91 000 000,00	91 000 000,00	91 000 000,00	91 000 000,00	91 000 000,00	91 000 000,00	91 000 000,00	91 000 000,00	91 000 000,00	91 000 000,00	91 000 000,00	91 000 000,00	91 000 000,00	91 000 000,00	91 000 000,00
wydatki na obsługę długu, w tym:	546 458,71	500 000,00	500 000,00	460 000,00	350 000,00	350 000,00	350 000,00	350 000,00	350 000,00	350 000,00	350 000,00	269 000,00	220 000,00	185 000,00	185 000,00	105 000,00	105 000,00	105 000,00	85 000,00	85 000,00	80 000,00	80 000,00
gwarancje i poręczenia	0	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki majątkowe	27 597 034,29	21 579 852,87	9 827 395,16	10 389 266,96	9 549 266,96	9 549 266,96	9 549 266,96	9 549 266,96	9 549 266,96	9 549 266,96	9 549 266,96	9 549 266,96	7 646 866,96	8 735 666,96	8 735 666,96	8 735 666,96	9 735 666,96	8 735 666,96	8 735 666,96	8 735 666,96	8 735 666,96	7 724 550,92
Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy bieżące	2 262 560,00	4 077 587,86	2 875 373,62	1 118 813,60	0	0	0	0	0	0	0	0	2 530 000,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0
majątkowe	19 858 595,24	12 641 244,06	9 353 690,00	4 530 735,00	3 680 000,00	3 680 000,00	3 680 000,00	3 680 000,00	3 680 000,00	3 680 000,00	3 680 000,00	2 750 000,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Deficyt/Nadwyżka	-1 770 988,65	-1 045 932,32	5 391 187,84	3 010 733,04	2 950 733,04	2 950 733,04	2 950 733,04	2 950 733,04	2 950 733,04	2 950 733,04	2 950 733,04	2 950 733,04	2 903 133,04	1 814 333,04	1 814 333,04	1 814 333,04	1 814 333,04	1 814 333,04	1 814 333,04	1 814 333,04	1 814 333,04	825 449,08
Rozchody	6 116 916,88	6 383 109,08	5 391 187,84	3 010 733,04	2 950 733,04	2 950 733,04	2 950 733,04	2 950 733,04	2 950 733,04	2 950 733,04	2 950 733,04	2 950 733,04	2 903 133,04	1 814 333,04	1 814 333,04	1 814 333,04	1 814 333,04	1 814 333,04	1 814 333,04	1 814 333,04	1 814 333,04	825 449,08
Przychody, w tym:	10 572 433,08	7 429 041,40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
kredyty	8 900 000,00	7 429 041,40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
wolne środki	1 672 433,08	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wynik	2 684 527,55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zadłużenie na koniec roku - kredyty	22 429 035,88	23 474 968,20	18 083 780,36	15 073 047,32	12 122 314,28	12 122 314,28	12 122 314,28	12 122 314,28	12 122 314,28	12 122 314,28	12 122 314,28	9 171 581,24	6 268 448,20	4 454 115,16	4 454 115,16	2 639 782,12	2 639 782,12	825 449,08	825 449,08	825 449,08	825 449,08	0
Leasing zwrotny nieruchomości	4 865 890,97	4 151 696,88	3 401 325,75	2 612 945,09	1 784 629,52	1 784 629,52	1 784 629,52	1 784 629,52	1 784 629,52	1 784 629,52	914 356,20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Łączna kwota długu	27 294 926,85	27 626 665,08	21 485 106,11	17 685 992,41	13 906 943,80	13 906 943,80	13 906 943,80	13 906 943,80	13 906 943,80	13 906 943,80	10 085 937,44	10 085 937,44	6 268 448,20	4 454 115,16	4 454 115,16	2 639 782,12	2 639 782,12	825 449,08	825 449,08	825 449,08	825 449,08	0
Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy	X	12,30%	11,00%	11,10%	11,20%	11,20%	11,20%	11,20%	11,20%	11,20%	12,50%	12,30%	11,50%	10,90%	10,60%	10,60%	10,60%	10,90%	10,60%	10,60%	10,60%	10,60%
Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ustawy do dochodów	X	6,30%	6,00%	3,70%	3,60%	3,60%	3,60%	3,60%	3,60%	3,60%	3,10%	3,10%	2,00%	1,90%	1,90%	1,90%	1,90%	1,90%	1,90%	1,90%	1,90%	0,90%
Tzw. bufor bezpieczeństwa	X	6,00%	5,00%	7,40%	7,60%	7,60%	7,60%	7,60%	7,60%	7,60%	9,40%	9,20%	9,50%	9,10%	8,80%	8,80%	8,80%	9,10%	8,80%	8,80%	8,80%	9,70%

Wykres: Kwota długu Gminy Miejskiej Kłodzko w latach 2018-2028

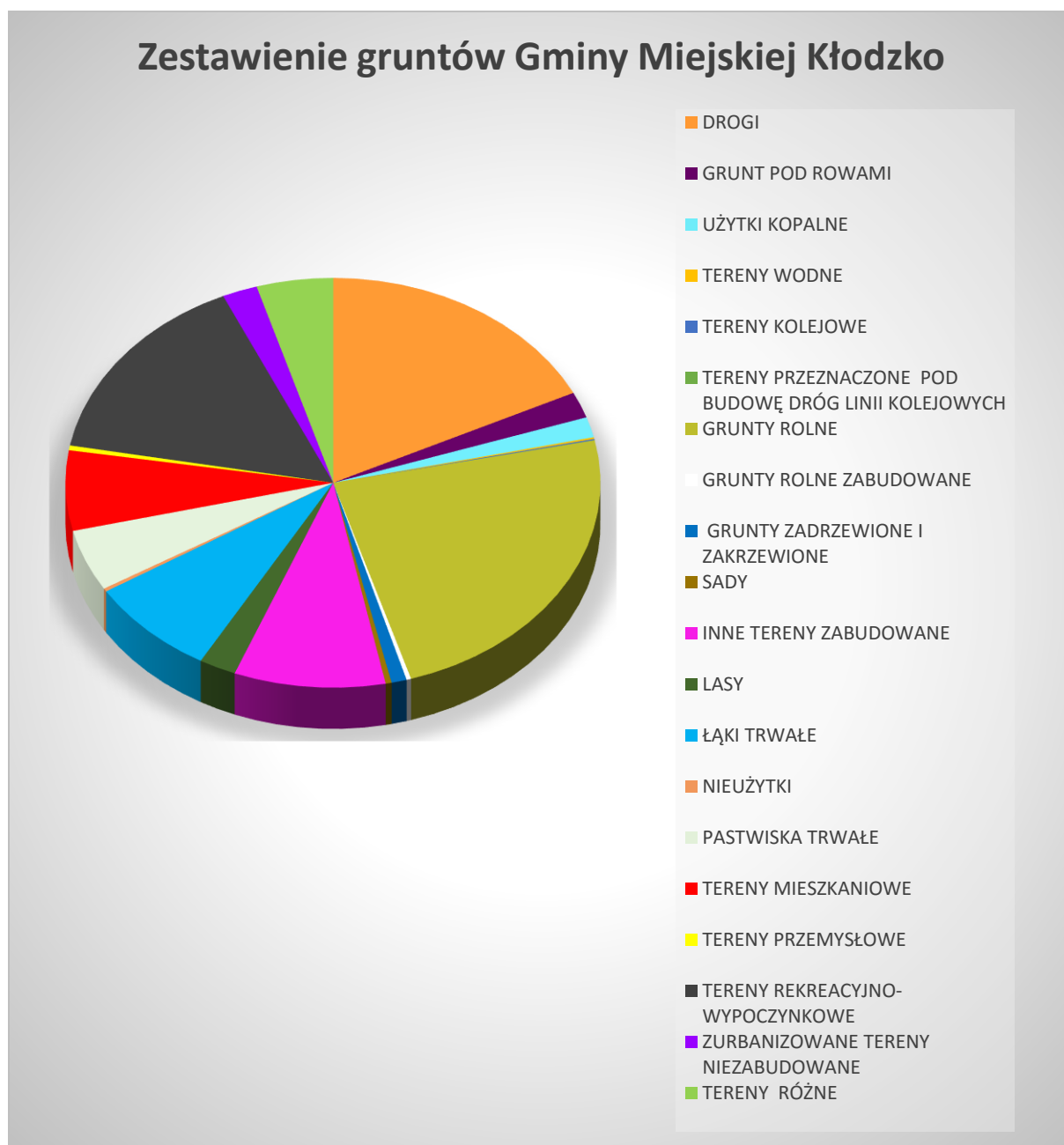

III. Informacje o stanie mienia komunalnego

A. Dane dotyczące przysługujących Gminie Miejskiej Kłodzko praw własności

1) Gmina Miejska Kłodzko posiada na terenie miasta własność gruntów o łącznej powierzchni 6 557 670,00 m², w tym grunty oddane w użytkowanie wieczyste omówione poniżej (w bezpośrednim władaniu pozostaje 4 958 291,00 m²).

Wartości oraz powierzchnie nieruchomości gruntowych (stanowiących własność gminy w bezpośrednim zasobie oraz oddanych w użytkowanie wieczyste) z podziałem na poszczególne obręby oraz użytki, tj. (tereny zabudowane, tereny przemysłowe, tereny komunikacyjne, tereny mieszkaniowe, tereny rekreacyjne, tereny niezabudowane, użytki kopalne, nieużytki, tereny różne, rowy, tereny wodne, grunty orne, łąki, pastwiska, sady, lasy, grunty zadrzewione).

Wskazać należy, iż w roku 2018 wprowadzono zgodnie z zapisami ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz zaleceniami Regionalnej Izby Obrachunkowej ewidencję nieruchomości gminnych z podziałem na działki. Egzemplarze pełnej ewidencji mienia gminnego pozostają do wglądu w Wydziale Gospodarki Mieniem Komunalnym i Planowania Przestrzennego.

2) Własnością Gminy Miejskiej Kłodzko poza obszarem administracyjnym miasta pozostaje:
 - nieruchomość niezabudowana oznaczona geodezyjnie jako działka nr 926/60 (AM-4), Jaskowa Dolna (użytek Tr), o pow. 0.0560 ha i wartości księgowej 3 660,00 zł. Nieruchomość jest w trakcie zamiany pomiędzy Gminą Miejską Kłodzko, a Skarbem Państwa – Rejonowym Zarządem Infrastruktury we Wrocławiu.

- udział w lokalu mieszkalnym wynoszący 1/4 położony w Piechowicach przy ul. Szkolnej 21.

3) Oddanych w użytkowanie wieczyste pozostaje 1 599 379 m² powierzchni gruntów gminnych.

Również z 2018 roku przygotowano ewidencję gruntów gminnych oddanych w użytkowanie wieczyste z podziałem na działki geodezyjne zgodnie z zapisami ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz zleceniami Regionalnej Izby Obrachunkowej w tym zakresie.

4) Nieruchomości gminne oddane w trwałe zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym oraz spółkom.

Mienie gminne jest również zarządzane i użytkowane (w większości przypadków na podstawie umowy użyczenia, umowy dzierżawy oraz trwałego zarządu) przez następujące gminne jednostki organizacyjne oraz spółki:

Przedszkole nr 1, Przedszkole nr 2, Przedszkole nr 3, Przedszkole nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi im. Jana Brzechwy, Żłobek nr 1, Żłobek nr 2, Szkoła Podstawowa nr 3 im. kpt. Stanisława Betleja, Szkoła Podstawowa nr 6 im. Unii Europejskiej, Szkoła Podstawowa nr 7 im. Tadeusza Kościuszki, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II, Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza, Ośrodek Pomocy Społecznej, Straż Miejska w Kłodzku, Kłodzkie Ośrodek Kultur, Muzeum Ziemi Kłodzkiej, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna, Zakład Administracji Mieszkaniami Gminnymi Gminy Miejskiej Kłodzko Sp. z o.o., Wodociągi Kłodzkie Sp. z o.o.

Budynki oraz lokale stanowiące własność Gminy Miejskiej Kłodzko zostały oddane do zarządzania Zakładowi Administracji Mieszkaniami Gminnymi Gminy Miejskiej Kłodzko Sp. z o.o. na podstawie umowy o zarządzanie gminnym zasobem komunalnym lokali mieszkalnych i użytkowych z dnia 29.12.2017 r. Dane dotyczące mieszkaniowego zasobu gminy zawarte zostały w osobnym rozdziale przedmiotowego opracowania.

5) Infrastruktura techniczna i środki transportu we władaniu Gminy Miejskiej Kłodzko przedstawia się następująco:

I.p.	Wyszczególnienie	Jednostka	Ilość
1.	Budowle i urządzenia techniczne	szt.	116
2.	Drogi	km	68,5
3.	Kanalizacja deszczowa	km	ok. 28
4.	Obiekty mostowe	szt.	22
5.	Kanalizacja sanitarna i ogólnospławna	km	62,6
6.	Środki transportu	szt.	10

B. Wartość Mienia Gminy Miejskiej Kłodzko.

Według stanu księgowego na dzień 31 grudnia 2018 r. wartość mienia Gminy Miejskiej Kłodzko wynosiła 292 757 447,53 zł, w tym:

- 1) wartość nieruchomości gruntowych 36 755 702,93 zł;
- 2) wartość nieruchomości gruntowych w leasingu: 7 390 000,00 zł;
- 3) wartość nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste: 28 140 039,00 zł (tzw. ewidencja pozabilansowa);
- 4) wartość budynków i lokali: 106 625 460,37 zł;
- 5) wartości niematerialne i prawne: 699 504,97 zł;
- 6) wartość pozostałych środków trwałych:
  - obiekty inżynierii lądowej i wodnej: 134 288 224,82 zł;
  - kotły, maszyny, urządzenia techniczne itp.: 3 368 366,85 zł;
  - środki transportu: 398 195,43 zł;
  - ruchomości i wyposażenie: 3 231 992,16 zł.

C. Dane dotyczące: innych niż własność praw majątkowych, w tym w szczególności: ograniczonych praw rzeczowych, użytkowania wieczystego, wierzytelności, udziałów w spółkach, akcjach.

- 1) użytkowanie wieczyste na gruntach Skarbu Państwa;
- 2) spółki gminne;
- 3) udziały i akcje w innych spółkach prawa handlowego.

1) użytkowanie wieczyste na gruntach Skarbu Państwa Gmina Miejska Kłodzko posiada prawo użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa ustanowione na następujących nieruchomościach:

- dz. nr 52/1 (AM-4), obręb Twierdza o pow. 0.0615 ha;
- dz. nr 29 (AM-3), obręb Twierdza o pow. 0.0022 ha;
- dz. nr 64/1 (AM-4), obręb Twierdza o pow. 0.0011 ha,
- dz. nr 10/1 (AM-18), obręb Ustronie o pow. 0.3620 ha;
- dz. nr 99/4 (AM-3), obręb Nowe Miasto o pow. 0.0014 ha;
- dz. nr 99/5 (AM-3), obręb Nowe Miasto o pow. 0.0004 ha.

Razem powierzchnia gruntów w użytkowaniu wieczystym Gminy Miejskiej Kłodzko wynosi 0,4286 ha.

2) Gmina Miejska Kłodzko posiadała na dzień 31 grudnia 2018 r. udziały w następujących jednoosobowych spółkach Gminy:

I.p.	Nazwa spółki	Ilość udziałów	Cena udziałów w zł.	Wartość w zł
1.	Zakład Administracji Mieszkaniami Gminnymi Gminy Miejskiej Kłodzko Sp. z o.o.	4 2791	500,00	20 825 000,00
2.	Wodociągi Kłodzkie Sp. z o.o.	32 602	1 000,00	32 602 000,00

3) Wielkość udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego:

I.p.	Nazwa spółki	Ilość udziałów	Cena udziałów w zł	Wartość w zł
1.	Dom Maklerski Bank Ochrony Środowiska S.A.	100	10,00	1000,00
2.	WSSE „Invest - Park” sp. z o.o.	100	10 000,00	1 000 000,00
3.	Krajowy Fundusz Poręczeniowy „Samorządowa Polska” Sp. z o.o. Warszawa	50	1 000,00	50 000,00
4.	Lokalny Fundusz Pożyczkowy „Samorządowa Polska” Sp. z o.o. Kłodzko	4	1 000,00	4 000,00
5.	Dolnośląski Projekt Rekultywacji sp. z o.o.	151	500,00	75 500,00

D. Dane o zmianach w stanie mienia gminnego:

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. powierzchnia gruntów będących własnością Gminy Miejskiej Kłodzko zmniejszyła się lub zwiększyła z powodu następujących zdarzeń:

- 1) w roku 2018 r. z zasobu gminnego zbyto:
  - a) w trybie przetargowym
    - 10 działek gminnych o łącznej powierzchni 1,3065 ha;
    - 13 lokali mieszkalnych i użytkowych;
    - 2 spółdzielcze własnościowe prawa do lokalu mieszkalnego;
  - b) w trybie bezprzetargowym:
    - 66 lokali mieszkalnych na rzecz dotychczasowych najemców;
    - 1 lokal użytkowy na rzecz dotychczasowego najemcy.
- 2) w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. powierzchnia gruntów Gminy Miejskiej Kłodzko w wyniku przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności zmniejszyła się o powierzchnię 0,1489 ha (wydano w tym zakresie 7 decyzji).
- 3) dokonano regulacji stanu prawnego 1 nieruchomości zabudowanej garażem;
- 4) na własność Gminy Miejskiej Kłodzko w wyniku decyzji zatwierdzającej podziały nieruchomości przeszła własność dwóch działek, w wyniku czego zasób nieruchomości gminnych zwiększył się o łączną powierzchnię 0,6387 ha.

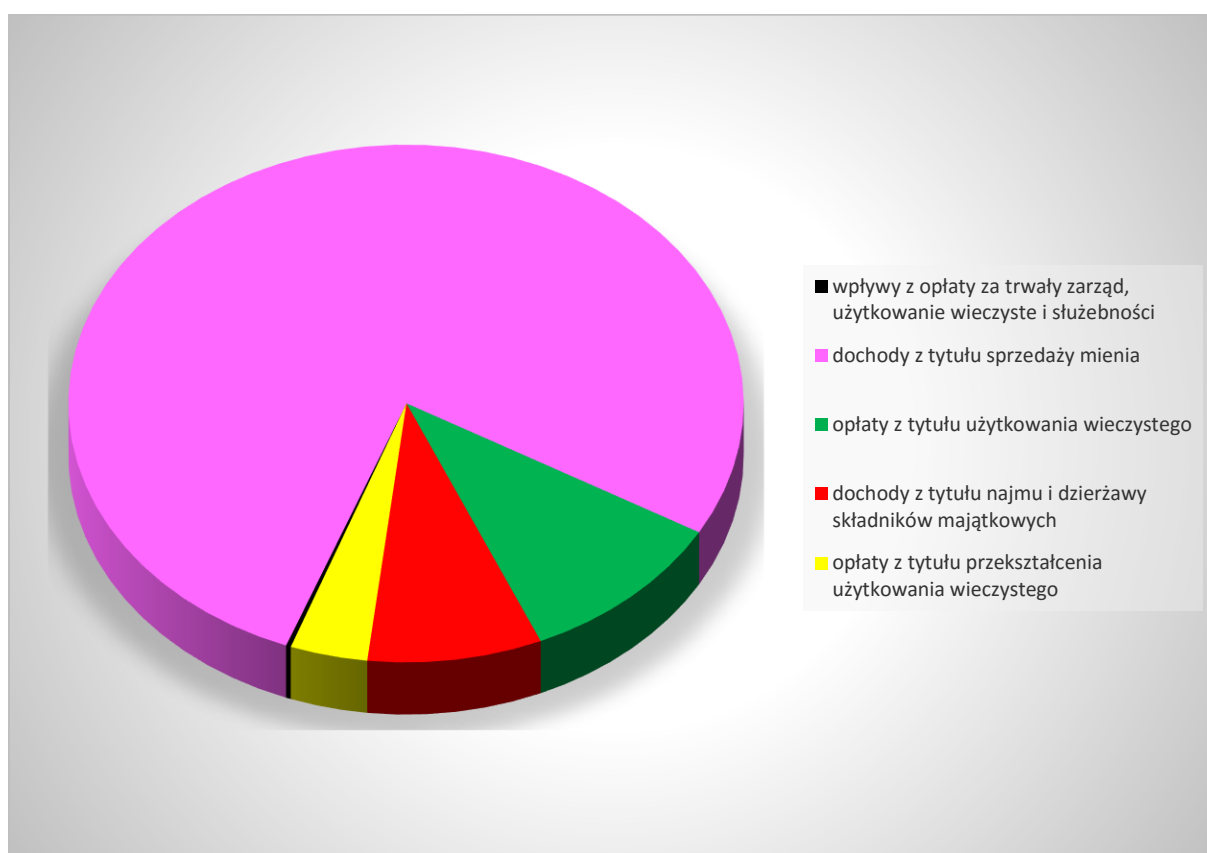
E. Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania.

W omawianym okresie dochody Gminy z tytułu gospodarowania mieniem przedstawiały się następująco:

- a) dochody z tytułu sprzedaży mienia: **2 365 215,68 zł**
w tym:
- sprzedaż lokali mieszkalnych: **1 012 407,13 zł**;
  - sprzedaż lokali użytkowych: **633 554,49 zł**;
  - sprzedaż nieruchomości zabudowanych i niezabudowanych: **719 254,06 zł**
- b) opłaty z tytułu użytkowania wieczystego: **311 139,99 zł**;
- c) dochody z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych: **255 193,24 zł**;
- d) opłaty z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności: **113 052,44 zł** wraz z ratami za lata poprzednie;
- e) wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności: **7 165,85 zł**.

Dochody Gminy Miejskiej Kłodzko z tytułu gospodarowania mieniem za rok 2018

IV. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

A. Strategia rozwoju:

- **Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Miasta Kłodzka na lata 2018-2022.**

Dnia 26 kwietnia 2018 r. podjęta została Uchwała Nr LIV/406/2018 Rady Miejskiej Kłodzko w sprawie uchwalenia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Miasta Kłodzka na lata 2018-2022.

Program ten przygotowywany jest w oparciu o art. 21 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1234 z późn. zm.) o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy obejmować w szczególności:

- 1) prognozę dotyczącą wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego gminy w poszczególnych latach, z podziałem na lokale socjalne i pozostałe lokale mieszkalne;
- 2) analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji wynikający ze stanu technicznego budynków i lokali, z podziałem na kolejne lata;
- 3) planowaną sprzedaż lokali w kolejnych latach;
- 4) zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu;
- 5) sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy oraz przewidywane zmiany w zakresie zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy w kolejnych latach;
- 6) źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej w kolejnych latach;
- 7) wysokość wydatków w kolejnych latach, z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji, koszty remontów oraz koszty modernizacji lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, koszty zarządu nieruchomościami wspólnymi, których gmina jest jednym ze współwłaścicieli, a także wydatki inwestycyjne;
- 8) opis innych działań mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, a w szczególności:
  - a) niezbędny zakres zamian lokali związanych z remontami budynków i lokali,
  - b) planowaną sprzedaż lokali.

W dniu 28 czerwca 2018 r. Rada Miejska w Kłodzku podjęła uchwałę nr LVII/430/2018 r. w sprawie zmiany uchwały nr LIV/406/2018 Rady Miejskiej w Kłodzku w sprawie uchwalenia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Miasta Kłodzka na lata 2018-2022 r. Zmiana ta dotyczyła zawężenia zakresu budynków wyłączonych ze sprzedaży. Plan realizowany był na bieżąco.

B. Ład przestrzenny :

- **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kłodzka**

Podstawowymi dokumentami, które określają politykę przestrzennego zagospodarowania miasta stanowią:

- ✓ „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kłodzka”, które zostało uchwalone Uchwałą nr LXI/475/2018 Rady Miejskiej w Kłodzku z dnia 15 listopada 2018 r.;

oraz

- ✓ „Strategia Kłodzko 2030”, która została uchwalona Uchwałą nr LIII/402/2018 Rady Miejskiej W Kłodzku z dnia 29 marca 2018 r.

Opracowania te kompleksowo określają cele i kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania naszego miasta. „Studium” określa kierunki kształtowania ładu funkcjonalno – przestrzennego na obszarze miasta, „Strategia” natomiast respektując zasady zrównoważonego rozwoju formułuje program, cele i zadania strategiczne dla rozwoju miasta.

Zgodnie z powyższymi opracowaniami celem strategicznym rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego miasta Kłodzka jest uzyskanie takiej struktury funkcjonalno - przestrzennej, która w sposób zrównoważony wykorzystuje walory przyrodnicze i kulturowe dla poprawy warunków życia mieszkańców.

Cel ten będzie realizowany przez:

- ✓ ochronę przyrody i krajobrazu na terenie gminy,
- ✓ poprawę stanu środowiska,
- ✓ wykorzystanie przyjętych zasad ochrony i racjonalnego kształtowania środowiska przyrodniczego w stymulowaniu procesów zrównoważonego rozwoju społeczno - gospodarczego gminy,
- ✓ uzyskanie nowoczesnej struktury przestrzennej miasta połączonej sprawnym układem,
- ✓ obsługi komunikacyjnej,
- ✓ uzyskanie wysokich standardów i ładu w zagospodarowaniu przestrzennym oraz harmonizację całego układu przestrzennego,
- ✓ wzmocnienie funkcji usługowej miasta jako ośrodka powiatowego,
- ✓ tworzenie nowych miejsc pracy i utrzymaniu już istniejących.

Dążenie do wyżej wymienionych celów będzie opierać się na:

- ✓ rozwój struktur gospodarczych,
- ✓ podniesieniu standardu życia społeczności lokalnej.
- ✓ użytkowaniu zasobów lokalnych zgodnie z zasadami ekorozwoju.

Przyjęte przez Radę Miejską w Kłodzku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kłodzka stanowi podstawowy dokument dla władz, na podstawie którego powinna być prowadzona polityka i strategia działań w dziedzinie zagospodarowania przestrzennego oraz w dziedzinie społeczno – gospodarczej i ekologicznej, które bezpośrednio lub pośrednio wpływają na kształtowanie przestrzeni i układu funkcjonalno – przestrzennego w mieście.

W Studium określono rejony lokalizowania funkcji, kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.

Na podstawie tego dokumentu zostaną opracowane nowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

• **Plany zagospodarowania przestrzennego miasta**

Obecnie dla obszaru miasta Kłodzka obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które szczegółowo określają kierunki i zasady rozwoju miasta:

1. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod zabudowy usługowo – mieszkaniowej przy ul. Dusznickiej 3 – 9 w Kłodzku”,
2. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowo - usługowej przy ul. Dusznickiej 38 – 42 w Kłodzku”,

3. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej przy ul. Korytowskiej w Kłodzku”,
4. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru przy ul. Wyspiańskiego w Kłodzku”,
5. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego osiedla budownictwa mieszkaniowego przy ul. Nowy Świat w Kłodzku”,
6. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu po zlikwidowanej kopalni kamienia drogowego przy ul. Wielisławskiej w Kłodzku”,
7. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru południowo-zachodniej części miasta Kłodzka” (os. Kruczkowskiego i teren bezpośrednio przyległy),
8. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru przemysłowo-składowego, położonego w północno-zachodniej części miasta Kłodzka”,
9. „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru przy ulicy Wyspiańskiego w Kłodzku w zakresie terenów położonych przy ulicach Myśliwskiej i Śnieżnej”,
10. „Zmiana w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego obszaru południowo-zachodniej części miasta Kłodzka dla terenu położonego przy ul. Korczaka”,
11. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego staromiejskiej dzielnicy miasta Kłodzka położonej między ulicami: Kościuszki, Zawiszy Czarnego, Nad Kanalem, terenami położonymi poniżej ulicy Łukasińskiego, ulicą Kolejową, Rzeką Nysą Kłodzką, ulica Skośną, Półwiejską, Nowy Świat i Noworudzką”,
12. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego między ulicami: Kościuszki, Rzeką Nysą Kłodzką, terenami wodonośnymi, ulicą Korczaka, Bohaterów Getta w Kłodzku”,
13. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego między: Rzeką Nysą, ul. Śląską, terenami kolei, ul. Korfantego, Rzeką Nysą, ul. Podgrodzie, granicami fortu Owcza Góra, zabudową przy ul. Śląskiej, ul. Karola Miarki, ul. Sienkiewicza, ul. Kwiatową, potokiem Jawornik, granicami miasta, terenami wojskowymi i ul. Wyspiańskiego w Kłodzku”,
14. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego między ul. Piłsudskiego, Rzeką Nysą Kłodzką, ul. Podgrodzie i ul. Warty w Kłodzku”,
15. „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dzielnicy staromiejskiej miasta Kłodzko Wyspa – Piasek dla obszaru położonego między: ul. Wita Stwosza, ul. Matejki, ul. Zofii Stryjeńskiej i Nad Kanalem”.
16. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego między ulicami: Śląską, Karola Miarki, Sienkiewicza, Kwiatową, potokiem Jawornik, granicami miasta i ul. Mariańską w Kłodzku”,
17. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej osiedla Owcza Góra” w Kłodzku”,

18. „Miejscowy Plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w północno - zachodniej części miasta Kłodzka przy ul. Zajęczej”,
19. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru południowo – wschodniej części miasta Kłodzka obejmującego osiedle przy ul. Wyspiańskiego, tereny wodonośne i tereny rolniczo - rekreacyjne nad Rzeką Nysą Kłodzką”,
20. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu prawobrzeżnego przedmieścia miasta Kłodzka rejonie ulic: Chełmońskiego i Śląskiej”,
21. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przemysłowo - składowego w Kłodzku w rejonie ulic: Piłsudskiego, Noworudzkiej i Półwiejskiej”,
22. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Kłodzku w kwartale ulic: Rodzinnej, Łąkowej, Objazdowej, Spółdzielczej i Przyjaciół Dzieci,
23. Zmiana części „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego staromiejskiej dzielnicy miasta Kłodzka położonej między ulicami: Kościuszki, Zawiszy Czarnego, Nad Kanalem, terenami położonymi poniżej ulicy Łukasieńskiego, ulicą Kolejową, rzeką Nysą Kłodzką, ulica Skośną, półwiejską, Nowy Świat i Noworudzką oraz części Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego między rzeką Nysą Kłodzką, ul. Podgrodzie, granicami Fortu Owcza Góra, zabudową przy ul. Śląskiej, ul. Karola Miarki, ul. Sienkiewicza, ul. Kwiatową, potokiem Jawornik, granicami miasta, terenami wojskowymi i ul. Wyspiańskiego w Kłodzku w zakresie zmiany przeznaczenia terenów bezpośrednio związanych z budową kolei linowej łączącej Twierdzę Główną z Fortem Owcza Góra”,
24. Zmiana „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dzielnicy staromiejskiej miasta Kłodzko Wyspa – Piasek”,
25. Zmiana „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego między: Rzeką Nysą Kłodzką, ulicą Śląską, terenami kolei, ulicą Wojciecha Korfantego, Rzeką Nysą Kłodzką, ulicą Podgrodzie, granicami fortu Owcza Góra, zabudową przy ulicy Śląskiej, ulicą Karola Miarki, ulicą Henryka Sienkiewicza, ulicą Kwiatową, potokiem Jawornik, granicami miasta, terenami wojskowymi i ulicą Stanisława Wyspiańskiego w Kłodzku” w zakresie zmiany przeznaczenia terenów bezpośrednio przyległych do fortu Owcza Góra”,
26. Zmiana „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej obszaru osiedla „Owcz Góra” w Kłodzku”.
27. Zmiana części „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego między: Rzeką Nysą Kłodzką, ulicą Śląską, terenami kolei, ulicą Wojciecha Korfantego, Rzeką Nysą Kłodzką, ulicą Podgrodzie, granicami fortu Owcz Góra, zabudową przy ulicy Śląskiej, ulicą Karola Miarki, ulicą Henryka Sienkiewicza, ulicą Kwiatową, potokiem Jawornik, granicami miasta, terenami wojskowymi i ulicą Stanisława Wyspiańskiego w Kłodzku” oraz części „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej obszaru osiedla „Owcz Góra” w Kłodzku” w zakresie zmiany przeznaczenia terenów bezpośrednio przyległych do fortu Owcz Góra oraz terenów przy ulicy Śląskiej”.
28. „Miejscowy plan **zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych przy ul. Rajskiej w Kłodzku**”.

29. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu wielkopowierzchniowego obiektu handlowego, o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², położonego w Kłodzku przy ul. Spółdzielczej i ul. Dusznickiej”.
30. „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy rzece Nysie Kłodzkiej”.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego są podstawą do określania kierunków i zasad rozwoju przestrzennego miasta a przede wszystkim ustalają dla nowych inwestycji warunki zabudowy i zagospodarowania terenu oraz lokalizację inwestycji celu publicznego na terenie miasta.

Gmina Miejska Kłodzko posiada obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla obszaru o **powierzchni 1.231,893** ha co stanowi: **49,27%** powierzchni miasta Kłodzka.

W roku 2018 trwały prace nad projektami:

- ✓ „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Noworudzkiej, Półwiejskiej, Nadrzecznej i Nowy Świat w Kłodzku” (prace rozpoczęto w 2012 r.),
- ✓ „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego między ulicami Dusznicką, Tadeusza Kościuszki, Bohaterów Getta, dr Janusza Korczaka, Wielisławską i Objazdową oraz terenami zabudowanymi przy ul. Janusza Korczaka w Kłodzku” (prace rozpoczęto w 2016 r.).

Prace nad powyższymi opracowaniami przedłużyły się w związku procedurą sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kłodzka. Zakończenie prac stało się możliwe w związku z uchwaleniem nowego Studium.

W budżecie miasta Kłodzka na rok 2019 zabezpieczono środki na realizację:

- „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego między granicami miasta, ul. Mariańska, ul. Śląską, ul. Podgrodzie i ul. Warty w Kłodzku”;
- „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego między granicami miasta, ul. J. Piłsudskiego, rzeką Nysą Kłodzką ul. Podgrodzie i ul. Warty w Kłodzku”;
- „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego między ulicami Piłsudskiego, Zajęczą, Objazdową i Dusznicką w Kłodzku”;
- „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego między obwodnicą miasta Kłodzka, ulicami Dusznicką, Letnią i terenami rolniczymi”.

Po przyjęciu przez Radę Miasta Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kłodzka” (Uchwała nr LXI/475/2018 Rady Miejskiej w Kłodzku z dnia 15 listopada 2018 r.) realizacja nowych planów miejscowych jest w pełni uzasadniona.

• Ruch budowlany w mieście

Na podstawie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu inwestorzy uzyskują decyzje pozwolenia na budowę. Po zrealizowaniu inwestycji inwestorzy uzyskują decyzje pozwolenia na użytkowanie obiektów budowlanych.

Poniższa tabela obrazuje ruch budowlany w mieście w kontekście trzech ostatnich lat.

LP	WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2016	Rok 2018	Rok 2018
1	LICZBA WYDANYCH DECYZJI O WARUNKACH ZABUDOWY I ZAGOSPODAROWANIU TERENU	22	8	7
2	LICZBA WYDANYCH DECYZJI O POZWOLENIU NA BUDOWĘ	206	216	229
3	LICZBA OBIEKTÓW ODDANYCH DO UŻYTKU	27	28	21
4	LICZBA POZWOLEŃ NA UŻYTKOWANIE	7	9	6

Na potrzeby i cele budownictwa mieszkaniowego w każdej formie, zarówno wielorodzinnej jak i jednorodzinnej, obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w pełni zabezpieczają tereny dla ich realizacji.

Również na potrzeby usług i przemysłu w planach tych wyznaczone są tereny, które zabezpieczają możliwość ich rozwoju.

C. Zasoby materialne Gminy Miejskiej Kłodzko:

- **Lokalny Program Rewitalizacji**

Działania rewitalizacyjne w Polsce mogą być realizowane na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. oraz wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020 z dnia 3 lipca 2015 r. (Wytyczne MIR). Ponadto zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Rozwoju (pismo DPM.IV.0212.1.2016.ML.1 NK 144212/16) gmina jest uprawniona do uchwalenia programu rewitalizacji na podstawie ustawy o samorządzie gminnym z zastosowaniem Wytycznych MIR. Tę ostatnią z wyżej wymienionych podstaw prawnych przygotowania Programu Rewitalizacji (PR) wybrała Gmina Miejska Kłodzko.

Gmina Miejska Kłodzko realizuje działania rewitalizacyjne wybranych, obecnie kryzysowych obszarów miasta w oparciu o Lokalny Program Rewitalizacji - uchwała Nr XXVII/213/2016 z dnia 25 sierpnia 2016 w sprawie przyjęcia do realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2015-2020

Z uwagi na szczególną koncentrację negatywnych zjawisk, istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gminy oraz wykorzystanie lokalnych czynników rozwoju, procesem rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko zostało objęte centrum miasta. Szkielet dla wyznaczenia obszaru rewitalizacji stanowią 22 ulice znajdujące się w stanie kryzysowym. Wyznaczony obszar rewitalizacji obejmuje powierzchnię 1,68 km² (co stanowi ok. **7% powierzchni gminy**) i jest zamieszkiwany przez 8.760 osób (**29,08% wszystkich mieszkańców**).

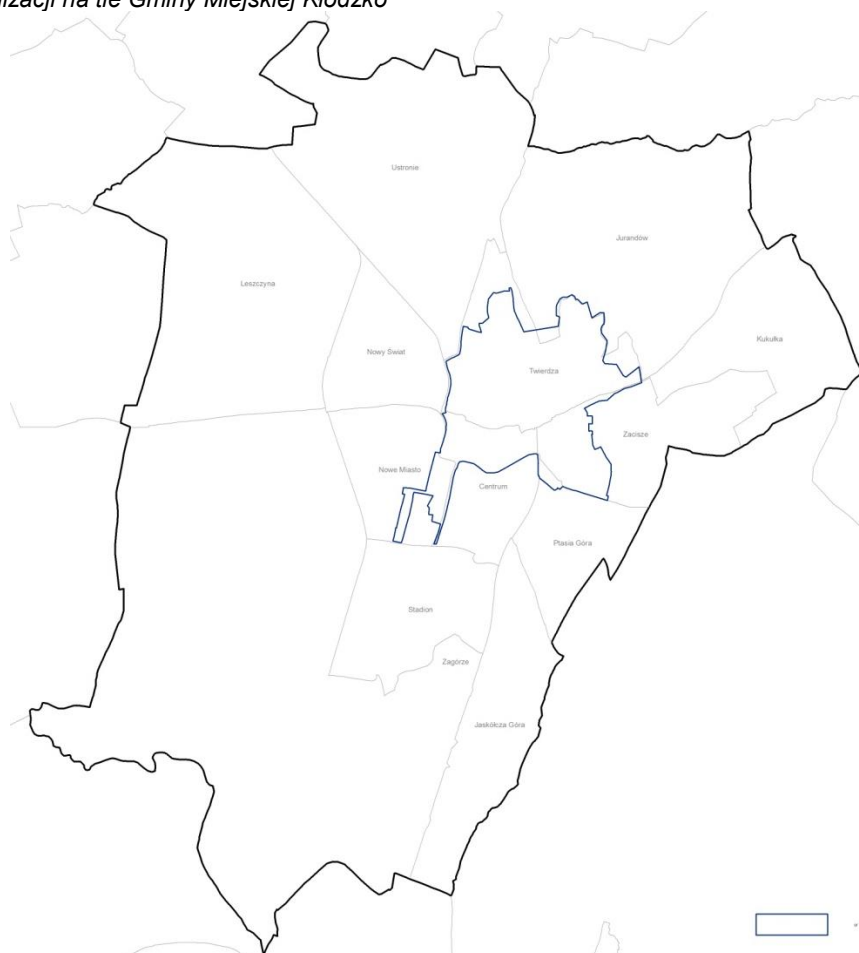
Procesem rewitalizacji na terenie miasta Kłodzko zostało objętych łącznie 57 ulic zlokalizowanych w centrum miasta wraz z obszarami zielonymi i przyległymi terenami Twierdzy Kłodzkiej oraz Fotu Owcza Góra.

Poniżej wyszczególnione zostały ulice leżące na obszarze objętym rewitalizacją: Armii Krajowej 1, Bohaterów Getta, Hirschfeldera Gerharda, bł. ks., Browarna, Chełmońskiego Józefa, Chrobrego Bolesława Pl., Cicha, Czeska, Daszyńskiego Ignacego, Dworcowa, Forteczna, Gierymskich Braci, Grodzisko, Grottgera Artura, Grunwaldzka, Hołdu Pruskiego, Jagiełły Władysława Pl., Jedności Pl., Kolejowa, Konopnickiej Marii, Korfantego Wojciecha, Kościelna, Kościelny Pl., Kościuszki Tadeusza, Lutycka, Łukasiewicza Ignacego, Łukasińskiego Waleriana, Łużycka, Matejki Jana, Miarki Karola, Moniuszki Stanisława, Muzealna, Nad Kanałem, Niska, Partyzantów, Piastowska, Podgórna, Połabska, Reymonta Władysława, Rzepichy, Słowiańska, Spadzista, Stroma, Stryeńskiej Zofii, Stwosza Wita, Szarego Floriana, Śląska, Targowa, Traugutta Romualda, Tumska, Wiejska, Więźniów

Politycznych, Wincentego Witosa, Wodna, Wojska Polskiego, Zawiszy Czarnego, Żeromskiego Stefana. Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji przedstawia poniższa mapa.

Obszary rewitalizacji na tle Gminy Miejskiej Kłodzko

Obszar rewitalizacji cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk w odniesieniu do wartości dla całej gminy, co potwierdzają mierniki rozwoju przeliczone ponownie dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji.

Porównanie wartości mierników dla gminy i obszaru rewitalizacji.

Sfera	Nazwa miernika	Wartość dla gminy	Wartość dla obszaru rewitalizacji
SPOŁECZNA	Odsetek osób długotrwale bezrobotnych	4,42%	6,66%
	Odsetek osób długotrwale bezrobotnych bez kwalifikacji w ogóle długotrwale bezrobotnych	25,53%	31,56%

	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej	8,74%	18,73%
	Liczba czynów karalnych nieletnich	67	43 (64%)
GOSPODARCZA	Wskaźnik przedsiębiorczości Odsetek podmiotów gospodarczych płacących podatek dochodowy (PIT + CIT) w przeliczeniu na mieszkańca	8,35%	6,26%
	Średnia wartość podatku dochodowego płaconego przez jeden podmiot gospodarczy	4 325,22 zł	1 616,02 zł
ŚRODOWISKOWA	Odsetek mieszkań komunalnych ogrzewanych z innych źródeł niż sieć ciepłownicza lub sieć gazowa	73,17%	83,83%
	Odsetek przedsiębiorstw wytwarzających odpady niebezpieczne	2,03%	2,19%
PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	Odsetek mieszkań socjalnych	19,89%	27,01%
	Odsetek dzieci, które z powodu braku miejsc nie dostały się do żłobka	0,68%	1,49%
TECHNICZNA	Odsetek budynków komunalnych oddanych do użytku przed 1990 r.	8,1%	11,6%
	Odsetek lokali mieszkalnych (komunalnych) oddanych do użytku przed 1990 r.	84,45%	100%

Potrzeby rewitalizacyjne gminy miejskiej Kłodzko zostały zdiagnozowane na podstawie analizy mierników rozwoju, warsztatów problemowych z Zespołem ds. Rewitalizacji oraz badania ankietowego mieszkańców wyznaczonego obszaru rewitalizacji. W odniesieniu do zidentyfikowanych potrzeb rewitalizacyjnych wyznaczone zostały trzy cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań.

Cele rewitalizacji i kierunki działań

Cel rewitalizacji	Kierunek działań
Cel 1 Rozwój kapitału ludzkiego oraz promowanie włączenia społecznego na obszarze rewitalizowanym	Wzmocnienie kapitału ludzkiego na Obszarze Rewitalizowanym.
	Promowanie włączenia społecznego poprzez rozwój kapitału społecznego i przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom występującym na OR.

<p>Cel 2: Sanacja przestrzeni publicznej oraz dostosowanie infrastruktury do współczesnych standardów</p>	<p>Modernizacja oraz poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej Obszaru Rewitalizowanego.</p>
	<p>Modernizacja infrastruktury drogowej oraz rozbudowa infrastruktury towarzyszącej.</p>
	<p>Rozbudowa i modernizacja infrastruktury społecznej sprzyjającej włączeniu społecznemu.</p>
	<p>Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez dostosowanie stanu środowiska do współczesnych standardów</p>
<p>Cel 3. Stworzenie podstaw dla trwałego rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizowanego</p>	<p>Wsparcie przedsiębiorstw i przedsiębiorczości na OR.</p>

W zarządzanie procesem rewitalizacji zaangażowane są następujące podmioty:

- Rada Miejska w Kłodzku
- Burmistrz Miasta Kłodzka
- w imieniu interesariuszy rewitalizacji Zespół ds. Rewitalizacji Gminy Miejskiej Kłodzko
- Właściwa komórka urzędu odpowiedzialna za rewitalizację, tj. Wydział Rozwoju Miasta.
- W imieniu interesariuszy podmioty/ osoby realizujące projekty rewitalizacyjne,

Zespół ds. Rewitalizacji jest społecznym organem konsultacyjnym Burmistrza miasta Kłodzka w zakresie rewitalizacji, powoływany na czas przygotowania i realizacji lokalnego programu rewitalizacji (zwanego dalej LPR). Zespół ds. Rewitalizacji wspiera proces rewitalizacji poprzez wiedzę, doświadczenie oraz znajomość problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych.

Zespół ds. Rewitalizacji powołany został zarządzeniem Burmistrza Miasta Kłodzka nr 18.0050.2016 z dnia 08.02.2016 r. szczegółowy tryb pracy Zespołu ds. Rewitalizacji określa regulamin Zespołu ds. Rewitalizacji stanowiący załącznik do przedmiotowego zarządzenia.

Wybrane Projekty realizowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji:

„Zwiększenie dostępności do zasobów kulturowych Ziemi Kłodzkiej poprzez odtworzenie historycznej ścieżki w granicach obiektu Twierdzy Kłodzkiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą – adaptacja pomieszczeń oraz terenów otwartych na cele wystawiennicze, edukacyjne i kulturalne”

Całkowita wartość projektu: 4 927 071,20 zł

Kwota dofinansowania: 3 209 057,04 zł

Projekt dot. rekonstrukcji ścieżki historycznej udostępniającej przestrzenie i obiekty Twierdzy Kłodzkiej.

„4Doliny - Inwestycje ograniczające indywidualny ruch zmotoryzowany w centrach miast”

Całkowita wartość projektu: 6 595 577,72 zł

Kwota dofinansowania: 5 150 722,40 zł

Projekt dotyczy stworzenia elementów komunikacji rowerowej w wybranych lokalizacjach, które pozwolą na efektywne przemieszczania się, skłaniając tym samym mieszkańców i inne osoby odwiedzające miasta objęte zakresem projektu do wyboru alternatywnych środków transportu w stosunku do indywidualnego użytkowania samochodów.

„Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, hałasu i zatłoczenia wraz z poprawą bezpieczeństwa ruchu drogowego w zabytkowym centrum Kłodzka”

Całkowita wartość projektu: 3 047 736,98 zł
wartość dofinansowania: 1 877 246, 01 zł

Inwestycja w Kłodzku polegająca na uporządkowaniu układu komunikacyjnego przez budowę planowanej infrastruktury tj. dróg dojazdowych do 2 parkingów park & ride oraz samych parkingów z chodnikami oraz energooszczędnym oświetleniem w celu wyeliminowania potoku aut osobowych poruszających się po centrum miasta Kłodzka i zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza.

„Poprawa warunków nauczania w kłodzkich szkołach podstawowych i gimnazjalnych, zwłaszcza w zakresie wyposażania pracowni matematyczno-przyrodniczych i cyfrowych”

Wartość projektu: 734 279,30 zł
Wartość dofinansowania: 624 137,41 zł

W ramach projektu szkolne pracownie matematyczno – przyrodnicze i cyfrowe zostały wyposażone w wysokiej jakości sprzęt i pomoce dydaktyczne, niezbędne do nauczania. Działania te wpłynęły na polepszenie warunków edukacji, co w konsekwencji przyczyni się do poprawy efektów kształcenia oraz osiągniętych wyników.

„Rewitalizacja społeczna i przestrzenna Kłodzka i Krosnowic”

Całkowita wartość projektu: 11 804 064,34 zł
wartość dofinansowania: 8 851 867,83 zł

Projekt realizowany jest w partnerstwie 4 podmiotów. Wnioskodawcą jest Lider - Gmina Miejska Kłodzko. Partnerami są: Gmina Kłodzko, Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kłodzku oraz Stowarzyszenie Edukacja i Rozwój z Krosnowic.

„Budowa innowacyjnych e-usług w Gminie Miejskiej Kłodzko”

całkowita wartość projektu: 2 741 331,62 zł
kwota dofinansowania: 2 330 131,88 zł

Projekt polega na wdrożeniu Systemów Informatycznych i integracji tych Systemów z Platformą Usług Administracji Publicznej ePUAP. By możliwe było wdrożenie Systemów konieczny jest zakup wyposażenia i wytworzenie niezbędnej infrastruktury informatycznej.

„Rozwój terenów zieleni w mieście Kłodzku”

Wartość projektu: 4 500 000,00 zł
Wartość dofinansowania: 3 693 080,00 zł

Celem projektu jest podniesienie jakości życia mieszkańców Kłodzka poprzez rewitalizację i zwiększenie powierzchni terenów zielonych, służących aktywnemu odpoczynkowi mieszkańców, a także rewitalizacja skwerów już istniejących.

• Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy

1. Struktura własnościowa budynków i lokali Gminy Miejskiej Kłodzko

Na dzień 31 stycznia 2019 r. Gmina Miejska Kłodzko posiadała 1372 lokali w tym 291 lokali socjalnych oraz 1081 lokali mieszkalnych. Wskazać należy, iż część z lokali wchodzących w skład zasobu nie spełnia przesłanek do uzyskania samodzielności lokalu z uwagi na rozmieszczenie pomieszczeń, toalety znajdujące się na korytarzu do wyłącznego lub wspólnego korzystania.

Gmina Miejska Kłodzko wg. stanu na dzień 31.12.2018 r. posiadała:

- a) 53 budynki mieszkalne o powierzchni użytkowej 16 052,51 m²;
- b) udział w 372 budynkach mieszkalnych, w których lokale gminne zajmują 197 759,90 m².
*Do ww. powierzchni należy doliczyć 4 797,39 m² powierzchni piwnic gminnych w budynkach wspólnot mieszkaniowych oraz powierzchnię 8 137,72 m² piwnic i pomieszczeń gospodarczych wykupionych na własność w budynkach wspólnot mieszkaniowych.
- c) 14 budynków niemieszkalnych o łącznej powierzchni 1 227,71 m²;
- d) udział w 18 budynkach niemieszkalnych o łącznej powierzchni 874,36 m²;
- e) 23 garaże wolnostojące o łącznej powierzchni 325,86 m²;
- f) 49 pomieszczeń gospodarczych usytuowanych na odrębnych działkach o łącznej powierzchni 359,49 m²
- g) 78 lokali użytkowych o łącznej powierzchni 5 324,62 m².

2. Gospodarka mieszkaniowa

W roku 2018 r. wpłynęło 168 wniosków osób oczekujących na najem lokali socjalnych z list przydziałów oraz oczekujących na najem lokali mieszkalnych.

Listy osób oczekujących na najem lokali gotowych do zasiedlenia w 2018 roku liczyły:

- lista lokali mieszkalnych - 62
- lista lokali socjalnych - 119
- lista zamian z urzędu - 20

W 2018 roku przyznano :

- a) lokali mieszkalnych z listy - 0
- przekwalifikowano z lokalu socjalnego na lokal mieszkalny - 6
- b) lokali socjalnych,
- w tym z listy - 9
- w tym z wyroków eksmisyjnych - 3
- w tym przekwalifikowano z lokalu mieszkalnego na lokal socjalny - 0
- c) lokali do remontu we własnym zakresie - 20
- d) izb przyległych do zajmowanych mieszkań - 4
- e) lokali zamiennych ze względu na zły stan techniczny - 0
- f) zasiedlono po remoncie we własnym zakresie - 21
- g) przepisano mieszkań - 16
- h) przeprowadzono zamian wzajemnych mieszkań - 1
- i) przeprowadzono zamian z urzędu - 2
- j) przekwalifikowano na lokale socjalne w związku z realizacją wyroków sądowych o eksmisję - 0

W 2018 r. o dodatek mieszkaniowy ubiegało się 659 rodzin.

Z tytułu dodatków mieszkaniowych w 2018 r. wypłacono kwotę 642 204,68 zł.
O dodatek energetyczny ubiegało się 264 rodzin – wypłacono kwotę 18 169,69 zł.

3. Struktura wieku budynków

Ilość budynków mieszkalnych stanowiących własność lub współwłasność Gminy Miejskiej Kłodzko – 425 budynków, w tym gminnych 51 budynków oraz 2-ch kontenerów przystosowanych do zamieszkania poza sezonem grzewczym.

- 1) Budynki z okresu przedwojennego - 333 budynki w tym:
  - sprzed 1900 r. tj. ponad 100-letnie stanowią ok.47% zasobów
  - budynki starej substancji po remoncie gruntownym lub remoncie z modernizacją (przebudową) przeprowadzoną po 1945 r. – 21 budynków
  - budynek socjalny po adaptacji budynku internatu szkolnego na cele mieszkalne przy ul. Łukasieńskiego 32
- 2) Budynki wzniesione po 1945 r. – 94 budynki i dwa kontenery mieszkalne na pobyt czasowy w tym w latach:
  - 1950-1960 – 3
  - 1961-1970 – 38
  - 1971-1980 – 15
  - 1981-1990 – 4
  - 1991-2000 – 29
  - 2000-2005 – 1 + 2 kontenery

w tym budynki przy ul. Wiejskiej, Partyzantów, Targowej oraz Hołdu Pruskiego o obniżonym standardzie (ogrzewanie piecowe, wspólne węzły sanitarne - wc) - tj. 21 budynków stanowiących własność Gminy Miejskiej oraz 2 kontenery mieszkalne przy ul. Kusocińskiego 2 (teren OSiR) na pobyt czasowy z wyłączeniem sezonu grzewczego.

4. Charakterystyka stanu technicznego

Jak wynika ze struktury wieku budynków 77 % zasobów stanowią budynki z okresu przedwojennego, w tym ok. 47 % to budynki ponad 100 – letnie, których stan techniczny i użytkowy jest często niezadowalający, wynikający m.in.:

- z trudności techniczno – konstrukcyjnych tkwiących w budynkach wybudowanych w tamtych latach;
- z zaniedbań lat ubiegłych, natury techniczno – eksploatacyjnej;
- z braku przeprowadzania wymaganych remontów kapitalnych i modernizacyjnych.

Konstrukcje budynków z tego okresu to mury z cegły i częściowo z kamienia, ze stropami nad piwnicą - przeważnie ceramicznymi /sklepienia/, a na wyższych kondygnacjach – drewnianymi.

Pokrycie dachowe najczęściej z dachówki, rzadziej z papy.

Budynki wyposażone są we wszystkie instalacje, tj.: wodno-kanalizacyjne, gazowe i elektryczne z ogrzewaniem często jeszcze piecowym (trzony kuchenne i piece pokojowe kaflowe).

Wadliwa eksploatacja mieszkań przez lokatorów, brak lub zły stan izolacji przeciwwilgociowej murów ścian, zła wentylacja pomieszczeń, uszkodzenia obróbek blacharskich i pokrycia dachów – to najistotniejsze przyczyny składające się na pogorszenie stanu technicznego budynków. Stan techniczny starej substancji mieszkaniowej pogłębiła

ponadto powódź, jaka miała miejsce w 1997 r., wyłączając znaczną część dzielnicy staromiejskiej „Wyspa Piasek” z użytkowania.

Z tego też powodu lokale mieszkalne w budynkach z okresu przedwojennego są na ogół o niskim standardzie i często niezadowolającym stanie technicznym.

Potrzeby remontowe są więc niewspółmiernie wysokie w stosunku do możliwości pozyskania środków na ten cel.

Sukcesywnie podejmowane są decyzje o remontach gruntownych elementów budynków, dążąc do poprawy ich stanu technicznego. Oprócz napraw głównych pokryć dachowych coraz częściej rozszerzony jest remont o elewacje budynków z częstą rekonstrukcją przyziemi, co nie bez znaczenia jest dla wizerunku m. Kłodzka zwłaszcza w dzielnicach zabudowy staromiejskiej.

5. Wykonane remonty w 2018 r.

W zasobach mieszkaniowych zarządzanych przez Zakład Administracji Mieszkaniami Gminnymi Gminy Miejskiej Kłodzko spółka z o.o. w Kłodzku w roku 2018 przeprowadzono remonty w zakresie:

- 1) napraw głównych pokryć dachowych oraz odwodnień z dachu na 7 budynkach mieszkalnych obejmujących wymianę pokryć dachowych z przemurowaniem kominów i kompleksową wymianą obróbek, rynien i rur spustowych (w tym na dwóch budynkach gminnych kontynuowano remont gruntowny pokryć dachowych przy ulicy Łukasieńskiego 32 i ulicy Harcerzy 6 w Kłodzku);
- 2) renowacji elewacji i dociepleń ścian zewnętrznych w 14 budynkach mieszkalnych, w tym w zakresie remontu z dociepleniem ścian zewnętrznych 5-ciu budynków Wspólnot Mieszkaniowych z udziałem Gminy Miejskiej tj. przy ul. Lutyckiej 22, ul. Łużyckiej 1,3-3a (kontynuacja z 2017 r.), ul. Zamiejskiej 30/II, 30/III (kontynuacja z 2017 r.) oraz przy ul. Wyspiańskiego 27.
- 3) wymiany stolarki okiennej lub drzwiowej w 25 lokalach mieszkalnych gminnych oraz w 16 budynkach Wspólnot Mieszkaniowych z udziałem Gminy Miejskiej na częściach wspólnych tych nieruchomości (okien klatek schodowych, drzwi wejściowych do budynku, okien piwnic, strychu) i w 2 budynkach gminnych, tj. wymiany drzwi wejściowych przy ul. Korytowskiej 18a (wymiana drzwi wejściowych) oraz Wiejskiej 7 (wymiana stolarki okiennej piwnic)
- 4) klatek schodowych w 8 budynkach mieszkalnych Wspólnot Mieszkaniowych z udziałem Gminy Miejskiej Kłodzko.
- 5) pod zasiedlenie lokali mieszkalnych gminnych - pustostanów w ilości 15 lokali, w tym wykonania remontu gruntownego w 5 lokalach obejmującego naprawy główne instalacji, wymianę środków ogrzewczych i pozostałych elementów budowlanych.
- 6) robót zduńskich (budowy pieców kaflowych oraz wymiany pieców pokojowych przenośnych) w 22 lokalach mieszkalnych gminnych w ramach realizacji podań (wniosków) lokatorskich.
- 7) instalacji elektrycznych w 6 lokalach mieszkalnych gminnych zamieszkałych oraz w 9 budynkach wspólnot mieszkaniowych w zakresie wymiany WLZ, obwodu administracyjnego i zasilania mieszkań z przystosowaniem instalacji do obowiązujących norm w tej branży.
Ponadto w 14 budynkach mieszkalnych dokonano modernizacji lub montażu instalacji domofonowej, w tym w jednym budynku gminnym, tj. przy ul. Korytowskiej 18a.
- 8) instalacji gazowej w 9 lokalach gminnych napraw i uszczelnienia tej instalacji w ramach likwidacji zagrożeń i poprawy stanu technicznego po okresowych przeglądach oraz w 6 budynkach Wspólnot Mieszkaniowych z udziałem Gminy Miejskiej w zakresie wymiany pionów z wyniesieniem liczników czy też głównego zaworu gazu na zewnątrz budynku.
- 9) instalacji sanitarnych:
  - pionów, poziomych odcinków (piwnic) inst. wod. - kan. oraz sanitarnej zewnętrznej w 9 budynkach Wspólnot Mieszkaniowych z udziałem Gminy Miejskiej

- remontu instalacji grzewczej w 13 lokalach gminnych (wymiany pieców c.o., remontu instalacji c.o.)

6. Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kłodzku

Lokale w zasobach

Lokale znajdujące się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej		
Ilość lokali w Kłodzku		Powierzchnia w m ²
lokale mieszkalne	3203	156 057,01
lokale użytkowe	86	4 065,19
garaże	420	6 742,92
Razem	3710	166 880,82

Struktura zasobów

STRUKTURA ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH WEDŁUG WIEKU BUDYNKU

KŁODZKO	ROK BUDOWY
Morcinka 4	1962
Malczewskiego H	1966
Wojciecha 17	1972
Lutycka 10	1978
Lutycka 15	1982
Muzealna 9,11	1986
Czeska 37	1990
Walasiewiczówny 3,5	1972
Walasiewiczówny 6	1971
Okrzei 26	1968
Okrzei 26A	1970
Okrzei 29	1969
Kusocińskiego 1,3	1973
Dąbrówki 1,3,4,5/VI,6,7,8	1975
Rodzinna 2-110	1979
Rodzinna 1-7	1976
Wyszyńskiego 2-8	1980
Spółdzielcza 6-8, 10-12	1988
Spółdzielcza 14-16, 18-20	1989
Spółdzielcza 22-24, 26-28	1990
Spółdzielcza 32-34, 36-38	1993
Spółdzielcza 40-42, 44-46	1992
Spółdzielcza 48-50	1991
Spółdzielcza 52-54	1990
Spółdzielcza 23-27	1983

Spółdzielcza 29-55	1984
Spółdzielcza 1-5	1983
Wiosenna 2,4	1985
Wiosenna 12-14	1984
Wiosenna 10	1994
Wiosenna 10a	1993
Wiosenna 1-39	1987
Objazdowa 2a	1995
Łukasińskiego 15,19	2001
Łukasińskiego 23,25	1998

INWESTYCJE DZIAŁU REMONTÓW SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ W KŁODZKU

ROK 2018
ADRES
MALOWANIE KLATEK SCHODOWYCH
Spółdzielcza 22 Spółdzielcza 32 Łąkowa 5 Rodzinna 24
REMONTY CHODNIKÓW, PLACÓW, SCHODÓW
Wiosenna 10a (chodnik przy ścianie szczytowej) Wiosenna 10a (chodnik w kierunku Spółdzielczej 39) Wyszyńskiego 2-4 (schody zew. w kier. 6 – 8) Dąbrówki 6 (skarpa, odwodnienie, schodki przy śmietniku) Dąbrówki 8/V, VI (wejścia do kl. schod.) Spółdzielcza 32 (odwodnienie liniowe przed kl. schod.) Wiosenna 10a-Spółdzielcza 39 (chodnik-łącznik) Okrzei 26 – 26A (dojście do boksu śmietnik.)
DOCIEPLENIE BUDYNKÓW
Dąbrówki 6 Dąbrówki 7 Kusocińskiego 1 Kusocińskiego 3 Okrzei 29 Walasiewiczówny 6 Dąbrówki 8 Rodzinna 86-88 (front suszarnia) Rodzinna 90-94 (front suszarnia) Wiosenna 10 (skosy dachu, wełna)
MONTAŻ WYŁĄCZNIKÓW P. POŻ
Spółdzielcza 22 – 24 Spółdzielcza 18 – 20 Spółdzielcza 14 – 16 Spółdzielcza 6 – 8 Spółdzielcza 10 – 12
REMONT KOMINÓW PONAD POŁACIĄ DACHU (tynk, czapy)
Dąbrówki 6 Dąbrówki 7 Lutycka 15 (na połaci dachu)

Lutycka 15 (kotłowni)
REMONT POKRYCIA DACHU
Wiosenne 25 – 39 (koryta zlewowe) Spółdzielcza 41 – 49 (koryta zlewowe) Wiosenna 10 (skosy) Spółdzielców 3 (gont przy m. nr 15)
REMONTY BALKONÓW I TARASÓW – remont posadzek z wymianą warstw
Łukasińskiego 25/1;23/3 Spółdzielcza 25/2-15 Spółdzielców 5/7 Spółdzielcza 50 (1 pion 11 szt.) Spółdzielcza 50 (2 piony na szczycie budynku – 22 szt.)
CZYSZCZENIE ELEWACJI Z ZANICZYSZCZEŃ MIKROBIOLOGICZNYCH
Rodzinna 86 - 88 Rodzinna 90 – 92 – 94 Wojciecha 17 – 17/II
USZCZELNIENIE ZŁĄCZ PŁYT BUDYNKU
Wiosenna 1/9 (22 mb) Spółdzielcza 26/2 (157 mb) Spółdzielcza 52/8 (102 mb) Spółdzielcza 43/2 (43 mb) Spółdzielcza 8/28 (138 mb) Spółdzielcza 44/10 (95 mb) Spółdzielcza 46/1,2 (80 mb) Spółdzielcza 22/13 (140 mb) Spółdzielcza 47/7 (26 mb) Spółdzielcza 46/1 (140 mb) Spółdzielcza 20/22 (140 mb) Spółdzielcza 28/19 (140 mb) Spółdzielcza 46/1,2,3 (210 mb) Wiosenna 4/9,12,15 (pozioma, 20 mb) Spółdzielcza 6 (210 mb) Spółdzielcza 8 (90 mb) Spółdzielcza 12 (150 mb)
NAPRAWA STARYCH I WYKONANIE NOWYCH INSTALACJI PIORUNOCHRONNYCH
Okrzei 29 Walasiewiczówny 6 Lutycka 15
WYMIANA STOLARKI OKIENNEJ (części wspólne)
Lutycka 10 (piwnica – 1 szt.) Rodzinna 108 (piwnica – 1 szt.) Rodzinna 2 – 94 (kl. schodowe) Wiosenna 2 (piwnica – 1 szt.) Spółdzielcza 16 (piwnica – 1 szt.) Malczewskiego H/III (kl. schod. I spocznik – 1 szt.)
WYMIANA STOLARKI DRZWIOWEJ (części wspólne – drugie wejściowe)
Wiosenna 12 Wiosenna 14 Spółdzielcza 23 Spółdzielcza 25 Spółdzielcza 27

Walasiewiczówny 3 Walasiewiczówny 5 Okrzei 26/I
WYKONANIE OPASKI BUDYNKU
Rodzinna 1 – 3 Dąbrówki 6 Dąbrówki 7 Kusocińskiego 1 Kusocińskiego 3 Okrzei 29 Walasiewiczówny 6 Dąbrówki 8
WYMIANA WEWNĘTRZNYCH LINII ZASILAJĄCYCH
Walasiewiczówny 5 Walasiewiczówny 3 Wojciecha 17-17/II
WYKONANIE WĘZŁA CIEPŁOWNICZEGO
Walasiewiczówny 4a
WYMIANA DŹWIGÓW OSOBOWYCH
Spółdzielcza 52 Spółdzielcza 54

7. Wspólnoty mieszkaniowe działające w Gminie Miejskiej Kłodzko

Gmina Miejska Kłodzko w 2018 roku była współwłaścicielem w 348 nieruchomościach na terenie miasta Kłodzka. Nieruchomości te są zarządzane przez firmy zatrudniające licencjonowanych zarządców bądź przez samych współwłaścicieli. Nieruchomości, w których Gmina posiada udział we współwłasności zarządzane są przez następujące firmy:

- 1) Zakład Administracji Mieszkaniami Gminnymi Gminy Miejskiej Kłodzko sp. z o.o., Kłodzko, ul. Grunwaldzka 29;
- 2) SK Investdom sp. z o.o., Kłodzko, ul. Harcerzy 8/1;
- 3) Investpartner – Iwona Gałuszka, Starków 27A, Krosnowice;
- 4) Dolnośląskie Centrum Obsługi Nieruchomości sp. z o.o., Kłodzko, ul. Okrzei 17;
- 5) Zespół Zarządców Nieruchomości WAM sp. z o.o., Brzeg ul. Jana Pawła II 2;
- 6) Zarządzanie, Administracja Nieruchomościami sp. z o.o., Nowa Ruda ul. A. Krajowej 15;
- 7) Zarządzenie i Administracja Nieruchomościami Aneta Michalska, Kłodzko, ul. Malczewskiego 1/4.

Osiem nieruchomości, w których Gmina Miejska Kłodzko posiada udział we współwłasności jest zarządzanych przez ich współwłaścicieli. Współwłaściciele zarządzający częściami wspólnymi czynią to nieodpłatnie. Wyżej wymienione firmy pobierają wynagrodzenie za zarządzanie w wysokości od 0,40 zł/m² do 0,65 zł/m².

Z tytułu swoich udziałów w nieruchomościach Gmina bierze czynny udział w zarządzaniu częściami wspólnymi poprzez pracowników zatrudnionych w Wydziale Wspólnot Mieszkaniowych i Mieszkalnictwa, którzy w imieniu Burmistrza Miasta Kłodzka na podstawie stosownych pełnomocnictw podejmują decyzje w sprawach związanych z bieżącym zarządaniem nieruchomością wspólną oraz wyrażają stanowisko Gminy wobec propozycji dotyczących zobowiązań majątkowych wspólnoty. Uczestniczą czynnie w bieżących zebraniach w ciągu całego roku oraz rocznych sprawozdawczych, które odbywają się zgodnie z Ustawą o własności lokali w I kwartale każdego roku.

Gmina Miejska popiera i inspiruje Wspólnoty Mieszkaniowe w zakresie przeprowadzania remontów części wspólnych w nieruchomościach. Każdorazowo partycypuje w kosztach remontów do wysokości swoich udziałów. Wspólnoty decydują się na zaciąganie w bankach kredytów, które umożliwiają przeprowadzenie kompleksowych remontów części wspólnych nieruchomości.

- **Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych**

W roku 2018 przygotowano ewidencję nieruchomości gminnych oraz ewidencję gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste z podziałem na działki geodezyjne zgodnie z zapisami ustawy o gospodarce nieruchomościami. Na podstawie przygotowanej dokumentacji opracowywany jest Plan wykorzystania nieruchomości gminnych zgodnie z wymogami ustawowymi.

- **Program opieki nad zabytkami.**

W dniu 8 marca 2019 r. Burmistrz Miasta Kłodzka, Zarządzeniem Nr 43.0050.2019, przyjął Gminną Ewidencję Zabytków Miasta Kłodzka, co umożliwiło przystąpienie do sporządzenia Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2019 – 2022. Środki finansowe na przygotowanie programu zostały zabezpieczone w 2018 r. w celu realizacji zadania w roku 2019.

D. Infrastruktura komunalna:

- **Rozwój publicznego transportu zbiorowego**

System miejskich linii komunikacyjnych w Kłodzku oraz częściowo na terenie gminy wiejskiej Kłodzko, obsługiwany jest głównie przez PKS Kłodzko oraz prywatnego przewoźnika - firmę A-Vista.

- **Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych**

ZAŁOŻENIA DO WIELOLETNIEGO PLANU ROZWOJU I MODERNIZACJI URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH I KANALIZACYJNYCH NA LATA 2018 – 2021

LP	ZADANIE	ZAKRES RZECZOWY	NAKLĄDY W LATACH:				UWAGI
	RAZEM	2018	2019	2020	2021		
I URZĄDZENIA WODOCIĄGOWE							
1	Modernizacja sieci wodociągowych	Zawiszy Czarnego, Kowalska, Zajęcza, Spółdzielcza	760 000,00	160 000,00	200 000,00		
2	Wymiana przyłączy i armatury	wymiana przyłączy wodociągowych - ul. Zajęcza, Walecznych, Bohaterów	320 000,00	80 000,00			

3	Przebudowa sieci w związku z przebudową układu komunikacyjnego	modernizacja węzłowych komór zasuw, wymiana odcinków wodociągu	150 000,00	50 000,00	60 000,00	40 000,00	0,00
4	Rozbudowa i modernizacja ujęć wody	system automatyki, obudowa studni 8z i 10z	580 000,00	120 000,00	150 000,00	190 000,00	
5	Zakupy środków trwałych	urządzenia techniczne, agregaty	500 000,00	200 000,00	100 000,00		
6	Wykup urządzeń wodociągowych	wykup urządzeń od inwestorów	320 000,00	80 000,00			
7	Splata kredytu inwestycyjnego (2013-2022)	spłata kredytu zaciągniętego na wykup urządzeń	563 908,00	140 977,00			
8	Rozbudowa monitoringu sieci i zbiorników	zbiornik Twierdza, strefowanie	300 000,00	60 000,00	80 000,00	80 000,00	
RAZEM URZĄDZENIA WODOCIĄGOWE			3 493 908,00	890 977,00	860 977,00	870 977,00	

II URZĄDZENIA KANALIZACYJNE

1	Uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej Kłodzka realizacja z udziałem dofinansowania	modernizacja oczyszczalni ścieków	14 124 990,19	10 836 423,56	3 288 566,63	0,00
2	Modernizacja sieci kanalizacyjnej	renowacja kanałów ogólnospławnych	130 000,00	0,00	30 000,00	100 000,00
3	Kanalizacja sanitarna ul. Dębowej	kanał sanitarny d=200 L= 250 m	230 000,00	230 000,00	0,00	0,00
4	Wykup urządzeń kanalizacyjnych	wykup urządzeń od prywatnych inwestorów	180 000,00	0,00	100 000,00	80 000,00
5	Zakupy środków trwałych	urządzenia techniczne, pompy	140 000,00	0,00	30 000,00	50 000,00
6	Splata pożyczki inwestycyjnej NFOŚiGW (2019-2029)	finansowanie udziału własnego środków kwalifikowalnych zadania "Uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej Kłodzka"	1 365 260,00	0,00	273 052,00	546 104,00
7	Splata kredytu inwestycyjnego (2013-2022)	spłata kredytu na wykup urządzeń	810 164,00	202 541,00	202 541,00	

8	Leasing operacyjny (2017-2021)	samochód do czyszczenia i udrażniania sieci kanalizacyjnych - SCANIA	1 264 569,57	297 235,25	309 938,94	323 113,90
9	Zagospodarowanie strefy ochrony sanitarnej oczyszczalni ścieków	roboty ziemne; prace rozbiórkowe, zielen	140 000,00	40 000,00	50 000,00	0,00
10	Modernizacja kanalizacji od Twierdzy do Fortecznej	kanal d=300-200 L=2x52,5 m	73 500,00	73 500,00	0,00	0,00
RAZEM URZĄDZENIA KANALIZACYJNE			18 458 483,76	11 679 699,81	4 154 098,57	1 301 758,90
III POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ						
1	Modernizacja obiektów bazy	Budynek biurowo-socjalny /elewacja, termomodernizacja, odwodnienie terenu/	250 000,00	70 000,00	40 000,00	
2	Systemy komputerowe	sprzęt, oprogramowanie, serwerownia	210 000,00	50 000,00	60 000,00	
3	Zakupy środków trwałych	agregat prądowórczy, urządzenia techniczno – mechaniczne	110 000,00	0,00	50 000,00	20 000,00
RAZEM POZOSTAŁE			570 000,00	120 000,00	170 000,00	140 000,00
OGÓŁEM I+ II+ III			22 522 391,76	12 690 676,81	5 185 075,57	2 312 735,90

W uzasadnionych przypadkach roczne wydatki inwestycyjne mogą być przemieszczane decyzją Zarządu Spółki "Wodociągi Kłodzkie" między zadaniami ujętymi w poszczególnych rozdziałach planu

E. Środowisko:

- **Plan gospodarki niskoemisyjnej (w tym fundusze UE)**

Plan gospodarki niskoemisyjnej jest dokumentem strategicznym, który koncentruje się na podniesieniu efektywności wykorzystania energii, zwiększeniu udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnym bilansie rynku energii oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych. Istotą Planu jest osiągnięcie korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych wynikających z działań zmniejszających emisje gazów cieplarnianych.

Plan został przyjęty uchwałą nr XXI/172/2016 Rady Miejskiej w Kłodzku z dnia 31 marca 2016 r., (zmienionej uchwałą nr XXV/209/2016 Rady Miejskiej w Kłodzku z dnia 23 czerwca 2016 r., oraz uchwałą nr XXX/228/2016 Rady Miejskiej w Kłodzku z dnia 29 września 2016 r.,).

1. Działania zrealizowane do tej pory, przewidziane w Planie gospodarki niskoemisyjnej energii, na terenie miasta to:
  - 1) Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko;
  - 2) Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, hałasu i zatłoczenia wraz z poprawą bezpieczeństwa ruchu drogowego w zabytkowym centrum Kłodzka”, polegający na:
    - a) przebudowie drogi dojazdowej do Twierdzy Kłodzkiej wraz z budową parkingu dla pojazdów osobowych oraz autobusów przy ul. Nowy Świat (Park & Ride, Bike & Ride) wraz z oświetleniem,
    - b) przebudowie drogi nr 119108D – ul. Zawiszy Czarnego wraz ze skrzyżowaniem z ul. Wojska Polskiego oraz budowa parkingu dla samochodów osobowych wraz z wymianą oświetlenia,
    - c) zmiany organizacyjne w ruchu pojazdów na terenie miasta oraz budowa ścieżki rowerowej przez teren miasta.
  - 3) Poprawa efektywności energetycznej spółdzielczych wielorodzinnych budynków mieszkalnych położonych w Kłodzku

W najbliższych planach dotyczących realizacji projektów antysmogowych na terenie miasta jest udział w programie:

„Ziemia Kłodzka – czyste powietrze (wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie Gminy Duszniki-Zdrój, Kłodzko Miasto, Kudowa-Zdrój, Lewin Kłodzki, Szczytna, Złoty Stok, Polanica-Zdrój)”

Celem przedmiotowego projektu jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzących ze spalania paliw stałych w indywidualnych instalacjach grzewczych na terenie wybranych gmin ziemi kłodzkiej. Jest to projekt grantowy i polegać będzie na udzielaniu grantów na przedsięwzięcia realizowane w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych dotyczące wymiany dotychczasowych wysokoemisyjnych źródeł ciepła na podłączenie do sieci ciepłowniczej, instalacje wykorzystujące odnawialne źródła ciepła, kotły spalające biomasę lub ewentualnie paliwa gazowe, źródła zasilane energią elektryczną (z założenia pochodzącą z instalacji wykorzystującej OZE – np. instalacji fotowoltaicznej). Przedsięwzięcie realizowane będzie w latach 2019-2021 na terenie następujących gmin Dolnego Śląska: **Kłodzko – gmina miejska**, Duszniki Zdrój, Kudowa Zdrój, Lewin Kłodzki, Szczytna, Złoty Stok, Polanica Zdrój. W jego ramach planuje się zmodernizować łącznie minimum 199 szt. źródeł ciepła, co powinno przełożyć się na spadek emisji PM 10, PM 2,5 oraz CO₂.

Wnioskodawcą pełniącym równocześnie rolę Grantodawcy jest Stowarzyszenie Gmin Ziemi Kłodzkiej, które odpowiada za wdrożenie i zarządzanie projektem grantowym oraz jego monitorowanie w okresie trwałości. W powyższych działaniach wspierany będzie przez ww. gminy, które zawarły z nim stosowne Porozumienie dotyczące realizacji projektu. Grantobiorcami będą osoby fizyczne będące właścicielami domów jednorodzinnych lub mieszkań w domach jedno i wielorodzinnych, jak również wspólnoty mieszkaniowe (w zakresie mieszkań, których właścicielami są osoby fizyczne), które pełnić będą również funkcję operatorów wytworzonej w ramach projektu infrastruktury. Odbiorcami efektów przedsięwzięcia będą z kolei wszyscy mieszkańcy ww. i ościennych gmin, którzy dzięki jego realizacji, będą mogli oddychać lepszej jakości powietrzem.

Kwota dofinansowania przeznaczona dla mieszkańców Gminy Miejskiej Kłodzko - 748 743,79 PLN.

Wartość grantu: maks. 10 000,00 na mieszkanie/ maks. 20 000,00 na dom jednorodzinny; poziom wsparcia: do 70 % kosztów kwalifikowalnych.

F. Polityka społeczna

- **Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych – sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku**

Działania Ośrodka w roku 2018 polegały przede wszystkim na wykorzystaniu wszystkich zasobów jednostki w celu osiągnięcia w sposób sprawny i skuteczny celów pomocy społecznej z uwzględnieniem zasobów ludzkich, finansowych, informatycznych i fizycznych. Pozycja „wydatki” w budżecie Gminy na pomoc społeczną jest znaczna dlatego też ważne jest, aby prowadzić celową i planowaną politykę społeczną, która oparta jest przede wszystkim na posiadanych zasobach i związana z powierzonymi zadaniami. Udzielana pomoc oparta była na świadczeniach materialnych, niematerialnych oraz szeroko rozumianej pracy socjalnej. Ośrodek skutecznie i konsekwentnie rozbudowywał współpracę z podmiotami, partnerami – zarówno wśród instytucji jak i organizacji, przekładając się m.in. na realizację wspólnych przedsięwzięć w oparciu o formułę partnerstwa. Wydatkowanie środków pieniężnych na pomoc społeczną połączone było z aktywizacją i profilaktyką w celu ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego oraz marginalizacji społecznej.

W roku 2018 wykorzystywane były narzędzia aktywizacyjne poprzez kontrakty socjalne, asystenturę rodziny, poradnictwo specjalistyczne wykorzystywane w pracy socjalnej ukierunkowanej na aktywizację w rodzinach z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, aktywizację społeczno-zawodową beneficjentów pomocy społecznej, stałą współpracę ze służbami zatrudnienia.

W roku 2018 pracownicy Ośrodka wdrażali działania ukierunkowane na podniesienie jakości świadczenia pracy socjalnej, której celem było budowanie kapitału społecznego beneficjentów Ośrodka w społeczności lokalnej dzięki wykorzystaniu pełnych zasobów ludzkich pracowników jednostki, współpracy ze wszystkimi instytucjami i zaangażowaniu. Istota zawodu pracownika socjalnego zarówno w wymiarze teoretycznym jak i praktycznym opiera się na idei funkcjonowania społecznego jednostki, grupy i rodziny. Działania pracowników z jednej strony skoncentrowane są na pomocy w rozwiązywaniu bieżących spraw życiowych i z drugiej strony zawsze uwzględniają kształtowanie właściwych postaw podnoszenia jakości życia i przywrócenia zdolności do samodzielnego radzenia sobie z trudnościami.

Efekty realizowanych przez Ośrodek zadań możliwe były do osiągnięcia poprzez prowadzenie ciągłego procesu związanego z udzielaniem pomocy zgodnie z zasadami etyki zawodowej, pobudzania społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, grup i środowisk społecznych, współpracy i współdziałania z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania negatywnych zjawisk społecznych, inicjowaniu nowych form pomocy osobom i rodzinom mającym trudną sytuację życiową, współuczestniczenie w inspirowaniu, opracowywaniu, wdrażaniu oraz rozwijaniu regionalnych i lokalnych programów pomocy społecznej ukierunkowanych na podniesienie jakości życia. Duże znaczenie miały także działania informacyjne ułatwiające dostęp do wsparcia oferowanego mieszkańcom Kłodzka przez Ośrodek Pomocy Społecznej, tym bardziej, że rok 2018 przyniósł wiele zmian w przepisach prawa obejmujących szeroko rozumianą sferę zabezpieczenia społecznego, a w szczególności pomoc społeczną oraz świadczenia rodzinne.

Niniejsze sprawozdanie jest również jednym z elementów monitoringu i ewaluacji strategicznych dokumentów miejskich polityki społecznej. W sprawozdaniu wskazano realizowane działania, wnioski i potrzeby w oparciu o Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2017-2022, Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Kłodzko na lata 2015-2017 (końcem roku 2017 rozpoczęto prace nad nowym Programem, który przedłożony został i uchwalony przez Radę Miejską

w Kłodzku w styczniu 2018, działania wspierające rodzinę od roku 2018 realizowane i kontynuowane będą w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020), Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020.

Utworzenie i utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku jest zadaniem obowiązkowym gminy. W okresie sprawozdawczym Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku zatrudniał 38 osób.

Ośrodek Pomocy Społecznej w celu pełnej realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, w swoich działaniach na rzecz osób najbardziej potrzebujących wykorzystał maksymalnie środki finansowe posiadane przez Gminę. Kierował się zasadą udzielania wszechstronnej i kompleksowej pomocy, a w swojej pracy kładł także nacisk na dobrą współpracę z wszystkimi, którym leży na sercu dobro osób i rodzin oczekujących pomocy.

Pracownicy Ośrodka ustawicznie rozwijają metody pracy socjalnej, zarówno metody pracy środowiskowej oraz pracy z indywidualnym klientem, podnoszą zdolność adaptacyjną oraz umiejętności rozwiązywania codziennych problemów przez beneficjentów pomocy społecznej. W celu wdrażania nowych metod pracy oraz zwiększenia jakości usług pracownicy Ośrodka nieustannie podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe.

W celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych w roku 2018 pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku uczestniczyli w szkoleniach dotyczących tematyki wykonywanych obowiązków służbowych

1. Świadczenia z pomocy społecznej

Pomoc społeczna i praca socjalna są społecznie tworzoną rzeczywistością stanowiącą część szerszego układu społeczno-kulturowego, który określa role pracownika socjalnego i klienta oraz formy pomocy. Udzielanie świadczeń określone jest poprzez normy prawne i przepisy szczegółowe.

1) Zasady udzielania pomocy

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

- osoby zainteresowanej,
- jej przedstawiciela ustawowego,
- innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego,
- może być także udzielana z urzędu.

Osoba lub rodzina może zgłosić się o przyznanie pomocy do ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania (ośrodki znajdują się w każdej gminie).

Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Decyzje w sprawach świadczeń pomocy społecznej wydawane są w formie pisemnej. Od każdej decyzji służy prawo odwołania.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
  - a) na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt. 1 lit. c lub d lub w art. 186 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach lub w związku

z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,

- b) w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany - w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;
- mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, na zasadach określonych w ustawie, w szczególności z powodu:

- ubóstwa;
- sieroctwa;
- bezdomności;
- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- przemocy w rodzinie;
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizmu lub narkomanii;
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom w przypadku występowania jednej z powyższych okoliczności, a których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, określonego w przepisach pomocy społecznej:

- a) dla osoby samotnie gospodarującej – **701 zł** (do 30 września 2018r. kryterium wynosiło 634 zł)
- b) dla osoby w rodzinie – **528 zł** (do 30 września 2018r. kryterium wynosiło 514 zł).

Wśród rodzin korzystających z pomocy społecznej, kwalifikujących się do pomocy z uwagi na kryterium dochodowe w większości z przypadków podstawą do udzielenia pomocy było występowanie kilku okoliczności określonych poniżej.

L.p.	Kryterium dysfunkcji	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1	Ubóstwo	669	1207
2	Bezdomność	37	37
3	Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym: wielodzietność	15 7	56 32
4	Bezrobocie	375	760
5	Niepełnosprawność	424	610
6	Długotrwała lub ciężka choroba	379	591

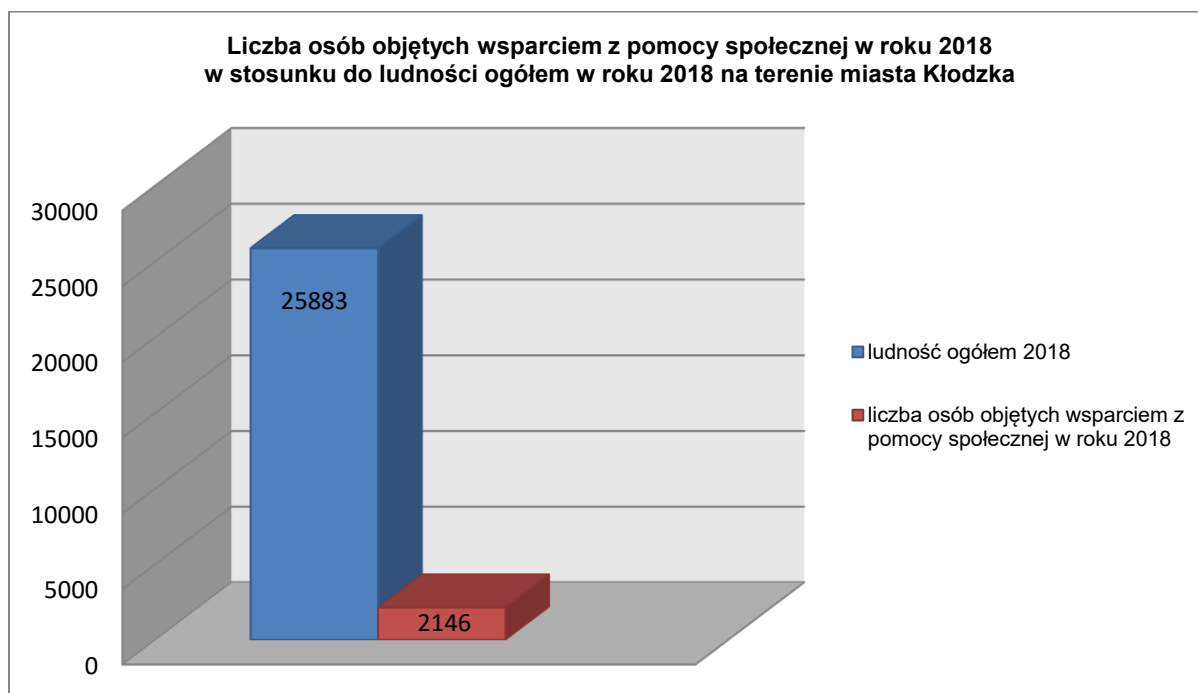

7	Bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w tym: a) rodziny niepełne b) rodziny wielodzietne	110 78 39	392 264 201
8	Przemoc w rodzinie	32	99
9	Alkoholizm	44	50
10	Narkomania	3	4
11	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	17	20
12	Zdarzenie losowe	1	1
13	Sytuacja kryzysowa	17	51

Sporządzono na podstawie sprawozdania rocznego MPiPS opracowanego przez OPS w Kłodzku

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej w roku 2018 udzielił pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych oraz pomocy w postaci pracy socjalnej:

- **1208 rodzinom;**
- w tym **329 rodzinom** wyłącznie w postaci pracy socjalnej;
- łącznie w rodzinach, którym udzielono pomocy społecznej gospodarowało **2 146 osób;**
- w tym zrealizowano 14 kontraktów socjalnych.

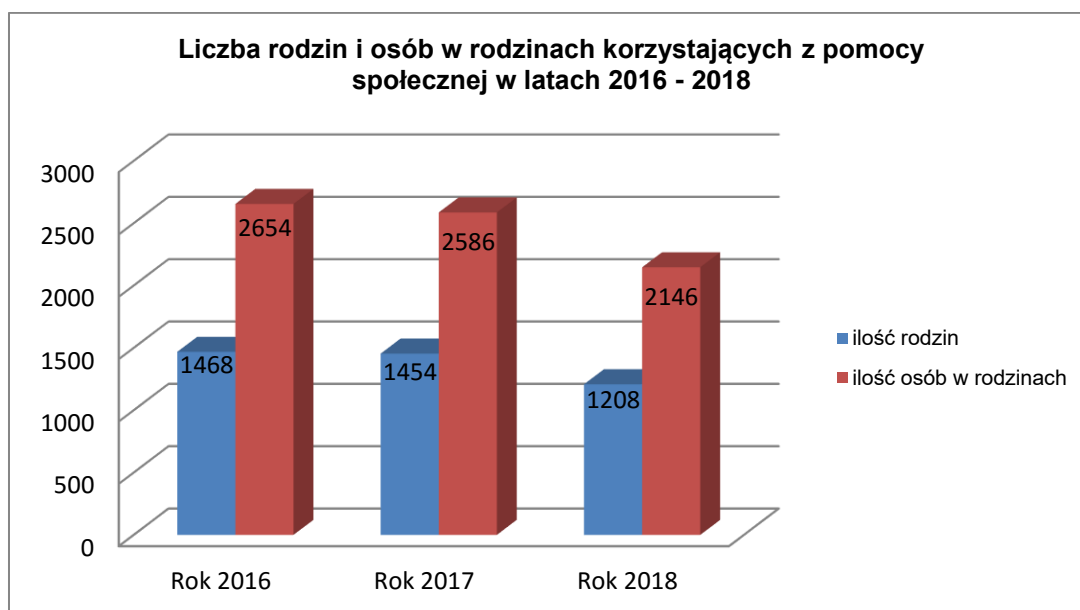

Źródło: opracowanie własne

Informacje o stanie ludności uzyskane z Urzędu Stanu Cywilnego w Urzędzie Miasta w Kłodzku – stan na dzień 31.12.2018 r.

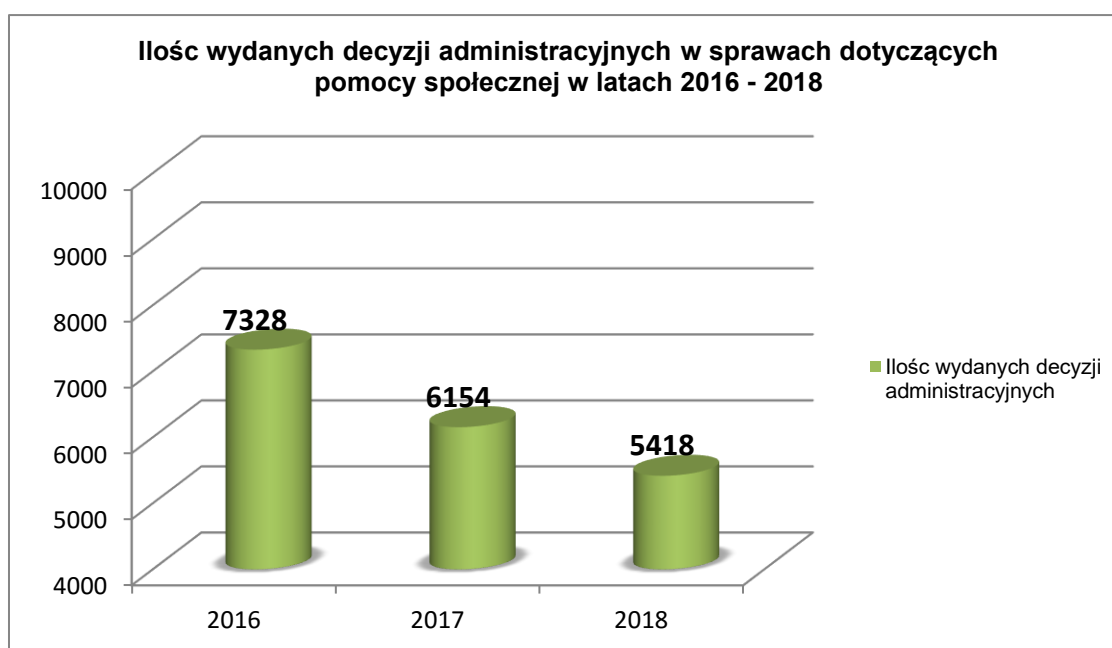
Ze wsparcia systemu pomocy społecznej w roku 2018, skorzystało blisko 8,3% mieszkańców miasta Kłodzka.

Poniższe zestawienie obrazuje ilość rodzin oraz liczbę osób wspólnie gospodarujących w rodzinach korzystających z pomocy społecznej na przestrzeni lat 2016-2018.

Źródło: Opracowanie własne.

Poniższe zestawienie obrazuje ilość wydanych decyzji administracyjnych w latach 2016-2018, na podstawie których przyznawana była pomoc finansowa.

Źródło: Opracowanie własne

Dokonując analizy powyższych wykresów zauważalny jest spadek liczby rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej, tym samym spadek ilości wydanych decyzji administracyjnych. Niewątpliwie jest to wynik realizacji systematycznej polityki społecznej przez OPS w Kłodzku ukierunkowanej przede wszystkim na kreowanie samodzielności i umożliwienia skorzystania ze wsparcia niefinansowego w ramach wdrażanych form pomocowych w celu szybkiego powrotu do prawidłowego funkcjonowania wśród społeczności lokalnej dzięki wykorzystaniu własnych zasobów jednostki.

Poniższe zestawienie w formie tabeli przedstawia ilość decyzji administracyjnych wydanych na świadczenia w roku 2018r. z podziałem na rodzaje świadczeń.

Rodzaj Świadczenia	Liczba
Pobyt w domu pomocy społecznej	74
Posiłki dla dzieci i młodzieży w okresie nauki w szkole	27
program wieloletni: Pomoc państwa w zakresie dożywiania - posiłek	213
program wieloletni: Pomoc państwa w zakresie dożywiania - świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności (zasiłek celowy)	1 821
Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi - rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu	2
Sprawienie pogrzebu	9
Usługi opiekuńcze - pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych	262
Specjalny zasiłek celowy	81
Zasiłek celowy na pokrycie części lub całości kosztów leków i leczenia	42
Zasiłek celowy na zakup odzieży	5
Zasiłek celowy na zakup opału lub pokrycie kosztów ogrzewania	368
Zasiłek celowy na zaspokojenie innych potrzeb	47
Zasiłek celowy – zdarzenie losowe	1
Zasiłek okresowy - inne przyczyny	440
Zasiłek okresowy z powodu bezrobocia	618
Zasiłek okresowy z powodu długotrwałej choroby	162
Zasiłek okresowy z powodu niepełnosprawności	674
Zasiłek okresowy ze względu na możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	18
Zasiłek stały dla osoby samotnie gospodarującej	356
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie	111
Inne	87
Razem	5 418

W 2018 r. wydano 34 decyzje odmowne. Odmowy dotyczyły:

- 8 decyzji – zasiłki celowe,
- 3 decyzje – zasiłki celowe w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- 2 decyzje – specjalny zasiłek celowy,
- 1 decyzja – zasiłki okresowe,
- 20 decyzji – zasiłki stałe.

Złożono w 2018 r. 1 odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Wałbrzych w sprawie dot. zasiłku stałego. Organ odwoławczy utrzymał w mocy decyzję organu I instancji.

2) Rodzaje i charakterystyka udzielanych świadczeń.

a) Ubezpieczenia zdrowotne

Świadczenie to obejmuje zgłaszanie do ubezpieczenia i opłacania składek zdrowotnych, dających uprawnienia do korzystania ze świadczeń zdrowotnych za osoby nie mające uprawnień do ubezpieczenia, a pobierających zasiłki stałe bądź nie posiadające innego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego.

Rok	Liczba osób	Liczba zapłaconych składek	Łączna wysokość (zł)
2018	214	2106	95 784

b) Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej

Zgodnie z art. 2 ust 1 pkt 1 oraz art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie mają prawo inne niż ubezpieczeni, osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono okoliczności, o której mowa w art. 12 tej ustawy, na zasadach i w zakresie określonym dla ubezpieczonych.

Dokumentem potwierdzającym ww. prawo jest decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, potwierdzająca to prawo. W związku z upoważnieniem przez Burmistrza Miasta Kłodzko do wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku tut. Ośrodek prowadzi postępowania administracyjne w powyższych sprawach.

W 2018 r. wydano 87 decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w tym:

- 69 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej,
- 18 decyzji stwierdzających wygaśnięcie poprzednio wydanych decyzji, umorzenie postępowania lub odmowę.

Poza prowadzeniem postępowań administracyjnych w sprawach z zakresu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, pracownicy socjalni przeprowadzali wywiady środowiskowe z osobami zamieszkałymi, bądź posiadającymi ostatni meldunek poza Kłodzkiem, które nie posiadały ubezpieczenia natomiast znajdowały się w szpitalu w Kłodzku. Powyższe wywiady środowiskowe wraz ze zgromadzoną dokumentacją były przekazywane do Ośrodków zgodnych z miejscem zamieszkania świadczeniobiorców w celu wydania decyzji administracyjnej przez właściwą miejscowo jednostkę samorządową. W roku 2018 Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku prowadził także postępowania administracyjne w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń zdrowotnych m.in. w 17 przypadkach na wniosek placówek służby zdrowia.

3) Zadania zlecone

a) Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w roku 2018 realizowane były w zakresie:

- rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z 27 sierpnia 2004r., o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – zgodnie z § 2 pkt. 3 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005r., Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.);
- zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć, o których mowa w art. 7 ustawy z 19 sierpnia 1994r., o ochronie zdrowia psychicznego - zgodnie z § 2 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r., Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.)

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Łączna wysokość (zł)
2018	1	480	21.660,-

Odpłatność rodziny za świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze:

Rok	Liczba osób	Łączna wysokość (zł)
2018	1	1.500,-

b) Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

Świadczenie to przysługuje opiekunowi (ustanowionemu przez sąd opiekuńczy) w przypadku gdy sąd opiekuńczy przyzna na jego żądanie stosowne wynagrodzenie okresowe albo jednorazowe. Świadczenie wypłacane jest przez tut. Ośrodek.

Wynagrodzenie to obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekroczyć 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd zaś jego wypłata jest niezależna od spełnienia kryterium dochodowego z art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Łączna wysokość (zł)
2018	3	51	3 570

Świadczenie na realizację wynagrodzenia finansowane jest z budżetu państwa. Gmina za pośrednictwem Ośrodka prowadzi postępowanie w tym zakresie.

4) Zadania własne Gminy

a) Zasiłek stały.

Zasiłek stały przysługuje:

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały nie przysługuje osobie uprawnionej do renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna.

Maksymalna kwota zasiłku stałego wynosiła **do 30 września 2018 r. 604 zł miesięcznie**, natomiast począwszy **od 1 października 2018 r. wynosi 654 zł miesięcznie**, minimalna - **30 zł miesięcznie**. Zasiłek wypłacany jest w wysokości różnicy między kryterium dochodowym a dochodem osoby (lub na osobę w rodzinie).

Zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących wypłacone w roku 2018:

Rok	Liczba osób, którym przyznano	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)
-----	-------------------------------	------------------	----------------------

	decyzją świadczenie		
2018	209	2 039	1 046 252

Zasiłki stałe dla osób pozostających w rodzinie wypłacone w roku 2018:

Rok	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)
2018	44	415	118 679

Łącznie zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących i osób pozostających w rodzinie wypłacone w roku 2018:

Rok	Łączna liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Łączna liczba świadczeń	Łączna kwota świadczeń (zł)
2018	253	2 454	1 164 931

Na przestrzeni lat zauważa się stały wzrost liczby osób uprawnionych do zasiłku stałego. Sytuacja ta podyktowana jest wzrostem wśród społeczności lokalnej takich dysfunkcji jak niepełnosprawność czy długotrwała choroba.

b) Zasiłek okresowy.

Świadczenie to przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego, jeżeli dochód osoby lub rodziny ubiegającej się o ten rodzaj finansowego wsparcia jest niższy od kryterium dochodowego.

Kwotę zasiłku ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym a posiadanym dochodem, z tym, że nie może być ona niższa niż 50% różnicy.

W części gwarantowanej zasiłek okresowy jest obligatoryjny i dotowany z budżetu państwa. Dolna granica tego świadczenia określona jest ustawowo i wynosi **20,00 zł**, natomiast górna wysokość nie może przekraczać odpowiedniego kryterium dochodowego, ale może być od niej niższa.

W roku 2018 z pomocy w formie zasiłku okresowego skorzystało:

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
599	4 000	1 114 369	599	1 169

W roku 2018 Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku udzielił pomocy w formie zasiłku okresowego z powodów:

• **Bezrobocia**

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
207	1 416	495 979	207	371

• **długotrwałej choroby**

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
53	307	96 649	53	66

• **niepełnosprawności**

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
200	1 454	207 321	200	350

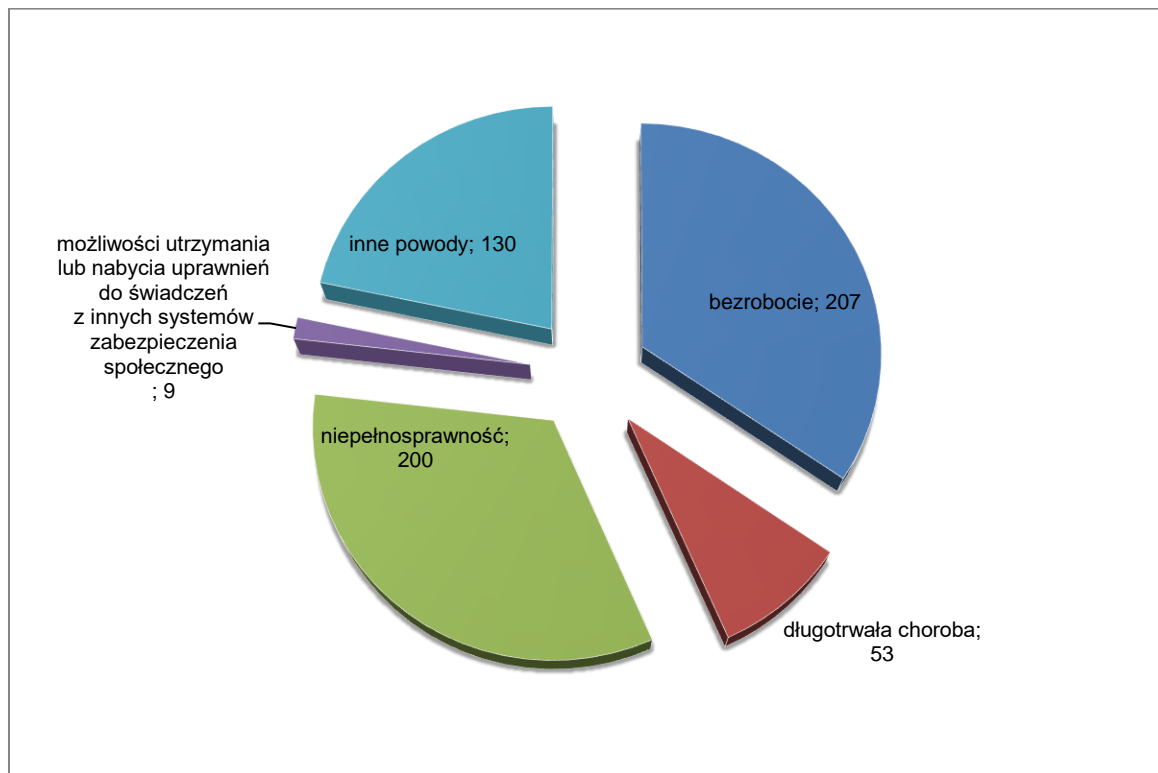
• **możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego**

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
9	27	5 181	9	20

• **z innych powodów**

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
130	796	309 239	130	362

Łącznie w roku 2018 przyznano pomoc w formie zasiłku okresowego dla 599 osób bądź rodzin. Wśród osób korzystających z pomocy w formie zasiłku okresowego dominującą dysfunkcją było bezrobocie, tuż za nią niepełnosprawność oraz następnie inne powody w tym również dalsza aktywizacja zawodowa. Niewątpliwie zauważa się wzrost liczby osób lub rodzin korzystających z zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności. Statystyka niepełnosprawności wśród osób korzystających z pomocy społecznej daje sygnał do konieczności analizy i ewentualnie ewaluacji działań podejmowanych w stosunku do tej grupy osób.

Źródło: Opracowanie własne

c) Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy.

Może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw mieszkań, a także kosztów pogrzebu. Nie jest to zamknięty katalog potrzeb, jakie można zaspokoić poprzez przyznanie zasiłku celowego. Oceny czy potrzeba o zaspokojenie, której ubiega się osoba lub rodzina jest niezbędna dokonuje ośrodek pomocy społecznej w oparciu o wywiad środowiskowy.

Wysokość zasiłku celowego jest zależna od okoliczności sprawy, rodzaju zaspakajanej potrzeby i możliwości finansowych ośrodka.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany:

1. **specjalny zasiłek celowy** w wysokości nie przekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi;
2. **zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty** zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. wydatkowano na zasiłki celowe łączną kwotę - **49.028 zł.**

Ośrodek Pomocy Społecznej zmiernając do zabezpieczenia przed skutkami zimy począwszy od października, a także w listopadzie i grudniu 2018 r. przyznawał pomoc w formie zasiłków celowych na zakup opału oraz zabezpieczenie potrzeb związanych z ogrzewaniem mieszkania. Na powyższą formę pomocy wydatkowano kwotę – **33.220 zł.**

W sytuacjach, gdy zachodziła obawa zmarnotrawienia środków, pomoc była odbierana w naturze bezpośrednio ze składu opałowego w obecności pracownika socjalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku.

d) Kierowanie i ponoszenie odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi postępowania administracyjne w sprawach umieszczenia w domu pomocy społecznej.

W ramach ww. postępowań:

- kompletowano dokumenty niezbędne do umieszczenia w domu pomocy społecznej,
- przeprowadzono wywiady środowiskowe u osób wymagających całodobowej opieki oraz pomocy w codziennym funkcjonowaniu - ubiegających się o skierowanie i umieszczenie w domu pomocy społecznej,
- przeprowadzono wywiady środowiskowe u osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej,
- przeprowadzono wywiady aktualizujące sytuację życiową osób oczekujących na umieszczenie w placówce,
- przeprowadzono wywiady aktualizujące sytuację życiową u osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej,
- podpisano umowy z osobami zobowiązanymi do alimentacji.

Prowadzono szeroko rozumiane poradnictwo informacyjne:

- z zakresu kierowania i umieszczania osób wymagających całodobowej opieki w domach pomocy społecznej oraz zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w w/w placówkach,
- na temat zasad kierowania i umieszczania w zakładach opiekuńczo-leczniczych i innych placówkach całodobowej opieki,

Ponadto w związku z kompletowaniem dokumentów niezbędnych do skierowania do domu pomocy społecznej prowadzono ścisłą współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, jak również ze szpitalami i zakładami opiekuńczo-leczniczymi, w których przebywały osoby wymagające umieszczenia w domach pomocy społecznej.

Z pomocy w formie pobytu w domu pomocy społecznej w 2018 r. skorzystało **27 osób**. Osoby przebywające w placówce ponoszą koszty swojego pobytu w wysokości 70% osiąganego dochodu. Kwoty te jednak nie pozwalają na pokrycie pełnych kosztów utrzymania. W pozostałym zakresie gmina, która skierowała swojego mieszkańca do domu pomocy społecznej jest zobowiązana do uregulowania pozostałej części należności.

W 2018 r. ze środków budżetu gminy przeznaczono kwotę – **757.412 zł** na pokrycie kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej.

Mieszkańcy Kłodzka przebywają zarówno w placówkach znajdujących się na terenie powiatu kłodzkiego, jak też poza nim.

Działania pracowników Ośrodka dotyczące umieszczania w domu pomocy społecznej są wnikliwie analizowane. Umieszczenie w domu pomocy społecznej jest ostatecznością i zawsze poprzedzane jest oceną możliwości udzielania pomocy osobie potrzebującej w miejscu jej zamieszkania oraz zbadaniem jej sytuacji rodzinnej.

Ośrodek Pomocy Społecznej kompletuje również dokumentację osób chorych na stwardnienie rozsiane celem skierowania do Krajowego Ośrodka Mieszkalno- Rehabilitacyjnego w Dąbku, ponadto pracownicy socjalni Ośrodka udzielają informacji dotyczącej ubiegania się o tę formę pomocy.

W 2018 r. wydano skierowanie na turnus rehabilitacyjny do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego w Dąbku dla: 3 osób.

Z analizy na przestrzeni ostatnich trzech lat wyraźnie wynika, że w znacznym stopniu wzrastają koszty utrzymania mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej. W roku 2018 średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca wyniósł 3546,46 zł., natomiast średnia miesięczna odpłatność Gminy na jednego mieszkańca DPS wyniosła 2734,34 zł. W jednym przypadku odpłatność ponosiła rodzina zobowiązana do alimentacji i w jednym przypadku

osoba sama ponosiła całkowitą odpłatność w związku ze sprzedażą mieszkania i przeznaczeniem tych środków na koszt pobytu w DPS.

e) Usługi opiekuńcze.

Usługi opiekuńcze przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. W roku 2018 Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku w drodze decyzji administracyjnej przyznał usługi opiekuńcze:

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
83	22 200	399 600	80	91

Powyższe usługi w roku 2018 świadczyło Stowarzyszenie „PROMYK” Kłodzka Pomoc Społeczna, które zostało wyłonione w trybie otwartego konkursu ofert.

Pełny koszt usług opiekuńczych w roku 2018 wynosił **18 zł** za jedną godzinę.

W ramach odpłatności ponoszonej przez osoby korzystające z pomocy w formie usług opiekuńczych do budżetu gminy w 2018 r. odprowadzono kwotę – **58.399 zł**.

Uchwałą Nr XXIII/190/2016 z dnia 20 maja 2016r. Rada Miejska w Kłodzku określiła nowe szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi specjalistyczne.

Odpowiadając na potrzeby środowiska osób niepełnosprawnych, obowiązuje bez zmian rozszerzona tabela odpłatności, dzięki której osoby korzystające z tej formy pomocy obecnie w mniejszym stopniu ponoszą jej ciężar finansowy. Sytuacja ta jest o tyle korzystna dla świadczeniobiorców, że najczęściej są to osoby, których stan zdrowia wymaga już zwiększonych kosztów utrzymania z tytułu prowadzonego leczenia czy rehabilitacji.

f) Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym.

W roku 2018 OPS w Kłodzku w porozumieniu z Burmistrzem Miasta Kłodzka przygotował procedury realizacji powyższego zadania w ramach zlecenia go podmiotom uprawnionym na podstawie art. 25 ustawy o pomocy społecznej i ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W 2018 r. podmiotem, który został wyłoniony w drodze otwartego konkursu ofert na realizację zadania polegającego na prowadzeniu Noclegowni dla bezdomnych mężczyzn z terenu miasta Kłodzka było Stowarzyszenie PROMYK Kłodzka Pomoc Społeczna.

Noclegownia funkcjonowała przez cały rok. W okresie od 15 maja do 15 września, ze schronienia można było skorzystać w formie noclegu, w pozostałych miesiącach czynna była całonocowo.

Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
25	3 534	79 844

Nadzór nad funkcjonowaniem Noclegowni prowadzony był przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej, poprzez przeprowadzenie kontroli funkcjonowania Noclegowni w zakresie:

1. zasadności pobytu osób w Noclegowni (czy są to osoby, które zostały skierowane przez Ośrodek),
2. ewidencji osób bezdomnych przebywających w Noclegowni,
3. książki raportów - opisującej przebieg dyżurów,
4. funkcjonowania Noclegowni pod względem czystości i higieny,
5. prowadzenia zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych (zgodnie z zawartą umową).

Osoby przebywające w Noclegowni korzystały z następujących form pomocy:

1. socjalnej, na którą składa się pomoc finansowa (zasiłki stałe, okresowe i celowe), rzeczowa (odzież, środki czystości), pomoc w uzyskaniu dokumentów, ustaleniu niepełnosprawności w przypadku choroby lub upośledzenia, umieszczaniu w szpitalach i zakładach opieki leczniczej,
2. pomoc w wychodzeniu z uzależnienia od alkoholu,
3. poradnictwo prawne, konsultacja psychologiczna, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
4. pomoc w wychodzeniu z bezdomności,
5. pomoc w postaci gorących posiłków,
6. pomoc w zakresie otrzymania mieszkania socjalnego.

Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej prowadzili pracę socjalną z osobami bezdomnymi w ramach działalności Noclegowni polegającą na pobudzaniu społecznej aktywności i inspirowaniu do działań samopomocowych w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Ponadto współpracowali i współdziałali z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania patologii i skutków negatywnych zjawisk społecznych oraz łagodzenia skutków ubóstwa wśród bezdomnych.

Nadmienić należy, że nadal w obecnej noclegowni, w której przebywają osoby bezdomne panują bardzo złe warunki techniczno-lokalowe. Noclegownia posiada bazę na bardzo niskim poziomie, co prawda do chwili obecnej nie istniały żadne powszechnie obowiązujące przepisy ustalające jednolite standardy. Biorąc pod uwagę głosy przedstawicieli instytucji publicznych oraz organizacji pozarządowych Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przygotowało Rozporządzenie dotyczące standaryzacji usług świadczonych na rzecz osób bezdomnych we wszystkich placówkach (schroniskach, noclegowniach i ogrzewalniach) oraz standard tych obiektów. Placówka dla osób bezdomnych funkcjonująca na terenie miasta Kłodzko powinna zostać dostosowana do standardów w terminie do dnia 31 grudnia 2020 roku. Z uwagi na krótki okres czasu należy podjąć ostateczne decyzje w tej sprawie.

g) Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Rządowy Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” obowiązywał do 31 grudnia 2018 r. i obejmował swoim zasięgiem wszystkie województwa. Program miał na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin lub grup społecznych znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Od roku 2014 program kontynuowany był na podstawie Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r., w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 17 grudnia 2013 r., poz. 1024) oraz Uchwały Nr XLIII/469/2014 Rady Miejskiej w Kłodzku z dnia 14 stycznia 2014 r., w sprawie

podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności i pomocy w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych oraz określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin objętych wieloletnim programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.

Zakończony w 2018 r. Rządowy Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” był elementem polityki społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej państwa w zakresie:

- wspieranie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym,
- rozwoju w gminach bazy żywieniowej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży,
- poprawy poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach, w tym osób starszych i niepełnosprawnych
- poprawy stanu zdrowia osób i rodzin,
- kształtowania właściwych nawyków żywieniowych,
- wyrównywania szans edukacyjnych dzieci z rodzin o niskich dochodach.

Pomoc do grudnia 2018 r. mogła być świadczona w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Zasady te obowiązują również od 2019 r.

Rok	Łączne wydatki	Środki własne z budżetu Gminy	Dotacja z budżetu państwa	Rzeczywista liczba osób objętych programem ogółem
2018	1 044 866	419 368	625 498	1 314

Udział środków finansowych na realizację Programu stanowił: ok.60% dotacja z budżetu państwa i 40% wkład własny Gminy.

Program realizowany był poprzez udzielanie pomocy w formie gorącego posiłku w lokalu prowadzonym przez realizatora zadania, opłacanie dzieciom obiadów w szkołach i przedszkolach oraz udzielanie pomocy w formie zasiłku celowego na zakup żywności.

1) Zapewnienie gorącego posiłku

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobie, która nie może go sobie sama zapewnić. Finansowanie tego zadania w całości odbywało się ze środków gminnych i stanowiło wkład własny gminy w realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Ogółem liczba osób objętych pomocą	Dzieci do 7 roku życia	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	Ilość wydanych posiłków w skali roku 2018	Koszt w zł.
69	0	0	69	10 466	31 398

Przedmiotowe zadanie realizowane było poprzez wydawania gorącego posiłku w lokalu podmiotu realizującego zadanie, którym było Stowarzyszenie PROMYK Kłodzka Pomoc Społeczna. Posiłki wydawane były sześć dni w tygodniu, od poniedziałku do soboty.

Podstawowym zadaniem udzielenia wsparcia w takiej formie było ograniczenie zjawiska niedożywienia poprzez zapewnienie gorącego posiłku osobom i rodzinom korzystającym z pomocy społecznej. Jednocześnie zauważa się znaczny spadek ilości osób, które chcą korzystać z pomocy w formie gorącego posiłku.

2) Pomoc dla dzieci w formie zapewnienia obiadu w stołówkach szkolnych.

Jednym z problemów pojawiających się wśród dzieci i młodzieży jest zjawisko niedożywienia. Niedożywienie pociąga za sobą daleko idące konsekwencje zdrowotne, psychologiczne i społeczne. W sferze społecznej w szczególności jeżeli jest powiązane z ubóstwem, niesie za sobą niebezpieczeństwo wykluczenia społecznego z grupy rówieśniczej, a także gorszych wyników w nauce, co z kolei może wywołać daleko idące konsekwencje w przyszłości (choćby brak możliwości zaistnienia na rynku pracy po ukończeniu szkoły z uwagi na niski poziom wykształcenia).

Niedożywianie nie jest wyłącznie efektem ubóstwa. Pojawia się, również jako efekt złego żywienia dzieci, kształtowania złych zasad żywieniowych bądź bagatelizowanie tego zjawiska przez osoby dorosłe. Przeprowadzone badania wskazują problemy jakie pojawiają się w organizacji żywienia rodzinnego spowodowane np. późniejszym powrotem rodziców do domu, wyjazdy rodziców, niechęci wielu dzieci do korzystania ze stołówek szkolnych, przedkładania pustych kalorii i przekąsek nad ciepły pełnowartościowy obiad. Czynniki te prowadzą do zjawiska niedożywiania.

Dlatego też Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku stara się kompleksowo zabezpieczyć pomoc w formie pełnowartościowych obiadów w stołówkach szkolnych oraz promować wśród dzieci i młodzieży właściwe nawyki żywieniowe.

Pomoc dla dzieci i młodzieży w formie pełnego obiadu w stołówkach szkolnych:

Ogółem liczba dzieci objętych pomocą	Dzieci do 7 roku życia	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	Liczba wydanych posiłków w 2018r.	Koszt w zł.
107	23	84	11 559	54 066

Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” monitorowana była przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku. obiady w stołówkach szkolnych wydawane były codziennie w odpowiednich porach, a posiłki spełniały normy Instytutu Żywności i Żywienia, a także posiadały odpowiednią wartość odżywczą i kaloryczną.

Wprowadzenie do katalogu form wsparcia nowego świadczenia, jakim było świadczenie wychowawcze realizowane w ramach programu „Rodzina 500+” wpłynęło bardzo pozytywnie na łagodzenie problemu niedożywienia wśród dzieci i młodzieży. Rodziny posiadając większe środki finansowe, częściej są w stanie samodzielnie realizować swoje potrzeby w tym zakresie, dlatego spadło zainteresowanie zapewnieniem posiłków w czasie przerwy w nauce.

3) Zasiłek celowy na zakup żywności.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku zabezpieczał także najuboższe rodziny m.in. w formie zasiłków celowych na żywność w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” W sytuacji, jeżeli stan zdrowia wymagał stosowania specjalnej diety i stanowił

przeciwwskazania do korzystania ze zbiorowego żywienia, rodziny otrzymywały środki finansowe na zakup żywności w celu samodzielnego przygotowania posiłków zgodnych z zaleceniem lekarskim.

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018r. w ramach programu, z pomocy w formie zasiłku na zakup żywności skorzystało **619 rodzin**, w których było **1211 osób** uprawnionych na podstawie decyzji administracyjnej do tego świadczenia. W powyższym okresie na tę formę pomocy wydatkowano kwotę **959.402 zł.**, z tego ze środków własnych gminy - **359.777 zł**, z dotacji celowej z budżetu państwa - **599.625 zł**.

h) Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.

Pomoc społeczna obejmuje również obowiązek sprawienia pogrzebu w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego. Sprawienie pogrzebu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

W roku 2018 Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku pokrył koszty sprawienia 9 pogrzebów na łączną kwotę **19.309 zł**.

i) Łączne wydatki na pomoc społeczną, świadczenia rodzinne, wychowawcze i świadczenie „Dobry Start” w roku 2018.

Źródło finansowania	Kwota ogółem	Świadczenia z pomocy społecznej	Świadczenia rodzinne oraz fundusz alimentacyjny	Świadczenia wychowawcze	Świadczenie „Dobry Start”	Funkcjonowanie ośrodka pomocy społecznej
wydatki						
Środki własne	3.942.170,44	2.531.412,19	0,00	0,00	0,00	1.410.758,25
Środki zlecone	23.490.174,35	3.157.742,86	7.781.089,92	11.226.100,57	740.660,00	584.581,00
RAZEM	27.432.344,79	5.689.155,05	7.781.089,92	11.226.100,57	740.660,00	1.995.339,25

j) Wykonanie dochodów własnych za rok 2018.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie wykonania dochodów własnych za rok 2018.

LP.	Wyszczególnienie	Wykonanie na 31.12.2018r.
1	Fundusz alimentacyjny od komornika	78.224,98
2	Zaliczka alimentacyjna od komornika	13.321,56
3	Odpłatność za wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny	1,39
4	Wynajem pomieszczeń i parkingu	48.090,73
5	Odpłatność za media podmiotów wynajmujących pomieszczenia w budynku OPS	8.035,92
6	Odpłatność za zwykłe usługi opiekuńcze	58.398,86
7	Odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze	75,00
8	Refundacja płac przez PUP za 12/2017	3.973,13
9	Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy rodzinnej za lata ubiegłe	19,30
10	Zwrot zasiłku celowego na żywność	100,00
	OGÓŁEM DOCHODY WŁASNE	210.240,87

Łączna wysokość środków finansowych przekazanych w 2018 r. na dochody Gminy przekroczyła plan w tym zakresie o kwotę – 5.640,87 zł.

k) Świadczenia niepieniężne: poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, praca socjalna.

1) Poradnictwo specjalistyczne.

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów.

Poradnictwo psychologiczne realizowane jest poprzez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

2) Interwencja kryzysowa.

Najczęściej jeśli w dyskusji pojawia się sformułowanie „interwencja kryzysowa”, rozumiane jest ono jako działania kierowane wobec osób dotkniętych przemocą bądź ofiar przestępstw. Jednak krąg osób wymagających objęcia interwencją kryzysową jest znacznie szerszy, zatem znajduje ona zastosowanie nie tylko w sytuacjach wystąpienia zjawiska przemocy. Interwencja kryzysowa jest niewątpliwie ważnym elementem skutecznej pracy z osobą czy rodziną „po przejściach”, stanowi bowiem często swoiste preludium dla interwencji socjalnej, bo skuteczność działań pomocowych (rozumianych jako wspieranie osób czy rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej) w dużej mierze powinna opierać się na pracy z osobą emocjonalnie i psychicznie stabilną.

W aktualnym brzmieniu art. 47 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, a jej celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

Interwencja kryzysowa jest świadczeniem niepieniężnym z pomocy społecznej, a jej udzielenie nie jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego. Interwencja kryzysowa z założenia ma być instrumentem o charakterze czasowym, raczej krótkotrwałym. Świadczy o tym przepis art. 47 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym w ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do trzech miesięcy.

3) Świadczenia rodzinne i świadczenia wychowawcze

Dział Świadczeń Rodzinnych realizuje w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kłodzku zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz związane z wypłacaniem świadczeń z funduszu alimentacyjnego i podejmowaniem działań wobec dłużników alimentacyjnych wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Od 1 kwietnia 2016 r. nowym zadaniem realizowanym przez Ośrodek jest przyznawanie i wypłacanie świadczenia wychowawczego (program Rodzina 500+) na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Natomiast w 2018 r. rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków rządowego programu „Dobry start”, wprowadzono nowy rodzaj wsparcia adresowany do rodzin z dziećmi w wieku szkolnym w formie jednorazowego świadczenia w wysokości 300 zł. na dziecko (300+).

Dla prawidłowego funkcjonowania rodziny ważne jest, aby miała ona zapewnione odpowiednie warunki bytowe, w szczególności dochód pozwalający zaspokoić co najmniej podstawowe potrzeby.

Jedną z istotnych form wsparcia dla rodzin jest system wsparcia finansowego. Wsparcie to realizowane jest przede wszystkim przez system świadczeń rodzinnych, który stanowi podstawowy instrument polityki rodzinnej, a od niedawna również poprzez świadczenia wychowawcze.

Zadania te mają na celu zabezpieczenie finansowe rodzin z dziećmi i osób niepełnosprawnych w celu prawidłowego wypełniania funkcji rodzinnych, w szczególności prokreacyjnej, opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej.

- **Charakterystyka świadczeń rodzinnych**

System świadczeń rodzinnych kierowany jest nie tylko do rodzin najuboższych, ale także do rodzin średnio zamożnych. W tym miejscu należy podkreślić wyraźną odrębność systemu świadczeń rodzinnych od systemu pomocy społecznej, aczkolwiek oba te systemy są ze sobą powiązane i łącznie odzwierciedlają przyjęty przez państwo zakres świadczeń socjalnych. Różnią je jednak: cel, kryteria dostępu, charakter świadczeń.

Większość świadczeń rodzinnych oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego, przyznawane są na okres zasiłkowy. Okres zasiłkowy dot. świadczeń rodzinnych rozpoczyna się w listopadzie danego roku, a kończy w październiku roku następnego, natomiast okres zasiłkowy dot. świadczeń z funduszu alimentacyjnego rozpoczyna się w październiku danego roku, a kończy we wrześniu roku następnego.

Jedynie pomoc udzielana w formie zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego, świadczenia rodzicielskiego oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka przyznawana jest niezależnie od ustanowionych okresów świadczeniowych tj. z chwilą złożenia wniosku.

Ustawodawca dostrzegając potrzebę większego wsparcia rodzin z dziećmi, znowelizował w 2016 r. dotychczasowe przepisy. Wprowadzając mechanizm wyliczania dochodu „złotówka za złotówkę”, umożliwiono przyznanie świadczeń rodzinnych także tym rodzinom, które w niewielkim stopniu przekraczają ustalone kryteria dochodowe. W takim przypadku pomniejsza się wysokość wypłacanego świadczenia o kwotę przekraczającą kryterium ustawowe.

Kolejnym pozytywnym rozstrzygnięciem jest nowy rodzaj wsparcia, jakim jest świadczenie rodzicielskie, adresowane do rodzin, w których urodziło się dziecko. Pomoc ta pozwala na realizację niezbędnych potrzeb życiowych matki i dziecka w okresie pierwszych 12 miesięcy i daje szansę na sprawowanie pełnej opieki nad dzieckiem w sytuacji braku zasiłku macierzyńskiego.

Większość świadczeniobiorców zgłasza się z wnioskami w sprawie ustalenia uprawnień do świadczeń w okresie od VIII do XII, co powoduje znaczące spiętrzenie pracy w Dziale Świadczeń w tym okresie.

W pozostałych miesiącach, wnioski przyjmowane są w mniejszych ilościach i z reguły ograniczają się do świadczeń niezależnych od okresu zasiłkowego (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, świadczenie rodzicielskie) i przypadków, kiedy np. zmieniła się sytuacja rodzinna, czy dochodowa, bądź wnioskodawcy otrzymali orzeczenie o niepełnosprawności.

Prawo do świadczeń rodzinnych (poza zasiłkiem pielęgnacyjnym, świadczeniem rodzicielskim i świadczeniem pielęgnacyjnym) oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego, uwarunkowane jest sytuacją finansową. Zasiłek dla opiekuna pobierany jest niezależnie od sytuacji finansowej.

Świadczenia rodzinne przysługują osobom, jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674 zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko z orzeczoną niepełnosprawnością, to kryterium uprawniające do świadczeń wzrasta do kwoty 764 zł.

Od 2013 r. obowiązuje również kryterium uprawniające do pobierania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się żywego dziecka. Jest ono znacząco wyższe od kryterium do zasiłków rodzinnych i wynosi 1922 zł. w przeliczeniu na osobę w rodzinie i nie uległo zmianie.

Natomiast wysokości zasiłku rodzinnego w 2018 r. wynosiły odpowiednio:

- **95 zł** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- **124 zł** na dziecko w wieku od 5 do 18 roku życia,
- **135 zł** na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego, przysługuje w przypadku osiągnięcia dochodu nie wyższego niż 725 zł. w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Kwota ta nie zmieniała się od czasu wprowadzenia świadczenia z funduszu alimentacyjnego tj. od 2008 r.

W obecnym okresie zasiłkowym (2018/2019) rokiem bazowym, z którego bada się sytuację finansową rodziny jest rok 2017, chyba że sytuacja zawodowa członków rodziny uległa zmianie i mamy do czynienia z utratą, bądź uzyskaniem dochodu w rozumieniu przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wówczas niezbędne jest szczegółowe przeanalizowanie sytuacji zawodowej i potwierdzenie jej stosownymi dokumentami, od dnia zmiany do dnia złożenia wniosku.

Od 2016 r. uproszczono również procedurę ubiegania się o przyznanie świadczeń rodzinnych. Wnioskodawcy są zobligowani do złożenia wniosku natomiast Ośrodek w przypadku, kiedy nie występuje utrata lub uzyskanie dochodu, samodzielnie pozyskuje dane z ewidencji pesel, Ministerstwa Finansów i ZUS.

• Rodzaje świadczeń rodzinnych

a) Zasiłek rodzinny:

Jest podstawowym świadczeniem rodzinnym, uzależnionym od wieku dziecka, ewentualnego kontynuowania nauki i dochodu rodziny. Do zasiłku rodzinnego przysługują następujące dodatki:

- z tytułu urodzenia dziecka,
- z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
- z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- na pokrycie kosztów dojazdu lub zamieszkania dziecka w miejscowości, gdzie znajduje się siedziba szkoły,
- z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka.

Przysługuje osobie uprawnionej na dziecko do ukończenia 18 roku życia, bądź 21 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub 24 jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej i legitymuje się jednocześnie orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje także osobie uczącej się w wieku do ukończenia 24 roku życia (oznacza to osobę pełnoletnią uczącą się w szkole lub szkole wyższej, niepozostającą na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub zasądzeniem od rodziców na jej rzecz alimentów).

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Zasiłek rodzinny	1.664.401,-	14.684

b) Dodatki do zasiłku rodzinnego:

z tytułu urodzenia dziecka:

przysługuje matce, ojcu lub opiekunowi prawnemu dziecka do czasu ukończenia przez dziecko 1 roku życia. Świadczenie ma charakter jednorazowy i jego pełna wysokość wynosi 1.000 zł. na dziecko.

Warunkiem niezbędnym do uzyskania prawa do tego świadczenie jest przedstawienie zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego fakt pozostawania przez matkę dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10-go tygodnia ciąży do dnia porodu.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych Świadczeń
	Dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	69.075,-	88

z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego:

przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu lub prawnemu dziecka, przebywającemu na urlopie wychowawczym. Świadczenie wynosi 400 zł. mies. i przyznawane jest na okres 24 miesięcy lub 36 miesięcy, jeżeli sprawowana jest opieka nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu lub 72 m-cy w przypadku opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Świadczenie nie przysługuje, jeżeli osoba uprawniona, podjęła lub kontynuuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową w czasie urlopu wychowawczego uniemożliwiająca sprawowanie bezpośredniej opieki nad dzieckiem, korzysta w okresie przebywania na urlopie wychowawczym z zasiłku macierzyńskiego lub dziecko przebywa w placówce zapewniającej całodobową opiekę i korzysta z tej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	122.173,-	314

z tytułu samotnego wychowywania dziecka:

świadczenie należne osobie samotnie wychowującej dziecko, która nie posiada zasądzonych świadczeń alimentacyjnych od drugiego z rodziców, ponieważ drugi rodzic nie żyje, jest nieznany, bądź powództwo o ustaleniu świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone. Wysokość świadczenia wynosił 193 zł na dziecko, jednak nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci lub 273 zł i odpowiednio 546 zł na dzieci, które legitymują się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	291.321,-	1.507

z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej:

świadczenie przysługuje na trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego. Świadczenie w pełnej wysokości wynosi 95 zł mies. na dziecko.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	181.412,-	1.945

z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego:

prawo do świadczenia posiadają dzieci legitymujące się orzeczenie o niepełnosprawności, bądź orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności. Wysokość świadczenia w pełnej kwocie wynosi 90 zł mies. na dziecko w wieku do 5 roku życia oraz 110 zł mies. na dziecko powyżej 5 roku życia.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	114.986,-	1.098

z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego:

przysługuje dzieciom rozpoczynającym rok szkolny lub obowiązkowe przygotowanie przedszkolne i ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Świadczenie ma charakter jednorazowy, a jego pełna wysokość wynosi 100 zł na dziecko.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	78.267,-	1.411

z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania:

- na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły: świadczenie należne dzieciom kontynuującym naukę w szkole ponadgimnazjalnej mającej swoją siedzibę poza miejscowością zamieszkania dziecka. Świadczenie wypłacane jest przez 10 miesięcy - w okresie od IX do VI roku następnego w wysokości 69 zł mies. na dziecko,
- na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w bursie szkolnej lub internacie w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej. Świadczenie przysługuje również uczniom kontynuującym naukę w zakresie szkoły podstawowej lub gimnazjum, jeżeli legitymują się orzeczeniem o niepełnosprawności. Dodatek wypłacany był przez 10 miesięcy w okresie od IX do VI roku następnego w wysokości 113 zł mies. na dziecko

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	12.373,-	153

c) Świadczenie pielęgnacyjne:

Świadczenie przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu lub innej osobie zobowiązanej do alimentacji z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub możliwości podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania osobistej i bezpośredniej opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem. Świadczenie pielęgnacyjne przyznawane jest na czas ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub bezterminowo, jeżeli osoba posiada niepełnosprawność orzeczoną na stałe. Jest to świadczenie wypłacane niezależnie od sytuacji finansowej rodziny. W 2018 r. wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosiła - 1.477 zł miesięcznie.

Osoba wymagająca opieki musi posiadać orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności wraz ze wskazaniem dot. konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (dot. dzieci do ukończenia 16 roku życia).

Z tytułu pobieranego świadczenia może być opłacana składka na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Świadczenie pielęgnacyjne	1.560.620,-	1.066

d) Zasiłek dla opiekuna:

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r. uznał za niekonstytucyjne przepisy odbierające od lipca 2013 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego osobom opiekującym się dorosłym niepełnosprawnym członkiem rodziny i zobowiązał ustawodawcę do wprowadzenia odpowiednich zmian prawnych w tym zakresie. Konsekwencją tego jest ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, która weszła w życie w dniu 15 maja 2014 r.

Na jej mocy wszystkim osobom, które pozbawiono prawa do świadczenia pielęgnacyjnego (na skutek niekonstytucyjnego przepisu), przyznano zasiłek dla opiekuna z wyrównaniem od 1 lipca 2013 r. w wysokości 520 zł miesięcznie. Od 1 listopada 2018 r. zasiłek dla opiekuna został podwyższony do kwoty 620 zł mies. Uprawnienia do zasiłku dla opiekuna przysługują ściśle określonej grupie osób.

Obecnie świadczenie wypłacane jest na bieżąco 13 osobom sprawującym opiekę nad niepełnosprawnym członkiem swojej rodziny.

Osoby te posiadają prawo do zasiłku tak długo jak będą sprawowały opiekę, niezależnie od swojej sytuacji finansowej. Warunkiem niezbędnym, jest przeprowadzanie przez pracownika socjalnego co 6 m-cy aktualizacji wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

Z tytułu pobieranego zasiłku może być opłacana składka na ubezpieczenie społeczne oraz zdrowotne.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w złotych	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Zasiłek dla opiekuna	80.955,-	152

e) Specjalny zasiłek opiekuńczy:

Jest formą wsparcia adresowaną głównie do osób, które opiekują się dorosłym niepełnosprawnym członkiem swojej rodziny i nie pobierały wcześniej świadczenia pielęgnacyjnego, a zatem nie są objęte orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego i pomocą w formie zasiłku dla opiekuna.

Podobnie, jak w przypadku zasiłku dla opiekuna, osoba wymagająca opieki musi legitymować się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatkowo jeszcze wprowadzono kryterium finansowe, a mianowicie dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie (zarówno sprawującej opiekę, jak też wymagającej opieki) nie może przewyższać kwoty 764 zł.

Kolejnym warunkiem ustalenia prawa do świadczenia jest wcześniejsze przeprowadzenie wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania, potwierdzającego spełnienie niezbędnych okoliczności oraz jego aktualizowanie co 6 m-cy.

Specjalny zasiłek opiekuńczy wynosił do 31 października 2018 r. 520 zł mies., a od 1 listopada 2018 r. wynosi 620 zł mies. i przyznawany jest na okres zasiłkowy, chyba że orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności zostało wydane na krótszy okres.

Z tytułu pobieranego specjalnego zasiłku opiekuńczego może być opłacana składka na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w złotych	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	57.560,-	108

f) Zasiłek pielęgnacyjny:

Przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej, opieki i pomocy innej osoby. Uprawnienia do zasiłku posiadają: dzieci niepełnosprawne, osoby z orzeczoną znaczną niepełnosprawnością, osoby z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała przed 21 rokiem życia oraz osoby, które ukończyły 75 rok życia – niezależnie od dochodu. Wysokość świadczenia do 31 października 2018 r. wynosiła 153 zł mies., a od 1 listopada 2018 r. wynosi 184,42 zł mies. Kolejna waloryzacja świadczenia zaplanowana jest na XI 2019 r. i przewiduje podwyższenie zasiłku do kwoty 215,84 zł mies.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobom, które posiadają uprawnienia do dodatku pielęgnacyjnego.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Zasiłek pielęgnacyjny	1.271.655,-	8.057

g) Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne:

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna, niepodlegające ubezpieczeniom z innych tytułów, opłacana jest składka na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Składka na ubezpieczenie społeczne	308.490,-	871
2.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne	94.776,-	828
3.	Łącznie	403.266,-	1.699

h) Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka:

Jest to świadczenie jednorazowe, od 2013 r. wypłacane już z uwzględnieniem sytuacji finansowej rodziców w wysokości 1.000 zł na dziecko. Prawo do świadczenia przysługuje rodzicom dziecka lub opiekunowi faktycznemu na wniosek złożony w terminie do 12 m-cy od urodzenia dziecka, bądź uprawomocnienia się postanowienia sądu o przysposobieniu dziecka. Kryterium uprawniające do pobierania świadczenia wynosi 1.922 zł w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

Warunkiem, który należy spełnić aby pobrać świadczenie jest przedstawienie zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego, iż matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10-go tygodnia ciąży do dnia porodu oraz w przypadku osób deklarujących samotne wychowywanie dziecka – posiadanie zasądzonych alimentów od drugiego rodzica.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych Świadczeń
1.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	155.000,-	155

i) Świadczenie rodzicielskie:

W celu zapewnienia możliwości zaspokojenia występujących potrzeb wynikających z urodzenia dziecka, od 2016 r. funkcjonuje w ramach świadczeń rodzinnych nowy rodzaj wsparcia – świadczenie rodzicielskie. Pomimo, iż zostało umocowane w systemie świadczeń rodzinnych, odmiennie ustalone zostały kryteria jego przyznawania. Świadczenie rodzicielskie nie jest uzależnione od kryterium finansowego, a także jego wypłata nie jest realizowana z uwzględnieniem okresów zasiłkowych. Ponadto realizator zadania nie otrzymuje na obsługę kwoty stanowiącej 3% poniesionych wydatków na wypłatę świadczenia, jak to ma miejsce w przypadku pozostałych świadczeń rodzinnych.

Prawo do świadczenia rodzicielskiego przysługuje matce (w sporadycznych przypadkach ojcu), która sprawuje nad dzieckiem osobistą opiekę i jednocześnie nie ma możliwości pobierania zasiłku macierzyńskiego. Głównie skierowane jest do: osób bezrobotnych, studentek, uczennic, rencistek.

Wysokość świadczenia wynosi 1.000 zł miesięcznie i wypłacane jest przez okres 52 tygodni od dnia porodu tj. do ukończenia przez dziecko 1 roku życia. W przypadku urodzenia podczas jednego porodu więcej niż jednego dziecka, okres pobierania świadczenia rodzicielskiego zostaje wydłużony.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Świadczenie rodzicielskie	540.206,-	629

j) Świadczenie z funduszu alimentacyjnego

Jest świadczeniem, które zastąpiło wypłacaną wcześniej zaliczkę alimentacyjną. Podobnie jak zaliczka alimentacyjna, jest świadczeniem wypłacanym w zastępstwie zasądzonych alimentów w przypadku bezskutecznej egzekucji prowadzonej przez komornika sądowego.

Prawo do świadczenia przysługuje dziecku, które ma wyrok, bądź ugodę sądową zasądzającą na jego rzecz alimenty od rodzica i prowadzona egzekucja jest bezskuteczna przez okres min. 2 miesięcy, a dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przewyższa kwoty 725 zł.

Świadczenie przysługuje dziecku do ukończenia 18 roku życia, bądź 25 roku życia jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej, albo bez względu na wiek, jeżeli dziecko posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość świadczenia ustala się w oparciu o wysokość zasądzonych alimentów, kwota nie może jednak przewyższać 500 zł mies. na dziecko.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	1.070.331,-	2.997

Łączna liczba świadczeń i wydatków w roku 2018

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych Świadczeń
1.	Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	2.534.008,-	21.200
2.	Świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne)	2.889.835,-	9.231
3.	Zasiłek dla opiekuna	80.955,-	152
3.	Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne	403.266,-	1.699
4.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	155.000,-	155
5.	Świadczenie rodzicielskie	540.206,-	629
6.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	1.070.331,-	2.997
7.	Łącznie	7.673.601,-	36.063

k) Procedury związane z przyznawaniem świadczeń

Ustalanie prawa do świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna i świadczeń z funduszu alimentacyjnego odbywa się w trybie postępowania administracyjnego, co oznacza konieczność wydawania w tych sprawach decyzji.

Poza realizowaną w ciągu roku wypłatą świadczeń, do których prawo ustalono na początku okresu zasiłkowego, w każdym miesiącu przyjmowane są nowe wnioski osób, które nie posiadały wcześniej uprawnień do świadczeń np. z powodu przekroczonego dochodu, bądź narodzin kolejnego dziecka.

Ponadto na bieżąco przyjmowane są i załatwiane sprawy dot. świadczeń, które realizowane są bez uwzględniania okresów zasiłkowych takie jak: zasiłki pielęgnacyjne, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, świadczenie rodzicielskie, świadczenie pielęgnacyjne. Również uregulowanie sytuacji rodzinnej i zakończenie wielu spraw rozwodowych i ustalających alimenty, pozwalają osobom samotnie wychowującym dziecko – dotychczas nie pobierającym świadczeń – na ubieganie się o ich wypłatę.

W ciągu 2018 roku wydano łącznie 4.269 decyzji administracyjnych rozstrzygających w sprawach o wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłku dla opiekunów i świadczeń wychowawczych.

Zmiany przepisów wprowadzane na przestrzeni ostatnich lat wprowadziły obowiązek informowania, przez osoby korzystające ze świadczeń o każdej zmianie sytuacji, która ma wpływ na pobierane świadczenia.

Oznacza to m.in. konieczność zgłaszania zmian związanych ze zmianą zatrudnienia, a co za tym idzie ponownego ustalania przez organ właściwy, uprawnień do świadczeń na skutek zmiany osiąganych dochodów z zachowaniem pełnej procedury administracyjnej (wszczęcie postępowania, zmiana/uchylenie decyzji itp.).

Obsługa świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego wymaga niejednokrotnie wydania dla różnych celów zaświadczeń o wysokości i formach udzielanej pomocy. W 2018 r. na wniosek osób zainteresowanych wydano 914 zaświadczeń.

I) Podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, nakłada na Ośrodek szereg działań poza wypłacaniem świadczeń funduszu alimentacyjnego.

Działania te odnoszą się przede wszystkim do prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, które mają na celu poprawienie egzekucji prowadzonej przez komorników.

W pierwszej kolejności ustalana jest w trybie wywiadu alimentacyjnego, sytuacja życiowa dłużników alimentacyjnych oraz ich stan majątkowy. Po ustaleniu, iż przyczyną niełożenia na utrzymanie dzieci jest brak zatrudnienia, działając jako organ właściwy dłużnika informowany jest Powiatowy Urząd Pracy o potrzebie aktywizacji dłużnika alimentacyjnego.

Ponadto obligatoryjne jest wszczynanie procedury w sprawie wydania dłużnikowi, który nie zgłosił się na wywiad alimentacyjny – decyzji uznającej go za dłużnika uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Dopiero konsekwencją takiej prawomocnej decyzji jest złożenie wniosku do prokuratury o ściganie na podstawie art. 209 kodeksu karnego oraz wniosku o odebranie prawa jazdy.

W praktyce oznacza to konieczność przeprowadzenia dodatkowego postępowania administracyjnego z pełną procedurą, która nie tylko wydłuża czas całego postępowania, ale przede wszystkim stanowi dodatkowe obciążenie finansowe. Obowiązek kilkakrotnego przygotowywania i skutecznego doręczania dłużnikom korespondencji generuje koszty związane z obsługą tego zadania.

Zmiany legislacyjne spowodowały, że w sytuacji jeżeli dłużnik alimentacyjny został już w poprzednim okresie zasiłkowym uznany za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych i sytuacja ta nie uległa zmianie – nadal uniemożliwia ustalenie swojej sytuacji życiowej w trybie wywiadu alimentacyjnego, to nie wydaje się kolejny raz w tej kwestii decyzji administracyjnej i nie kieruje już wniosków na drogę postępowania sądowego.

Podobnie postępuje się w przypadku ustalenia w trybie wywiadu alimentacyjnego, że powodem niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej jest brak zatrudnienia – także nie kieruje się kolejnego wniosku do PUP o aktywizację zawodową dłużnika.

Ponadto zmieniona w maju 2017 r. ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, jak również ustawa – Kodeks karny, spowodowała obowiązek automatycznego informowania organów ścigania o wypłacanych w zastępstwie zasądzonych alimentów świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Obecnie z założenia przestępstwem ściganym z urzędu jest niealimentacja, jeżeli zadłużenie dłużników przekracza wartość 3-miesięcznej należności alimentacyjnej.

W 2018 r. w ramach podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych skierowano do dłużników 185 wezwań na wywiady z czego sporządzono 63 wywiady alimentacyjne, a w przypadku 21 dłużników przekazano do PUP informacje o potrzebie ich aktywizacji zawodowej. Po ustaleniu, że powodem niealimentacji jest brak zatrudnienia, 10 dłużników zobowiązano do zarejestrowania się w PUP jako osoby bezrobotne w celu zastosowania wobec nich działań aktywizacyjnych.

Wydano również 25 decyzji uznających dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych. Skierowano także 24 wnioski do prokuratury o ściganie oraz 5 wniosków o odebranie prawa jazdy, a 94 dłużników nie zgłosiło się kolejny raz na wywiad alimentacyjny o czym poinformowano właściwych komorników sądowych.

W 189 przypadkach zawiadomiono organy ścigania o przyznanych w zastępstwie świadczeniach z funduszu alimentacyjnego. W zdecydowanej większości prokuratura po otrzymaniu zawiadomień lub wniosków o ściganie, informuje o odmowie wszczęcia dochodzenia lub umorzeniu wszczętego dochodzenia przeciwko dłużnikom alimentacyjnym. Głównym powodem takich rozstrzygnięć jest brak znamion czynu zabronionego. Taka sytuacja miała miejsce w 119 przypadkach. Zaledwie 1 dłużnik w 2018 r. został skazanych za przestępstwo niealimentacji.

Z uwagi na zamieszkiwanie poza Kłodzkiem w stosunku do 77 dłużników skierowano do ośrodków pomocy społecznej właściwych ze względu na miejsce zamieszkania, stosowne wnioski o podjęcie względem nich działań przewidzianych w ustawie.

Poza działaniami podejmowanymi wobec dłużników alimentacyjnych, nowe regulacje prawne powodują konieczność prowadzenia stałej korespondencji i wymiany informacji pomiędzy dłużnikami, komornikami i organami właściwymi.

m) Egzekucja należności od dłużników alimentacyjnych

Należności z tytułu wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego podlegają zwrotowi łącznie z ustawowymi odsetkami. Organem egzekucyjnym w sprawie alimentów, jak również tych należności, jest właściwy komornik sądowy, który w ramach swoich uprawnień podejmuje określone czynności. Wyegzekwowane za jego pośrednictwem kwoty są przekazywane do właściwego Ośrodka, który wypłaca fundusz alimentacyjny na dziecko. Otrzymane wpłaty są rozliczane wg następującej kolejności:

1. odsetki ustawowe (stanowiące w 100% dochód budżetu państwa),
2. 60% należności głównej (stanowiące dochód budżetu państwa),
3. 40% należności głównej (stanowiące dochód gminy).

W 2018 r. udało się wyegzekwować od dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego łączną kwotę – 403.627 zł, z czego przekazano:

- 208.064 zł do budżetu państwa jako odsetki,
- 117.338 zł do budżetu państwa jako 60% należności głównej,
- 78.225 zł Gminie Miejskiej Kłodzko jako 40% należności głównej.

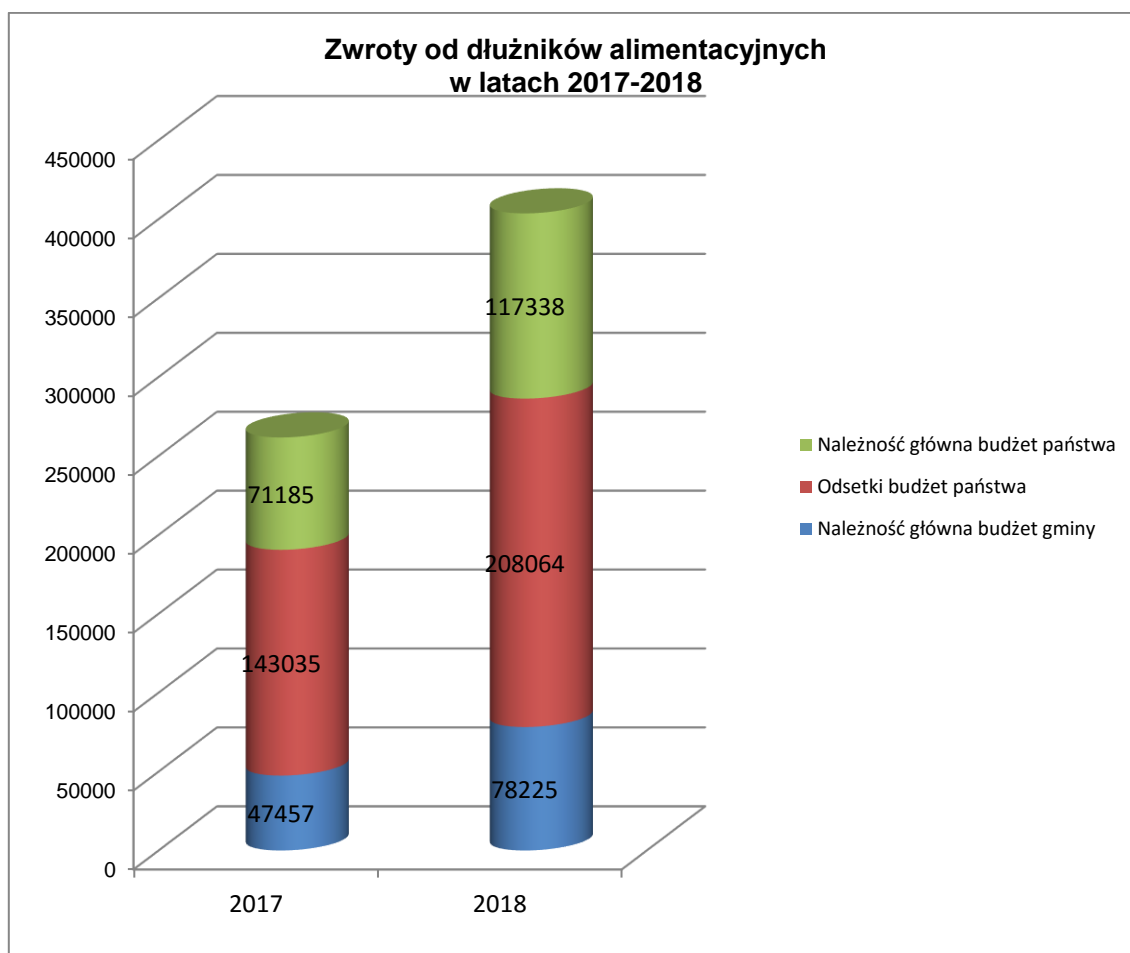
Ponadto udało się wyegzekwować zwroty z tytułu wypłacanych wcześniej zaliczek alimentacyjnych na łączną kwotę – 26.643,13 zł z czego:

- 13.321,57 zł przekazano do budżetu państwa,
- 13.321,56 zł przekazano jako dochód gminy.

Łącznie dochód gminy został zwiększony o kwotę 91.547 zł.

Biorąc pod uwagę, że w całym 2018 r. wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 1.070.331 zł, kwota odzyskana stanowi ponad 40% poniesionych na ten cel wydatków i jest wyższa niż z ubiegłego roku.

Źródło: Opracowanie własne

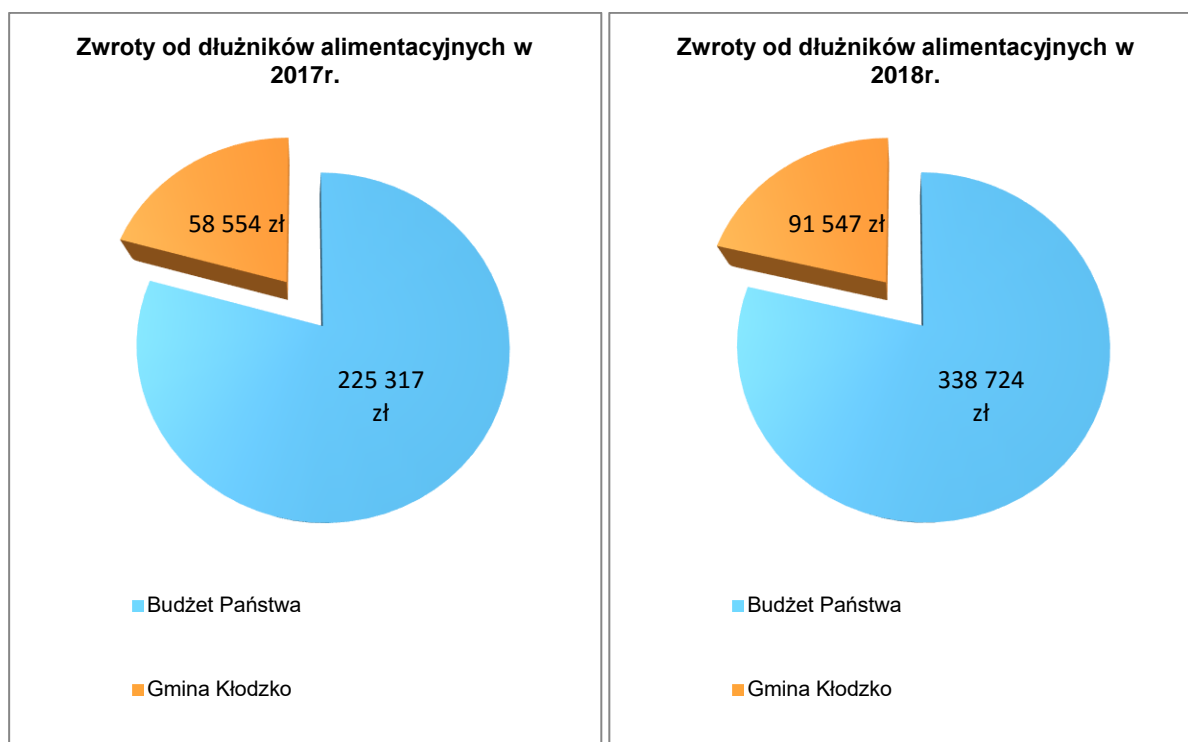
Zmiana ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zmieniła również zasady dochodzenia zwrotu należności od dłużników alimentacyjnych, delegując je w całości na komorników sądowych. To rozstrzygnięcie spowodowało umorzenie postępowań egzekucyjnych prowadzonych przez urzędy skarbowe i nałożyło na Ośrodek obowiązek występowania do komorników sądowych prowadzących postępowanie w sprawie alimentów z wnioskiem o przyłączenie się do prowadzonych przez niego postępowań. Obecnie Ośrodek nie ma już prawnych możliwości przyjmowania bezpośrednich wpłat od dłużników alimentacyjnych. Wszystkie osoby zainteresowane taką wpłatą odsyłane są do komornika sądowego.

Z kwoty wyegzekwowanej przez organ egzekucyjny w pierwszej kolejności zaspokajane są odsetki, a dopiero po ich całkowitej spłacie, zwracana jest należność główna. Dłużnicy alimentacyjni w większości posiadają tak wysokie zadłużenie z tytułu wypłacanego świadczenia z funduszu alimentacyjnego, że w większości przypadków otrzymane wpłaty rozliczane są zgodnie z kolejnością na odsetki i przekazywane są jako dochód do budżetu państwa. Łącznie – wraz z należnością główną, kwota wyegzekwowanych środków od dłużników alimentacyjnych została w 80% przekazana do budżetu państwa.

Niezależnie od zmienionych zasad wyliczania kwoty stanowiącej należność właściwej gminy, w 2018 r. zauważalny jest wyraźny wzrost należności wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych. W ubiegłym roku pozyskano z tego tytułu więcej o ponad 140.000 zł w stosunku do roku 2017.

Środki finansowe uzyskane przez gminę z tytułu prowadzonych postępowań egzekucyjnych mogą zostać przeznaczone w szczególności na pokrycie wydatków związanych z realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Źródło: Opracowanie własne

n) Koszty obsługi

Koszty obsługi związanej z wypełnianiem zadań ustawowych zarówno w zakresie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, stanowią 3 % wydatków na świadczenia i w okresie od I do XII 2018 r., wynosiły – 212.625 zł.

Wyłączone z podanej wyżej zasady wyliczania kosztów obsługi zostały tylko świadczenia rodzicielskie. W tym przypadku gmina nie otrzymuje kwoty stanowiącej 3% wydatków, lecz 30 zł za każdą wydaną decyzję administracyjną dotyczącą świadczenia rodzicielskiego.

Prowadzimy politykę mającą na celu ograniczanie kosztów związanych z obsługą przyjętych do realizacji zadań, jednak nie udaje się zminimalizować wszystkich kosztów związanych z obsługą, a szczególnie tych, które pozostają poza naszymi wpływami (koszty komornicze, opłaty pocztowe, koszty obsługi prawnej, koszty związane z opłatą mediów itp.).

Bezpośrednio przy obsłudze świadczeń pracowało 6 pracowników. Poza osobami pracującymi bezpośrednio przy obsłudze świadczeń w pracę zaangażowani są również inni pracownicy Ośrodka w sposób pośredni przy realizacji świadczeń, są to np. pracownicy socjalni przeprowadzający wywiady środowiskowe oraz obsługa kadrowa i kasowo-finansowa.

o) Liczba osób objętych pomocą

Łącznie w 2018 r. ze wsparcia w formie świadczeń rodzinnych korzystało ok. 1.200 rodzin miesięcznie oraz 160 rodzin ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego. O ile w przypadku rodzin pobierających świadczenia rodzinne widoczny jest niewielki wzrost w stosunku do danych z 2017 r., to w przypadku rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego odnotowano niewielki spadek.

Źródłem tego należy upatrywać w większym zainteresowaniu rodzin świadczeniami rodzinnymi przy okazji ubiegania się o świadczenia wychowawcze na dzieci (500+) oraz niezmiennym od 2008 r. kryterium uprawniającym do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Zauważając niekorzystną tendencję w tym zakresie, ustawodawca zdecydował o podwyższeniu od 1 października 2019 r. kryterium uprawniającego do korzystania z tej formy pomocy do kwoty 800 zł w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

Raport o stanie Gminy Miejskiej Kłodzko za 2018 rok

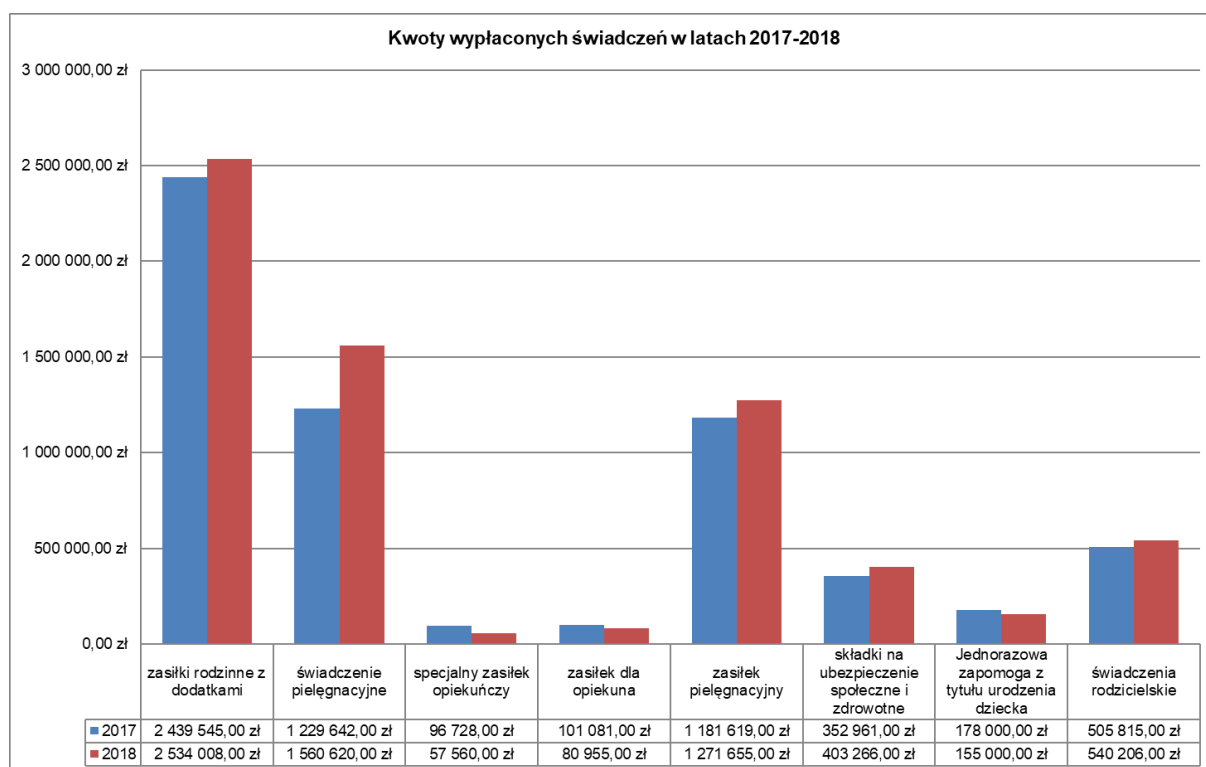
Wyraźne zmiany związane z wydatkami finansowymi widoczne są w zakresie świadczeń adresowanych do rodzin opiekujących się niepełnosprawnym członkiem rodziny lub wychowujących niepełnosprawne dziecko.

Pozytywnym aspektem jest sukcesywnie podwyższanie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego, które ma rekompensować utracone zatrudnienie oraz podwyższenie wysokości niezmienionej od kilkunastu lat kwoty zasiłku pielęgnacyjnego, a także specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna.

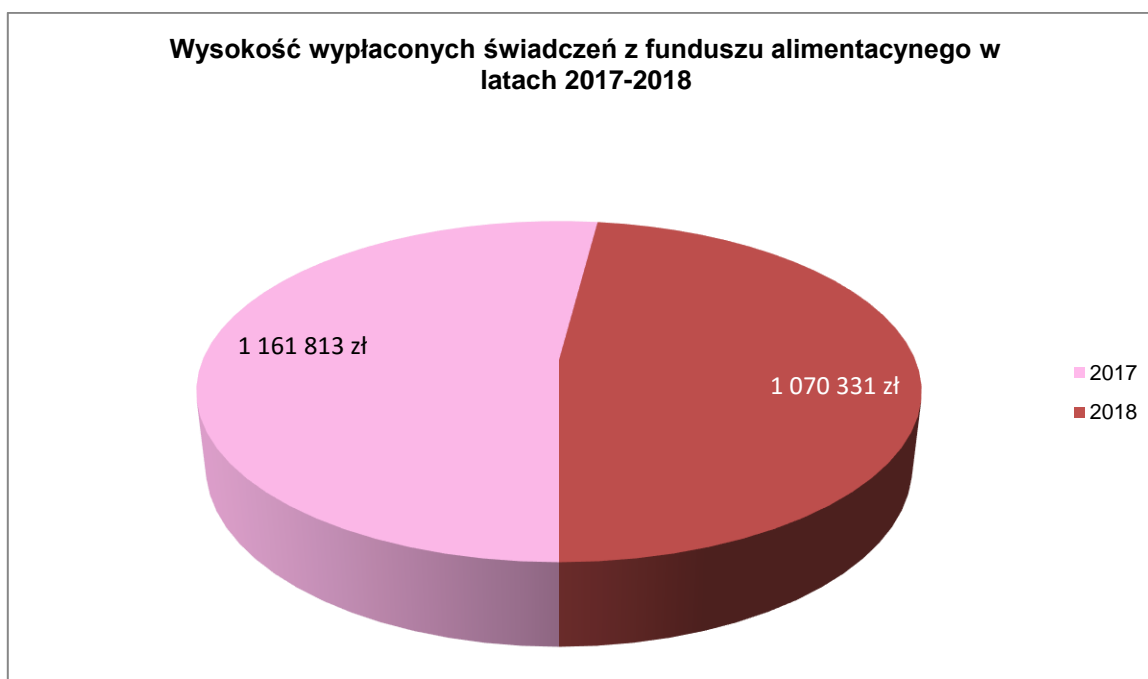
Nowe mechanizmy dotyczące sposobu wyliczania dochodu pozwalają na objęcie pomocą również rodziny, których niewielkie przekroczenie dochodu, wykluczało wcześniej z grona świadczeniobiorców.

Ponadto dodatkowe, poza głównymi świadczeniami rodzinnymi, wsparcie kierowane do rodzin, którym urodziło się dziecko przez okres 12 miesięcy znacząco poprawia ich sytuację, zwłaszcza w początkowym okresie życia dziecka, kiedy matka jest wyłączona z rynku pracy.

Rozbudowywana oferta pomocowa, a także podwyższone sukcesywnie kwoty świadczeń rodzinnych, stanowią istotne elementy polityki państwa prowadzonej na rzecz rodziny.

Niezmiennie od 2008 r. kryterium uprawniające do świadczeń z funduszu alimentacyjnego spowodowało, że w 2018 roku zarówno liczba osób uprawnionych do świadczenia, jak też wydatki są nieco niższe niż w roku 2017r.

Źródło: Opracowanie własne

p) Świadczenia wychowawcze

Od 1 kwietnia 2016 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku rozpoczął realizację ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – programu Rodzina 500+.

Ustawa wprowadziła do systemu prawnego nowe świadczenie – świadczenie wychowawcze. Skierowana jest do rodzin mających na utrzymaniu dzieci do ukończenia 18 roku życia, a jej celem jest częściowe pokrycie kosztów związanych z zaspokojeniem potrzeb życiowych i wychowaniem dzieci.

Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ma być odpowiedzią na niekorzystną sytuację demograficzną i zachęcić rodziców do podejmowania decyzji o powiększeniu rodziny. Ma zmniejszyć ekonomiczne ograniczenia, szczególnie wśród ludzi młodych decydujących się na posiadanie potomka, zwłaszcza drugiego i kolejnego dziecka.

Przyjęte regulacje zakładają, że świadczenie wychowawcze na drugie i kolejne dziecko w rodzinie przysługuje bez względu na wysokość osiąganego dochodu. Natomiast na pierwsze dziecko lub jedyne dziecko w rodzinie, świadczenie może zostać przyznane, jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę nie przewyższa kwoty 800 zł lub 1.200 zł w przypadku rodziny wychowującej dziecko niepełnosprawne.

Wysokość świadczenia wychowawczego wynosi 500 zł miesięcznie i wypłacana jest do czasu ukończenia 18 roku życia.

Ponadto istotnym rozwiązaniem w szczególności z punktu widzenia rodzin gorzej sytuowanych, jest wyłączenie dochodów uzyskiwanych z tytułu pobierania świadczenia wychowawczego z katalogu dochodów warunkujących prawo do świadczeń o charakterze społecznym. Oznacza, że świadczenie wychowawcze nie ma wpływu na pobierane świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, czy dodatki mieszkaniowe.

Ponieważ wypłata świadczeń wychowawczych jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, na obsługę świadczenia również przewidziana jest dotacja celowa w wysokości 1,5 % poniesionych wydatków na świadczenia.

Podobnie jak w latach poprzednich, w lipcu 2018 r. tj. przed rozpoczęciem nowego okresu zasiłkowego, rozpoczęto akcję informacyjną przypominającą o konieczności składania

wniosków na nowy okres zasiłkowy trwający od X 2018 r. Zamieszczono komunikaty i niezbędne informacje w siedzibie Ośrodka oraz na stronie internetowej.

Ponadto w celu ułatwienia złożenia wniosku, szczególnie rodzicom aktywnym zawodowo, przedłużono do godz. 17 czas pracy Ośrodka w okresie od VIII do X 2018 r.

Łącznie przyjęto w okresie od stycznia do grudnia 1.466 wniosków w sprawie ustalenia uprawnień do świadczenia wychowawczego.

W 2018 r. 1.203 rodziny miesięcznie pobierały świadczenia wychowawcze na 1.856 dzieci.

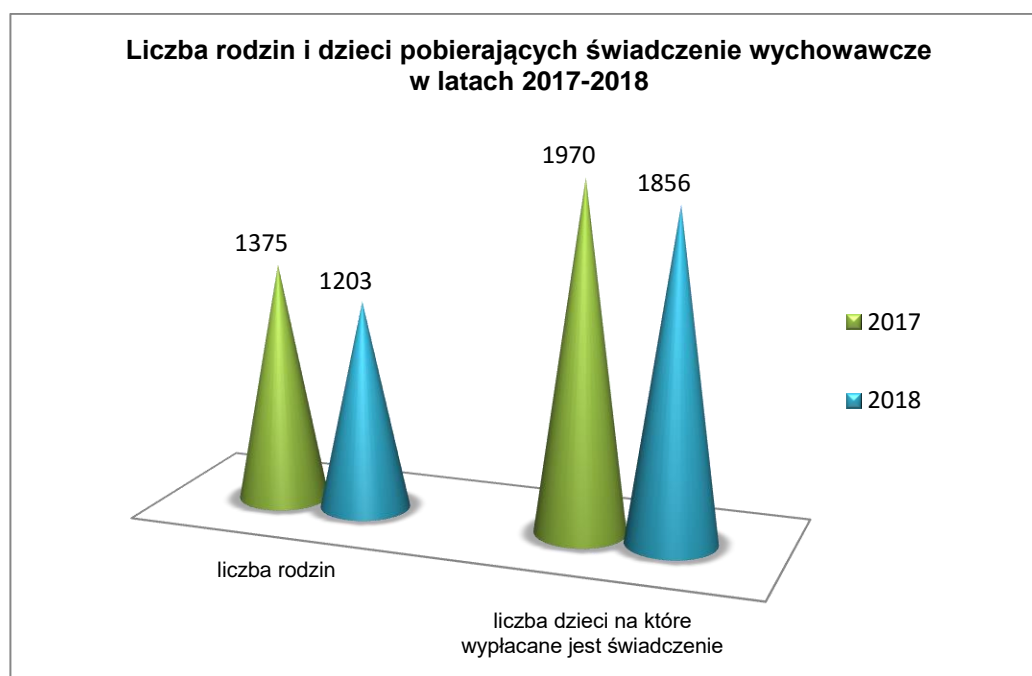
Z tego 740 były to pierwsze lub jedyne dzieci w rodzinie.

Rok 2018 odbiegał od 2017 w zakresie liczby rodzin i dzieci, na które wypłacane były świadczenia wychowawcze. Różnice widać w stosunku do wysokości poniesionych na ten cel wydatków i liczby zrealizowanych świadczeń.

Liczba zrealizowanych świadczeń wychowawczych i wydatków w latach 2017 – 2018 przedstawiała się następująco:

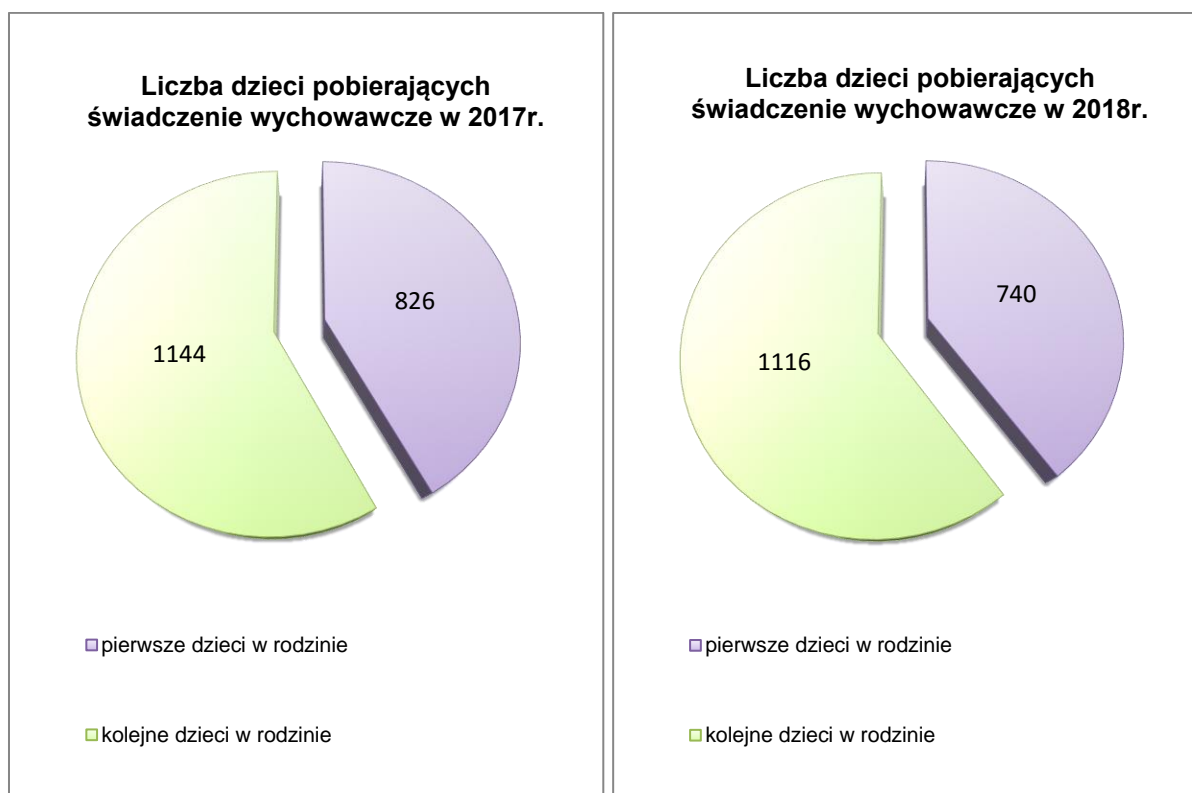
Lp.	Okres	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	I–XII 2017r.	Świadczenie wychowawcze	11.616.173,-	23.339
2.	I – XII 2018r.	Świadczenie wychowawcze	11.071.137,-	22.275

Okolo 170 rodzin mniej w 2018 r. korzystało z pomocy z formie świadczenia wychowawczego, co z kolei spowodowało obniżenie wydatków na świadczenia o kwotę blisko 550.000 zł w skali całego roku.

Źródło: Opracowanie własne

Podobnie zmniejszeniu uległa w 2018 roku liczba pierwszych dzieci w rodzinie na które wypłacano świadczenie wychowawcze.

Źródło: Opracowanie własne

Koszty związane z obsługą zadania w 2018 r. również były mniejsze, mieściły się w kwocie stanowiącej 1,5% otrzymanej dotacji i wyniosły – 165.734 zł.

Świadczenie wychowawcze zostało przyznane na czas trwania kolejnego okresu zasiłkowego tj. od 1 października 2018 r. do 30 września 2019 r. W okresie do 30 września 2018 r. świadczenia wychowawcze wypłacane były na podstawie wniosków złożonych w okresie zasiłkowym 2017/2018 trwającym od 1 października 2017 r. do 30 września 2018 r. Obecnie podstawą ustalania sytuacji dochodowej jest rok 2017, natomiast od 1 października 2019 r. będzie to rok 2018.

W celu ułatwienia sposobu ubiegania się o świadczenie, uproszczono procedurę ustalania uprawnień, umożliwiono wnioskodawcom składanie wniosków drogą elektroniczną i zobowiązano jednostki realizujące do samodzielnego pozyskiwania danych dot. sytuacji finansowej rodziny.

Po realizacji zadania w latach 2016 - 2017 i gruntownej analizie w zakresie liczby rodzin i dzieci objętych wsparciem i poniesionych na ten cel wydatków, ustawodawca zdecydował o wprowadzeniu pewnych modyfikacji prawnych wraz z rozpoczęciem okresu zasiłkowego od 1 października 2018 r.

Skutkiem nowelizacji ustawy jest ograniczenie prawa do świadczenia wychowawczego osobom deklaruującym samotne wychowywanie dziecka, jeżeli nie posiadają zasądzonych alimentów od drugiego rodzica. Ponadto w celu wyeliminowania zjawiska związanego z pobieraniem świadczeń przez rodziny zamieszkujące poza granicami RP, wprowadzono obowiązkową weryfikację w zakresie posiadania uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej i kontynuowania przez dzieci nauki w szkole.

Zmiany dotyczą również sposobu dokumentowania i wyliczania dochodu w stosunku do osób prowadzących działalność gospodarczą.

Ponieważ obowiązek alimentacyjny jest nowym kryterium, osoby ubiegające się o świadczenia wychowawcze mają 3 miesiące na ustalenie alimentów i dostarczenie wyroku lub ugody zatwierdzonej przez sąd. Zmiany powyższe miały za zadanie uszczelnienie systemu świadczeń wychowawczych.

W sytuacji, jeżeli wystąpią wątpliwości dot. sprawowania przez rodziców opieki nad dzieckiem lub wydatkowania pobieranych świadczeń niezgodnie z przeznaczeniem, istnieje możliwość przekazywania należnego świadczenia w formie rzeczowej lub opłacenia usług. W celu ustalenia i ewentualnego wyeliminowania negatywnych przypadków, prowadzony jest monitoring rodzin korzystających z tej formy wsparcia i zagrożonych występowaniem niekorzystnych sytuacji.

Ponieważ celem świadczenia wychowawczego jest pokrycie kosztów związanych z wychowaniem dziecka, opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb, działania Ośrodka koncentrują się na tym, aby przekazywana pomoc służyła dzieciom i ich potrzebom.

Wprowadzenie programu Rodzina 500+ uznawane jest jako przełom w prowadzonej polityce państwa na rzecz rodziny. Są to niemałe środki finansowe, które trafiają wprost do rodziny, traktowanej w tym przypadku podmiotowo – z poszanowaniem jej autonomii i niezależności.

q) Jednorazowe świadczenie „Dobry start”

W 2018 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku otrzymał upoważnienie do realizacji zadań wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

Program ten ma być kolejnym (obok programu Rodzina 500+) komponentem kompleksowej i długofalowej polityki rodzinnej. Polityki traktowanej przede wszystkim jako inwestycjąw rodzinę będącą fundamentem silnego państwa opartego na kapitale ludzkim.

Już na etapie prac legislacyjnych, związanych z uruchomieniem programu, podjęto kroki w celu oszacowania liczby potencjalnych beneficjentów, a po otrzymaniu stosownego upoważnienia przystąpiono do realizacji zadania.

Rozpoczęto szeroką akcję informacyjną dotyczącą zarówno zasad ustalania uprawnień, jak też terminów składania wniosków i wypłacania świadczenia.

Wsparcie z programu, mające wspomóc rodziny w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego, realizowane było w formie jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na uczące się dziecko.

Było to świadczenie przyznawane niezależnie od pobieranych przez rodzinę świadczeń rodzinnych w tym m.in. dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego. Przysługiwało bez względu na dochód na każde dziecko w wieku do ukończenia 20 roku życia (24 w przypadku dzieci niepełnosprawnych) rozpoczynające naukę w szkole.

Wnioski o wypłatę świadczenia składane były w okresie od 1 lipca do 30 listopada 2018 r., a pierwsze wypłaty realizowano już w lipcu 2018 r. Realizację programu zakończono ostatnimi pojedynczymi wypłatami w listopadzie ubiegłego roku.

W 2018 r. przyjęto 1.834 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia dla 2.396 dzieci.

Z tego przyznano jednorazowe wsparcie dla 2.391 dzieci na łączną kwotę 717.300 zł.

W 5 przypadkach odmówiono przyznania świadczenia z uwagi na fakt niekontynuowania nauki w szkole.

Ponieważ realizacja programu „Dobry start” była zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, zarówno na wypłatę świadczeń, jak też koszty obsługi, otrzymano środki finansowe z budżetu państwa.

Koszty obsługi zostały ustalone na kwotę 10 zł za każde dziecko, w którego sprawie zostało wydane rozstrzygnięcie dot. uprawnień do świadczenia. Na koszty obsługi zadania wydatkowano łącznie 23.960 zł.

Rządowy program „Dobry start”, którego głównym celem jest wyrównywanie szans wśród uczniów, ma mieć charakter powszechny, dlatego wsparciem zostały objęte rodziny z dziećmi na utrzymaniu w wieku szkolnym bez względu na sytuację finansową.

Ustawodawca uznał, że bardzo istotne znaczenie ma aby dodatkowo wspierać rodziny – niezależnie od istniejących już systemów wsparcia i wyrównywać szanse edukacyjne niezależnie od posiadanego kapitału kulturowego, społecznego i materialnego.

Zgodnie z zapowiedziami, program ma być kontynuowany.

r) Pomoc świadczona w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży „Za Życiem”

Od stycznia 2017 r. ustawodawca zauważając potrzebę dalszego wsparcia rodzin z dziećmi, szczególnie niepełnosprawnymi, wprowadził w życie ustawę o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, która przewiduje szeroki wachlarz wsparcia dla rodzin którym urodziło się dziecko z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą jego życiu.

Celem wprowadzonych rozwiązań jest uregulowanie w sposób kompleksowy wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb kobiet w ciąży powikłanej. Ustawa zakłada wsparcie dla rodzin i kobiet w ciąży, szczególnie w „trudnej” ciąży poprzez dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej, w tym do diagnostyki prenatalnej, poradnictwa związanego z pielęgnacją i wychowaniem dziecka, a także wsparcia materialnego.

Pomoc i opieka we wskazanym wyżej zakresie realizowana jest przez świadczeniodawców opieki zdrowotnej oraz lokalne samorządy w ramach szeroko rozumianej polityki wspierania rodziny tj. przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

W 2018 r. wypłacono 2 rodzinom świadczenie w wysokości 4.000 zł w związku z urodzeniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie powstałe w okresie prenatalnym.

Ponadto rodziny te mogły skorzystać z pomocy i opieki asystenta rodziny. Rolą przewidzianą dla asystenta jest przede wszystkim koordynowanie poradnictwa i pomocy dla rodziny, które może być realizowane poprzez wspólne z rodziną opracowywanie katalogu niezbędnego wsparcia i reprezentowania jej potrzeb.

Zadanie realizowane jest jako zlecone przez budżet państwa i w całości finansowane ze środków budżetu państwa, który również finansuje koszty obsługi w wysokości 3% wydatków na wypłatę świadczeń.

Jest to kolejny krok w stronę poprawy sytuacji nie tylko finansowej rodzin z dziećmi realizowanej w ramach szeroko pojętej polityki prorodzinnej.

s) Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada obowiązki na jednostki samorządu terytorialnego takie jak m.in. wspieranie rodziny oraz finansowanie pieczy zastępczej.

1) Charakterystyka działań pomocowych

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej gmina zapewnia wsparcie polegające w szczególności na:

- Analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- Wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- Rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- Podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- Pomocy w integracji rodziny;
- Przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- Dążenie do reintegracji rodziny;

Wspieranie rodziny prowadzone jest w formie:

- o Pracy z rodziną;
- o Pomocy w opiece i wychowywaniu dziecka;

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą (za wyjątkiem postanowień sądowych) oraz aktywnym udziałem każdej rodziny z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Wszystkie działania oparte są na poradnictwie specjalistycznym, zapewnieniu usług asystenta rodziny, rozwoju systemu opieki nad dzieckiem w tym placówek wsparcia dziennego np. świetlice socjoterapeutyczne oraz współfinansowanie pobytu dzieci z terenu Gminy Miasta Kłodzka w pieczy zastępczej.

Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie wspierania rodziny powierzona została Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kłodzku w drodze Uchwały Rady Miejskiej w Kłodzku Nr XX/219/2012 z dnia 29 marca 2012 r.

Najważniejszym elementem pracy z rodziną są działania interdyscyplinarne wszystkich specjalistów działających w sferze pomocy poprzez:

1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej;
2. Pomoc dla uczniów (informacje dotyczące stypendiów szkolnych)
3. Dożywianie;
4. Zapewnienie bezpłatnego i powszechnego dostępu do poradnictwa specjalistycznego oraz szczegółowa informacja dotycząca miejsc, w których można otrzymać pomoc.

2) Zestawienie wydatków

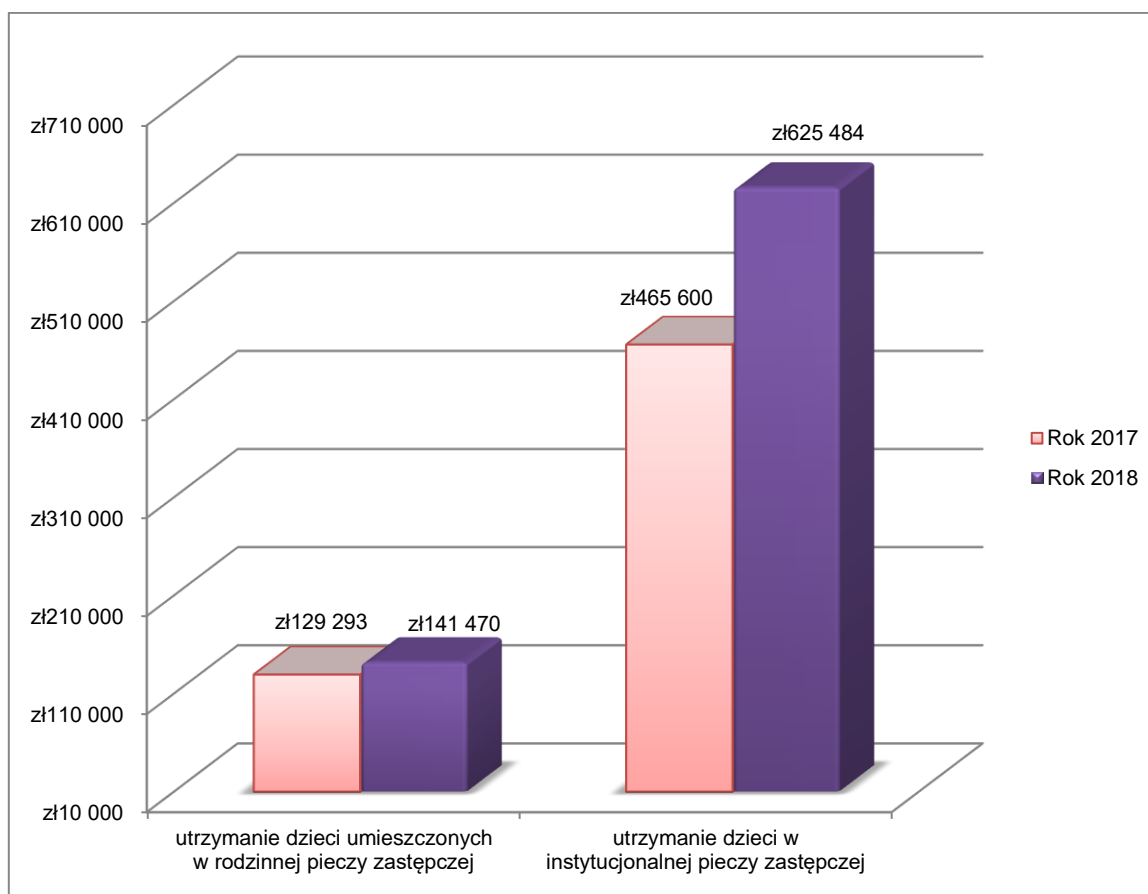
W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy współfinansuje ten pobyt w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim i każdym następnym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W ramach realizacji zadań wynikających z Ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, Gmina Miejska Kłodzko partycypowała w kosztach utrzymania dzieci z terenu miasta Kłodzka w pieczy zastępczej.

W 2018 r. opłacono koszty pobytu 31 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na łączną kwotę – **141.470 zł** oraz 33 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej na łączną kwotę – **625.484 zł**.

Poniższe zestawienie obrazuje wzrost kosztów w roku 2018 względem roku 2017 w zakresie współfinansowania przez gminę kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Źródło: Opracowanie własne

Wyższe kwoty ponoszonej odpłatności nie tyle są wynikiem zwiększającej się liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej, co wydłużającym się ich pobytu poza domem rodzinnym. Stąd też główny nacisk na podejmowanie działań mających na celu poprawienie wydolności wychowawczej rodzin biologicznych umożliwiając szybki powrót dziecka do domu rodzinnego.

Od 2012 roku ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązuje zarówno pracownika socjalnego jak i asystenta rodziny do współdziałania ze sobą w zakresie pracy na rzecz rodziny. Można stwierdzić, że pracownik socjalny odpowiada za udzielanie pomocy rodzinie, natomiast asystent rodziny za wsparcie. Pojęcia „pomoc” i „wsparcie” są związane z relacją człowieka, któremu świadczona jest pomoc czy udzielane wsparcie, z innym człowiekiem lub grupą ludzi, instytucji, która dostarcza pomocy lub wsparcia. Przykładem współwystępowania „pomocy” i „wsparcia” w odniesieniu do jednego odbiorcy, jakim są rodzice przeżywający trudności w wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych, jest świadczenie pomocy społecznej przez pracownika socjalnego i wsparcie w postaci pracy z rodziną, którą prowadzi asystent rodziny. Objęcie rodziny asystą nie powoduje zakończenia pracy pracownika socjalnego na rzecz tej rodziny. Wręcz przeciwnie – asysta jest kolejną usługą kierowaną do rodziny w ramach pomocy społecznej. Pracownicy socjalni starają się docierać do rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z ofertą pomocową, która ma na celu wsparcie tych rodzin w prawidłowym wykonywaniu ról społecznych i umożliwienie powrotu dzieci do rodzin biologicznych. Jednakże należy zauważyć, iż część rodzin biologicznych, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej nie jest zainteresowana proponowanym wsparciem i współpracą z pracownikiem socjalnym. Pracownicy socjalni oraz asystenci rodzin biorą udział w okresowych posiedzeniach dotyczących dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i sytuacji ich rodzin biologicznych.

3) Asystent Rodziny

Gmina Miejska Kłodzko stwarza swoim mieszkańcom możliwości skorzystania ze wsparcia asystenta rodziny w całym katalogu jego zadań w ten właśnie sposób asystent rodziny wpisuje się w powszechny system usług oferowanych rodzinom wychowującym dzieci w naszym mieście.

Przykładem usług pomocowych dla rodziny przeżywającej problemy i trudności opiekuńczo-wychowawcze oprócz działań pracowników socjalnych, pedagogów może być instytucja „asystenta rodziny”- osoby przygotowanej merytorycznie i wyspecjalizowanej w pracy z rodziną. Głównym celem działań asystenta rodziny ma być pomoc rodzinom w przezwyciężaniu sytuacji, które mogą zagrażać stabilności rodziny i stwarzać trudności opiekuńczo wychowawcze. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodziny podstawowego poziomu stabilności życiowej i odpowiedzialności za własne życie, które umożliwią jej wychowywanie dzieci. Podstawowym zadaniem asystenta rodziny jest wspieranie rodziców w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Celem pracy z rodziną ma być osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci.

Szerokie spektrum zadań stojących przed asystentem rodziny, począwszy od określenia planu pomocy, warunków współpracy, przez właściwe udzielanie rodzinie wsparcia w różnych sytuacjach życiowych, po monitorowanie sytuacji rodziny po zakończeniu etapu wsparcia – pomagania rodzinie w wypełnianiu jej funkcji opiekuńczo-wychowawczych, podyktowane jest potrzebą wsparcia rodziny w postaci „czystej” pracy socjalnej.

Zadaniem asystenta rodziny jest:

1. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
2. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, wspieranie aktywności społecznej rodzin,
3. motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
4. udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zawodowej,
5. udzielanie wsparcia dzieciom,
6. prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
7. dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodzin,
8. sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach,
9. współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej,
10. współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą.

Zadania jakie przypisano asystentowi rodziny obejmują całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Podstawowym celem do którego dąży się na rzecz rodziny jest osiągnięcie przez rodziny podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Realizacja celu opiera się na:

1. diagnozie problemów rodziny poprzez zapoznanie się z wszelkimi informacjami dotyczącymi rodziny,
2. określenie wspólnie z rodziną podstawowych problemów i potrzeb występujących w rodzinie, z którymi rodzina nie poradzi sobie samodzielnie,
3. zmotywowanie rodziny do współpracy i działań zmierzających do pokonywania problemów,
4. sporządzanie planu pomocy z uwzględnieniem metod bezpośredniej pracy z rodziną, zorganizowanie wsparcia środowiskowego poprzez zaproszenie do współpracy wszystkich służb i instytucji, członków rodziny zaangażowanych do współdziałania.

Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania realizowane na rzecz dziecka i rodziny oraz organizację własnej pracy. Mówiąc o funkcji asystenta rodziny można wyodrębnić -

funkcję wsparcia psychiczno - emocjonalnego, opiekuńczą, doradczą, diagnostyczno - monitorującą, mediacyjną, wychowawczą, motywującą - aktywizującą oraz koordynacji działań skierowanych na rodzinę.

Szczególnie ważnym działaniem jest prowadzenie profilaktycznych działań z rodziną. Działanie to jest istotne zarówno ze względów społecznych jak i ekonomicznych.

Granicą prawną interwencji w rodzinie na rzecz dziecka jest przekonanie, że zostało naruszone dobro dziecka lub przepisy prawa rangi ustawowej. Zanim dojdzie do interwencji, rodzina ma prawo oczekiwać, że odpowiednie służby w porę dostrzegą jej problemy i udziela adekwatnej pomocy. Problem dzieci zaniedbanych oraz funkcjonowanie rodzin problemowych dotyczy wielu dziedzin polityki społecznej i tylko kompleksowe podejście do tego zagadnienia i ścisła współpraca wielu instytucji oraz specjalistów w tym asystenta rodziny przyczyni się do zmniejszenia niekorzystnych zjawisk w tym obszarze.

Wysokość środków finansowych wydatkowanych na zatrudnienie asystenta rodziny w latach 2015-2018.

Rok	Wysokość środków finansowych wydatkowanych na zatrudnienie asystentów rodziny
2015	21 430,35 zł
2016	13 912,73 zł
2017	54 616,83 zł
2018	79 093,00 zł

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku – opracowanie własne

Liczba zatrudnionych asystentów rodziny w latach 2015-2018.

Rok	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny
2015	2
2016	2
2017	2
2018	2

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku – opracowanie własne

Ilość rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2015-2018.

Rok	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystentów rodziny
2015	22
2016	20
2017	29
2018	32

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku – opracowanie własne

5. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

W roku 2018 na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko funkcjonował Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Zespół funkcjonował na podstawie Zarządzenia Nr 334.0050.2015 Burmistrza Miasta Kłodzka z dnia 16 grudnia 2015 r. Skład Zespołu Interdyscyplinarnego stanowiło 11 przedstawicieli niżej wymienionych podmiotów i instytucji:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku;
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 3) Komenda Powiatowa Policji w Kłodzku;
- 4) Szkoła Podstawowa Nr 3 w Kłodzku;
- 5) Szkoła Podstawowa Nr 1 w Kłodzku;
- 6) Szkoła Podstawowa Nr 7 w Kłodzku;
- 7) Sąd Rejonowy w Kłodzku/ I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich;
- 8) „Zespół Opieki Zdrowotnej” w Kłodzku;
- 9) Stowarzyszenie „Promyk” Kłodzka Pomocy Społeczna;
- 10) Szkoła Podstawowa Nr 6 w Kłodzku;
- 11) Szkoła Podstawowa Nr 2 w Kłodzku.

Przedstawiciele wyżej wymienionych podmiotów i instytucji współpracowali ze sobą w ramach prac ZI celem udzielenia pomocy osobom lub całym rodzinom znajdującym się w kryzysie i dotkniętym problemem przemocy. Każda z osób wykorzystując swoje doświadczenie, kwalifikacje, własne kompetencje, umiejętności podejmowała działania na rzecz udzielania kompleksowego wsparcia dla osób pokrzywdzonych i przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie na terenie miasta Kłodzka. Celem głównym zespołu interdyscyplinarnego jest profilaktyka i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko oraz marginalizacja rozmiaru i następstw przemocy w rodzinie, a także efektywna współpraca instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie sprawozdawczym została przedstawiona w następującym zakresie:

**POSIEDZENIA ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I GRUP ROBOCZYCH
W 2017r. ORAZ REALIZACJA PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”**

W roku 2018 członkowie Zespołu brali udział w posiedzeniach (odbyły się 4 posiedzenia ZI), na których omawiano i realizowano działania w przyjętym planie pracy Zespołu na rok 2018. Omawiano realizację procedur „Niebieska Karta” oraz realizowano działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy przyjętym Uchwałą Rady Miejskiej w Kłodzku na lata 2016-2020. W zakresie diagnozy nad wdrożonymi procedurami „Niebieskiej Karty”, podejmowano zindywidualizowane działania dostosowane do każdej z występujących sytuacji. Zespół Interdyscyplinarny podejmował działania mające na celu koordynację i integrację kłodzkiego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach prac Zespołu podejmowano działania na rzecz upowszechniania informacji wśród społeczności lokalnej dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie, omawiano działania podjęte w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez poszczególne instytucje, przygotowywano koordynacje oraz działania podejmowane w ramach prowadzonych akcji społecznych, w których udział brał Zespół Interdyscyplinarny, a także omawiano bieżące przepisy i akty prawne dotyczące przemocy w rodzinie oraz prowadzono rozmowy nad stworzeniem rozwiązań adekwatnych do występującego problemu w zakresie podejmowanych prac mających na celu zminimalizowanie zjawiska przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny podejmował działania mające na celu integrowanie i koordynowanie kłodzkiego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem współpracy pomiędzy instytucjami odpowiedzialnymi za realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Opracowana została analiza czynników sprzyjających i utrudniających pomaganiu osobom doświadczającym przemocy:

Czynniki sprzyjające pomaganiu osobom doświadczającym przemocy
<i>Infrastruktura instytucjonalna:</i>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego ➤ Zespół Interdyscyplinarny ➤ Ośrodek Pomocy Społecznej ➤ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ➤ Organizacje pozarządowe ➤ Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający na terenie miasta (prowadzony przez powiat) ➤ Zasób instytucjonalny placówek oświatowych (przedszkola publiczne i prywatne, szkoły publiczne i prywatne, szkoły wyższe) ➤ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ➤ Świetlice socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży ➤ Szeroka baza w zakresie kultury, sportu i rekreacji ➤ Komenda Powiatowa Policji usytuowana na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko ➤ Sąd Rejonowy usytuowany na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko ➤ Prokuratura Rejonowa usytuowana na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko ➤ Rozbudowana sieć ochrony zdrowia ➤ Stołówki szkolne ➤ Grupa wsparcia ➤ Centrum Pomocy Psychologicznej i Aktywizacji Zawodowej ➤ Fundacje, Stowarzyszenia

Kadra specjalistów:

- Doświadczona kadra specjalistów na bieżąco podnosząca swoje kwalifikacje w obszarze przemocy w rodzinie
- Znajomość personalna osób, które wspólnie udzielają w Gminie Miejskiej Kłodzko pomocy w obszarze przemocy w rodzinie
- Szeroka kadra specjalistów udzielających porad w Punkcie Konsultacyjnym
- Zaangażowanie pracowników socjalnych w realizację działań w zakresie wsparcia osób doznających przemocy w rodzinie oraz zadań administracyjnych
- Współpraca i realizacja zadań przez specjalistów w zakresie własnych kompetencji

Oferowane wsparcie, dostępność pomocy:

- Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego (cykliczna)
- Wsparcie psychologiczne oferowane przez placówki funkcjonujące na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko
- Pomoc medyczna
- Szeroki wachlarz wsparcia z zakresu pomocy społecznej
- Upowszechnianie informacji w zakresie dostępności oferowanego wsparcia
- Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa
- Pomoc w postaci pracy socjalnej
- Bezpłatne porady prawne
- Pomoc w formie posiłków dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych
- Realizacja programów lokalnych mających na celu minimalizację czynników determinujących przemoc w rodzinie,
- Wsparcie asystentów rodziny
- Różnorodna oferta wsparcia w zakresie aktywności zawodowo-społecznej
- Realizacja procedury „Niebieskie Karty”
- Pomoc dzieciom i młodzieży prowadzona przez świetlice socjoterapeutyczne
- Bezpłatne wsparcie w postaci kolonii letnich dla dzieci z rodzin, w których występuje m.in. zjawisko przemocy
- Szeroki wachlarz wsparcia oferowanego przez specjalistów zatrudnionych w Punkcie Konsultacyjnym
- Pomoc oferowana przez grupę wsparcia po odbytych leczeniu stacjonarnym w zakresie uzależnień oraz osób współuzależnionych
- Wsparcie organizacji pozarządowych w zakresie pomocy rzeczowej
- Wsparcie w postaci podnoszenia kompetencji zawodowych i społecznych w ramach realizowanych projektów współfinansowanych ze środków budżetu Unii Europejskiej
- Wsparcie socjalne

Warunki organizacyjne:

- Dobra dostępność instytucji samorządowych i rządowych
- Rozwój polityki lokalnej ukierunkowanej bezpośrednio na poprawę życia mieszkańców
- Wsparcie psychologiczne, prawne dostosowywane do indywidualnych potrzeb i możliwości godzinowych osób doznających przemocy
- Wsparcie oferowane bezpłatnie
- Organizacja pracy w zakresie odpowiednich procedur bieżąco poddawanych analizie i ocenie w celu kompleksowego wsparcia osób doznających przemocy
- Realizacja działań w oparciu o gminne programy m.in. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Program Wspierania Rodziny, Program Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Narkomanii
- Tworzenie i realizacja gminnych strategii m.in. Strategii Rozwoju, Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja szerokich działań profilaktycznych ➤ Rozwinięta technologia teleinformacyjna
<p>Inne czynniki:</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Włączenie się lokalnych mediów w życie społeczności lokalnej ➤ Wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie

<p>Czynniki utrudniające pomaganie osobom doświadczającym przemocy</p>
<p>Infrastruktura instytucjonalna:</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Brak na terenie powiatu ośrodka zapewniającego miejsca całodobowe ➤ Ograniczona ilość mieszkań socjalnych ➤ Zbyt mała ilość organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie ➤ Brak mieszkań chronionych
<p>Kadra specjalistów:</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zbyt mała ilość specjalistów zajmujących się bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie (psychologów, terapeutów) ➤ Brak środków finansowych na wynagrodzenia dla specjalistów realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zespół interdyscyplinarny, grupy robocze) ➤ Brak odpowiednich środków finansowych dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i członków grup roboczych ➤ Brak systematycznego udziału członków ZI w posiedzeniach oraz niesystematyczny udział w posiedzeniach członków grup roboczych
<p>Oferowane wsparcie, dostępność pomocy:</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zbyt długi tryb postępowania prokuratorskiego i sądowego w związku z występowaniem przemocy w rodzinie ➤ Brak ciągłej, jedynie cykliczna realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego
<p>Warunki organizacyjne:</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Znaczne obciążenie zadaniami administracyjnymi pracowników pomocy społecznej w zakresie realizacji działań ukierunkowanych na przeciwdziałania przemocy w rodzinie m.in. związanych z realizacją procedury NK ➤ Brak środków finansowych na wynagrodzenia dla specjalistów realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zespół interdyscyplinarny, grupy robocze) ➤ Brak systematycznego udziału członków ZI w posiedzeniach oraz niesystematyczny udział w posiedzeniach członków grup roboczych
<p>Inne czynniki:</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Występujące przypadki problemów alkoholowych osób doznających przemocy domowej

- Występujące przypadki braku współpracy ze strony osób wobec, których istnieje podejrzenie, że doświadczają przemocy w rodzinie
- W większości przypadków występująca zdecydowana niechęć współpracy ze strony osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie

W roku 2018 do przewodniczącego ZI wpłynęły **32 nowe procedury „Niebieskie Karty”**. Przewodniczący Zespołu powołał **32 nowe grupy robocze**. Odbyło się **161 posiedzeń grup roboczych**. Wsparciem w ramach działań podejmowanych przez grupy robocze objęto 82 kobiety i 52 mężczyzn oraz 41 dzieci.

Łącznie w roku 2018 wsparciem objęto 58 rodziny.

Do zadań grup roboczych należało w szczególności:

1. Opracowywanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
2. Monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
3. Dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Po podjętych działaniach zakończono prowadzoną procedurę w **27 przypadkach** w tym 14 na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy i 13 na skutek rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania dalszych działań.

W pozostałych przypadkach nadal prowadzona jest praca i podejmowane są dodatkowe działania.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku.

W roku 2018 Zespół Interdyscyplinarny kontynuował realizację działań w 4 obszarach:

Obszar 1.

PROFILAKTYKA I EDUKACJA SPOŁECZNA .

Obszar 2.

OCHRONA I POMOC OSOBOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ W RODZINIE.

Obszar 3.

ODDZIAŁYWANIA NA OSOBY STOSUJĄCE PRZEMOC W RODZINIE.

Obszar 4.

PODNOSZENIE KOMPETENCJI SŁUŻB I PRZEDSTAWICIELI PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH DZIAŁANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

EFEKTY PRACY ZESPOŁU W POWYŻSZYCH OBSZARACH W ROKU 2018

Obszar 1.

PROFILAKTYKA I EDUKACJA SPOŁECZNA

- 1) Ogólnopolska akcja organizowana w dniach 19.02.2018 – 23.02.2018 pn. „**Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przesłępstwem**”. W dniach od 19-23 lutego 2018 r., w godzinach od 10.00 do 12.00 dyżur w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kłodzku pełnili pracownicy socjalni – specjaliści pomocy społecznej i poradnictwa specjalistycznego oraz przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego. Zasadniczym celem tej inicjatywy było zwrócenie szczególnej uwagi na potrzeby i prawa osób pokrzywdzonych przestępstwem. W ramach pełnionych dyżurów udzielano bezpłatnych porad i konsultacji, a także informowano o możliwościach skorzystania z dostępnych form pomocy.
- 2) W roku 2018 kontynuowano lokalną kampanię społeczną dotyczącą rozpowszechniania informacji Rzecznika Praw Dziecka dotyczących **spraw okólorozwodowych**. Celem kampanii było uświadczenie rodzicom, że każde dziecko ma prawo do dobrej więzi z obojgiem rodziców.

Obszar 2.

OCHRONA I POMOC OSOBOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ W RODZINIE

- 1) Kierowano osoby do Punktu konsultacyjno-informacyjnego celem udzielenia wsparcia adekwatnego do konkretnej sytuacji
- 2) Upowszechniano informacje w zakresie możliwości uzyskania m.in. pomocy medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.
- 3) Organizowano dla osób doświadczających przemocy w rodzinie poradnictwo medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego.
- 4) Kierowano osoby do otrzymania pomocy terapeutycznej i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- 5) Realizowano procedury „Niebieska Karta”.

Obszar 3.

ODDZIAŁYWANIA NA OSOBY STOSUJĄCE PRZEMOC W RODZINIE.

- 1) Kierowano osoby do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym realizowanym przez Starostwo Powiatowe w Kłodzku.
- 2) Realizowano procedury „Niebieska Karta”.
- 3) Kierowano osoby do Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego celem udzielenia wsparcia adekwatnego do konkretnej sytuacji

Obszar 4.

PODNOSENIE KOMPETENCJI SŁUŻB I PRZEDSTAWICIELI PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH DZIAŁANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

- 1) Członkowie ZI oraz grup roboczych podnosili swoją wiedzę i kwalifikację w zakresie realizacji zadań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
- 2) Członkowie ZI oraz grup roboczych uczestniczyli we wspólnych szkoleniach, panelach dyskusyjnych, celem wymiany doświadczeń pomiędzy przedstawicielami instytucji, podmiotów realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- 3) Udział w superwizji grupowej dla osób realizujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 4) Wspólnie z Komendą Powiatową Policji w Kłodzku

**KARTA MONITORINGU ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE
W ROKU 2018:**

Skala zjawiska przemocy w rodzinie.

Wyszczególnienie	Podmiot zakładający NK „A”				
	Policja	Pomoc społeczna	GKRPA	Oświata	Ochrona Zdrowia
Liczba założonych NK „A” wszczynających procedurę (pierwsza niebieska karta)	31	1	0	0	0
Liczba kolejnych NK „A” zakładanych w toku prowadzonej procedury	6	0	0	0	0

Efektywność przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Liczba rodzin, w których ponownie wszczęto procedurę (po uprzednio zakończonej)	Liczba zakończonych w analizowanym roku procedur		Liczba wystawionych kart	
	Z powodu ustania przemocy	Z powodu bezzasadności procedury	NK „C”	NK „D”
3	14	13	28	23

Charakterystyka osób doznających przemocy.

Liczba kobiet w wieku:			Liczba mężczyzn w wieku:			Liczba dzieci bezpośrednio doznających przemocy:		Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi
Do 60 lat	Powżej 60 lat	W tym: liczba osób z problemem uzależnień	Do 60 lat	Powżej 60 lat	W tym: liczba osób z problemem uzależnień	W wieku do 18 lat	W tym: liczba dzieci z problemem uzależnień	
44	13	0	1	9	0	15	0	1

Charakterystyka osób stosujących przemoc.

Liczba kobiet w wieku:			Liczba mężczyzn w wieku:			Liczba dzieci stosujących przemoc:		Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi
Do 60 lat	Powżej 60 lat	W tym: liczba osób po spożyciu alkoholu i środków psychoaktywnych	Do 60 lat	Powżej 60 lat	W tym: liczba osób po spożyciu alkoholu i środków psychoaktywnych	W wieku do 18 lat	W tym: liczba dzieci po spożyciu alkoholu i środków psychoaktywnych	
3	0	1	37	5	29	1	0	5

Formy przemocy.

Wyszczególnienie	Formy przemocy				
	Przemoc fizyczna	Przemoc psychiczna	Przemoc seksualna	Przemoc ekonomiczna	Zaniedbanie (dzieci)
Liczba osób dotkniętych przemocą	46	38	1	7	3

6. Dodatkowa działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku w roku 2018.

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku skierował 10 dzieci z rodzin najuboższych z terenu miasta Kłodzka na bezpłatny wypoczynek letni zorganizowany w nadmorskiej miejscowości Pustkowo na zlecenie Kuratorium Oświaty we Wrocławiu.
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku wydawał skierowania do otrzymania żywności w ramach Programu FEAD Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa (korzysta około 920 osób). Żywność wydawana była przez organizacje pozarządowe tj. Koło Kłodzkie Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta oraz PCK Oddział Kłodzko.
- W ramach współpracy ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Kłodzku, Ośrodek Pomocy Społecznej kierował osoby uprawnione do udziału w Środowiskowym Domu Samopomocy w Kłodzku. W roku 2018 w Środowiskowym Domu Samopomocy uczestniczyło 11 osób z terenu miasta Kłodzka.
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku w 2018 r. nadal prowadził działania mające na celu realizację zadań Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny na terenie miasta Kłodzka. **Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych.** Przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.
Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze będą mieli możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. **Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni.** Przystępując do programu zyskują prawo do posługiwania się znakiem „Tu honorujemy Kartę Dużej Rodziny”.

- 5) Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku zainicjował współpracę z Fundacją Ronalda McDonalda, czego efektem było ponowne zaproszenie do Kłodzka Ambulansu Fundacji i przeprowadzenia wspólnie z Fundacją Ronalda McDonalda oraz „Top Medical” sp. z o.o. Programu Profilaktycznych badań Ultrasonograficznych pod nazwą „NIE nowotworom u dzieci” dla dzieci w wieku 9 miesięcy – 6 lat. Badania przeprowadzane były przez lekarzy specjalistów na specjalistycznym sprzęcie. Akcja cieszyła się olbrzymim zainteresowaniem wśród społeczności lokalnej. Z badań skorzystało około 140 dzieci. W roku 2019 Ambulans Fundacji Ronalda McDonalda ponownie pojawi się w Kłodzku.
- 6) Prowadzono akcję informacyjną (prasa, media, tablice ogłoszeń) o możliwościach otrzymania schronienia, zapewnienia gorącego posiłku oraz odzieży dla osób wymagających wsparcia w tym zakresie z podaniem adresów i telefonów odpowiednich instytucji udzielającym pomocy osobom wymagającym wsparcia na terenie Gminy. Ponadto podjęto stałą współpracę z kościołami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami w zakresie akcji informacyjnej oraz kompleksowej pomocy dla osób wymagających działań pomocowych w tym okresie.
- 7) Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku od listopada 2018 r., wspólnie z funkcjonariuszami Straży Miejskiej podejmowali działania zapobiegawczo-interwencyjne patrolując miasto w celu zapewnienia pomocy osobom bezdomnym, szczególnie w formie schronienia.
- 8) Udzielano pełnej informacji podczas przeprowadzania wywiadów środowiskowych przez pracowników socjalnych o możliwościach pomocowych w szczególności dla osób bezdomnych, samotnych i niepełnosprawnych. Informacja rozpowszechniana jest wśród całej społeczności lokalnej.
- 9) 20 grudnia 2018 roku, Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku zorganizował **po raz 14 Kolację Wigilijną** dla osób bezdomnych i najuboższych mieszkańców miasta Kłodzka, w której udział wzięło łącznie około 170 osób.
W sali Szkoły przy dźwiękach kolęd, przy stołach zastawionych tradycyjnymi potrawami wigilijnymi uczestnicy Kolacji Wigilijnej dzielili się opłatkiem i składali sobie życzenia. Każdy uczestnik otrzymał prezent gwiazdkowy w postaci paczki żywnościowej. Wspólne działanie na rzecz osób wymagających wsparcia jest cennym przykładem bezinteresownego służenia innym. Życzliwość ludzi i instytucji wspomagających zorganizowanie wieczerzy pozwoliła wszystkim osobom potrzebującym odczuć ciepło Świąt Bożego Narodzenia w tym szczególnym dniu nikt nie pozostał samotny.
- 10) Inicjując aktywne formy wsparcia Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku w miesiącu grudzień 2018 pozyskał wolontariuszy (uczniowie Kłodzkiej Szkoły Przedsiębiorczości w Kłodzku), którzy brali udział w organizacji Kolacji Wigilijnej.
- 11) Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji programu żywnościowego FEAD. Dodatkowo co najmniej 10% osób, które otrzymują żywność, skierowane zostają do udziału w działaniach towarzyszących. Działania towarzyszące realizowano m.in. poprzez:
  - włączenie osób doświadczających deprivacji materialnej w funkcjonowanie społeczności lokalnych, np. zajęcia aktywizujące i wspólne inicjatywy na rzecz społeczności lokalnej, zmierzające do wyjścia z ubóstwa;
  - pomoc towarzyszącą niezbędną do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych osób korzystających z pomocy żywnościowej (z wyłączeniem pomocy rzeczowej);
  - szkolenie dla osób bezdomnych przebywających w noclegowni w zakresie prawidłowego utrzymywania higieny osobistej;
  - warsztaty kulinarne.

- 12) Kontynuowano realizację programu „Szlachetna Paczka” na terenie miasta Kłodzka. Do udziału skierowano 12 rodzin.

Aktywizacja zawodowa.

W Ośrodku Pomocy Społecznej prowadzony jest program reintegracji zawodowej i społecznej przez dyplomowanych pracowników socjalnych w ramach działalności zawodowej mającej na celu:

- wsparcie socjalne i poradnictwo,
- upowszechnianie ofert pracy z informacjami o wolnych miejscach pracy,
- upowszechnianie informacji o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach,
- mobilizowanie do systematycznych kontaktów z Powiatowym Urzędem Pracy,
- motywowanie do podejmowania prac dorywczych i sezonowych,
- kierowanie do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w celu udzielenia pomocy terapeutycznej oraz zdobywanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienie ról społecznych,
- w sytuacjach uzależnień motywowanie do podjęcia terapii dla osób uzależnionych.
- prowadzenie indywidualnych rozmów w ramach prowadzonej na bieżąco pracy socjalnej, której zadaniem jest dostarczanie podstawowej wiedzy o poruszaniu się po rynku pracy, psychologicznych i socjologicznych mechanizmów towarzyszących bezrobociu poszukiwaniu zatrudnienia,
- w ramach prowadzonej indywidualnej pracy podejmowane są działania motywacyjne mające na celu określenie własnych predyspozycji i preferencji zawodowych.

W roku 2018 na terenie miasta Kłodzka zorganizowano prace społecznie użyteczne, w których udział wzięło 18 osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kłodzku

Za 40 godzin pracy w miesiącu osoby uczestniczące w pracach społecznie użytecznych otrzymywali świadczenie pieniężne w wysokości 332 zł (8,30 zł za godzinę).

Prace społecznie użyteczne to instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych. Organizowane są one przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Powiatowy urząd pracy refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu, natomiast pozostałe 40% stanowi udział gminy.

Ponadto w celu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku kontynuował współpracę z Centrum Integracji Społecznej w Krosnowicach, do którego kierowano osoby w celu zawarcia Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego. W roku 2018 do udziału w zajęciach skierowano 12 osób.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku w roku 2018 realizował projekty socjalne na rzecz społeczności romskiej w ramach rządowego programu integracji społeczności romskiej w Polsce w 2015r. realizowanego dzięki dotacji przyznanej przez Ministra Administracji i Cyfryzacji.

Programy i projekty socjalne.

- 1) W roku 2018 Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku kontynuował współpracę ze Stowarzyszeniem Forum Aktywności Lokalnej oraz Fundacją Razem przy realizacji projektu pn. „Wsparcie systemu usług asystenckich na terenie powiatu kłodzkiego” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020,

Priorytet IX „ Włączenie społeczne”, Działanie 9.2 „ Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem głównym Projektu było zwiększenie dostępności środowiskowych usług społecznych w zakresie asystentów osobistych dla osób niepełnosprawnych na terenie powiatu kłodzkiego świadczonych przez Podmioty Ekonomii Społecznej, przy jednoczesnej aktywizacji społeczno-zawodowej os. zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Projektem objęto 110 osób niepełnosprawnych z terenu powiatu kłodzkiego w tym około 60 osób niepełnosprawnych wyłącznie z terenu Gminy Miejskiej Kłodzko.

Usługi asystenckie obejmowały:

- pomoc w przygotowaniu do wyjścia poza miejsce zamieszkania
- pomoc osobie niepełnosprawnej w zakupach
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych
- pomoc i towarzyszenie w korzystaniu z dóbr kultury(np. wyjście do kina, teatru, muzeum)
- czytanie prasy, książek lub korespondencji, osobom niezdolnym do samodzielnego czytania
- pomoc w pisaniu pism, listów osobom niewidomym, niedowidzącym, bądź niezdolnym do samodzielnego pisania ręcznego czy komputerowego
- pomoc w korzystaniu z zajęć sportowych i obiektów sportowych: basen, siłownia i inne sporty
- pomoc w podstawowych czynnościach związanych z higieną i pielęgnacją (mycie twarzy, rąk, czesanie, ubieranie).
- oraz inne w zależności od występujących dodatkowych potrzeb osoby niepełnosprawnej.

Poza wsparciem w postaci usług asystenckich osoby niepełnosprawne mogły skorzystać dodatkowo ze wsparcia w postaci:

- Usługa transportowa dla osób niepełnosprawnych
- Wsparcie doradcze dla osób niepełnosprawnych w zakresie: rehabilitacja, radca prawny, psycholog, doradca zawodowy, porada z zakresu ZUS, PFRON, OPS, porada podatkowa
- Usługa wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego w zakresie: wózek inwalidzki stabilizujący plecy i głowę z siedziskiem fotelowym, wózek inwalidzki z hamulcem pomocowym, aparat do terapii kombinowanej TENS, balkonik z podparciem na łokcie, pionizator statyczny, pionizator dynamiczny, autolektor – urządzenie skanujące druk i odczytujące zawartą w nich treść, odtwarzacz książek dla osób niewidomych lub niedowidzących

Projekt realizowany był w okresie : 01.01.2017 – 31.12.2018.

Wsparcie oferowane osobom niepełnosprawnych było bezpłatne.

- 2) W roku 2018 Ośrodek Pomocy Społecznej rozpoczął współpracę z Fundacją Razem przy realizacji projektu „Nasza wspólna praca – nasz wspólny sukces” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020, Działanie 9.1 Aktywna integracja.

Przedmiotem projektu była aktywizacja społeczna osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w tym osób bezrobotnych sprofilowanych jako najbardziej oddalone od rynku pracy zgodnie z Ustawą o promocji zatrudnienia, zamieszkujących miasto i gminę Kłodzko.

Projekt realizowany jest w okresie od 01.01.2017 r., do 30.06.2018 r.

Do projektu Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku zrekrutował i skierował 48 osób bezrobotnych z terenu miasta Kłodzka.

Uczestnicy projektu korzystają z następujących form wsparcia w ramach usługi aktywnej integracji:

- specjalistyczne poradnictwo psychologiczne oraz prawne,
- poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy,
- trening kompetencji oraz treningi rozwijania umiejętności społecznych niezbędnych na rynku pracy,
- kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji,
- uczestnictwo w stażach.

3) Opracowano i realizowano projekt socjalny pn. „ZROBMY COŚ RAZEM”. Celem głównym projektu było wsparcie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez promowanie alternatywnych form aktywnego spędzania czasu wolnego w przestrzeni miejskiej, na wolnym powietrzu. Projekt skierowany był do rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny i/lub korzystających ze świadczeń OPS. W projekcie udział wzięły 24 osoby.

4) Zadanie pn. „Zdrowe odżywianie warunkiem prawidłowego rozwoju” w ramach programu integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020. Zadanie realizowane było w okresie od 01.10.2018 r. do 30.11.2018 r. Celem Zadania było podniesienie wiedzy w zakresie zdrowego odżywiania wśród rodzin społeczności romskiej. W programie udział wzięło 10 osób ze społeczności romskiej. Środki na realizację Programu w całości pochodziły z dotacji przyznanej przez Ministra Administracji i Cyfryzacji na realizację zadań w ramach Programu integracji społeczności romskiej w Polsce w 2015 r. Kwota dotacji wynosiła 800 zł.

WNIOSKI I POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ:

Analiza realizowanych zadań przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku przedstawionych w sprawozdaniu pozwala określić najważniejsze wnioski i potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

1. Podjęcie jak najszybszych działań w obszarze przeciwdziałania bezdomności. Działania w tym zakresie są zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym – zapewnienie schronienia zgodnie z obowiązującą standaryzacją placówek (noclegowni, schroniska, ogrzewalni) zgodnie z przepisami prawa określonymi w Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni. Zasadne jest wytypowanie budynku z przeznaczeniem na schronisko i przygotowanie odpowiedniej dokumentacji celem jego adaptacji. Nowelizacja przepisów przewidywać będzie dodatkowy typ placówki tj. schronisko dla osób bezdomnych ze wsparciem w postaci usług opiekuńczych. Ostateczny termin standaryzacji obiektu upływa z dniem 31 grudnia 2020.

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wprowadza określone standardy obiektów:

MINIMALNY STANDARD PODSTAWOWYCH USŁUG ŚWIADCZONYCH W
NOCLEGOWNIACH ORAZ MINIMALNY STANDARD OBIEKTÓW, W KTÓRYCH MIESZCZA
SIĘ NOCLEGOWNIE

KRYTERIA STANDARDU	NORMY
STANDARD ŚWIADCZONYCH USŁUG	
Okres świadczenia usług	Noclegownia czynna jest cały rok, przez 7 dni w tygodniu, w godzinach: od 1 października do 31 marca od 18 ⁰⁰ do 8 ⁰⁰ , od 1 kwietnia do 30 września od 19 ⁰⁰ do 7 ⁰⁰
Forma świadczonej usługi	Tymczasowe schronienie w postaci miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 20°C
Zakres usług	1. Umożliwienie spożycia posiłku i zapewnienie gorącego napoju 2. Umożliwienie skorzystania z prysznica oraz wymiany odzieży 3. Zapewnienie dezynfekcji i dezynsekcji odzieży w przypadku braku możliwości jej wymiany 4. Zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 50 osób przebywających w placówce
STANDARD OBIEKTU	
Liczba miejsc w placówce	Liczba miejsc nie większa niż 100
Liczba osób w pomieszczeniach noclegowych	Nie więcej niż 20 osób w jednym pomieszczeniu
Powierzchnia przypadająca na osobę w pomieszczeniu noclegowym	Nie mniej niż 3 m ² /osobę. W pomieszczeniach z łózkami piętrowymi nie mniej niż 2 m ² /osobę
Wyposażenie pomieszczeń noclegowych	Pomieszczenia noclegowe z co najmniej 1 otwieranym oknem na pomieszczenie lub wentylacją przewidzianą dla pomieszczeń mieszkalnych bez otwieranych okien. Pomieszczenia noclegowe ze swobodnym dostępem do łóżek. Miejsca do spania wyposażone w materac i komplet pościeli (tj. poduszkę, koc, prześcieradło i pokrycie na koc)
Sanitariaty	Urządzenie natryskowe – 1 dla 15 osób, miska ustępowa – 1 dla 10 kobiet oraz 1 dla 20 mężczyzn, pisuar – 1 dla 20 mężczyzn, umywalka – 1 dla 5 osób. Pomieszczenia sanitariatów zapewniające stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz gwarantujące możliwość przeprowadzenia zabiegów higienicznych
Jadalnia/świetlica	Pomieszczenie do spożywania posiłków, które poza porami posiłków może pełnić funkcję świetlicy lub sali spotkań grupowych
Pomieszczenie biurowe	Wydzielone pomieszczenie do prac biurowych oraz indywidualnych rozmów z osobami bezdomnymi

Magazyn odzieży, bielizny, pościeli	Pomieszczenia wyposażone w regały, szafy i inne meble umożliwiające wymianę ubrań
Magazyn środków chemicznych	Wydzielone pomieszczenie na środki czystości i higieny
Pralnia	Wydzielone pomieszczenie wyposażone co najmniej w 1 pralkę dla 30 osób

MINIMALNY STANDARD PODSTAWOWYCH USŁUG ŚWIADCZONYCH W SCHRONISKACH DLA OSÓB BEZDOMNYCH ORAZ MINIMALNY STANDARD OBIEKTÓW, W KTÓRYCH MIESZCZĄ SIĘ SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH

KRYTERIA STANDARDU	NORMY
STANDARD ŚWIADCZONYCH USŁUG	
Okres świadczenia usług	Schronisko świadczy usługi przez cały rok, przez 7 dni w tygodniu
Forma świadczonej usługi	Możliwość całodobowego przebywania w schronisku, w tym zapewnienie miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 20°C
Zakres usług	<ol style="list-style-type: none"> 1. Umożliwienie spożycia posiłku oraz dostęp do pomieszczenia kuchennego umożliwiającego samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju 2. Umożliwienie skorzystania z prysznica, wymiany odzieży. 3. Umożliwienie prania i suszenia odzieży 4. Zapewnienie dezynfekcji i dezynsekcji odzieży w przypadku braku możliwości jej wymiany 5. Zapewnienie informacji o dostępnych formach pomocy, a w razie potrzeby pomoc w jej zorganizowaniu 6. Zapewnienie usług aktywizacyjnych ukierunkowanych na wzmocnienie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności. Wzmocnienie aktywności społecznej może być realizowane m.in. przez: <ul style="list-style-type: none"> – trening umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, – trening umiejętności interpersonalnych i umiejętności rozwiązywania problemów, – uczestnictwo w grupach wsparcia. Uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności może być realizowane m.in. przez: <ul style="list-style-type: none"> – zajęcia przygotowujące do podjęcia zatrudnienia, – trening gospodarowania własnym budżetem, – trening prowadzenia gospodarstwa domowego, – uczestnictwo w zajęciach centrum lub klubu integracji społecznej 7. Zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 50 osób przebywających w schronisku. Ponadto w schronisku zatrudnia się nie mniej

	niż 1 pracownika socjalnego na nie więcej niż 50 osób przebywających w schronisku. W porze nocnej powinna być w schronisku zapewniona opieka przez co najmniej 1 opiekuna
STANDARD OBIEKTU	
Liczba miejsc w placówce	Liczba miejsc nie większa niż 80
Liczba osób w pomieszczeniach noclegowych	Nie więcej niż 10 osób w jednym pomieszczeniu
Powierzchnia przypadająca na osobę w pomieszczeniu noclegowym	Nie mniej niż 4 m ² /osobę. W pomieszczeniach z łózkami piętrowymi nie mniej niż 3 m ² /osobę
Wyposażenie pomieszczeń noclegowych	Pomieszczenia mieszkalne mają co najmniej 1 okno, zapewniają swobodny dostęp do łóżek wyposażonych w materac i komplet pościeli (tj. poduszkę, koc, prześcieradło i pokrycie na koc) oraz dostęp do szafy
Sanitariaty	Urządzenie natryskowe – 1 dla 15 osób, miska ustępowa – 1 dla 10 kobiet oraz 1 dla 20 mężczyzn, pisuar – 1 dla 20 mężczyzn, umywalka – 1 dla 5 osób. Pomieszczenia sanitariatów zapewniające stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz gwarantujące możliwość przeprowadzenia zabiegów higienicznych
Kuchnia do sporządzania indywidualnych posiłków	Wydzielone pomieszczenie do samodzielnego przygotowywania posiłków wyposażone w co najmniej jedną kuchenkę i lodówkę oraz szafki kuchenne
Jadalnia/świetlica	Pomieszczenie do spożywania posiłków, które poza porami posiłków może pełnić funkcję świetlicy lub sali spotkań grupowych
Pralnia i suszarnia	Pomieszczenie na pralnię i suszarnię, wyposażone w co najmniej jedną pralkę na 30 osób. W przypadku gdy schronisko nie posiada suszarni, zapewnia dostęp do co najmniej jednej suszarki elektrycznej na 30 osób
Pomieszczenie biurowe	Wydzielone pomieszczenie do prac biurowych
Magazyn odzieży, bielizny, pościeli	Pomieszczenia wyposażone w regały, szafy i inne meble umożliwiające wymianę ubrań
Magazyn środków chemicznych	Wydzielone pomieszczenie na środki czystości i higieny
Pokój spotkań indywidualnych	Wydzielone pomieszczenie do spotkań indywidualnych
Pracownia komputerowa	Wydzielone pomieszczenie lub jego część, wyposażone w komputer z dostępem do Internetu

MINIMALNY STANDARD PODSTAWOWYCH USŁUG ŚWIADCZONYCH W
SCHRONISKACH DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI
ORAZ MINIMALNY STANDARD OBIEKTÓW, W KTÓRYCH MIESZCZĄ SIĘ SCHRONISKA
DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI

KRYTERIA STANDARDU	NORMY
STANDARD ŚWIADCZONYCH USŁUG	
Okres świadczenia usług	Schronisko świadczy usługi przez cały rok, przez 7 dni w tygodniu
Forma świadczonej usługi	Możliwość całodobowego przebywania w schronisku, w tym zapewnienie miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 20°C
Zakres usług	<ol style="list-style-type: none"> 1. Umożliwienie spożycia posiłku w pokoju mieszkalnym, a w razie potrzeby – karmienie. 2. Dostęp do pomieszczenia umożliwiającego samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju 3. Umożliwienie skorzystania z prysznica, wymiany odzieży. W miarę potrzeby pomoc w myciu, kąpaniu i ubieraniu 4. Opieka higieniczna. <ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie usług opiekuńczych w wydzielonym pomieszczeniu lub w pokoju mieszkalnym, jeżeli łóżko jest oddzielone zasłoną - Umożliwienie prania i suszenia odzieży - Zapewnienie dezynfekcji i dezynsekcji odzieży w przypadku braku możliwości jej wymiany - Niezbędna pomoc w załatwianiu spraw osobistych - Zapewnienie pomocy w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych przysługujących na podstawie odrębnych przepisów 5. Zapewnienie usług aktywizacyjnych ukierunkowanych na wzmocnienie aktywności społecznej. Wzmocnienie aktywności społecznej może być realizowane m.in. przez: <ul style="list-style-type: none"> – trening umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, – trening umiejętności interpersonalnych i umiejętności rozwiązywania problemów, – uczestnictwo w grupach wsparcia 6. Zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 15 osób przebywających w schronisku. Ponadto w schronisku zatrudnia się nie mniej niż 1 pracownika socjalnego na nie więcej niż 50 osób przebywających w schronisku. W porze nocnej powinna być w schronisku zapewniona opieka przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 40 osób
STANDARD OBIEKTU	
Warunki techniczne obiektu	W schronisku zapewnia się: <ul style="list-style-type: none"> – dostęp do budynku dla osób niepełnosprawnych,

	<ul style="list-style-type: none"> – w budynkach wielokondygnacyjnych bez dźwigów osobowych – pokoje mieszkalne oraz inne pomieszczenia (sanitariaty, jadalnia/świetlica) usytuowane na parterze
Liczba miejsc w placówce	Liczba miejsc nie większa niż 80
Liczba osób w pomieszczeniach noclegowych	Nie więcej niż 6 osób wymagających usług opiekuńczych w jednym pomieszczeniu
Powierzchnia przypadająca na osobę w pomieszczeniu noclegowym	Nie mniej niż 5 m ² /osobę
Wyposażenie pomieszczeń noclegowych	<p>Pomieszczenia mieszkalne mają co najmniej 1 okno, zapewniają swobodny dostęp do łóżek wyposażonych w materac i komplet pościeli (tj. poduszkę, koc, prześcieradło i pokrycie na koc) oraz dostęp do szafy. Pomieszczenia mieszkalne wyposażone w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – łóżko parterowe, krzesło, szafkę nocną – po 1 sztuce dla każdej osoby, – stół, szafę – co najmniej jedna sztuka na każdy pokój
Sanitariaty	<p>Sanitariaty wyposażone stosownie do potrzeb osób korzystających z tych pomieszczeń m.in. w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – urządzenie natryskowe – 1 dla 15 osób, – miskę ustępową – 1 dla 10 kobiet oraz 1 dla 20 mężczyzn, – pisuar – 1 dla 20 mężczyzn, – umywalkę – 1 dla 5 osób. <p>Przynajmniej 1 sanitariat (lub jego część) wyposażony w urządzenie natryskowe, umywalkę i miskę ustępową, dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Pomieszczenie sanitariatów zapewniające stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz gwarantujące możliwość przeprowadzenia zabiegów higienicznych</p>
Kuchnia	Pomieszczenie do przygotowywania posiłków lub porcjowania i wydawania
Jadalnia/świetlica	Pomieszczenie do spożywania posiłków, które poza porami posiłków może pełnić funkcję świetlicy lub sali spotkań grupowych
Pralnia i suszarnia	<p>Pomieszczenie na pralnię i suszarnię, wyposażone w co najmniej jedną pralkę na 30 osób.</p> <p>W przypadku gdy schronisko nie posiada suszarni, zapewnia dostęp do co najmniej jednej suszarki elektrycznej na 30 osób</p>
Pomieszczenie biurowe	Wydzielone pomieszczenie do prac biurowych
Magazyn odzieży, bielizny, pościeli	Pomieszczenia wyposażone w regały, szafy i inne meble umożliwiające wymianę ubrań
Magazyn środków chemicznych	Wydzielone pomieszczenie na środki czystości i higieny
Pokój spotkań indywidualnych	Wydzielone pomieszczenie do spotkań indywidualnych, z dostępem do Internetu, które również może pełnić rolę pracowni komputerowej

MINIMALNY STANDARD PODSTAWOWYCH USŁUG ŚWIADCZONYCH W
OGRZEWALNIACH ORAZ MINIMALNY STANDARD OBIEKTÓW, W KTÓRYCH MIESZCZA
SIĘ OGRZEWALNIE

KRYTERIA STANDARDU	NORMY
STANDARD ŚWIADCZONYCH USŁUG	
Okres świadczenia usług	Ogrzewalnia świadczy usługi w okresie od 1 października do 30 kwietnia, przez 7 dni w tygodniu, w godzinach od 18 ⁰⁰ do 8 ⁰⁰ lub przez całą dobę – jeżeli na terenie gminy nie funkcjonuje noclegownia
Forma świadczonej usługi	Możliwość ogrzania się w pomieszczeniu, którego temperatura nie jest niższa niż 18°C
Zakres usług	1. Zapewnienie gorącego napoju 2. Umożliwienie wymiany odzieży 3. Zapewnienie dezynfekcji i dezynsekcji odzieży w przypadku braku możliwości jej wymiany 4. Zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 50 osób przebywających w ogrzewalni
STANDARD OBIEKTU	
Liczba miejsc w placówce	Liczba miejsc nie większa niż 50
Liczba osób w pomieszczeniach noclegowych	Nie więcej niż dla 25 osób w jednym pomieszczeniu
Powierzchnia przypadająca na osobę w pomieszczeniu noclegowym	Nie mniej niż 2 m ² /osobę
Wyposażenie pomieszczeń noclegowych	Osoba przebywająca w ogrzewalni ma zapewnione miejsce siedzące w postaci krzesła o łatwo zmywalnej powierzchni
Sanitariaty	Miska ustępowa – 1 dla 20 kobiet oraz 1 dla 30 mężczyzn, pisuar – 1 dla 30 mężczyzn, umywalka – 1 dla 20 osób. Pomieszczenia sanitariatów zapewniające stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz gwarantujące możliwość
Pomieszczenie biurowe	Wydzielone pomieszczenie do prac biurowych

Na realizację powyższych założeń należy zapewnić odpowiednie środki finansowe zarówno na dostosowanie standardu obiektu, jaki i zatrudnienia odpowiedniej kadry oraz zapewnienie wymaganych usług.

2. Organizacja warsztatów w zakresie podnoszenia kompetencji opiekuńczo wychowawczych dla rodzin dysfunkcyjnych w ramach realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

3. Zagospodarowanie środków finansowych na superwizję dla pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku z uwagi na zwiększające się problemy związane z wykonywaniem obowiązków służbowych.
4. Tworzenie programów integracji społecznej środowiska seniorów.
5. Systematyczne prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy.
6. Zapewnienie środków finansowych na szkolenia członków zespołu Interdyscyplinarnego i członków Grup Roboczych.
7. Kontynuacja akcji informacyjnej na terenie miasta Kłodzka nt. istniejących ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy, a także przybliżająca mieszkańcom miasta Kłodzka temat przemocy i konieczności współpracy społeczności lokalnej w celu przeciwdziałania temu zjawisku.
8. Zapewnienie środków finansowych na obsługę organizacyjną Zespołu Interdyscyplinarnego.
9. Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz dla osób stosujących przemoc.
10. Wygospodarowanie z zasobów Gminy lokalu mieszkalnego i utworzenie mieszkania interwencyjnego zapewniającego całodobowe tymczasowe schronienie osobie/rodzinie doznającej przemocy.
11. Utworzenie mieszkania chronionego lub interwencyjnego.

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą pod opieką specjalistów osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu. Mieszkanie chronione może być prowadzone przez każdą jednostkę organizacyjną pomocy społecznej lub organizację pożytku publicznego i w zależności od celu udzielania wsparcia prowadzone jest jako mieszkanie chronione treningowe lub mieszkanie chronione wspierane.

W mieszkaniu chronionym treningowym zapewnia się usługi bytowe oraz naukę, rozwijanie lub utrwalanie samodzielności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia samodzielnego życia.

Mieszkanie chronione wspierane przeznaczone jest dla:

  - 1) osoby niepełnosprawnej, w szczególności osoby niepełnosprawnej fizycznie lub osoby z zaburzeniami psychicznymi;
  - 2) osoby w podeszłym wieku lub przewlekle chorej.

W mieszkaniu chronionym wspieranym zapewnia się usługi bytowe oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania samodzielności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości.

Mieszkanie interwencyjne wykorzystywane byłoby w zakresie udzielenia tymczasowego schronienia całej rodzinie w przypadku zdarzenia losowego, sytuacji kryzysowej lub osobom doznającym przemocy, u których zaistnieje konieczność natychmiastowego zabezpieczenia w formie schronienia.
12. W związku ze starzeniem się społeczności stale wzrasta ilość osób i potrzeba zapewnienia odpowiedniej liczby godzin usług opiekuńczych. Ponadto należy dodatkowo spodziewać się wzrostu płacy minimalnej oraz płacy godzinowej. W tym przypadku realizując tak ważne zadanie należy zapewnić odpowiednie środki finansowe, które zabezpieczą potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych.
13. Konieczność zwiększenia środków na pomoc instytucjonalną w postaci pobytu w Domach Pomocy Społecznej (w roku 2018 średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca wyniósł 3546,46 zł, natomiast średnia miesięczna odpłatność Gminy na jednego mieszkańca DPS wyniosła 2734,34 zł).
14. Realizacja działań dotyczących poszerzenia oferty dla seniorów m.in. poprzez dzienny dom pobytu, wsparcie klubu seniora, ogólnopolska karta seniora.

Standardy obsługi oraz działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku mają

zwiększyć zaufanie do instytucji publicznej jaką jest jednostka organizacyjna pomocy społecznej.

Działania w sferze społecznej to przede wszystkim prawidłowo postawiona diagnoza problemu z uwzględnieniem istniejących na terenie miasta Kłodzka wszystkich zasobów np. potencjał organizacji pozarządowych, funkcjonującej infrastruktury oraz zasobów ludzkich.

Pracownicy Ośrodka wykonując swoje obowiązki nastawieni są na ludzi oraz budowanie wzajemnej relacji w celu wypełnienia działań wynikających z szeroko rozumianej polityki społecznej realizowanej przez naszą Gminę.

• Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2020 został przyjęty Uchwałą Nr III/19/2016 Rady Powiatu Kłodzkiego z dnia 27 kwietnia 2016 r. Adresatami programu są niepełnosprawni mieszkańcy Powiatu Kłodzkiego a jego celem jest zminimalizowanie skutków niepełnosprawności oraz umożliwienie zaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia. Misją Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych jest: stworzenie mieszkańcom powiatu, zagrożonym wykluczeniem społecznym, możliwości usamodzielnienia zawodowego i społecznego w oparciu o instytucje i inicjatywy społeczne poprzez:

1. profilaktykę i oświatę zdrowotną w zakresie zapobiegania niepełnosprawności;
2. rozwój systemu informacyjno – edukacyjnego, służącego upowszechnianiu wiedzy na temat problemów, metod wsparcia oraz praw osób niepełnosprawnych;
3. wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w życiu społecznym;
4. likwidację i łagodzenie skutków niepełnosprawności;
5. zapewnienie środowiskowego wsparcia i pomocy osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom;
6. tworzenie warunków aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Zadania Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2020 zostały określone w rozdziale IV Programu, wyznaczono również w tym rozdziale powiatowe jednostki organizacyjne realizujące te cele. Należą do nich Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku, Powiatowy Urząd Pracy w Kłodzku, Starostwo Powiatowe w Kłodzku poprzez: Wydział Oświaty, Samodzielne Stanowisko ds. Polityki Zdrowotnej oraz Samodzielne Stanowisko ds. Polityki Społecznej. Źródłem finansowania powyższych zadań są środki Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych przyznawane samorządom powiatowym wg tzw. „algorytmu” oraz programy celowe Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w tym program pilotażowy „Aktywny samorząd”, Program wyrównywania różnic między regionami III, środki własne Powiatu Kłodzkiego, środki samorządu gminnego, dotacja z budżetu państwa oraz środki Funduszu Pracy.

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

**CEL GŁÓWNY :
WYRÓWNYWANIE SZANS OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ŻYCIU SPOŁECZNYM**

Cel szczegółowy 1

Pomoc osobom niepełnosprawnym w poprawie jakości życia, w rozwijaniu świadomości społecznej oraz w rozwiązywaniu występujących problemów.

Zadanie	Forma realizacji	Rezultat	Wskaźnik monitorujący	Źródło finansowania
Zaspokojenie indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych ze środków PFRON.	1.Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.	1.Ułatwienie funkcjonowania osobom niepełnosprawnym w życiu codziennym oraz podniesienie "jakości" życia.	1.Ilość udzielonych dofinansowań. 41,83%- złożono 263 wnioski, dofinansowania udzielono 110 osobom niepełnosprawnym	PFRON 485 137 zł
	2.Zapewnienie osobom niepełnosprawnym pomocy w zakupie sprzętu rehabilitacyjnego, ortopedycznego .	2.Ułatwienie funkcjonowania osobom niepełnosprawnym w życiu codziennym oraz podniesienie "jakości" życia.	2.Ilość udzielonych dofinansowań 88,12%- złożono 1473 wniosków, dofinansowania udzielono 1298 osobom niepełnosprawnym	PFRON 866 278 zł
	3.Dofinansowanie osobom niepełnosprawnym do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym.	3.Zwiększenie dostępu do usług rehabilitacyjnych	3.Ilość udzielonych dofinansowań 54,53%- złożono 486 wniosków, dofinansowań udzielono 265 osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom.	PFRON 305 034 zł
	4.Likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową oraz pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.	4.Poprawa szans osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy	4.Ilość udzielonych dofinansowań 91,95%- wpłynęło 149 wniosków, udzielono 137 dofinansowań	PFRON 437 523,10 zł
Organizowanie imprez dla osób niepełnosprawnych(sport, kultura, turystyka i rekreacja).	Planowanie i organizacja konkursów	Wyrównanie szans w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego. m. in. zapewnienie dostępu do obiektów kulturowych, sportowych i wypoczynkowych.	Ilość osób niepełnosprawnych uczestniczących w imprezach o charakterze integracyjnym. 100%- dofinansowania otrzymało 11 stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych	PFRON 25 915 zł.

Raport o stanie Gminy Miejskiej Kłodzko za 2018 rok

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych	Planowanie i organizacja konkursów	Wyrównanie szans w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego. m. in. zapewnienie dostępu do obiektów kulturowych, sportowych i wypoczynkowych	100%- dofinansowanie otrzymało 12 stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych	PFRON 60 000 zł
Zadania z zakresu społecznej integracji osób niepełnosprawnych	Planowanie i organizacja konkursów	Wyrównanie szans w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego. m. in. zapewnienie dostępu do obiektów kulturowych, sportowych i wypoczynkowych	100%- dofinansowanie otrzymało 8 stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych	Powiat Kłodzki (środki własne) 42 016 zł
Promowanie informacji o możliwości uzyskania dofinansowań ze środków PFRON dla osób niepełnosprawnych.	Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych (broszur, ulotek, plakatów, informacji w mediach i na stronach internetowych) dotyczących problematyki niepełnosprawności i praw osób niepełnosprawnych.	Podniesie poziomu świadomości społecznej osób niepełnosprawnych i ich rodzin.	Ilość kampanii informacyjnych. Na bieżąco zamieszczane są informacje związane z problematyką osób niepełnosprawnych i możliwością uzyskania dofinansowań	Starostwo Powiatowe w Kłodzku, PCPR w Kłodzku
Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.	1. Organizowanie spotkań ze stowarzyszeniami oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.	1. Aktywizacja organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych	1. Ilość spotkań: 2 spotkania: 27 luty 2018 r. poświęcone propozycjom podziału środków PFRON; 6 kwietnia 2018r – szkolenie w sprawie przekazywania i rozliczania dotacji.	Starostwo Powiatowe w Kłodzku, PCPR Kłodzko
	2. Prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Starym Wielisławiu.	2. Ułatwienie funkcjonowania osobom niepełnosprawnym w życiu codziennym oraz podniesienie "jakości" życia.	2. Ilość uczestników 30 uczestników	PFRON, Starostwo Powiatowe w Kłodzku, 497 880 zł- środki PFRON 55 320 zł- Powiat Kłodzki
	3. Dofinansowanie kosztów uczestnictwa i dojazdów uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Opolnicy	3. Ułatwienie funkcjonowania osobom niepełnosprawnym w życiu codziennym oraz podniesienie "jakości" życia	3. Dowóz 7 mieszkańców Powiatu Kłodzkiego na zajęcia WTZ w Opolnicy	Powiat Kłodzki środki własne 12 907,86 zł

	4. Prowadzenie Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy	4. Ułatwienie funkcjonowania osobom niepełnosprawnym w życiu codziennym oraz podniesienie "jakości" życia	Zlecenie prowadzenia Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Kłodzku dla 40 niepełnosprawnych uczestników przez organizację pozarządową	Dotacja celowa z budżetu państwa w wysokości 738 940 zł oraz środki własne Powiatu Kłodzkiego na dowóz uczestników na zajęcia Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Kłodzku w wysokości 70 000 zł
Cel szczegółowy 2				
Likwidacja barier funkcjonalnych w środowisku zamieszkania osoby niepełnosprawnej.				
Zadanie	Forma realizacji	Rezultat	Wskaźnik monitorujący	Realizatorzy
Zmniejszenie ilości barier architektonicznych oraz transportowych przy wykorzystaniu środków „Program Wyrównywania Różnic Między Regionami III”.	1. Likwidacja barier w budynkach użyteczności publicznej.	Brak wniosków.		
	2. Zakup środków transportu.	Brak wniosków.		
Tworzenie miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych.	Wytyczenie przed powiatowymi obiektami użyteczności publicznej kolejnych miejsc parkingowych dla niepełnosprawnych interesantów.	Zwiększenie ilości miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych.	Ilość miejsc parkingowych. Kłodzko- ulice: ul. Szpitalna - 3 miejsca ul. Dunikowskiego- 3 miejsca ul. Nowy Świat - 5 miejsc ul. Zawiszy Czarnego - 3 miejsca	Środki samorządu Gminy Kłodzko

Wykorzystanie środków PFRON za rok 2018

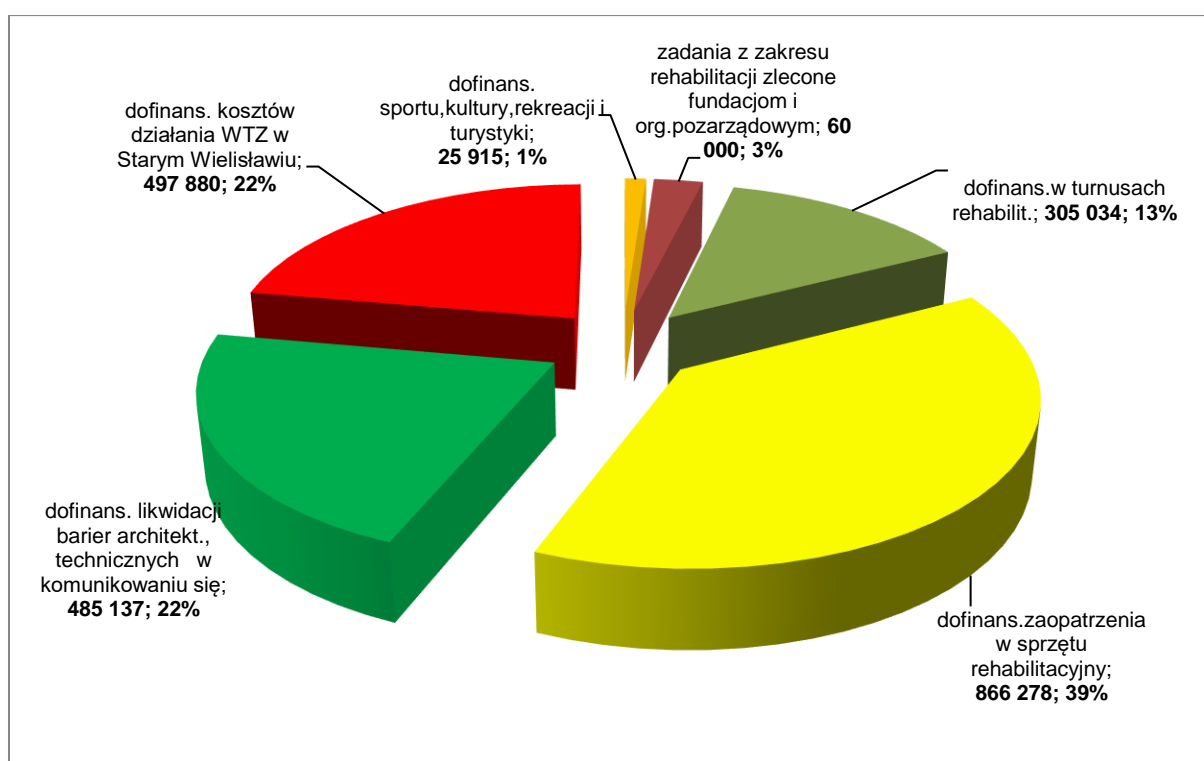
Lp.	Zadanie	2018
I	Rehabilitacja społeczna	2 240 244 zł.
1)	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	305 034 zł
2)	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	25 915 zł

3)	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt ortopedyczny, rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	866 278 zł
4)	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	485 137 zł
5)	Dofinansowanie kosztów działania Warsztatów Terapii Zajęciowej w Starym Wielisławiu.	497 880 zł
II	Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym (konkurs)	60 000 zł
III	Rehabilitacja zawodowa	0 zł
	RAZEM	2 240 244 zł

Wykres nr 1

Realizacja środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2018 r.

INFORMACJA ZE STAROSTWA POWIATOWEGO W KŁODZKU

1). Wydział Oświaty

Harmonogram realizacji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Powiatu Kłodzkiego na lata 2016– 2020

Realizacja 2018 - Wydział oświaty

Zadanie	Termin realizacji	Odpowiedzialny	Nadzór	Uwagi
Objęcie opieką przedszkolną dzieci niepełnosprawnych, prowadzenie wczesnego wspomaganie rozwoju	2016- 2020	Starostwo Powiatowe, wydział oświaty, szkoły i placówki oświatowe, PCPR, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne	Starosta Kłodzki	Tworzenie oddziałów przedszkoli specjalnych–zrealizowane w 2018 roku w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Długopolu-Zdroju. Według informacji z Powiatowego Centrum Doradztwa i Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego w Kłodzku w 2018 r. sprawie wczesnego wspomaganie rozwoju wydano 39 opinii. Wczesne wspomaganie rozwoju prowadzone jest w : <ul style="list-style-type: none"> • Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Długopolu- Zdroju gdzie wczesnym wspomaganie rozwoju objętych jest 23 dzieci. • Zespole Szkół Specjalnych w Nowej Rudzie gdzie wczesnym wspomaganie rozwoju objętych jest 22 dzieci. • Zespole Szkół Specjalnych w Kłodzku wczesnym wspomaganie rozwoju objęto 103 uczniów.
Ograniczenie ilości organizowanych nauczania indywidualnych w domu	2016- 2020	Starostwo Powiatowe, wydział oświaty, szkoły i placówki oświatowe, PCPR, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne	Starosta Kłodzki	Nie realizowany w związku z zmianą przepisów na podstawie, których zajęcia <i>indywidualnego</i> przygotowania przedszkolnego lub zajęcia <i>indywidualnego nauczania</i> prowadzi się w miejscu pobytu <i>dziecka</i> lub ucznia, w szczególności w domu rodzinnym, placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, u rodziny zastępczej, w rodzinnym domu <i>dziecka</i> , w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697 i 1292).
Upowszechnienie wiedzy na temat możliwości kształcenia na odległość z wykorzystaniem Internetu, w systemie "e-learning"	2016- 2020	Starostwo Powiatowe, wydział oświaty, szkoły i placówki oświatowe, PCPR, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne	Starosta Kłodzki	W większości szkół i placówek oświatowych zadanie nie zrealizowane. W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Kłodzku realizowane w formie współpracy ze Stowarzyszeniem Twoje Nowe Możliwości (spotkania przedstawicieli Stowarzyszenia z uczniami, rodzicami uczniów z niepełnosprawnością, zajęcia z doradcą zawodowym Stowarzyszenia), Wykorzystanie Technologii Informacyjno-Komunikacyjnych przygotowaniu do egzaminów zawodowych. – 50

				godzin zajęć w roku szkolnym. Podczas zajęć z informatyki nauczyciele wskazują uczniom możliwość korzystania z zajęć w systemie e-learningowym w Noworudzkiej Szkole Technicznej, Branżowej Szkole I Stopnia Specjalnej w Kłodzku, Zespole Placówek Socjoterapeutycznych w Kłodzku (wskaźniki niewymierne) oraz w ramach porad zawodowych w Powiatowym Centrum Doradztwa i Poradnictwa Psychologiczno Pedagogicznego -11 spotkań
Wsparcie w organizowaniu dodatkowych zajęć pozalekcyjnych dla niepełnosprawnych uczniów klas w szkołach podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych	2016- 2020	Starostwo Powiatowe, wydział oświaty, szkoły i placówki oświatowe, PCPR, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne	Starosta Kłodzki	<p>W zakresie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych dla niepełnosprawnych uczniów klas tygodniowa ilość zajęć pozalekcyjnych dla uczniów niepełnosprawnych przedstawia się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 12 godzin zajęć w Zespole Szkół Specjalnych w Nowej Rudzie • 4 godziny zajęć w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym w Długopolu- Zdroju • 6 godzin w Kłodzkiej Szkole Przedsiębiorczości • 23 godziny zajęć w Noworudzkiej Szkole Technicznej • 2 godziny zajęć w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Kłodzku • 4 godziny zajęć w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Kłodzku • 22 godziny w Regionalnej Szkole Turystycznej • 8 godzin tygodniowo w Zespole Szkół specjalnych w Kłodzku • 12 godzin zajęć w Zespole Szkół Specjalnych w Nowej Rudzie • 4 godzin w Branżowej Szkole I Stopnia Specjalnej.
Organizowanie szkoleń (warsztatów) dla kadry pedagogicznej dotyczących problematyki niepełnosprawności	2019	Starostwo Powiatowe, wydział oświaty, szkoły i placówki oświatowe, PCPR, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne	Starosta Kłodzki	<p>Według danych przedstawionych przez szkoły i placówki zorganizowano dotychczas 34 szkoleń dotyczących problematyki niepełnosprawności przeznaczonych dla kadry pedagogicznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 szkolenia w Branżowej Szkole I Stopnia w Kłodzku • 1 szkolenie e Zespole Szkół Ogólnokształcących w Kłodzku • 2 szkolenia w Kłodzkiej Szkole Przedsiębiorczości • 4 szkolenia w Liceum Ogólnokształcącym w Nowej Rudzie • 1 szkolenie w Noworudzkiej Szkole Technicznej • 4 szkolenia w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Długopolu- Zdroju • 3 szkolenia w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Kłodzku • 1 szkolenie w Zespole Szkół Specjalnych w Kłodzku • 1 szkolenie Zespole Szkół Specjalnych w Nowej Rudzie • -14 szkoleń w PCDPiP .
Umożliwienie nauki języka migowego	2016- 2020	Starostwo Powiatowe, wydział oświaty, szkoły i	Starosta Kłodzki	Na podstawie danych przekazanych przez szkoły i placówki prowadzone przez Powiat kłodzki ustalono, że

		placówki oświatowe, PCPR, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne		<p>zadanie jest częściowo realizowane poprzez prowadzenie zajęć z j. migowego w wymiarze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 godzin/tyg. w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Długopolu-Zdroju • 1 godziny/ tyg. w Noworudzkiej Szkole Technicznej w klasach od I-III technikum hotelarskiego (kursy odbywają się w ramach przedmiotu działalność recepcji. W Zespole Szkół Specjalnych w Kłodzku zatrudniony jest nauczyciel z uprawnieniami języka migowego.
Zapewnienie młodzieży niepełnosprawnej i jej opiekunom dostępu do informacji w zakresie możliwości zdobywania wykształcenia	2016- 2020	Starostwo Powiatowe, wydział oświaty, szkoły i placówki oświatowe, PCPR, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne	Starosta Kłodzki	<p>Zadanie realizowane w różnych formach – na przykład poprzez umożliwienie uczniom udziału w spotkaniach z doradcą zawodowym/pedagogiem/ profesorami z uczelni wyższych, pracownikami z Urzędu Pracy, rozpowszechnienie broszur informacyjnych oraz poprzez poruszanie tematyki zdobywania wykształcenia na lekcjach z wychowawcą :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Branżowej Szkole I Stopnia Specjalnej-20 godzin • Zespole Szkół Specjalnych w Nowej Rudzie -10 spotkań • Noworudzkiej Szkole Technicznej – 3 spotkania w roku • Zespole Szkół Ogólnokształcących w Kłodzku - 2 godziny • w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym- realizowane w formie wydania 50 broszur • Zespole Szkół Specjalnych w Kłodzku- 2 spotkania i 10 godzin lekcji rocznie z doradcą zawodowym • Liceum Ogólnokształcącym w Nowej Rudzie-3 godziny zajęć oraz 2 spotkania w kwestii • Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Kłodzku-3 spotkania z doradcą -7 godzin w roku szkolnym.
Prowadzenie edukacji dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, rodziców, nauczycieli	2016- 2020	Starostwo Powiatowe, wydział oświaty, szkoły i placówki oświatowe, PCPR, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne	Starosta Kłodzki	<p>W ramach edukacji dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w formie warsztatów i szkoleń dla uczniów i nauczycieli wzmocniających świadomość problematyki niepełnosprawności aktywność wykazały następujące szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zespół Szkół Specjalnych w Nowej Rudzie- 7 prelekcji • Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczym w Długopolu-Zdroju- poprzez: realizację podstawy programowej w zakresie kształtowania postaw prospołecznych – 8 godz. zajęć oraz realizacja zagadnień programu wychowawczego i profilaktycznego – 9 godz. zajęć • Powiatowe Centrum Doradztwa i Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego- łącznie 58 warsztatów i prelekcji • Liceum Ogólnokształcące w Nowej Rudzie- warsztaty z pedagogiem i psychologiem (po 2 godziny w każdej klasie), • Zespół Szkół Ogólnokształcących w Kłodzku - 5 godzin konsultacji z rodzicami oraz 2 spotkania nauczycieli

			<ul style="list-style-type: none"> Branżowa Szkoła I Stopnia Specjalna - 10 godzin lekcyjnych pogadań z uczniami, 8 prelekcji i 3 konsultacje dotyczące ochrony zdrowia psychicznego z rodzicami uczniów.
--	--	--	--

2). Samodzielne stanowisko ds. polityki społecznej

Zadanie	Forma realizacji	Wskaźnik monitorujący
Monitorowanie dostępności osób starszych do opieki zdrowotnej	<ol style="list-style-type: none"> Opracowywanie e-biuletynu „Gdzie się leczyć w powiecie kłodzkim” Opracowanie „E-informatora dla seniorów” 	<ol style="list-style-type: none"> Liczba podmiotów realizujących świadczenia w zakresie opieki długoterminowej (w tym opieki domu chorego) – wykaz podmiotów znajduje się na stronie www.powiat.klodzko.pl w zakładce: Starostwo-> Zdrowie -> Gdzie się leczyć Aktualizacja informatora na stronie www.powiat.klodzko.pl
Wspieranie rozwoju i organizacji usług opiekuńczych dla osób starszych i przewlekle chorych przez podmioty lecznicze, domy opieki i domy pomocy społecznej	Podjęcie inicjatyw wspierających	<ol style="list-style-type: none"> Liczba miejsc w ZOL - z uwagi na zmianę przepisów prawnych oraz zmianę trybu kierowania pacjentów do ZOL. Od 1 lipca 2012r. Starosta nie wydaje już decyzji kierujących, natomiast pacjenci są kierowani do ZOL na podstawie skierowania od lekarza. Nie ma zatem możliwości bieżącego monitorowania liczby miejsc. Ponadto pojawiają się na rynku usług opiekuńczych podmioty niepubliczne, które nie praktykują nawiązywania współpracy z samorządem terytorialnym w celu informowania lub zgłaszania zakresu prowadzonej działalności w zakresie opieki długoterminowej. Liczba miejsc w domach opieki – na rynku usług opiekuńczych pojawiają się nowe podmioty niepubliczne, które nie praktykują nawiązywania współpracy z samorządem terytorialnym w celu informowania lub zgłaszania zakresu prowadzonej działalności w zakresie opieki długoterminowej. Nie ma zatem możliwości bieżącego monitorowania liczby miejsc. Liczba miejsc w DPS: <ul style="list-style-type: none"> DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych i psychicznie chorych 57-500 Bystrzyca Kłodzka ul. Górna 23 ul. Plac Szpitalny 5 - ilość miejsc - 82 DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych 57-402 Nowa Ruda, ul. Parkowa 20- ilość miejsc - 100 DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych 57-430 Jugów, ul. Główna 118 - ilość miejsc - 85 DPS dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn Podzamek 57-300 Kłodzko- ilość miejsc -100 DPS dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn 57-330 Szczytna ul. Zamkowa- ilość miejsc - 110 DPS dla przewlekle psychicznie chorych mężczyzn, 57-409 Ścinawka Dolna 17 - ilość miejsc - 96 DPS dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (koedukacyjny) 57-450 Ludwikowice Kłodzka ul. Wiejska 9 - ilość miejsc - 100 DPS dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie chłopców 57-409 Ścinawka Dolna 21 - ilość miejsc – 50
Aktywizacja seniorów powiatu kłodzkiego	<ol style="list-style-type: none"> Wspieranie rozwoju i działalności uniwersytetów 	<ol style="list-style-type: none"> Zaproszenie do współpracy podczas imprez organizowanych wspólnie z Galerią Handlową Twierdza Kłodzko z możliwością zaprezentowania działalności.

	<p>trzeciego wieku i klubów seniora</p> <p>2. Włączenie osób starszych do aktywnego życia społecznego</p>	<p>2. Zaproszenie do współpracy podczas imprez organizowanych wspólnie z Galerią Handlową Twierdza Kłodzko</p>
<p>Wspieranie rodzin i osób w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p>	<p>1. Opracowanie i realizacja „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Kłodzkiego na lata 2016-2020”</p> <p>2. Opracowanie i realizacja „Powiatowego Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Osób stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2016-2020”</p> <p>3. Utworzenie na terenie powiatu Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy</p>	<p>1. Realizacja programu: Program został przyjęty uchwałą Nr X/98/2015 Rady Powiatu Kłodzkiego z dnia 23 grudnia 2015r. w sprawie przyjęcia <i>Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Kłodzkiego na lata 2016-2020</i>. Sprawozdanie z realizacji ww. Programu za rok 2018 zostało przekazane Zarządowi Powiatu Kłodzkiego następnie zostanie przekazane pod obrady Rady Powiatu Kłodzkiego.</p> <p>2. Realizacja programu – Program został przyjęty uchwałą Nr X/97/2015 Rady Powiatu Kłodzkiego z dnia 23 grudnia 2015 r. w sprawie <i>uchwalenia Powiatowego Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2016-2020</i>. Program realizowany był w roku 2018 w terminie czerwiec-październik 2018 Liczba osób, które przystąpiły do programu: Osoby, które zgłosiły się – 7 Osoby, które wzięły udział w programie – 6 Osoby, które ukończyły program – 2. Ponadto prowadzony jest monitoring sytuacji sprawców i ich rodzin, którzy ukończyli program zarówno w roku 2018 jak i w latach ubiegłych</p> <p>3. Utworzenie ośrodka - nie utworzono takiego ośrodka w roku 2018</p>

INFORMACJE Z POWIATOWEGO URZĄDU PRACY W KŁODZKU

1) LICZBA BEZROBOTNYCH Z UWZGLĘDNIENIEM OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Tab.1 . Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych.

Wyszczególnienie				% (2018 r.)
	2016	2017	2018	
Bezrobotni ogółem	8 064	6139	5717	100
Niepełnosprawni	458	390	360	6,3

W 2018 r. liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych zmniejszyła się o 98 osób w porównaniu do 2016 r. Analiza wcześniejszych danych statystycznych wykazuje, że wskaźnik ten ma wyraźnie tendencje spadkowe.

2) STRUKTURA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Tab. 2. Struktura osób niepełnosprawnych.

Wyszczególnienie	Status	Bezrobotni i poszukujący pracy		
		2016	2017	2018
Liczba zarejestrowanych	bezrobotni	458	390	360
	poszukujący pracy	43	34	33
Długotrwale	bezrobotni	272	241	214
	poszukujący pracy	27	22	27
Zamieszkali na wsi	bezrobotni	159	135	123
	poszukujący pracy	12	11	9
Bez kwalifikacji zawodowych	bezrobotni	120	100	95
	poszukujący pracy	17	11	11
Posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 r. ż.	bezrobotni	40	21	23
	poszukujący pracy	-	-	-

Najliczniejszą grupą zgodnie z przedstawionymi danymi w powyżej tabeli są osoby długotrwale bezrobotne oraz bez kwalifikacji zawodowych.

Tab. 3. Struktura osób niepełnosprawnych ze względu na wiek.

Wyszczególnienie (lata życia)	Status	Bezrobotni i poszukujący pracy		
		2016	2017	2018
18-24	bezrobotni	16	13	8
	poszukujący pracy	2	3	1
25-29	bezrobotni	34	17	25
	poszukujący pracy	3	2	2
30-39	bezrobotni	90	80	75
	poszukujący pracy	7	4	3
40-44	bezrobotni	42	33	39
	poszukujący pracy	4	2	3
45-49	bezrobotni	37	37	33
	poszukujący pracy	3	4	6
50-54	bezrobotni	69	54	53

	poszukujący pracy	4	4	4
55-59	bezrobotni	100	100	75
	poszukujący pracy	8	3	4
60 i więcej	bezrobotni	70	56	52
	poszukujący pracy	12	12	10

W 2018 r. grupę osób niepełnosprawnych bezrobotnych generowały osoby w przedziale wiekowym 30-39 lat oraz 55-59 lat. Natomiast wśród osób poszukujących pracy najliczniejszą populację stanowiły osoby w kategorii wiekowej 60 lat życia i więcej.

Tab. 4. Struktura osób niepełnosprawnych ze względu na wykształcenie.

Wyszczególnienie	Status	Bezrobotni i poszukujący pracy		
		2016	2017	2018
Wyższe	bezrobotni	24	14	16
	poszukujący pracy	4	6	5
Policealne i średnie zawodowe	bezrobotni	83	69	65
	poszukujący pracy	11	8	7
Średnie ogólnokształcące	bezrobotni	48	40	28
	poszukujący pracy	6	6	5
Zasadnicze zawodowe	bezrobotni	151	146	143
	poszukujący pracy	7	5	6
Gimnazjalne	bezrobotni	11	5	6
	poszukujący pracy	-	-	-
Podstawowe i podstawowe nieukończone	bezrobotni	141	116	102
	poszukujący pracy	15	9	10

W 2018 r. osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, zasadniczym zawodowym oraz podstawowym stanowiły najliczniejsze populacje wśród osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy.

3) OCENA REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016 – 2020 zatwierdzony uchwałą Rady Powiatu w dniu 27.04.2016 r. określa cele operacyjne w obszarze działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Kłodzku, które zapisano w punkcie 3 - Aktywizacja zawodowa, zatrudnienie i przeciwdziałanie skutkom bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych.

Program określa cele szczegółowe obejmujące szkolenia i kursy zawodowe, organizację staży oraz rozwój i doskonalenie systemu informacji dla osób niepełnosprawnych, umożliwiające podjęcie zatrudnienia. Zadania te zostały ujęte w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Bezrobociu i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2016 – 2020.

Podstawowym zadaniem dla PUP w Kłodzku w ramach realizacji celu zapisanego w Powiatowym Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych jest zapewnienie osobom niepełnosprawnym ofert pracy. W tym celu wykorzystuje się zarówno oferty wpływające od pracodawców, jak również uruchamianie środków finansowych będących w dyspozycji PUP na organizację staży zawodowych, prac interwencyjnych czy wyposażenia/doposażenia stanowisk pracy. Realizację poszczególnych form aktywizacji osób niepełnosprawnych w ujęciu ilościowym przedstawia poniższa tabela.

Tab.6. Liczba zaktywizowanych bezrobotnych niepełnosprawnych.

Wyszczególnienie		2016	2017	2018	
podjęcie pracy ogółem		311	272	225	
z tego	niesubsydiowane	253	215	185	
	subsydiowane	58	57	40	
	w tym	prace interwencyjne	11	12	14
		roboty publiczne	34	22	8
		rozpoczęcie własnej dział. gospodarczej	2	10	6

Dużym zainteresowaniem wśród osób niepełnosprawnych cieszą się staże zawodowe w miejscu pracy. Mają one na celu nabycie przez uczestników określonych umiejętności, doświadczenia zawodowego, a które w przyszłości mogłyby zaowocować kontynuacją zatrudnienia, bądź też stanowić atut w rozmowach z pracodawcą w ramach zgłoszonej oferty pracy.

Tab. 7. Liczba zaktywizowanych osób w ramach szkoleń i stażu w miejscu pracy.

Wyszczególnienie	Status	Bezrobotni i poszukujący pracy		
		2016	2017	2018
Szkolenia zawodowe	bezrobotni	13	11	3
	poszukujący pracy	1	1	0
Staż	bezrobotni	49	42	27
	poszukujący pracy	8	6	0

Poza działaniami własnymi, PUP w Kłodzku spełnia również istotną rolę informacyjną i pośredniczącą. Na specjalnie do tego przeznaczonych tablicach eksponowano wszelkie informacje i propozycje dla osób niepełnosprawnych związane z ofertami pracy, szkoleniami, zajęciami aktywizacyjnymi, jak również propozycje uczestnictwa w projektach realizowanych przez inne podmioty i organizacje. W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi tutaj. Urząd aktywnie pomagał w naborach osób niepełnosprawnych z terenu powiatu kłodzkiego do projektów, w ramach których można było uzyskać nowe kwalifikacje zawodowe bądź uprawnienia, powiązane ze stażami lub podjęciem pracy zawodowej.

Środki na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych będące w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Kłodzku pochodzą z trzech źródeł:

1. Fundusz Pracy
2. Europejski Fundusz Społeczny
3. PFRON

Ze środków Funduszu Pracy i EFS finansowana była aktywizacja osób bezrobotnych, natomiast ze środków pochodzących z PFRON finansowano działania aktywizacyjne na rzecz osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędzie jako poszukujące pracy.

Tab. 8. Finansowanie zadań z PFRON w latach 2016-2018.

Rok	Dotacje (w zł.)	Stáže (w zł.)	Doposażenie (w zł)	Szkolenia (w zł.)
2016	0,00	42 600,00	0,00	500,00
2017	0,00	41 977,89	0,00	42 477,89
2018	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem	0,00	84 577,89	0,00	42 977,89

W ocenie PUP w Kłodzku środki finansowe będące w dyspozycji urzędu zaspokajały potrzeby związane z aktywizacją osób niepełnosprawnych i nie były w żadnym razie barierą do udzielania tej pomocy. Przedstawiony wyżej zakres świadczonej pomocy oraz liczby uczestników poszczególnych działań aktywizacyjnych świadczą o trafności doboru metod realizacji celu operacyjnego.

INFORMACJE Z POWIATOWEGO ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydaje orzeczenia w dwóch kategoriach wiekowych: dla dzieci do 16-tego roku życia) bez określenia stopnia niepełnosprawności oraz dla dorosłych (po 16-tym roku życia) z określeniem stopnia niepełnosprawności.

Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności oraz stopniu niepełnosprawności z uwzględnieniem wieku.

	Ilość wydanych orzeczeń	Wiek				Powyżej 60 r.ż.
		Do 16 r.ż.	16-25	26-40	41-60	
2018	3 680	341	197	370	1 232	1 540

Przy kwalifikowaniu do znacznego, umiarkowanego i lekkiego stopnia niepełnosprawności komisja orzekająca bierze pod uwagę również zakres naruszenia sprawności organizmu spowodowany przez określone przyczyny wskazane ustawowo.

Osoby po 16 roku życia - wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności:

lekki	724
umiarkowany	1 874
znaczny	741
Łącznie :	3 339 (1 705 kobiet (51,06%), 1 634 mężczyzn)

Poniżej przedstawiono tabelarycznie głównie przyczyny orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności mieszkańców powiatu kłodzkiego z podziałem na wiek osób do 16 r.ż. i powyżej 16 r.ż.

Przyczyny niepełnosprawności	2018	
	Poniżej 16 r. ż.	Powyżej 16 r. ż.
Upośledzenie umysłowe	9	29
Choroby psychiczne	21	194
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	35	165
Choroby narządu wzroku	11	77
Upośledzenie narządu ruchu	41	1 471
Epilepsja	9	23
Choroby układów oddechowego i krążenia	18	549
Choroby układu pokarmowego	7	139
Choroby układu moczowo płciowego	18	174
Choroby neurologiczne	47	361
Inne, w tym schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, oszpecenia, choroby zakaźne, układu krwiotwórczego	49	143
Całościowe zaburzenia rozwojowe	76	14

Analiza szczegółowych danych wskazuje, że najczęściej orzeczeń dla osób po 16 r.ż. wydano z uwagi na 3 przyczyny niepełnosprawności: upośledzenie narządu ruchu, choroby układu oddechowego i krążenia oraz choroby neurologiczne. Natomiast w przypadku dzieci najczęściej orzeczeń dotyczyło chorób związanych z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi.

PRZESTRZEGANIE PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH:

1) Na bieżąco aktualizowana jest strona internetowa: www.pcpr.klodzko.pl dotycząca problematyki osób niepełnosprawnych. Znajdują się tam m.in. wzory wniosków o udzielenie dofinansowań ze środków PFRON.

2) Dla bieżącej pracy podmiotów działających dla poprawy „jakości życia” osób niepełnosprawnych istotne znaczenie ma zarówno wymiana doświadczeń, jak również współpraca z PCPR. W tym celu doraźnie organizowano spotkania z udziałem stowarzyszeń i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Kłodzkiego. Problematyka potrzeb osób niepełnosprawnych jest również przedstawiana przez Dyrektora PCPR w trakcie sesji powiatu, sesji gmin, obrad merytorycznych komisji. Ponadto cyklicznie w okresie świąteczno-noworocznym i z okazji Dnia Dziecka organizowane są spotkania i zabawy, które gromadzą znaczną ilość osób niepełnosprawnych i są okazją do integracji i wymiany doświadczeń.

3) Opiniowaniem programów działań i uchwał podejmowanych przez Radę Powiatu pod kątem interesów osób niepełnosprawnych w 2018r. na bieżąco zajmowała się Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

4) W 2018 r. nie odnotowano przypadków braku przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

• Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Z danych publikowanych corocznie przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że około 2 % populacji jest uzależniona od alkoholu. W mieście Kłodzku problem ten dotyczy około 850 osób. Liczba ta jest zdecydowanie większa w przypadku osób żyjących w otoczeniu alkoholika oraz zagrożonych uzależnieniem od różnego rodzaju substancji psychoaktywnych. To właśnie na osobach z grup ryzyka oraz dzieciach i młodzieży skoncentrowana jest większość działań profilaktycznych i osłonowych prowadzonych w mieście Kłodzku.

W roku 2018 przeprowadzono szereg działań profilaktycznych, a najważniejsze z nich to:

- 1) Prowadzenie świetlic środowiskowo-socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży (6 świetlic funkcjonujących na terenie miasta Kłodzka, pomocą objętych jest około 86 dzieci)
- 2) finansowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym dla wychowanków świetlic środowiskowych oraz dzieci z rodzin dysfunkcyjnych (86 dzieci objęte jest tą formą wypoczynku połączonego z profilaktyką)
- 3) działalność Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego, który kieruje swoje działania do osób uzależnionych i ich rodzin. W Punkcie Konsultacyjnym zatrudnieni są specjaliści zarówno zajmujący się terapią uzależnień, problematyką przemocy domowej, pomocą społeczną jak i z dziedziny prawa. W Punkcie Konsultacyjnym przeprowadzono 830 konsultacji
- 4) dofinansowanie działań Klubu Abstynenta Feniks zajmującego się m.in. wspomaganie w procesie trzeźwienia osób po leczeniu odwykowym
- 5) działania w ramach zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży polegające na zorganizowaniu zajęć sportowych i promujących zdrowy styl życia połączonych z psychoedukacją prowadzonych przez trenerów koszykówki oraz piłki nożnej.
- 6) cykliczna organizacja szkoleń oraz konferencji dla instytucji pomocowych i pracowników szkół związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom oraz szeroko pojęto psychoedukacją
- 7) sfinansowanie zakupu narzędzia diagnostycznego pod nazwą „Diagnoza Rozwoju Osobowościowego Młodzieży Niedostosowanej Społecznie „DROM” dla Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Kłodzku. Narzędzie pozwala na wstępną diagnozę

u młodzieży pierwszych symptomów świadczących o nieprawidłowym rozwoju w sferze społeczno – moralnej jak również do pogłębionej analizy funkcjonowania adolescenta, który już wkroczył na drogę demoralizacji.

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2018 wpłynęło 37 nowych wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego. Skierowano 37 osób na badanie przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Komisja skierowała 21 wniosków do Sądu Rejonowego w Kłodzku o zastosowaniu leczenia odwykowego od alkoholu.

GKRPA w Kłodzku podzielona jest na dwa zespoły: diagnostyczno-motywuujący oraz kontrolujący punkty sprzedaży alkoholu na terenie miasta. Zespół kontrolujący podczas swoich działań w roku 2018 nie wykrył nieprawidłowości związanych z nieprzestrzeganiem Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Osoby uzależnione oraz współuzależnione mogą uzyskać także pomoc w Poradni Odwykowej i Leczenia Uzależnień w Kłodzku, która zajmuje się diagnozowaniem, terapią oraz wykonywaniem konsultacji specjalistycznych dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zarówno Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłodzku jak i Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień prowadzą ścisłą współpracę z jednostkami i instytucjami administracji rządowej i samorządowej, placówkami oświatowymi, instytucjami pomocowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

- **Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi**

Program z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, prowadzącymi działalność pożytku publicznego

Artykuł 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450 ze zm.) nakłada na organ stanowiący jednostki samorządu gminnego obowiązek uchwalenia po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ww. ustawy, rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, prowadzącymi działalność pożytku publicznego. W dniu 26 października 2017 r. Rada Miejska w Kłodzku podjęła Uchwałę Nr XLVIII/356/2017 w sprawie przyjęcia Roczno programu współpracy Gminy Miejskiej Kłodzko z organizacjami pozarządowymi na rok 2018. Celem Programu współpracy Gminy Miejskiej Kłodzko z organizacjami pozarządowymi jest określenie czytelnych zasad w zakresie wspierania przez Gminę działań organizacji pozarządowych poprzez powierzanie organizacjom pozarządowym ustawowych zadań gminy. Poprzez określenie i realizację tych zasad samorząd pragnie włączyć organizacje pozarządowe w system demokracji lokalnej.

W 2018 roku współpraca finansowa Gminy Miejskiej Kłodzko z organizacjami pozarządowymi realizowana była głównie w następujących obszarach pożytku publicznego:

- 1) pomocy społecznej,
- 2) działania na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- 3) działania na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 4) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
- 5) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu,
- 6) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- 7) opieki nad bezdomnymi zwierzętami,
- 8) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży.

Corocznie zgodnie z art. 5 a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o *działalności pożytku publicznego i wolontariacie* (Dz. U. z 2018 r., poz. 450 z późn. zm.), nie później niż do dnia 31 maja każdego roku, sporządzane jest sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi za rok poprzedni.

V. Przedsiębiorcy działający na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko

Ilość wpisów o statusie innym niż wykreślony dla głównego miejsca wykonywania działalności. Pominięte dane z wpisów wykreślonych. Raport może nie uwzględniać wpisów zmigrowanych z systemu SAGED, jeśli te zawierały niepełne lub niewłaściwe dane adresowe. Raport wygenerowany dla następujących wartości:

gmina - **Kłodzko**
 powiat - **kłodzki**
 województwo - **DOLNOŚLĄSKIE**

Ilość wpisów niewykreślonych dla głównego miejsca wykonywania działalności
2266

R024 KSz Raport gminny - Ilość wpisów

Ilość wpisów działalności gospodarczej. Raport może nie uwzględniać wpisów zmigrowanych z ewidencji gminnych, jeśli te zawierały niepełne lub niewłaściwe dane adresowe. Stan na moment generowania raportu.

Status wpisu	Ilość wpisów dla głównego miejsca wykonywania działalności
Aktywny	1 859
Działalność nierozpoczęta (data rozpoczęcia działalności we wniosku jest datą przyszłą)	2
Działalność prowadzona wyłącznie w formie spółki/spółek cywilnych	118
Nie rozpoczął działalności	8
Przeniesiony niezgodnie z Ustawą	2
Wykreślony	2 378
Zawieszony	277
SUMA	4 644

Status wpisu	Ilość wpisów dla miejsca zamieszkania przedsiębiorcy
Aktywny	1 194
Działalność prowadzona wyłącznie w formie spółki/spółek cywilnych	91
Nie rozpoczął działalności	6
Oczekuje na rozpoczęcie działalności	2
Wykreślony	1 383
Zawieszony	268
SUMA	2 944

Raport gminny o przedsiębiorcach działających na terenie gminy pod względem płci

Raport gminny prezentujący liczbę przedsiębiorców pod względem płci. Raport wygenerowany dla następujących wartości:

gmina	- Kłodzko
powiat	- kłodzki
województwo	- DOLNOSŁĄSKIE

Płeć przedsiębior	Liczba przedsiębiorców
Kobiety	1 674
Mężczyźni	2 364

Raport gminny o przedsiębiorcach działających na terenie gminy pod względem wieku przedsiębiorcy

Raport wygenerowany dla następujących wartości:

gmina	- Kłodzko
powiat	- kłodzki
województwo	- DOLNOSŁĄSKIE

Wiek	Liczba
19	1
20	2
21	4
22	2
23	9
24	11
25	18
26	21
27	38
28	40
29	45
30	48
31	63
32	59
33	71
34	78
35	72
36	103
37	101
38	97
39	100
40	115
41	105
42	128
43	113
44	117
45	101
46	94
47	86
48	99
49	90
50	96
51	88
52	63
53	83
54	60
55	74
56	66
57	69
58	91

59	71
60	87
61	89
62	110
63	86
64	96
65	76
66	76
67	81
68	54
69	59
70	51
71	62
72	36
73	43
74	35
75	21
76	19
77	20
78	10
79	21
80	18
81	14
82	12
83	14
84	10
85	13
86	4
87	9
88	3
89	4
90	3
93	1
94	1
96	1
97	2

Raport gminy o przedsiębiorcach działających na terenie gminy pod względem rodzaju wykonywanej działalności.

gmina	- Kłodzko
powiat	- kłodzki
województwo	- DOLNOSŁĄSKIE

Liczba wpisów wg rodzaju działalności gospodarczej.

Kod PKD	Opis kodu PKD	Ilość działalności
0119Z	Pozostałe uprawy rolne inne niż wieloletnie	1
0125Z	Uprawa pozostałych drzew i krzewów owocowych oraz orzechów	1
0150Z	Uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana)	3
0220Z	Pozyskiwanie drewna	1
0910Z	Działalność usługowa wspomagająca eksploatację złóż ropy naftowej i gazu ziemnego	1
1071Z	Produkcja pieczywa; produkcja świeżych wyrobów ciastkarskich i ciastek	4
1089Z	Produkcja pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej niesklasyfikowana	1
1330Z	Wykończanie wyrobów włókienniczych	2
1392Z	Produkcja gotowych wyrobów tekstylnych	3
1412Z	Produkcja odzieży roboczej	1
1413Z	Produkcja pozostałej odzieży wierzchniej	7
1419Z	Produkcja pozostałej odzieży i dodatków do odzieży	3
1610Z	Produkcja wyrobów tartacznych	2
1623Z	Produkcja pozostałych wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa	4
1624Z	Produkcja opakowań drewnianych	4
1629Z	Produkcja pozostałych wyrobów z drewna; produkcja wyrobów z korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania	1
1721Z	Produkcja papieru falistego i tektury falistej oraz opakowań z papieru i tektury	1
1723Z	Produkcja artykułów piśmiennych	1
1812Z	Pozostałe drukowanie	3
1813Z	Działalność usługowa związana z przygotowaniem do druku	1
1814Z	Introligatorstwo i podobne usługi	1
2219Z	Produkcja pozostałych wyrobów z gumy	1
2221Z	Produkcja płyt, arkuszy, rur i kształtowników z tworzyw sztucznych	1
2222Z	Produkcja opakowań z tworzyw sztucznych	2

2223Z	Produkcja wyrobów dla budownictwa z tworzyw sztucznych	2
2229Z	Produkcja pozostałych wyrobów z tworzyw sztucznych	4
2312Z	Kształtowanie i obróbka szkła płaskiego	1
2313Z	Produkcja szkła gospodarczego	1
2341Z	Produkcja ceramicznych wyrobów stołowych i ozdobnych	2
2361Z	Produkcja wyrobów budowlanych z betonu	2
2369Z	Produkcja pozostałych wyrobów z betonu, gipsu i cementu	1
2370Z	Cięcie, formowanie i wykańczanie kamienia	5
2433Z	Produkcja wyrobów formowanych na zimno	1
2511Z	Produkcja konstrukcji metalowych i ich części	1
2512Z	Produkcja metalowych elementów stolarki budowlanej	1
2550Z	Kucie, prasowanie, wyłaczanie i walcowanie metali; metalurgia proszków	2
2562Z	Obróbka mechaniczna elementów metalowych	3
2670Z	Produkcja instrumentów optycznych i sprzętu fotograficznego	1
2824Z	Produkcja narzędzi ręcznych mechanicznych	1
3101Z	Produkcja mebli biurowych i sklepowych	1
3102Z	Produkcja mebli kuchennych	5
3109Z	Produkcja pozostałych mebli	2
3212Z	Produkcja wyrobów jubilerskich i podobnych	7
3250Z	Produkcja urządzeń, instrumentów oraz wyrobów medycznych, włączając dentystyczne	14
3299Z	Produkcja pozostałych wyrobów, gdzie indziej niesklasyfikowana	4
3312Z	Naprawa i konserwacja maszyn	7
3313Z	Naprawa i konserwacja urządzeń elektronicznych i optycznych	3
3314Z	Naprawa i konserwacja urządzeń elektrycznych	3
3511Z	Wytwarzanie energii elektrycznej	2
3514Z	Handel energią elektryczną	1
3530Z	Wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2
3811Z	Zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne	1
3831Z	Demontaż wyrobów zużytych	1
3832Z	Odzysk surowców z materiałów segregowanych	1
4110Z	Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków	16
4120Z	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	27
4211Z	Roboty związane z budową dróg i autostrad	4
4221Z	Roboty związane z budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych	2
4222Z	Roboty związane z budową linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych	2
4291Z	Roboty związane z budową obiektów inżynierii wodnej	1
4299Z	Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane	1
4311Z	Rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych	6
4312Z	Przygotowanie terenu pod budowę	5

4321Z	Wykonywanie instalacji elektrycznych	19
4322Z	Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych	22
4331Z	Tynkowanie	6
4332Z	Zakładanie stolarki budowlanej	11
4333Z	Posadzkarstwo; tapetowanie i oblicowywanie ścian	9
4334Z	Malowanie i szklenie	2
4339Z	Wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych	37
4391Z	Wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych	10
4399Z	Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane	22
4511Z	Sprzedaż hurtowa i detaliczna samochodów osobowych i furgonetek	39
4519Z	Sprzedaż hurtowa i detaliczna pozostałych pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	3
4520Z	Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	55
4531Z	Sprzedaż hurtowa części i akcesoriów do pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	10
4532Z	Sprzedaż detaliczna części i akcesoriów do pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	30
4540Z	Sprzedaż hurtowa i detaliczna motocykli, ich naprawa i konserwacja oraz sprzedaż hurtowa i detaliczna części i akcesoriów do nich	4
4612Z	Działalność agentów zajmujących się sprzedażą paliw, rud, metali i chemikaliów przemysłowych	4
4613Z	Działalność agentów zajmujących się sprzedażą drewna i materiałów budowlanych	2
4615Z	Działalność agentów zajmujących się sprzedażą mebli, artykułów gospodarstwa domowego i drobnych wyrobów metalowych	3
4616Z	Działalność agentów zajmujących się sprzedażą wyrobów tekstylnych, odzieży, wyrobów futrzarskich, obuwia i artykułów skórzanych	1
4617Z	Działalność agentów zajmujących się sprzedażą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	5
4618Z	Działalność agentów specjalizujących się w sprzedaży pozostałych określonych towarów	4
4619Z	Działalność agentów zajmujących się sprzedażą towarów różnego rodzaju	10
4621Z	Sprzedaż hurtowa zboża, nieprzetworzonego tytoniu, nasion i pasz dla zwierząt	1
4622Z	Sprzedaż hurtowa kwiatów i roślin	2
4632Z	Sprzedaż hurtowa mięsa i wyrobów z mięsa	1
4634B	Sprzedaż hurtowa napojów bezalkoholowych	1
4637Z	Sprzedaż hurtowa herbaty, kawy, kakao i przypraw	2
4638Z	Sprzedaż hurtowa pozostałej żywności, włączając ryby, skorupiaki i mięczaki	2
4639Z	Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	1
4641Z	Sprzedaż hurtowa wyrobów tekstylnych	1
4643Z	Sprzedaż hurtowa elektrycznych artykułów użytku domowego	2
4644Z	Sprzedaż hurtowa wyrobów porcelanowych, ceramicznych i szklanych oraz środków czyszczących	3
4645Z	Sprzedaż hurtowa perfum i kosmetyków	1
4649Z	Sprzedaż hurtowa pozostałych artykułów użytku domowego	8
4652Z	Sprzedaż hurtowa sprzętu elektronicznego i telekomunikacyjnego oraz części do niego	1
4661Z	Sprzedaż hurtowa maszyn i urządzeń rolniczych oraz dodatkowego wyposażenia	1
4665Z	Sprzedaż hurtowa mebli biurowych	1
4669Z	Sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń	4
4671Z	Sprzedaż hurtowa paliw i produktów pochodnych	4

Raport o stanie Gminy Miejskiej Kłodzko za 2018 rok

4672Z	Sprzedaż hurtowa metali i rud metali	2
4673Z	Sprzedaż hurtowa drewna, materiałów budowlanych i wyposażenia sanitarnego	9
4674Z	Sprzedaż hurtowa wyrobów metalowych oraz sprzętu i dodatkowego wyposażenia hydraulicznego i	4
4675Z	Sprzedaż hurtowa wyrobów chemicznych	1
4677Z	Sprzedaż hurtowa odpadów i złomu	2
4690Z	Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana	10
4711Z	Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napoiów i wyrobów tytoniowych	35
4719Z	Pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach	24
4721Z	Sprzedaż detaliczna owoców i warzyw prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	12
4722Z	Sprzedaż detaliczna mięsa i wyrobów z mięsa prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	4
4723Z	Sprzedaż detaliczna ryb, skorupiaków i mięczaków prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	3
4724Z	Sprzedaż detaliczna pieczywa, ciast, wyrobów ciastkarskich i cukierniczych prowadzona w	5
4725Z	Sprzedaż detaliczna napoiów alkoholowych i bezalkoholowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	11
4729Z	Sprzedaż detaliczna pozostałej żywności prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	8
4730Z	Sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów silnikowych na stacjach paliw	1
4741Z	Sprzedaż detaliczna komputerów, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	4
4742Z	Sprzedaż detaliczna sprzętu telekomunikacyjnego prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	5
4743Z	Sprzedaż detaliczna sprzętu audiowizualnego prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	4
4751Z	Sprzedaż detaliczna wyrobów tekstylnych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	3
4752Z	Sprzedaż detaliczna drobnych wyrobów metalowych, farb i szkła prowadzona w wyspecjalizowanych	9
4753Z	Sprzedaż detaliczna dywanów, chodników i innych pokryć podłogowych oraz pokryć ściennych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	4
4754Z	Sprzedaż detaliczna elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	2
4759Z	Sprzedaż detaliczna mebli, sprzętu oświetleniowego i pozostałych artykułów użytku domowego prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	9
4762Z	Sprzedaż detaliczna gazet i artykułów piśmiennych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	4
4764Z	Sprzedaż detaliczna sprzętu sportowego prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	7
4771Z	Sprzedaż detaliczna odzieży prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	16
4772Z	Sprzedaż detaliczna obuwia i wyrobów skórzanych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	5
4773Z	Sprzedaż detaliczna wyrobów farmaceutycznych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	11
4774Z	Sprzedaż detaliczna wyrobów medycznych, włączając ortopedyczne, prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	4
4775Z	Sprzedaż detaliczna kosmetyków i artykułów toaletowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	14
4776Z	Sprzedaż detaliczna kwiatów, roślin, nasion, nawozów, żywych zwierząt domowych, karmy dla zwierząt domowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	15
4777Z	Sprzedaż detaliczna zegarków, zegarów i biżuterii prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	4
4778Z	Sprzedaż detaliczna pozostałych nowych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	11
4779Z	Sprzedaż detaliczna artykułów używanych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	19
4781Z	Sprzedaż detaliczna żywności, napoiów i wyrobów tytoniowych prowadzona na straganach i targowiskach	17
4782Z	Sprzedaż detaliczna wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia prowadzona na straganach i	49

4789Z	Sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów prowadzona na straganach i targowiskach	35
4791Z	Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet	34
4799Z	Pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami	24
4931Z	Transport lądowy pasażerski, miejski i podmiejski	1
4932Z	Działalność taksówek osobowych	35
4939Z	Pozostały transport lądowy pasażerski, gdzie indziej niesklasyfikowany	5
4941Z	Transport drogowy towarów	58
4942Z	Działalność usługowa związana z przeprowadzkami	1
5221Z	Działalność usługowa wspomagająca transport lądowy	4
5224C	Przeładunek towarów w pozostałych punktach przeładunkowych	1
5229C	Działalność pozostałych agencji transportowych	1
5320Z	Pozostała działalność pocztowa i kurierska	1
5510Z	Hotele i podobne obiekty zakwaterowania	3
5520Z	Obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania	2
5610A	Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne	41
5610B	Ruchome placówki gastronomiczne	2
5621Z	Przygotowywanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (katering)	2
5630Z	Przygotowywanie i podawanie napojów	7
5811Z	Wydawanie książek	1
5819Z	Pozostała działalność wydawnicza	2
5829Z	Działalność wydawnicza w zakresie pozostałego oprogramowania	1
5911Z	Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych	5
5912Z	Działalność postprodukcyjna związana z filmami, nagraniami wideo i programami telewizyjnymi	1
6020Z	Nadawanie programów telewizyjnych ogólnodostępnych i abonamentowych	1
6120Z	Działalność w zakresie telekomunikacji bezprzewodowej, z wyłączeniem telekomunikacji satelitarnej	3
6190Z	Działalność w zakresie pozostałej telekomunikacji	1
6201Z	Działalność związana z oprogramowaniem	22
6202Z	Działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki	6
6203Z	Działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi	4
6209Z	Pozostała działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych	7
6312Z	Działalność portali internetowych	1
6419Z	Pozostałe pośrednictwo pieniężne	6
6491Z	Leasing finansowy	1
6492Z	Pozostałe formy udzielania kredytów	2
6499Z	Pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych	4
6512Z	Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe	5
6612Z	Działalność maklerska związana z rynkiem papierów wartościowych i towarów giełdowych	5
6619Z	Pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów	14
6621Z	Działalność związana z oceną ryzyka i szacowaniem poniesionych strat	2
6622Z	Działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych	32

6629Z	Pozostała działalność wspomagająca ubezpieczenia i fundusze emerytalne	4
6820Z	Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi	12
6831Z	Pośrednictwo w obrocie nieruchomościami	11
6832Z	Zarządzanie nieruchomościami wykonywane na zlecenie	1
6910Z	Działalność prawnicza	43
6920Z	Działalność rachunkowo-księgowa; doradztwo podatkowe	49
7021Z	Stosunki międzyludzkie (public relations) i komunikacja	1
7022Z	Pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania	19
7111Z	Działalność w zakresie architektury	19
7112Z	Działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne	35
7120B	Pozostałe badania i analizy techniczne	5
7220Z	Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych	1
7311Z	Działalność agencji reklamowych	12
7312C	Pośrednictwo w sprzedaży miejsca na cele reklamowe w mediach elektronicznych (Internet)	1
7410Z	Działalność w zakresie specjalistycznego projektowania	14
7420Z	Działalność fotograficzna	13
7430Z	Działalność związana z tłumaczeniami	4
7490Z	Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, gdzie indziej niesklasyfikowana	19
7500Z	DZIAŁALNOŚĆ WETERYNARYJNA	8
7711Z	Wynajem i dzierżawa samochodów osobowych i furgonetek	2
7721Z	Wypożyczanie i dzierżawa sprzętu rekreacyjnego i sportowego	2
7729Z	Wypożyczanie i dzierżawa pozostałych artykułów użytku osobistego i domowego	1
7739Z	Wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych, gdzie indziej niesklasyfikowane	1
7810Z	Działalność związana z wyszukiwaniem miejsc pracy i pozyskiwaniem pracowników	1
7911A	Działalność agentów turystycznych	1
7912Z	Działalność organizatorów turystyki	6
7990A	Działalność pilotów wycieczek i przewodników turystycznych	2
8110Z	Działalność pomocnicza związana z utrzymaniem porządku w budynkach	1
8121Z	Niespecjalistyczne sprzątanie budynków i obiektów przemysłowych	4
8122Z	Specjalistyczne sprzątanie budynków i obiektów przemysłowych	4
8129Z	Pozostałe sprzątanie	2
8130Z	Działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zieleni	3
8211Z	Działalność usługowa związana z administracyjną obsługą biura	7
8219Z	Wykonywanie fotokopii, przygotowywanie dokumentów i pozostała specjalistyczna działalność wspomagająca prowadzenie biura	2
8299Z	Pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej, gdzie indziej niesklasyfikowana	5
8531A	Gimnazja	1
8551Z	Pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych	9
8552Z	Pozaszkolne formy edukacji artystycznej	2
8553Z	Pozaszkolne formy edukacji z zakresu nauki jazdy i pilotażu	9

8559A	Nauka języków obcych	13
8559B	Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane	17
8560Z	Działalność wspomagająca edukację	3
8610Z	Działalność szpitali	2
8621Z	Praktyka lekarska ogólna	44
8622Z	Praktyka lekarska specjalistyczna	37
8623Z	Praktyka lekarska dentystryczna	27
8690A	Działalność fizjoterapeutyczna	22
8690B	Działalność pogotowia ratunkowego	18
8690C	Praktyka pielęgniarek i położnych	16
8690D	Działalność paramedyczna	4
8690E	Pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej, gdzie indziej niesklasyfikowana	32
8810Z	Pomoc społeczna bez zakwaterowania dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych	24
8891Z	Opieka dzienna nad dziećmi	1
8899Z	Pozostała pomoc społeczna bez zakwaterowania, gdzie indziej niesklasyfikowana	2
9001Z	Działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych	2
9003Z	Artystyczna i literacka działalność twórcza	2
9103Z	Działalność historycznych miejsc i budynków oraz podobnych atrakcji turystycznych	1
9311Z	Działalność obiektów sportowych	3
9313Z	Działalność obiektów służących poprawie kondycji fizycznej	4
9319Z	Pozostała działalność związana ze sportem	2
9321Z	Działalność wesołych miasteczek i parków rozrywki	2
9329Z	Pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna	9
9511Z	Naprawa i konserwacja komputerów i urządzeń peryferyjnych	4
9521Z	Naprawa i konserwacja elektronicznego sprzętu powszechnego użytku	1
9522Z	Naprawa i konserwacja urządzeń gospodarstwa domowego oraz sprzętu użytku domowego i ogrodniczego	4
9523Z	Naprawa obuwia i wyrobów skórzanych	1
9524Z	Naprawa i konserwacja mebli i wyposażenia domowego	2
9525Z	Naprawa zegarów, zegarków oraz biżuterii	4
9529Z	Naprawa pozostałych artykułów użytku osobistego i domowego	2
9601Z	Pranie i czyszczenie wyrobów włókienniczych i futrzarskich	3
9602Z	Fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne	71
9603Z	Pogrzeby i działalność pokrewna	1
9604Z	Działalność usługowa związana z poprawą kondycji fizycznej	1
9609Z	Pozostała działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana	14
Suma:		2001

Liczba wpisów wg sekcji działalności gospodarczej

Kod sekcji	Ilość działalności
A	6
B	1
C	117
D	5
E	3
F	202
G	646
H	107
I	57
J	55
K	75
L	24
M	243
N	44
P	54
Q	229
R	25
S	108
Suma:	2001

VI. Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Kłodzku

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały	Wydział odpowiedzialny za realizację uchwały	Sposób realizacji uchwały
1.	LI/375/2018	25.01.2018 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018-2027.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany Wieloletniej Prognozy Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018- 2027 zgodnie z uchwałą
2.	LI/376/2018	25.01.2018 r.	w sprawie dokonania zmian budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na 2018 rok.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na rok 2018 zgodnie z uchwałą
3.	LI/377/2018	25.01.2018 r.	w sprawie ustalenia wysokości cen biletów za korzystanie z obiektu użyteczności publicznej "Podziemnej Trasy Turystycznej im.1000-lecia Państwa Polskiego" w Kłodzku.	Wydział Rozwoju	Uchwała ustala wysokość cen biletów wstępu do „Podziemnej Trasy Turystycznej im. 1000-lecia Państwa Polskiego” celem korzystania z obiektu użyteczności publicznej.
4.	LI/378/2018	25.01.2018 r.	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wsparcia Rodziny na lata 2018-2020.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Program jest realizacją obowiązku zawartego w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i jednocześnie kontynuacją wszystkich działań zmierzających do poprawy sytuacji rodzin na terenie naszego miasta. Najważniejszym założeniem Programu jest stworzenie jak najlepszych warunków do poprawy jakości życia rodzin z dziećmi mieszkających na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko. Realizacja oparta była na wspieraniu rodzin w formie bezpośredniej pracy oraz pomocy w opiece i wychowywaniu dziecka. Działania miały charakter
5.	LI/379/2018	25.01.2018 r.	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy na czas nieoznaczony w trybie bezprzetargowym.	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	Zawarto umowę dzierżawy w trybie bezprzetargowym na czas nieoznaczony, dotyczącą cz. dz. nr 15/6 (AM-1) obręb Ptasia Góra, o pow. 200,00 m 2, która obowiązuje od dnia 01.06.2018 r.
6.	LI/380/2018	25.01.2018 r.	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie na czas nieoznaczony, kolejnej umowy dzierżawy z dotychczasowym dzierżawcą, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość.	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	Zawarto umowę dzierżawy w trybie bezprzetargowym na czas nieoznaczony, dotyczącą cz. dz. nr 69/32 (AM-2) obręb Centrum, o pow. 20,00 m 2, która obowiązuje od dnia 01.04.2018 r.
7.	LI/381/208	25.01.2018 r.	w sprawie powierzenia Zakładowi Administracji Mieszkaniami Gminnymi Gminy Miejskiej Kłodzko sp. z o.o. z siedzibą w Kłodzku wykonywania zadań własnych Gminy Miejskiej Kłodzko z zakresu kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych oraz tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu.	Zakład Administracji Mieszkaniami Gminnymi Gminy Miejskiej Kłodzko Sp z o.o.	Uchwała realizowana na bieżąco. ZAMG GM Kłodzko Sp. z o.o. wykonuje zadania własne Gminy Miejskiej Kłodzko w zakresie kultury fizycznej i turystyki.
8.	LI/382/2018	25.01.2018 r.	w sprawie zatwierdzenia "Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2018-2021 "	Wydział Inżynierii Miejskiej i Ochrony Środowiska	Realizacja przez Spółkę Wodociągi Kłodzkie
9.	LI/383/2018	25.01.2018 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia "Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Piłsudskiego, Noworudzkiej, Objazdowej i Półwiejskiej w Kłodzku".	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	Uchwała podjęta, nie realizowana ze względu na brak środków w budżecie.

10.	LI/384/2018	25.01.2018 r.	w sprawie rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta Kłodzka w/s lokalizacji sklepu ze sprzedaży alkoholu przy ul. Połabskiej 14 w Kłodzku.	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Skarga została uznana za bezzasadną. Burmistrz Miasta dopełnił wszelkich formalności przy wydaniu decyzji na sprzedaż alkoholu. Decyzja została wydana zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Wnioskodawca złożył wszystkie wymagane prawem dokumenty. Zezwolenie na sprzedaż alkoholu zostało wydane po uzyskaniu opinii miejskiej komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych. Skarżący otrzymał informację o sposobie rozpatrzenia
11.	LII/385/2018	22.02.2018 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018-2027.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany Wieloletniej Prognozy Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018- 2027 zgodnie z uchwałą
12.	LII/386/2018	22.02.2018 r.	w sprawie dokonania zmian budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na 2018 rok.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na rok 2018 zgodnie z uchwałą
13.	LII/387/2018	22.02.2018 r.	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Kłodzkiemu.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Zgodnie z uchwałą udzielono pomocy finansowej powiatowi kłodzkiemu w wysokości 580 000,00 zł na dofinansowanie zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 3226D ul. Półwiejska w Kłodzku
14.	LII/388/2018	22.02.2018 r.	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Kłodzkiemu.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Uchwała nie została wykonana, powiat kłodzki nie przystąpił do realizacji zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 3238D ul. Kościuszki w Kłodzku (od Pl. Wł. Jagiełły do skrzyżowania z ul. Noworudzką i ul. Dusznicką)”.
15.	LII/389/2018	22.02.2018 r.	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie w trybie bezprzetargowym kolejnej umowy dzierżawy, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, z dotychczasowym dzierżawcą.	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	Zawarto umowę dzierżawy w trybie bezprzetargowym na czas nieoznaczony, dotyczącą cz. dz. nr 96/6 (AM-2) obręb Centrum, o pow. 80,50 m 2, która obowiązuje od dnia 01.06.2018 r.
16.	LII/390/2018	22.02.2018 r.	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie w trybie bezprzetargowym kolejnej umowy dzierżawy, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, z dotychczasowym dzierżawcą.	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	Zawarto umowę dzierżawy w trybie bezprzetargowym na czas nieoznaczony, dotyczącą cz. dz. nr 107/13 (AM-3) obręb Ptasia Góra, o pow. 15,00 m 2, która obowiązuje od dnia 01.06.2018 r.
17.	LII/391/2018	22.02.2018 r.	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie w trybie bezprzetargowym kolejnej umowy dzierżawy, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, z dotychczasowym dzierżawcą.	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	Zawarto umowę dzierżawy w trybie bezprzetargowym na czas nieoznaczony, dotyczącą cz. dz. nr 3 (AM-1) obręb Nowy Świat, o pow. 6,00 m 2, która obowiązuje od dnia 01.06.2018 r.
18.	LII/392/2018	22.02.2018 r.	w sprawie zmiany nazwy części ulicy na terenie miasta Kłodzka	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	Część ulicy Objazdowej położona na działkach nr 1 (AM-1) o pow. 0,9851 ha i nr 1 (AM-3) obręb Nowe Miasto o pow. 0,6186 ha oraz nr 1 (AM-1) o pow. 0,7793 ha i nr 1 (AM-7) obręb Stadion o pow. 1,1621 ha otrzymała nazwę ul. Letnia - uchwała zrealizowana
19.	LII/393/2018	22.02.2018 r.	w sprawie przyjęcia dla Miasta Kłodzka Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018.	Pełnomocnik Burmistrza ds. rozwiązywania uzależnień	Celem wykonania uchwały jest realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień. Program realizowany jest na bieżąco.
20.	LII/394/2018	22.02.2018 r.	w sprawie przyjęcia regulaminu konkursu ofert na realizację zadania publicznego dla niepublicznych przedszkoli oraz określenia kryteriów wyboru ofert.	Wydział Edukacji i Spraw Społecznych	W 2018 roku nie zachodziła potrzeba ogłoszenia otwartego konkursu ofert dla niepublicznych przedszkoli – Gmina Miejska Kłodzko zapewniła miejsca w placówkach przedszkolnych dla wszystkich dzieci w wieku przedszkolnym zamieszkałych w Kłodzku.
21.	LIII/395/2018	29.03.2018 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Kłodzko na lata	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany Wieloletniej Prognozy Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018- 2027 zgodnie z uchwałą

Raport o stanie Gminy Miejskiej Kłodzko za 2018 rok

			2018-2027.		
22.	LIII/396/2018	29.03.2018 r.	w sprawie dokonania zmian budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na 2018 rok.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na rok 2018 zgodnie z uchwałą
23.	LIII/397/2018	29.03.2018 r.	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie w trybie bezprzetargowym kolejnej umowy dzierżawy, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, z dotychczasowym dzierżawcą.	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	Zawarto umowę dzierżawy w trybie bezprzetargowym na czas nieoznaczony, dotyczącą cz. dz. nr 87/2 (AM-4) obręb Nowy Świat, o pow. 15,00 m ² , która obowiązuje od dnia 15.06.2018 r.
24.	LIII/398/2018	29.03.2018 r.	w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych oraz ustalenia ich przebiegu.	Wydział Inżynierii Miejskiej i Ochrony Środowiska	Zgodnie z ustawą o drogach publicznych drogi gminne ujęte w przedmiotowej uchwale z dniem 1 stycznia 2019 r. otrzymały statut dróg publicznych
25.	LIII/399/2018	29.03.2018 r.	w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko.	Wydział Inżynierii Miejskiej i Ochrony Środowiska	Zadania ujęte w "Programie opieki..." są realizowane na podstawie umów zawartych pomiędzy Gminą a Fundacją "Kłodzkie Schronisko dla Zwierząt" z/s przy ul. Półwiejskiej 20 w Kłodzku oraz "Gabinetem Weterynaryjnym s.c." z/s przy ul. Morcinka 13 w Kłodzku
26.	LIII/400/2018	29.03.2018 r.	w sprawie ustalenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w przedszkolach prowadzonych przez Gminę Miejską Kłodzko.	Wydział Edukacji i Spraw Społecznych	Uchwała jest realizowana w przedszkolach prowadzonych przez Gminę Miejską Kłodzko.
27.	LIII/401/2018	29.03.2018 r.	w sprawie podziału miasta Kłodzka na okręgi wyborcze, określenia ich numerów, granic oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym.	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 roku o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych, nałożyła na radę gminy obowiązek dokonania podziału gminy na okręgi wyborcze w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie tej ustawy tj. do dnia 1 kwietnia 2018 r. W związku z powyższym z dotychczasowego podziału na 21 okręgów jednomandatowych dokonano nowego podziału na 4 okręgi wyborcze. Nowy podział Gminy Miejskiej Kłodzko na 4 okręgi wyborcze miał zastosowanie w wyborach samorządowych zarządzonych na dzień
28.	LIII/402/2018	29.03.2018 r.	w sprawie przyjęcia do realizacji Strategii Rozwoju Miasta Kłodzka - "Strategia Kłodzko 2030".	Wydział Rozwoju Miasta	Strategia została przyjęta do realizacji
29.	LIV/403/2018	26.04.2018 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018-2027.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany Wieloletniej Prognozy Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018- 2027 zgodnie z uchwałą
30.	LIV/404/2018	26.04.2018 r.	w sprawie dokonania zmian budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na 2018 r.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na rok 2018 zgodnie z uchwałą
31.	LIV/405/2018	26.04.2018 r.	w sprawie wyrażenia zgody na objęcie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki Dolnośląski Projekt Rekultywacji sp. z o.o.	Wydział Inżynierii Miejskiej i Ochrony Środowiska	Spółka Dolnośląski Projekt Rekultywacji sp. z o.o. została powołana w celu przeprowadzenia rekultywacji składowisk odpadów na terenie województwa dolnośląskiego, w tym składowiska odpadów w Kłodzku. Udziały w podwyższonym kapitale zakładowym spółki zostały przeznaczone na realizację powierzonych jej zadań, tj. rekultywacji zamkniętego składowiska odpadów.
32.	LIV/406/2018	26.04.2018 r.	w sprawie uchwalenia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018-2022.	Wydział Wspólnot Mieszkaniowych i Mieszkalnictwa	Program realizowany jest na bieżąco.

33.	LIV/407/2018	26.04.2018 r.	w sprawie zmiany statutu samorządowej instytucji kultury oraz jej nazwy.	Wydział Edukacji i Spraw Społecznych	na mocy Uchwały zmieniono statut jednostki kultury tj. zadania do realizacji, od 1 lipca 2018 r. dla Kłodzkiego Ośrodka Kultury. Zadania z zakresu sportu przekazano do ZAMG GM
34.	LIV/408/2018	26.04.2018 r.	w sprawie zmiany statutu Żłobka nr 1 w Kłodzku prowadzonego przez Gminę Miejską Kłodzko.	Wydział Edukacji i Spraw Społecznych	Celem przyjęcia uchwały jest wprowadzenie zmian, które mają na celu dostosowanie Statutów do obowiązujących od 1 stycznia 2018 r. przepisów w Ustawie o opiece nad dziećmi do lat 3. Zmiany dotyczą przede wszystkim: - wprowadzenia możliwości powołania Rady Rodziców; - warunków przyjmowania dzieci z uwzględnieniem preferencji dla rodzin wielodzietnych oraz dzieci niepełnosprawnych; - warunków przyjmowania dzieci w przypadku nieobecności dziecka w żłobku; - zasady udziału rodziców w zajęciach prowadzonych w żłobku; - doprecyzowania uregulowań dotyczących wyżywienia w żłobkach.
35.	LIV/409/2018	26.04.2018 r.	w sprawie zmiany statutu Żłobka nr 2 w Kłodzku prowadzonego przez Gminę Miejską Kłodzko	Wydział Edukacji i Spraw Społecznych	Celem przyjęcia uchwały jest wprowadzenie zmian, które mają na celu dostosowanie Statutów do obowiązujących od 1 stycznia 2018 r. przepisów w Ustawie o opiece nad dziećmi do lat 3. Zmiany dotyczą przede wszystkim: - wprowadzenia możliwości powołania Rady Rodziców; - warunków przyjmowania dzieci, z uwzględnieniem preferencji dla rodzin wielodzietnych oraz dzieci niepełnosprawnych; - warunków przyjmowania dzieci w przypadku nieobecności dziecka w żłobku; - zasady udziału rodziców w zajęciach prowadzonych w żłobku; - doprecyzowania uregulowań dotyczących wyżywienia w żłobkach.
36.	LIV/410/2018	26.04.2018 r.	w sprawie podziału miasta Kłodzka na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych.	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 roku o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych, nałożyła na radę gminy obowiązek dokonania podziału gminy na stałe obwody głosowania. W związku z powyższym z dotychczasowego podziału na 21 obwodów głosowania dokonano nowego podziału na 17 stałych obwodów głosowania. Nowy podział Gminy Miejskiej Kłodzko na 17 stałych obwodów głosowania miał zastosowanie w wyborach samorządowych zarządzonych na dzień 21 października
37.	LIV/411/2018	26.04.2018 r.	w sprawie zwolnienia z obowiązku zbycia nieruchomości w drodze przetargu.	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	sprzedaż Rep.A nr 2670/2019 z dnia 27.03.2019 r.
38.	LIV/412/2018	26.04.2018 r.	w sprawie rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta Kłodzka.	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Uchwała została rozpatrzona negatywnie. Uznano, iż wszelkie roszczenia, związane z gospodarką nieruchomością gminnymi, w tym roszczenia i spory o realizację zawartych umów cywilnych rozstrzyga sąd powszechny i nie mogą być one rozstrzygane na drodze prawa administracyjnego - w tym w

Raport o stanie Gminy Miejskiej Kłodzko za 2018 rok

39.	LV/413/2018	24.05.2018 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018-2027.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany Wieloletniej Prognozy Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018- 2027 zgodnie z uchwałą
40.	LV/414/2018	24.05.2018 r.	w sprawie dokonania zmian budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na 2018 r.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na rok 2018 zgodnie z uchwałą
41.	LV/415/2018	24.05.2018 r.	w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla pedagogów, pedagogów rehabilitantów, pedagogów terapeutów, psychologów, logopedów, doradców zawodowych zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Miejską Kłodzko.	Wydział Edukacji i Spraw Społecznych	Uchwała realizowana jest przez dyrektorów szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę Miejską Kłodzko
42.	LV/416/2018	24.05.2018 r.	w sprawie zmiany Statutu Żłobka nr 1 w Kłodzku prowadzonego przez Gminę Miejską Kłodzko.	Wydział Edukacji i Spraw Społecznych	Celem przyjęcia uchwały jest wprowadzenie zmiany, która szczegółowo określa pierwszeństwo w przyjmowaniu dzieci do żłobka uwzględniając posiadane miejsca oraz liczbę i kwalifikacje zatrudnionego
43.	LV/417/2018	24.05.2018 r.	w sprawie zmiany Statutu Żłobka nr 2 w Kłodzku prowadzonego przez Gminę Miejską Kłodzko.	Wydział Edukacji i Spraw Społecznych	Celem przyjęcia uchwały jest wprowadzenie zmiany, która szczegółowo określa pierwszeństwo w przyjmowaniu dzieci do żłobka uwzględniając posiadane miejsca oraz liczbę i kwalifikacje zatrudnionego
44.	LV/418/2018	24.05.2018 r.	w sprawie zmiany uchwały nr XXXII/250/2018 Rady Miejskiej w Kłodzku z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie utworzenia centrum usług wspólnych dla jednostek organizacyjnych zaliczonych do sektora finansów publicznych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miejska Kłodzko	Wydział Edukacji i Spraw Społecznych oraz Wydział Budżetowo - Finansowy	Uchwała jest realizowana – jednostkami obsługiwanymi są jednostki według nazw z niniejszej uchwały.
45.	LV/419/2018	24.05.2018 r.	w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie oraz cofnięcie udziałów w spółce "Zakład Administracji Mieszkaniami Gminnymi Gminy Miejskiej Kłodzko" spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	Uchwała realizowana w terminie zgodnym z umową zawartą w dniu 30 grudnia 2011 r. pomiędzy Nordea Bank Polska S.A., Gminą Miejską Kłodzko oraz „Zakładem Administracji Mieszkaniami Gminnymi Gminy Miejskiej Kłodzko” Sp. z o.o. w sprawie przejęcia długu z tytułu z realizowanego zadania inwestycyjnego p.n. „Budowa krytej pływalni wielozadaniowej wraz z opracowaniem dokumentacji wykonawczej, zlokalizowanej przy Szkole Podstawowej nr 3”.
46.	LVI/420/2018	28.06.2018 r.	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2017 Kłodzkiego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Kłodzku.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2017 Kłodzkiego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Kłodzku
47.	LVI/421/2018	28.06.2018 r.	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2017 Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kłodzku.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2017 Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kłodzku
48.	LVI/422/2018	28.06.2018 r.	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2017 Muzeum Ziemi Kłodzkiej.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2017 Muzeum Ziemi Kłodzkiej w Kłodzku
49.	LVI/423/2018	28.06.2018 r.	w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko za 2017 rok	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko za 2017 rok
50.	LVI/424/2018	28.06.2018 r.	w sprawie udzielenia Burmistrzowi Miasta Kłodzka absolutorium z tytułu wykonania budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko za 2017 rok.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Zrealizowano
51.	LVI/425/2018	28.06.2018 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018-2027.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany Wieloletniej Prognozy Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018- 2027 zgodnie z uchwałą

52.	LVI/426/2018	28.06.2018 r.	w sprawie dokonania zmian budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na 2018 rok.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na rok 2018 zgodnie z uchwałą
53.	LVI/427/2018	28.06.2018 r.	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie w trybie bezprzetargowym umowy dzierżawy na czas nieoznaczony.	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	Zawarto umowę dzierżawy w trybie bezprzetargowym na czas nieoznaczony, dotyczącą cz. dz. nr 194 (AM-2) obręb Zacisze, o pow. 813,00 m ² , która obowiązuje od dnia 04.10.2018 r.
54.	LVI/428/2018	28.06.2018 r.	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy nieruchomości stanowiących obiekt stadionu w Kłodzku na okres 10 lat w trybie bezprzetargowym.	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	w dniu 27 września podpisano aneks do umowy dzierżawy - umowa na czas oznaczony 10 lat
55.	LVI/429/2018	28.06.2018 r.	w sprawie nadania nazwy skweru na terenie miasta Kłodzka.	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	Dla działki nr 90/4 (AM-2) obręb Centrum położonej pomiędzy ulicami Tadeusza Kościuszki a Krakusa nadano nazwę Park im. Weroniki Kumko - uchwała zrealizowana
56.	LVI/430/2018	28.06.2018 r.	w sprawie zmiany uchwały nr LIV/406/2018 Rady Miejskiej w Kłodzku z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Kłodzka na lata 2018-2022.	Wydział Wspólnot Mieszkaniowych i Mieszkalnictwa	Program realizowany jest na bieżąco z uwzględnieniem zmian objętych uchwałą.
57	LVI/431/2018	28.06.2018 r.	w sprawie przekazania projektu regulaminu dostarczenia wody i odprowadzania ścieków obowiązującego na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko do organu regulacyjnego.	Wydział Inżynierii Miejskiej i Ochrony Środowiska	Na podstawie przepisów o samorządzie gminnym i ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków uchwała realizowana jest zgodnie z umową pomiędzy Gminą Miejską a Spółką "Wodociągi Kłodzkie".
58.	LVI/432/2018	28.06.2018 r.	w sprawie nadania tytułu "Sponsor Sportu Kłodzkiego" za 2017 rok.	Wydział Edukacji i Spraw Społecznych	Zgodnie z zawartą w uchwale podstawą prawną każdego roku Rada Sportu wyłania osoby i firmy, które działały na rzecz sportu kłodzkiego i wnioskuje o nadanie im przez Radę Miejską w Kłodzku tytułu „Sponsor Sportu Kłodzkiego”. Zgłoszonych zostało 7 kandydatur w kategorii za największy wkład finansowy w działania na rzecz sportu kłodzkiego za 2017 rok. Kryterium oceny był największy wkład finansowy liczony w kwotach bezwzględnych. Po zapoznaniu się z kandydaturami Rada Sportu na posiedzeniu w dniu 28 maja 2018 roku postanowiła wnioskować o przyznanie tytułu „Sponsor Sportu Kłodzkiego” za 2017 rok dla następujących osób i instytucji: 1. Złoty medal dla Pana Jerzego Sierakowskiego., 2. Srebrny medal dla ZETKAMA Sp. z o.o. w Ścinawce Średniej, 3. Brązowy medal dla DORAL Sp. j. P. Chmielewski, R. Kalinowski, J. Sierakowski.

59.	LVI/433/2018	28.06.2018 r.	w sprawie nadania tytułu "Mecenas Kultury Kłodzkiej" za 2017 rok.	Wydział Edukacji i Spraw Społecznych	Zgodnie z zawartą w uchwale podstawą prawną każdego roku Rada Mecenatu Kultury Kłodzkiej wyłania osoby i firmy, które działały na rzecz kultury kłodzkiej i wnioskuje o nadanie przez Radę Miejską w Kłodzku tytułów Mecenasa Kultury Kłodzkiej. Za 2017 r. zostało zgłoszonych 4 kandydatury w kategorii za największy wkład rzeczowy i finansowy włożony na wsparcie działań kulturalnych w Kłodzku. Rada Mecenatu na posiedzeniu w dniu 28 maja 2018 r. tytuł Mecenasa Kultury Kłodzkiej przyznała: Za największy wkład rzeczowy • Złoty medal – Państwo Klaus i Luitgard Fleischer. Za największy wkład finansowy • Srebrny Medal – Anna Podgórska (Gabinet Urody „Monroe”) • Brązowy medal – Fundacja Razem Możemy Więcej przy Domu Dziecka w Kłodzku. Wyróżnienie • Wytwórnia Wód Mineralnych „Mineral” Sp. j. Z P CH r.
60.	LVI/434/2018	28.06.2018 r.	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Burmistrza Miasta Kłodzka.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Zrealizowano
61.	LVI/435/2018	28.06.2018 r.	w sprawie rozpatrzenia skargi na Prezesa Zakładu Administracji Mieszkaniami Gminnymi.	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Rada Miejska w Kłodzku po analizie skargi na Prezesa Zarządu spółki Zakład Administracji Mieszkaniami Gminnymi Gminy Miejskiej Kłodzko uznała ją za zasadną Obecnie sprawa jest realizowana przez Dział Techniczny ZAMG Sp z o.o.
62.	LVII/436/2018	30.08.2018 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018-2027.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany Wieloletniej Prognozy Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018- 2027 zgodnie z uchwałą
63.	LVII/437/2018	30.08.2018 r.	w sprawie dokonania zmian budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na 2018 r.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na rok 2018 zgodnie z uchwałą
64.	LVII/438/2018	30.08.2018 r.	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy nieruchomości stanowiącej element fortyfikacji Twierdzy Kłodzko obiektu Wielki Kleszcz na czas nieoznaczony w trybie bezprzetargowym.	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	w dniu 27 września podpisano aneks do umowy dzierżawy - umowa na czas nieoznaczony
65.	LVII/439/2018	30.08.2018 r.	w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie zamiany nieruchomości pomiędzy Gminą Miejską Kłodzko a Skarbem Państwa.	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	Burmistrz Miasta Kłodzka wniósł do Starosty kłodzkiego o rozpoczęcie czynności zmierzających do uzyskania zgody Wojewody Dolnośląskiego na przedmiotową zamianę. Postępowanie o wyrażenie zgody jest w trakcie.
66.	LVII/440/2018	30.08.2018 r.	w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze bezprzetargowej nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Miejskiej Kłodzko, zabudowanych budynkiem użytkowym, położonych przy ul. Henryka Sienkiewicza 17 w Kłodzku na rzecz dzierżawcy.	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	sprzedaż Rep. A nr 6290/2018 z dnia 16.11.2018 r.
67.	LVII/441/2018	30.08.2018 r.	w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości w drodze darowizny od Skarbu Państwa.	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	procedura w trakcie realizacji.

68.	LVII/442/2018	30.08.2018 r.	w sprawie utworzenia odrębnych obwodów głosowania w wyborach do organów jednostek samorządu terytorialnego.	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Odrębne obwody głosowania utworzono w Zakładzie Karnym w Kłodzku oraz w Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Kłodzku w celu przeprowadzenia głosowania w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego zarządzonych na dzień 21 października 2018 r.
69.	LVII/443/2018	30.08.2018 r.	w sprawie rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta Kłodzka i Prezesa Zakładu Administracji Mieszkaniami Gminnymi Gminy Miejskiej Kłodzko.	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Skarga została uznana za bezzasadną. Burmistrz i jego służby działały w granicach obowiązującego prawa, Nie miało miejsca naruszenie procedury wymiaru opłat za wywóz nieczystości stałych. Osoba skarżąca została powiadomiona o sposobie rozpatrzenia skargi.
70.	LVIII/444/2018	27.09.2018 r.	w sprawie nadania tytułu "Zastużony dla Miasta Kłodzka"	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Tytuł Zastużony dla Miasta Kłodzka został pośmiertnie nadany Panu Tadeuszowi Kmiecikowi radnemu Rady Miejskiej w Kłodzku.
71.	LVIII/445/2018	27.09.2018 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018-2027.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany Wieloletniej Prognozy Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018- 2027 zgodnie z uchwałą
72.	LVIII/446/2018	27.09.2018 r.	w sprawie dokonania zmian budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na 2018 rok	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na rok 2018 zgodnie z uchwałą
73.	LVIII/447/2018	27.09.2018 r.	w sprawie wnoszenia wkładów pieniężnych przez Gminę Miejską Kłodzko do spółki "Zakład Administracji Mieszkaniami Gminnymi Gminy Miejskiej Kłodzko" sp. z o.o. z przeznaczeniem na podwyższenie kapitału zakładowego.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Uchwała w trakcie realizacji.
74.	LVIII/448/2018	27.09.2018 r.	w sprawie zmiany "Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2018-2021"	Wydział Inżynierii Miejskiej i Ochrony Środowiska	Na podstawie przepisów o samorządzie gminnym i ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków uchwała realizowana jest przez Spółkę „Wodociągi Kłodzkie” ul. Piastowska 14B, 57-300 Kłodzko.
75.	LVIII/449/2018	27.09.2018 r.	w sprawie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do sprzedaży poza miejscem sprzedaży oraz w miejscu sprzedaży na terenie Miasta Kłodzka i ustalenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Miasta Kłodzka.	Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Uchwała realizowana jest na bieżąco.
76.	LVIII/450/2018	27.09.2018 r.	w sprawie pozbawienia kategorii drogi gminnej i wyłączenia jej z użytkowania.	Wydział Inżynierii Miejskiej i Ochrony Środowiska	Odcinek ulicy Stromej zlokalizowany na dz. nr 70/3, AM-4 obręb Twierdza zgodnie z ustawą o drogach publicznych z dniem 1 stycznia 2019 r. stracił status drogi publicznej.
77.	LVIII/451/2018	27.09.2018 r.	w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych oraz ustalenia ich przebiegu.	Wydział Inżynierii Miejskiej i Ochrony Środowiska	Ulica Dusznicka z dniem 1 stycznia 2019 r. uzyskała statut drogi gminnej publicznej, zarządcą jest Burmistrz Miasta Kłodzko
78.	LVIII/452/2018	27.09.2018 r.	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, z dotychczasowym najemcą.	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	umowa zawarta na czas nieoznaczony w dniu 18.04.2018 r.
79.	LVIII/453/2018	27.09.2018 r.	w sprawie przyjęcia "Lokalnego programu wspierania edukacji dzieci i młodzieży romskiej zamieszkałej na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko".	Wydział Edukacji i Spraw Społecznych	Celem jest przyjęcie Lokalnego Programu wspierania edukacji dzieci i młodzieży romskiej. Realizacja programu odbywa się w oparciu o środki finansowe pochodzące z budżetu państwa oraz przy udziale środków przeznaczonych na ten cel i zagwarantowanych w budżecie

					Gminy
80.	LVIII/454/2018	27.09.2018 r.	w sprawie ustalenia zasad przyznawania i wypłacania stypendiów motywacyjnych dla uczniów romskich w ramach wieloletniego Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce.	Wydział Edukacji i Spraw Społecznych	Uchwała realizowana jest w formie wypłaty stypendiów dla uczniów romskich z najwyższą średnią ocen.
81.	LVIII/455/2018	27.09.2018 r.	w sprawie rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta Kłodzka.	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Skarga została uznana za bezzasadną w zakresie niezaspokojenia przez Burmistrza Miasta Kłodzka roszczenia nabycia nieruchomości gruntowej przez osobę skarżącą. Burmistrz, jako organ gospodarujący mieniem gminnym w imieniu samorządu miasta Kłodzka powinien działać w ramach i granicach prawa. Sprzedaż spornej nieruchomości może nastąpić jedynie w drodze przetargu. Art. 28 ustawy o gospodarce nieruchomościami stanowi, że sprzedaż nieruchomości albo oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowej następuje w drodze przetargu lub w drodze bezprzetargowej, która może nastąpić jedynie na rzecz osoby, której przysługuje pierwszeństwo w jej nabyciu w trybie art 34 ustawy o gospodarce nieruchomościami. osoba skarżąca nie spełniała warunków ustawowych. Obecnie sprawa jest w toku - prowadzona przez Wydział Gospodarki Mieniem Komunalnym i Planowania Przestrzennego. W zakresie braku udzielenia odpowiedzi na wniosek o sprzedaż działki Rada Miejska uznała skargę za zasadną osoba skarżąca została powiadomiona o sposobie rozpatrzenia skargi.
82.	LIX/456/2018	18.10.2018 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018-2027.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany Wieloletniej Prognozy Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018- 2027 zgodnie z uchwałą
83.	LIX/457/2018	18.10.2018 r.	w sprawie dokonania zmian budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na 2018 rok.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na rok 2018 zgodnie z uchwałą
84.	LIX/458/2018	18.10.2018 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia "Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego między granicami miasta, ul. Józefa Piłsudskiego, Rzeką Nysą Kłodzką, ul. Podgrodzie i ul. Warty w Kłodzku".	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	Procedura planistyczna jest w trakcie.
85.	LIX/459/2018	18.10.2018 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia "Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego między granicami miasta, ul. Mariańską, ul. Śląską, ul. Podgrodzie i ul. Warty w Kłodzku".	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	Procedura planistyczna jest w trakcie.
86.	LIX/460/2018	18.10.2018 r.	w sprawie nadania nazwy parku na terenie miasta Kłodzka".	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	Dla dz.nr 2 (AM-1) obręb Centrum przy ul. Romualda Traugutta w Kłodzku nadano nazwę Park Kresowian - uchwała zrealizowana
87.	LIX/461/2018	18.10.2018 r.	w sprawie przejścia przez Gminę Miejską Kłodzko zadania własnego Powiatu Kłodzkiego w zakresie zarządzania drogą powiatową położoną w pasie drogowym ulic Lipowej i	Wydział Inżynierii Miejskiej i Ochrony Środowiska	W związku z brakiem jednoznacznego stanowiska co do właściciela ulicy Lipowej i Krzywej, uchwała nie jest realizowana.

			Krzywej w miejscowości Kłodzko.		
88.	LIX/462/2018	18.10.2018 r.	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie w trybie bezprzetargowym umowy najmu na czas nieoznaczony, której przedmiotem jest garaż, z nowym najemcą.	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	Zawarto umowę najmu w trybie bezprzetargowym na czas nieoznaczony, dotyczącą dz. nr 2/7 (AM-2) obręb Ptasia Góra, zabudowanej garażem o pow. 19,00 m 2, która obowiązuje od dnia 17.12.2018 r.
89.	LIX/463/2018	18.10.2018 r.	w sprawie przyjęcia Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązującego na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko.	Wydział Inżynierii Miejskiej i Ochrony Środowiska oraz Wodociągi Kłodzkie	Uchwała w sprawie regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko po pozytywnym zaopiniowaniu przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu – Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie realizowana jest, zgodnie z zawartą umową przez Spółkę "Wodociągi Kłodzkie" ul. Piastowska 14B, 57-300
90.	LIX/464/2018	18.10.2018 r.	w sprawie przyjęcia Roczno programu współpracy Gminy Miejskiej Kłodzko z organizacjami pozarządowymi na rok 2019.	Wydział Edukacji i Spraw Społecznych	Program współpracy Gminy Miejskiej Kłodzko z organizacjami pozarządowymi określa czytelne zasady w zakresie wspierania przez Gminę działań organizacji pozarządowych poprzez powierzenie organizacjom pozarządowym ustawowych zadań gminy. Poprzez określenie i realizację tych zasad samorząd włącza organizacje pozarządowe w system demokracji lokalnej. Na mocy programu ogłaszano otwarte konkursy ofert w 2018 r.
91.	LIX/465/2018	18.10.2018 r.	w sprawie zmiany uchwały nr LVIII/453/2018 Rady Miejskiej w Kłodzku z dnia 27 września 2018 r. w sprawie przyjęcia "Lokalnego programu wspierania edukacji dzieci i młodzieży romskiej zamieszkałej na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko	Wydział Edukacji i Spraw Społecznych	Wprowadzenie zmiany w Uchwale nr LVIII/453/2018 Rady Miejskiej w Kłodzku z dnia 27 września 2018 w sprawie „Przyjęcia lokalnego programu wspierania dzieci i młodzieży romskiej zamieszkałej na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko” nastąpiło po konsultacjach z Wydziałem Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego. Uchwała jest realizowana.
92.	LIX/466/2018	18.10.2018 r.	w sprawie rozpatrzenia skargi na Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 6 w Kłodzku.	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Po analizie skargi w przedmiocie procesu rekrutacyjnego do klas pierwszych Rada Miejska uznała skargę za bezzasadną. Osoba skarżąca została powiadomiona o sposobie rozpatrzenia skargi.
93.	LX/467/2018	30.10.2018 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018-2027.	Wydział Budżetowo -Finansowy	Dokonano zmiany Wieloletniej Prognozy Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018- 2027 zgodnie z uchwałą
94.	LX/468/2018	30.10.2018 r.	w sprawie dokonania zmian budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na 2018 rok	Wydział Budżetowo -Finansowy	Dokonano zmiany budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na rok 2018 zgodnie z uchwałą
95.	LX/469/2018	30.10.2018 r.	w sprawie Statutu Gminy Miejskiej Kłodzko.	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Uchwała jest realizowana na bieżąco stosowanie do obowiązującego prawa i potrzeb organu gminy..
96.	LX/470/2018	30.10.2018 r.	w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej przez osoby objęte rządowym programem "Posiłek w szkole i w domu"	Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku	Uchwała wchodzi w życie od stycznia 2019 roku.
97.	LX/471/2018	30.10.2018 r.	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości.	Wydział Podatków i Opłat	Uchwała jest realizowana na bieżąco w sprawach dotyczących naliczeń wysokości zobowiązań w zakresie podatku od nieruchomości na 2019 r.

Raport o stanie Gminy Miejskiej Kłodzko za 2018 rok

98.	LX/472/2018	30.10.2018 r.	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych.	Wydział Podatków i Opłat	Uchwała jest realizowana na bieżąco w sprawach dotyczących naliczeń wysokości zobowiązań w zakresie podatku od środków transportowych na 2019 r.
99.	LXI/473/2018	15.11.2018 r.	w sprawie ustalenia trybu udzielania, rozliczania oraz kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji dla niepublicznych szkół, przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby fizyczne lub prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko.	Wydział Edukacji i Spraw Społecznych	Uchwała jest realizowana – na jej podstawie od 1 stycznia 2019 r. udzielane są dotacje placówkom niepublicznym z budżetu gminy. Jedna placówka niepubliczna nie stosuje się do trybu ustalonego uchwałą. Uchwała została zaskarżona do RIO.
100.	LXI/474/2018	15.11.2018 r.	w sprawie rozpatrzenia skargi na Prezesa Zakładu Administracji Mieszkaniami Gminnymi Gminy Miejskiej Kłodzko sp. z o.o.	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Rada Miejska uznała, iż nie jest organem właściwym do rozpatrzenia skargi. Przedmiotem skargi były roszczenia dotyczące relacji cywilno-prawnych o zarządzanie nieruchomością wspólną, o zasadności których może rozstrzygać jedynie sąd powszechny.
101.	LXI/475/2018	15.11.2018 r.	w sprawie uchwalenia "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kłodzka".	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	uchwalone studium nie zostało zaskarżone, zostało zaakceptowane przez nadzór prawny.
102.	I/1/2018	22.11.2018 r.	w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Miejskiej w Kłodzku (p. Elżbieta Żytyńska)	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana
103.	I/2/2018	22.11.2018 r.	w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Kłodzku (p. Z. Górski)	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana
104.	I/3/2018	22.11.2018 r.	w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Kłodzku (p. Z. Duda)	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana
105.	I/4/2018	27.11.2018 r.	w sprawie powołania komisji stałej Rady Miejskiej w Kłodzku.	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana
106.	I/5/2018	27.11.2018 r.	w sprawie powołania komisji stałej Rady Miejskiej w Kłodzku.	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana
107.	I/6/2018	27.11.2018 r.	w sprawie powołania komisji stałej Rady Miejskiej w Kłodzku.	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana
108.	I/7/2018	27.11.2018 r.	w sprawie powołania komisji stałej Rady Miejskiej w Kłodzku.	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana
109.	I/8/2018	27.11.2018 r.	w sprawie powołania komisji stałej Rady Miejskiej w Kłodzku.	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana
110.	I/9/2018	27.11.2018 r.	w sprawie powołania komisji stałej Rady Miejskiej w Kłodzku.	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana
111.	I/10/2018	27.11.2018 r.	w sprawie powołania składu osobowego Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Kłodzku	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana
112.	I/11/2018	27.11.2018 r.	w sprawie wyboru Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Kłodzku	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana
113.	I/12/2018	27.11.2018 r.	w sprawie powołania składu osobowego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Kłodzku	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana
114.	I/13/2018	27.11.2018 r.	w sprawie wyboru Przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.	Wydział Obsługi Urzędu i Rady Miejskiej	Uchwała zrealizowana
115.	II/14/2018	30.11.2018 r.	w sprawie ustalenia wynagrodzenia Burmistrza Miasta Kłodzka.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Uchwała realizowana na bieżąco.

116.	II/15/2018	30.11.2018 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018-2027.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany Wieloletniej Prognozy Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018- 2027 zgodnie z uchwałą
117.	II/16/2018	30.11.2018 r.	w sprawie dokonania zmian w budżecie Gminy Miejskiej Kłodzko na 2018 rok	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na rok 2018 zgodnie z uchwałą
118.	II/17/2018	30.11.2018 r.	w sprawie zmiany uchwały nr XVI/118/2015 Rady Miejskiej w Kłodzku z dnia 12.11.2015 r.w sprawie zasobu mieszkaniowego oraz zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Kłodzko	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	Uchwała realizowana jest na bieżąco.
119.	III/18/2018	19.12.2018 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018 - 2017.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany Wieloletniej Prognozy Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2018- 2027 zgodnie z uchwałą
120.	III/19/2018	19.12.2018 r.	w sprawie dokonania zmian w budżecie Gminy Miejskiej Kłodzko na 2018 rok.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Dokonano zmiany budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na rok 2018 zgodnie z uchwałą
121.	III/20/2018	19.12.2018 r.	w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2019-2028.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Zrealizowano. Przyjęto Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2019-2028 zgodnie z uchwałą
122.	III/21/2018	19.12.2018 r.	w sprawie przyjęcia budżetu Gminy Miejskiej Kłodzko na 2019 rok.	Wydział Budżetowo - Finansowy	Zrealizowano. Ustalono budżet Gminy Miejskiej Kłodzko na 2019 rok
123.	III/22/2018	19.12.2018 r.	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu lokali użytkowych na czas nieoznaczony w trybie bezprzetargowym.	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	podpisano w dniu 19.02.2019 r. aneks do umowy najmu - na czas nieoznaczony
124.	III/23/2018	19.12.2018 r.	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu lokalu użytkowego na czas nieoznaczony w trybie bezprzetargowym.	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	Podpisano w dniu 19.02.2019 r. aneks do umowy najmu - na czas nieoznaczony
125.	III/24/2018	19.12.2018 r.	w sprawie określenia warunków udzielania oraz wysokości stawek procentowych bonifikat od opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe stanowiących własność Gminy Miejskiej Kłodzko	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	Uchwała weszła w życie z dniem 11 stycznia 2019 r. i będzie stosowana na bieżąco w miarę wpływania wniosków osób zainteresowanych.
126.	III/25/2018	19.12.2018 r.	w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych oraz w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Uchwała obowiązuje od 2019 r.
127.	III/26/2018	19.12.2018 r.	zmieniająca uchwałę nr XXIII/190/2016 rady miejskiej w Kłodzku z dnia 20.05.2016 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub	Ośrodek Pomocy Społecznej	Uchwała obowiązuje od 2019 r.

			całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.		
128.	III/27/2018	19.12.2018 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia "Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego między obwodnicą miasta Kłodzka, ulicami Dusznicka, Letnią i terenami rolniczymi"	Wydział Gospodarki Mieniem Gminnym i Planowania Przestrzennego	Procedura planistyczna jest w trakcie.
			Koniec kadencji RM		

VII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

A. Stowarzyszenia JST:

Współpraca Gminy Miejskiej Kłodzko ze stowarzyszeniami:

1. Stowarzyszenie Edukacja i Rozwój z Krosnowic – realizacja wspólnego projektu pn. „Rewitalizacja społeczna i przestrzenna Kłodzka i Krosnowic”, *całkowita wartość projektu: 11 804 064,34 zł, wartość dofinansowania: 8 851 867,83 zł*
Projekt realizowany w partnerstwie 4 podmiotów. Wnioskodawca-Lider - Gmina Miejska Kłodzko. Partnerzy: Gmina Kłodzko, Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kłodzku oraz Stowarzyszenie Edukacja i Rozwój z Krosnowic.
2. Stowarzyszenie Grupa Rekonstrukcji Historycznej 47 Pruski Pułk Piechoty w Kłodzku, ul. Grodzisko 1, 57-300 Kłodzko, wypożyczenie sprzętu regimentowego do Wrocławia/Stadion/.
3. Stowarzyszenie Kłodzkie Bractwo Rycerskie, ul. św. Wojciecha 17/II/1, 57-300 Kłodzko - organizacja akcji promocyjnej pt. „Tajemnicze Podziemia”, w ramach realizacji eventu pn. „Projekt Plaża 2018” w Kołobrzegu.
4. Stowarzyszenie Promyk Kłodzka Pomoc Społeczna w Kłodzku, Ul. Armii Krajowej 1, 57-300 Kłodzko:
  - przeprowadzenie warsztatów kulinarnych dla uczestników projektu pn. „Aktywny senior polsko – czeskiego pogranicza”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programu Interreg V-A 2014 - 2020 Interreg V-A Republika Czeska – Polska,
  - usługa przygotowania 200 porcji bigosu dla uczestników II Targów Senioralnych dnia 31 sierpnia 2018 r. realizowanych w ramach projektu pn. „Aktywny Senior polsko-czeskiego pogranicza”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programu Interreg V-A 2014 - 2020 Interreg V-A Republika Czeska – Polska.
5. Stowarzyszenie Fundus Glacensis, ul. Kombatantów 1/9, 57-350 Kudowa Zdrój – prowadzenie usługi konferansjerki podczas Targów senioralnych w ramach projektu pn. „Aktywny senior polsko – czeskiego pogranicza”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programu Interreg V-A 2014 - 2020 Interreg V-A Republika Czeska – Polska.
6. Polskie Stowarzyszenie Disc Golfa, ul. Wł. Broniewskiego 9/18, 40-131 Katowice – współpraca przy organizacji „Międzynarodowego Turnieju disc golfa PDGA w Kłodzku – Twierdza Open 2018 o puchar Burmistrza Kłodzka” (Promocja miasta wśród turystów i mieszkańców).
7. Stowarzyszenie Gmin Ziemi Kłodzkiej.
8. Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis.

B. Inne formy współpracy:

Współpraca Gminy Miejskiej Kłodzko m.in. z:

1. Dolnośląska Organizacja Turystyczna sp. z o.o., ul. Świdnicka 44, 50-027 Wrocław..
2. Centrum Integracji Społecznej Gminy Kłodzko, ul. Wyspiańskiego 44, 57-300 Kłodzko – zlecenie usługi montażu i demontażu domków dla wystawców podczas Targów Senioralnych realizowanych w ramach projektu pn. „Aktywny senior polsko – czeskiego pogranicza”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programu Interreg V-A 2014 - 2020 Interreg V-A Republika Czeska – Polska.
3. Fundacja Pieśniarze, ul. Piłsudskiego 46/7, 50-033 Wrocław, usługa wykonania płyt CD z okładką i nadrukiem promującym miasto Kłodzko.
4. Zrzeszenie Pszczelarzy Ziemi Kłodzkiej, ul. Bohaterów Getta 1, 57-300 Kłodzko, przeprowadzenie quizów z wiedzy o pszczelarstwie, prelekcje podczas VI Forum Tradycji.
5. Miejski Klub Sportowy „Nysa”, ul. Wandy 1, 57-300 Kłodzko, promocja Miasta poprzez sport świadczona przez kluby sportowe.
6. Uniwersytet Trzeciego Wieku „Edukacja”, ul. Wyspiańskiego 2f, 57-300 Kłodzko, prowadzenie działań dydaktycznych mających na celu przedstawienie walorów turystycznych Miasta Kłodzka poprzez zajęcia realizowane w formie wykładów, prezentacji oraz warsztatów. Uczestnictwo w projekcie pn. „Aktywny senior polsko – czeskiego pogranicza”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programu Interreg V-A 2014 - 2020 Interreg V-A Republika Czeska – Polska.
7. Stowarzyszenie "Promyk" Kłodzka Pomoc Społeczna w Kłodzku, ul. Armii Krajowej 1, 57-300 Kłodzko, uczestnictwo w projekcie pn. „Aktywny senior polsko – czeskiego pogranicza”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programu Interreg V-A 2014 - 2020 Interreg V-A Republika Czeska – Polska.
8. Powiatowe Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Kłodzku, ul. Bohaterów Getta 6, 57-300 Kłodzko, uczestnictwo w projekcie pn. „Aktywny senior polsko – czeskiego pogranicza”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programu Interreg V-A 2014 - 2020 Interreg V-A Republika Czeska – Polska.
9. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, ul. Bohaterów Getta 1, 57-300 Kłodzko, uczestnictwo w projekcie pn. „Aktywny senior polsko – czeskiego pogranicza”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programu Interreg V-A 2014 - 2020 Interreg V-A Republika Czeska – Polska.
10. Stowarzyszenie „Uniwersytet III Wieku – Kłodzko”, ul. Ignacego Łukasiewicza 4, 57-300 Kłodzko, uczestnictwo w projekcie pn. „Aktywny senior polsko – czeskiego pogranicza”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programu Interreg V-A 2014 - 2020 Interreg V-A Republika Czeska – Polska.
11. Kłodzkie Stowarzyszenie „Amazonki”, ul. Zawiszy Czarnego 2/15, 57-300 Kłodzko, uczestnictwo w projekcie pn. „Aktywny senior polsko – czeskiego pogranicza”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Programu Interreg V-A 2014 - 2020 Interreg V-A Republika Czeska – Polska.

C. Współpraca międzynarodowa:

Miasto Kłodzko ma nawiązaną współpracę partnerską z siedmioma miastami europejskimi, tj. Bensheim w Niemczech (od 1996 r.), Nachod (od 1995 r.) i Rychnov nad Kneznou w Republice Czeskiej (od 2008 r.), Carvin we Francji (od 1991 r.) oraz Fleron w Belgii (koniec lat 80-tych). 12.08.2017 r. podpisana została umowa partnerska pomiędzy Kłodzkiem a miastem Radauti z Rumunii, a 21.07.2018 r. z pierwszym polskim miastem Limanowa.

Bensheim

W Bensheim aktywnie działa Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Niemieckiej, które współpracuje z kłodzkim Towarzystwem Przyjaźni Kłodzko-Bensheim. Towarzystwa skupiają się m.in. na działalności charytatywnej (wspieranie podopiecznych Domu Dziecka w Kłodzku, finansowanie wyprawek szkolnych dla uczniów klas pierwszych szkół podstawowych, pomoc doraźna oraz okolicznościowa według potrzeb oraz pogłębianiu stosunków partnerskich pomiędzy mieszkańcami obu miast – wspólne spotkania, wycieczki, świętowanie jubileuszy itp.) Rokrocznie prezes Towarzystwa z Bensheim pan Hans Seibert wraz z przedstawicielami Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Niemieckiej Kłodzko/Bensheim, przekazują także prezenty świąteczne dla dzieci z Domu Dziecka „Stefan Starzyński” oraz dla dzieci z Domu Dziecka prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Najświętszej Maryi Panny.

Raz w roku Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Niemieckiej Kłodzko/Bensheim organizuje wyjazd turystyczny do Polski. W ramach każdej podróży członkowie towarzystwa odwiedzają Kłodzko oraz Ziemię Kłodzką. Podczas wizyty w czerwcu 2018 r. członkowie towarzystwa świętowali 25-lecie powstania Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Niemieckiej Kłodzko-Bensheim. Uroczystość odbyła się 21.06.2018 r. List gratulacyjny prezesowi towarzystwa przekazał Zastępca Burmistrza Miasta Kłodzka Wiesław Tracz. W uroczystości udział wzięli także przedstawiciele Rady Miasta Kłodzka – Zdzisława Górską, Zdzisława Woźniak-Krupską oraz Aneta Łosiewicz.

W dniach 20-23.04.2018 r. delegacja z Kłodzka w składzie Zastępca Burmistrza Miasta Kłodzka Wiesław Tracz, Radna Miasta Kłodzka Zdzisława Woźniak-Krupską, Radna Miasta Kłodzka Zdzisława Górską oraz Radna Miasta Kłodzka Aneta Łosiewicz gościła w mieście partnerskim podczas wiosennego święta wina. Podczas wizyty odbyło się oficjalne spotkanie z władzami Bensheim, jak również przekazane zostało zaproszenie do Kłodzka dla burmistrza Rolfa Richtera wraz z delegacją na Dni Twierdzy Kłodzkiej.

W dniach 01-03.06.2018 r. odbył się w Bensheim turniej piłki juniorów młodszych miast partnerskich, w którym udział wzięli zawodnicy Miejskiego Klubu Sportowego Nysa Kłodzko.

Delegacja z Bensheim odwiedziła nasze miasto w dniach 02-04.08.2018 r. W ramach wizyty odbyło się oficjalne spotkanie z władzami w Ratuszu, zwiedzanie miasta oraz inwestycji miejskich, jak również szereg spotkań i rozmów dotyczących zacieśniania kontaktów partnerskich pomiędzy naszymi miastami i planów na przyszły rok.

Kontakty z Bensheim utrzymywane są regularnie, spotkania odbywają się rokrocznie u obu partnerów.

Nachod

Z miastem Nachod w trakcie realizacji są dwa projekty dofinansowane w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Program Interreg V Republika Czeska – Polska - „Aktywny senior polsko-czeskiego pogranicza” oraz „Festiwal Wrażeń”. Głównym

celem projektów jest pogłębianie współpracy, promocja walorów turystycznych oraz zacieśnianie stosunków pomiędzy mieszkańcami obu miast.

Współpraca z miastem Nachod widoczna jest także podczas Dni Twierdzy Kłodzkiej. Odtwórcy głównych ról w bitwie, w której uczestniczy ponad 250 żołnierzy – rekonstruktorów armii pruskiej i francuskiej, przyjeżdżają do Kłodzka z różnych stron Polski oraz z Niemiec, Czech (kawalerzyści z Nachodu) i Litwy. W 2018 roku odbyło się kilka spotkań, zarówno w Kłodzku jak i u czeskiego partnera w Nachodzie, podczas których omówiono możliwości wspólnego aplikowania o środki unijne na realizację wspólnych projektów transgranicznych.

Rychnov nad Kneznou

Miasto Rychnov nad Kneznou na chwilę obecną nie uczestniczy we wspólnych działaniach finansowanych ze środków zewnętrznych. Utrzymywane są stosunki partnerskie, korespondencja okazjonalna oraz odbywają się spotkania władz w celu podtrzymania więzi partnerskich.

Carvin

W roku 2018 nie realizowano wspólnych projektów, nie było spotkań partnerskich z przedstawicielami władz miasta Carvin oraz z jego mieszkańcami. Przesłano oficjalne zaproszenie do Kłodzka dla delegacji z Carvin.

Fleron

Brak kontaktów z miastem Fleron.

Radauti

Dnia 12.08.2017 roku podpisano z inicjatywy Stowarzyszenia Polska – Rumunia „Integracja” umowę o współpracy pomiędzy miastem Radauti, okręg Suceava w Rumuni i miastem Kłodzko. W ramach partnerstwa miasta będą współpracować w następujących obszarach: gospodarka, turystyka, kultura, edukacja, środowisko, rolnictwo i rozwój lokalny, administracja publiczna. W dniach 06-08.2018 r. oficjalna delegacja z Kłodzka odwiedziła rumuńskie miasto partnerskie Radauti. Partnerzy z Rumunii zaproszeni zostali także na Dni Twierdzy Kłodzkiej. Ze względów organizacyjnych delegacja nie mogła odwiedzić Kłodzka w tym roku. Wizyta przełożona została na kolejny rok.

Limanowa

21.07.2018 r. podpisana została umowa współpracy pomiędzy miastem Kłodzko oraz miastem Limanowa. Umowa podpisana została podczas uroczystości święta Miasta – Dni Limanowej przez władarzy obu miast: Burmistrza Limanowej Władysława Biedę oraz Burmistrza Miasta Kłodzka Michała Piszko. Współpraca realizowana będzie w następujących dziedzinach: wymiany młodzieży szkolnej, kultury, sztuki, kontaktów osobistych grup mieszkańców, organów samorządowych miast, promocji, turystyki, sportu, współpracy lokalnych stowarzyszeń i pozarządowych organizacji społecznych, kontaktów środowisk gospodarczych, wymiany doświadczeń i wiedzy. W dniach 10-12.08.2018 r. w Kłodzku podczas Dni Twierdzy Kłodzkiej gościła oficjalna delegacja z miasta Limanowa w składzie: Burmistrz Miasta Limanowa Władysław Bieda, Wiceprzewodniczący Rady Miasta Limanowa Jan Winiewski, Radny Miasta Limanowa Stanisław Orzechowski oraz Radny Miasta Limanowa Antoni Dyląg. Podczas XXVI Międzynarodowego Festiwalu Folkloru oraz podczas Forum Tradycji w Kłodzku wystąpił zespół folklorystyczny z Limanowej Limanowianie.

VIII. Efekty działań prowadzonych w 2018 r.

A. Oświata i edukacja:

Wychowanie przedszkolne w roku 2018 realizowane było w:

- 4 przedszkolach publicznych,
- 3 przedszkolach niepublicznych,
- 2 punktach przedszkolnych.

Łączna liczba miejsc w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Gminę Miejską Kłodzko wynosi:

2017/2018 - 959

2018/2019 – 979

Publiczne przedszkola prowadzone przez Gminę Miejską Kłodzko w roku 2018

Nazwa i adres placówki	Liczba oddziałów w roku szkolnym 2017/2018	Liczba oddziałów w roku szkolnym 2018/2019
Przedszkole nr 1 w Kłodzku ul. Grunwaldzka 4	9	9
Przedszkole nr 2 w Kłodzku ul. Bohaterów Getta 4	9	9
Przedszkole nr 3 w Kłodzku ul. Warty 6	2	2
Przedszkole nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Specjalnymi im. Jana Brzechwy w Kłodzku ul. Bohaterów Getta 9	8 w tym 2 oddziały integracyjne i 1 oddział specjalny	8 w tym 2 oddziały integracyjne i 1 oddział specjalny
Razem:	28	28

Liczba miejsc w przedszkolach publicznych i niepublicznych w roku 2018

Nazwa i adres placówki	Ilość miejsc w roku szkolnym 2017/2018	Ilość miejsc w roku szkolnym 2018/2019
Przedszkole nr 1 w Kłodzku	225	225
Przedszkole nr 2 w Kłodzku	216	216
Przedszkole nr 3 w Kłodzku	50	50
Przedszkole nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Specjalnymi im. Jana Brzechwy w Kłodzku	168	168
Przedszkole Niepubliczne „Promyczek” w Kłodzku, ul. Drzymały 1a	100	100
„Akademia Przedszkolaka” Niepubliczne Przedszkole w Kłodzku, ul. Rodzinna 61	80	100
Punkt Przedszkolny „Romano drom pe fedyr dzipen” w Kłodzku, ul. Jana Pawła II nr 4	20	20
Przedszkole Niepubliczne „Przyjaciół Dzieci” ul. Przyjaciół Dzieci 3 w Kłodzku	75	75
Niepubliczny Terapeutyczny Punkt Przedszkolny Subrideo, pl. Bolesława Chrobrego 15 w Kłodzku	25	25
Razem:	959	979

**Wykaz szkół prowadzonych przez Gminę Miejską Kłodzko
w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019**

Nazwa i adres szkoły		Liczba oddziałów w roku szkolnym 2017/2018	Liczba oddziałów w roku szkolnym 2018/2019
Szkoła Podstawowa nr 3 im. kpt. Stanisława Betleja w Kłodzku ul. Jana Pawła II nr 4		30	28
Szkoła Podstawowa nr 6 im. Unii Europejskiej w Kłodzku ul. Bohaterów Getta 22		19	20
Miejski Zespół Szkół w Kłodzku ul. H. Sienkiewicza 61 od 1 września 2017 r. Szkoła Podstawowa nr 7 im. Tadeusza Kościuszki	Szkoła Podstawowa nr 7 im. Tadeusza Kościuszki	13	15
	Gimnazjum nr 2 im. Stanisława Wyspiańskiego	3	2
	w zespole	---	---
Zespół Szkół Integracyjnych im. Jana Pawła II w Kłodzku ul. Zamiejska 24 od 1 września 2017 r. Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II	14	16
	Gimnazjum nr 3 im. Jana Pawła II	2	1
	w zespole	---	---
Gimnazjum z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 1 im. Adama Mickiewicza w Kłodzku ul. Zawiszy Czarnego 3-5 od 1 września 2017 r. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Kłodzku	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza	5	12
	Gimnazjum z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 1	8	4
Razem:		94	98

**Liczba uczniów w szkołach prowadzonych przez Gminę Miejską Kłodzko
w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019**

Nazwa i adres szkoły	Liczba uczniów w roku szkolnym 2017/2018	Liczba uczniów w roku szkolnym 2018/2019
Szkoła Podstawowa nr 3 im. kpt. Stanisława Betleja w Kłodzku ul. Jana Pawła II nr 4	642	571
Szkoła Podstawowa nr 6 im. Unii Europejskiej w Kłodzku ul. Bohaterów Getta 22	436	453

Miejski Zespół Szkół w Kłodzku ul. H. Sienkiewicza 61 od 1 września 2017 r. Szkoła Podstawowa nr 7 im. Tadeusza Kościuszki	Szkoła Podstawowa nr 7 im. Tadeusza Kościuszki	258	295
	Gimnazjum nr 2 im. Stanisława Wyspiańskiego	57	33
	w zespole	315	328
Zespół Szkół Integracyjnych im. Jana Pawła II w Kłodzku ul. Zamiejska 24 od 1 września 2017 r. Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II	240	288
	Gimnazjum nr 3 im. Jana Pawła II	60	19
	w zespole	300	307
Gimnazjum z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 1 im. Adama Mickiewicza w Kłodzku ul. Zawiszy Czarnego 3-5 od 1 września 2017 r. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Kłodzku	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza	119	231
	Gimnazjum z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 1	169	82
Razem:		1981	1972

**Liczba nauczycieli zatrudnionych w szkołach na pełnych etatach
w latach 2017/2018 i 2018/2019 (stan na dzień 30 września 2018 r. z SIO)**

Nazwa szkoły	Liczba nauczycieli w roku szkolnym 2017/2018	Liczba nauczycieli w roku szkolnym 2018/2019
Szkoła Podstawowa nr 3 im. kpt. Stanisława Betleja w Kłodzku	53	53
Szkoła Podstawowa nr 6 im. Unii Europejskiej w Kłodzku	38	37
Miejski Zespół Szkół w Kłodzku od 1 września 2017 r. Szkoła Podstawowa nr 7 im. Tadeusza Kościuszki	37	35
Zespół Szkół Integracyjnych im. Jana Pawła II w Kłodzku od 1 września 2017 r. Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II	47	51
Gimnazjum z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 1 im. Adama Mickiewicza w Kłodzku od 1 września 2017 r. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Kłodzku	36	36
Razem:	211	212

Nauczyciele wg stopni awansu zawodowego (stan na 30 września 2018 r.)

Nazwa szkoły	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany
Przedszkole nr 1 w Kłodzku	0	5	7	8
Przedszkole nr 2 w Kłodzku	0	6	12	3
Przedszkole nr 3 w Kłodzku	1	1	0	1
Przedszkole nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałami Specjalnymi im. Jana Brzechwy w Kłodzku	0	8	6	6
Szkoła Podstawowa nr 3 im. kpt. Stanisława Betleja w Kłodzku	1	5	11	36
Szkoła Podstawowa nr 6 im. Unii Europejskiej w Kłodzku	0	4	8	25
Miejski Zespół Szkół w Kłodzku od 1 września 2017 r. Szkoła Podstawowa nr 7 im. Tadeusza Kościuszki	0	4	13	18
Zespół Szkół Integracyjnych im. Jana Pawła II w Kłodzku od 1 września 2017 r. Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II	2	8	17	24
Gimnazjum z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 1 im. Adama Mickiewicza w Kłodzku od 1 września 2017 r. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Kłodzku	0	5	8	23
Ogółem:	4	46	82	144

Szkoły prowadzone przez Gminę Miejską Kłodzko dysponują dobrze wykwalifikowaną kadrą pedagogiczną. Wiodącą grupę stanowią nauczyciele mianowani i dyplomowani. Wielu nauczycieli posiada uprawnienia do nauczania dwóch przedmiotów, inni podnoszą swoje kompetencje zawodowe w ramach studiów podyplomowych.

Wykaz szkół i placówek niepublicznych wpisanych do ewidencji prowadzonej przez Burmistrza Miasta Kłodzko na dzień 31.12.2018 r.

Lp.	Nazwa szkoły, placówki i adres
1.	Spółeczna Szkoła Podstawowa w Kłodzku ul. Daszyńskiego 12
2.	Alternatywne Gimnazjum w Kłodzku ul. Łużycka 8
3.	Przedszkole Niepubliczne „Promyczek” w Kłodzku ul. Drzymały 1a
4.	„Akademia Przedszkolaka” Niepubliczne Przedszkole w Kłodzku ul. Rodzinna 61
5.	Przedszkole Niepubliczne „Przyjaciół Dzieci” w Kłodzku ul. Przyjaciół Dzieci 3
6.	Przedszkole Niepubliczne Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej w Kłodzku ul. Wandy 6
7.	Niepubliczny Terapeutyczny Punkt Przedszkolny Subrideo w Kłodzku ul. Bolesława Chrobrego 15

Inwestycje i remonty w szkołach

Inwestycje i remonty w szkołach wykonane w roku szkolnym 2017/2018 oraz do końca roku 2018

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Adama Mickiewicza w Kłodzku

1. Remont Sali 59.
2. Dostosowanie pomieszczenia lekcyjnego s.10 wraz z wyposażeniem dla szkoły podstawowej.
3. Dostosowanie szatni szkolnej dla dzieci szkoły podstawowej.
4. Modernizacja szkoły podstawowej, remont Sali gimnastycznej, wymiana podłogi i malowanie ścian.
5. Wymiana bramy wjazdowej.

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Kłodzku

1. Wymiana kotła gazowego w Szkole Podstawowej nr 2 przy ul. Zamiejskiej 24 w Kłodzku.
2. W systemie gospodarczym i w ramach prac zleconych wykonano niżej wymienione prace:
  - 1) malowanie gabinetu pielęgniarki,
  - 2) malowanie pomieszczeń kuchennych,
  - 3) remont toalety 1 piętro budynek A,
  - 4) malowanie szafek uczniowskich,
  - 5) remont cokołów elewacji budynku,
  - 6) remont schodów wejścia służbowego i rampy zaplecza kuchennego.

Szkoła Podstawowa nr 3 im. kpt. Stanisława Betleja w Kłodzku

1. Remont korytarza w bud. A,
2. Malowanie +wymiana podłogi s. 27 bud. A,
3. Remont kuchni bud. B (w czasie wakacji),
4. Malowanie s.15 bud. B,

5. Malowanie + wymiana podłogi s.17 bud. B,
6. Malowanie + wymiana podłogi s.11 bud. B,
7. Malowanie sali nr 9 w bud. B.

Szkoła Podstawowa nr 6 im. Unii Europejskiej w Kłodzku

1. Wykonano remont dachu wraz z wymianą rynien,
2. Dokonano wycinki wraz z nasadzeniami nowych drzew,
3. Wymieniono podłogę w sali nr 11,
4. Wykonano remont podłogi w hali sportowej przy ul. Wandy,
5. Naprawiono podbitkę dachową w pawilonie.
6. Wyremontowano salę nr 10.
7. Rozebrano mur graniczny i oporowy mieszczący się na boiskach szkolnych i wykonano ogrodzenie.
8. Wymieniono wykładzinę w sali nr 6 w pawilonie.

Szkoła Podstawowa nr 7 im. Tadeusza Kościuszki w Kłodzku

1. Wykonano malowanie ścian na korytarzu szkolnym na II piętrze.
2. Przeprowadzono remont w pomieszczeniach nr 19 i 24, w biurze dyrektora i wicedyrektorów szkoły.

Wyniki egzaminów gimnazjalnych w roku 2018

a) Część humanistyczna – język polski

Średni wynik w kraju	Średnia województwo	SZKOŁA	ILOŚĆ ZDAJĄCYCH	WYNIK %
68,0	67,2	GIMNAZJUM NR 1	87	63,1
		GIMNAZJUM NR 2	25	69,8
		GIMNAZJUM NR 3	20	72,5

b) Część humanistyczna – historia i wos

Średni wynik w kraju	Średnia województwo	SZKOŁA	ILOŚĆ ZDAJĄCYCH	WYNIK %
59,0	57,9	GIMNAZJUM NR 1	87	56,8
		GIMNAZJUM NR 2	25	59,2
		GIMNAZJUM NR 3	20	64,2

c) Część matematyczno-przyrodnicza: matematyka

Średni wynik w kraju	Średnia województwo	SZKOŁA	ILOŚĆ ZDAJĄCYCH	WYNIK %
52	50,6	GIMNAZJUM NR 1	87	43,0
		GIMNAZJUM NR 2	25	52,9
		GIMNAZJUM NR 3	20	55,9

d) Część matematyczno-przyrodnicza: przyroda

Średni wynik w kraju	Średnia województwo	SZKOŁA	ILOŚĆ ZDAJĄCYCH	WYNIK %
56,0	55,1	GIMNAZJUM NR 1	87	52,6
		GIMNAZJUM NR 2	25	56,5
		GIMNAZJUM NR 3	20	61,2

e) Część językowa

Średni wynik w kraju	Średnia województwa	SZKOŁA	ILOŚĆ ZDAJĄCYCH	WYNIK %
68,0	68,7	GIMNAZJUM NR 1		
	52,5	j. angielski podstawowy	86	69,8
52,0	53,2	j. angielski rozszerzony	86	50,0
		j. niemiecki podstawowy	1	30,0
		GIMNAZJUM NR 2		
		j. angielski podstawowy	25	69,7
		j. angielski rozszerz.	24	50,1
		GIMNAZJUM NR 3		
		j. angielski podstawowy	20	79,9
		j. angielski rozszerzony	20	66,5

Pomoc materialna dla uczniów

Gmina Miejska Kłodzko udziela uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym oraz motywacyjnym.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, tj. 528 zł netto/osobę.

Stypendia są przyznawane na podstawie wniosków złożonych do 15 września danego roku. Stypendia wypłacane są dwa razy w ciągu roku.

W czerwcu 2018 r. stypendium otrzymało 293 uczniów. Stypendia wypłacane były po przedstawieniu przez wnioskodawców dokumentów potwierdzających fakt poniesienia wydatków na cele edukacyjne. W grudniu 2018 r. decyzją Burmistrza Miasta Kłodzka stypendia otrzymało 242 uczniów.

Zasilek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej spowodowanej zdarzeniem losowym. W 2018 roku zasilek otrzymał 1 uczeń.

Uczniowie mogą również otrzymać pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników w ramach Rządowego programu pomocy uczniom – **Wyprawka szkolna**. W roku szkolnym 2018/ 2019 objęła uczniów:

- 1) słabowidzących,
- 2) niesłyszących,
- 3) słabosłyszących,
- 4) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
- 5) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- 6) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
- 7) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- 8) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w pkt 1–7, – posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 10 ustawy – Prawo oświatowe albo orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 312 ust. 1 i 2

ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, uczęszczających w roku szkolnym 2018/2019 do szkół dla dzieci i młodzieży do: klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonych w branżowych szkołach I stopnia, klas I i II branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas VII–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, lub liceum plastycznego. W przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku, gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających w roku szkolnym 2018/2019 do szkół dla dzieci i młodzieży do: klasy III szkoły podstawowej, klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowych szkołach I stopnia, klas I i II branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, dofinansowanie obejmuje również zakup materiałów edukacyjnych, o których mowa w art. 3 pkt. 24 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Z tej formy pomocy w 2018 roku skorzystało 11 uczniów. W roku szkolnym 2018/2019 uczniowie wszystkich klas szkoły podstawowej oraz uczniowie III klasy gimnazjum zostali zaopatrzeni w **bezpłatne podręczniki**, materiały ćwiczeniowe i materiały edukacyjne. Na ten cel Gmina otrzymała dotacje celową z budżetu państwa. Gmina Miejska Kłodzko udziela również pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym w formie **stypendiów za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe**. Przyznawane są one uczniom, którzy uzyskali wysoką średnią ocen oraz tym, którzy uzyskali wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym na szczeblu co najmniej międzyszkolnym. Zgodnie z art. 90g ust. 10 ustawy o systemie oświaty stypendium za wyniki w nauce **nie może przekroczyć kwoty 248 zł.** (stanowiącej dwukrotność kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych). Wysokość stypendium dla poszczególnych uczniów ustalona została przez komisję stypendialną powołaną przez dyrektora szkoły.

W 2018 roku za I i II semestr dyrektorzy szkół przyznali 210 stypendiów. Uczniowie, których zdolności i zainteresowania wykraczają poza program szkolny i którzy mogą poszczycić się znaczącymi osiągnięciami artystycznymi oraz działalnością kulturalną na rzecz mieszkańców Kłodzka, mogą się ubiegać o **Stypendium Burmistrza Miasta Kłodzka dla uczniów uzdolnionych artystycznie**. W 2018 r. Stypendium Burmistrza Miasta Kłodzka otrzymało 4 uczniów.

Dowożenie uczniów do szkół

Zgodnie z art. 39 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego dowozu dzieci do szkoły, jeśli droga dziecka z domu do szkoły, w której obwodzie dziecko mieszka, przekracza odległość 3 km - przypadku uczniów klas I-IV szkół podstawowych i 4 km w przypadku uczniów klas V i VIII szkół podstawowych oraz zgodnie z art. 32 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe także w przypadku, jeżeli droga dziecka pięcioletniego z domu do najbliższego publicznego przedszkola nie powinna przekraczać 3 km. Ustawa dopuszcza również zorganizowanie transportu w przypadku odstępstw od w/w artykułów - Prawo oświatowe (art. 39 ust. 3 pkt 2). Obowiązkiem gminy (art. 39 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe) jest także zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 127 Prawo oświatowe bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21 rok życia. W roku 2018 bezpłatny transport do szkoły i z powrotem, zapewniony mieli uczniowie z ul. Lisiej do Szkoły Podstawowej nr 1 i Szkoły podstawowej nr 3 oraz uczniowie niepełnosprawni do:

- 1) Szkoły Podstawowej nr 2,
- 2) Szkoły Specjalnej w Kłodzku,
- 3) Szkoły Integracyjnej w Szalejowie Górnym,
- 4) Ośrodka Rewalidacyjno - Wychowawczego w Piszkowicach,
- 5) Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Polanicy Zdrój,
- 6) Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi w Pławnicy,
- 7) Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Długopolu Zdrój.

Realizując w/w obowiązek Burmistrz Miasta Kłodzko podpisał umowy z firmami transportowymi, a także z rodzicami, którzy dowożą dzieci do szkoły prywatnym samochodem. Łącznie transport zapewniony był dla 50 uczniów.

Realizowane programy

„Program integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020”.

W ramach rządowego „Programu integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020” Gmina Miejska Kłodzko w roku 2018 realizowała kilka projektów, m.in. **stypendia motywacyjne uczniów** z najlepszą średnią ocen. Program skierowany jest do uczniów romskich zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko zdolnych i zmotywowanych do nauki. Stypendium otrzymało:

- 1) 12 uczniów za I semestr (od marca do lipca) w roku szkolnym 2017/2018,
- 2) 11 uczniów za II semestr (od sierpnia do grudnia) w roku szkolnym 2017/2018.

Stypendia finansowane są z środków otrzymanych w ramach dotacji z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz środków własnych zabezpieczonych w budżecie Gminy Miejskiej Kłodzko.

„Zakup podręczników i przyborów szkolnych dla uczniów romskich”

W ramach projektu 44 uczniów zamieszkałych na terenie Gminy otrzymało podręczniki i przybory szkolne. Realizacja zadania pozwoliła zabezpieczyć podstawowe potrzeby edukacyjne uczniów, przyczyniając się do poprawy realizowania obowiązku szkolnego i wyników nauczania. Zadanie zostało sfinansowane ze środków otrzymanych w ramach dotacji.

„Zakup odzieży i obuwia sportowego z przeznaczeniem na zajęcia z kultury fizycznej”

Programem objęto 38 uczniów po otrzymaniu dotacji w wysokości 9800 zł. Realizacja zadania umożliwiła zakup odzieży sportowej oraz obuwia sportowego dla wszystkich uczniów objętych wnioskiem na realizację w/w zadania.

„Opłata ubezpieczenia szkolnego dla uczniów romskich”

W ramach zadania opłacono składkę ubezpieczenia szkolnego, które zapewnia ochronę ucznia. Zadanie zostało zrealizowane dzięki otrzymaniu dotacji w wysokości 340 zł.

**Żłobki prowadzone przez Gminę Miejską Kłodzko
Liczba miejsc w żłobkach w roku 2018**

Nazwa i adres placówki	Liczba miejsc
Żłobek nr 1 w Kłodzku, ul. Grunwaldzka 4	40
Żłobek nr 2 w Kłodzku, ul. Bohaterów Getta 3	35
Żłobek Maluszek w Kłodzku, ul. Drzymały 1a	25
Klub dziecięcy „Ogrody Dziecięce” Prywatny Punkt Opieki Dziecięcej w Kłodzku, ul. Czeska 30A/5	15
Razem:	115

Doskonalenie zawodowe nauczycieli

W budżetach organów prowadzących szkoły wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, które są zmienne i wynosiły:

- w roku 2018 – 1%
- w roku 2019 – 0,8% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia nauczycieli.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 35.0050.2017 Burmistrza Miasta Kłodzka z dnia 08 marca 2017 r. w sprawie regulaminu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Miasta Kłodzka środki podzielono w następujący sposób:

- 50% przeznaczono na dofinansowanie nauki w szkołach wyższych, zakładach kształcenia nauczycieli, studia podyplomowe, kursy kwalifikacyjne, studia magisterskie uzupełniające oraz inne formy dające kwalifikacje do nauczania drugiego przedmiotu.
- 50 % na organizację doradztwa metodycznego, szkolenie rad pedagogicznych, organizacji konferencji szkoleniowych oraz innych form zawartych doskonalenia zgodnie z zapotrzebowaniem placówki.

Nauczyciele zatrudnieni w placówkach oświatowych podległych Gminie Miejskiej Kłodzko podnoszący swoje kwalifikacje otrzymują zwrot kosztów kształcenia wysokości 80% poniesionych kosztów. Ogółem od stycznia do grudnia w roku 2018 r. zrealizowano 56 szkoleń w których udział wzięli dyrektorzy, zastępcy oraz kadra nauczycielska zatrudniona w placówkach szkolnych i przedszkolnych. Były to szkolenia z zakresu zmian w prawie oświatowym, a także specjalistyczne zgodne z zatrudnieniem oraz planem rozwoju placówki. Szkolenia odbywały się według rocznego planu przedłożonego przez dyrektorów oraz poza planem w przypadku zmian ustawowych, aktualizacji programów oświatowych lub wprowadzania innowacyjnych rozwiązań nauczania, lub zarządzania w oświacie.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę nauczycieli, którzy otrzymali zwrot kosztów tytułem ukończonego kształcenia w 2018 r.

Lp.	Rodzaj doskonalenia	Liczba nauczycieli semestr zimowy	Liczba nauczycieli semestr letni
1.	studia podyplomowe	9	12
2.	studia uzupełniające magisterskie	-	-
3.	studia licencjackie	-	-
3.	kursy kwalifikacyjne	2	3

4.	kursy trenerskie	-	-
5.	inne (warsztaty)	-	-
	Ogółem:	11	15

B. Struktura bezrobotnych:

Dane statystyczne dotyczące liczby bezrobotnych w Kłodzku

Tab.1. Liczba bezrobotnych w gminie miejskiej Kłodzko wg stanu na 31.12.2018 r. z uwzględnieniem osób z prawem do zasiłku.

Wyszczególnienie		Ilość bezrobotnych		w tym z prawem do zasiłku	
Lp.	Gminy	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
1.	Gmina Miejska Kłodzko	836	411	156	89
OGÓŁEM POWIAT		5 717	3 012	1 105	603

Tab.2. Struktura bezrobotnych w gminie miejskiej Kłodzko.

Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy			
Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych (stan na 31.12.2018 r.)	
		ogółem	w tym kobiety
Czas pozostawania bez pracy (w miesiącach)	do 1	90	31
	1—3	200	88
	3—6	130	63
	6—12	153	84
	12—24	123	65
	pow. 24	140	80
Wiek	18—24	83	46
	25—34	222	136
	35—44	213	123
	45—54	156	63
	55—59	86	43
	60-64 lata	75	0
Wykształcenie	wyższe	105	58
	policealne i średnie zawodowe	180	100
	średnie ogólnokształcące	106	66
	zasadnicze zawodowe	200	75
	gimnazjalne i poniżej	245	112

Staż pracy ogółem	do 1 roku	158	92
	1—5	216	102
	5—10	130	66
	10—20	134	69
	20—30	93	28
	30 lat i więcej	28	6
	bez stażu	77	48
OGÓŁEM		836	411

Tab.3. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz wolne miejsca pracy w gminie miejskiej Kłodzko

Wyszczególnienie	Zarejestrowani bezrobotni wg stanu na 31.12.2018 r.	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w okresie od 01.01.2018 r. - 31.12.2018 r.	
		ogółem	w tym pracy subsydiowanej
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	8	1	1
Górnictwo i wydobywanie	4	0	0
Przetwórstwo przemysłowe	115	134	43
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę	0	0	0
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z	5	6	1
Budownictwo	41	47	6
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając	136	168	80
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	26	32	16
Transport i gospodarka magazynowa	23	93	34
Informacja i komunikacja	6	1	1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	15	40	9

Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	12	14	6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	22	75	36
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność	62	365	12
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	20	151	85
Edukacja	10	94	10
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	20	40	18
Działalność związana z kulturą i rekreacją	18	15	14
Pozostała działalność usługowa	37	19	14
Działalność niezidentyfikowana	180		
Razem	760	1295	386
Dotychczas niepracujący	76		
Ogółem	836	1295	386

Dane dotyczące realizacji usług rynku pracy gminie miejskiej Kłodzko

Tab.4. Wyłączenia z ewidencji bezrobotnych w gminie miejskiej Kłodzko w 2018 r.

Wyszczególnienie		Bezrobotni wyłączeni z ewidencji		
		ogółem	w tym kobiety	
Liczba osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych, w tym z przyczyn:		1643	759	
podjęcia pracy		764	384	
z tego:	niesubsydiowane	605	321	
	subsydiowanej	159	63	
	z tego:	prac interwencyjnych	45	17
		robót publicznych	10	3
		podjęcia działalności gospodarczej	36	12

	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	22	14
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	12	5
	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	0	0
rozpoczęcia szkolenia		14	2
rozpoczęcia stażu		91	75
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej		20	8
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy		96	25
niepotwierdzenia gotowości do pracy		345	116
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego		118	59
nabycia praw emerytalnych lub rentowych		9	5
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego		7	2

Tab.5. Oferty pracy zgłoszone w PUP w Kłodzku w 2018 r. z uwzględnieniem gminy miejskiej Kłodzko

OFERTY PRACY			
WYSZCZEGÓLNIENIE		POWIAT	GMINA MIEJSKA KŁODZKO
Liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy		4 314	1 295
z tego:	subsydiowane	1 302	386
	niesubsydiowane	3 012	909

Tab.7. Szkolenia, w których uczestniczyły osoby z gminy miejskiej Kłodzko w 2018 r.

SZKOLENIA		
Wyszczególnienie	<i>Liczba osób, które rozpoczęły</i>	<i>Liczba osób, które zakończyły</i>
Grupowe	3	3
Indywidualne	11	11

Tab.8. Poradnictwo zawodowe, w którym uczestniczyły osoby z gminy miejskiej Kłodzko w 2018 r.

PORADNICTWO ZAWODOWE					
Porady indywidualne		Porady grupowe		Porady dla pracodawców	
Liczba osób	w tym kobiety	Liczba grup	Liczba osób	Liczba porad	Liczba pracodawców
74	24	29	31	-	-
Informacja zawodowa			Spotkania z młodzieżą w szkołach	Liczba osób objętych IPD	
Informacja zawodowa indywidualna	Informacja zawodowa grupowa				
	Liczba spotkań	Liczba osób	0	1 072	
10	31	2			

Tab.9. Instrumenty rynku pracy realizowane w gminie miejskiej Kłodzko w 2018 r.

UMOWY ZAWARTE W 2018 r.			
Wyszczególnienie	Liczba umów	Ilość miejsc pracy	Środki zaangażowane
Prace interwencyjne	34	40	187 393,00
Stáže	123	123	874 638,00
Prace społecznie-użyteczne, PAI	1	16	24 883,00
Roboty publiczne	4	10	90 579,00
Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	35	35	840 000,00
Doposażenie pracodawców	12	12	262 000,00

C. Promocja i turystyka:

- **Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta w Kłodzku**

Kłodzko, urokliwie położone na stokach doliny Nysy Kłodzkiej centrum regionu o charakterze typowo turystycznym i wypoczynkowym, 1000-letnie największe miasto Ziemi Kłodzkiej, stolica powiatu. O atrakcyjności świadczy doskonale położenie komunikacyjne, centralnie w Kotlinie Kłodzkiej, w sąsiedztwie znanych uzdrowisk, terenów wycieczkowych, znanych ośrodków sportów zimowych oraz innych atrakcji turystycznych polsko-czeskiego pogranicza. Usytuowanie miasta, jego zabytki, liczne pomniki architektury, piękno dzielnicy staromiejskiej i zieleń nadnyskich bulwarów stanowią o niepowtarzalnym kolorycie tego miejsca oraz o jego wyjątkowości. Dzięki pobliskim przejściom granicznym z Kłodzka blisko jest również do większych miast europejskich: Pragi, Brna, Bratysławy czy Wiednia. Atrakcje Kłodzka i okolic znane są powszechnie. Położenie miasta, jego bogactwo historyczne

i kulturowe, wyjątkowe piękno zabytkowych kamienic sprawiają, że Kłodzko należy do jednych z najpiękniejszych miast Dolnego Śląska.

Podejmowanie działań na rzecz promocji gminnych walorów i wydarzeń: gospodarczych, kulturalnych, turystycznych, rekreacyjno-sportowych i innych w mediach oraz na wystawach, targach, sympozjach, konferencjach należy do zadań Wydziału Rozwoju Miasta.

W 2018 roku w zakresie zadań w obszarze Turystyki i promocji miasta, Wydział Rozwoju Miasta zrealizował następujące zadania:

1. Prowadzenie strony internetowej www.klodzko.pl promującej atrakcje turystyczne Gminy Miejskiej Kłodzko.
2. Prowadzenie strony internetowej www.podziemna.klodzko.pl promującej Podziemną Trasę Turystyczną.
3. Prowadzenie profilu miasta oraz podziemnej trasy turystycznej na facebook.
4. W ramach zakończonego w grudniu 2018 roku projektu pn. „Nachod-Kłodzko-partnerstwo idei” zostały opracowane i wydane materiały promocyjne. Są to ulotki w formacie DL: „Podziemna Trasa Turystyczna”, „Twierdza Kłodzko”, „Zapomniany szlak”, „Szlakiem zabytków sakralnych”, „Dzieje miasta”, „Szlakiem kłodzkich zabytków – dla dzieci”, „Stare miasto”, 16 stronicowy folder „Kłodzko na 7 dni tygodnia” oraz PLAN miasta. Materiały te były dostępne w Podziemnej Trasie Turystycznej oraz Informacji Turystycznej.
5. Od lutego 2018 r. działa nowy Punkt Informacji Turystycznej, który znajduje się przy ul. Plac Jedności 1a, 57-300 Kłodzko. Punkt czynny był w okresie letnim od 1 kwietnia do 31 października: w godzinach od 10:00 do 18:00, a w okresie zimowym od 1 listopada do 31 marca: w godzinach od 10:00 do 16.00. Zakres działalności Punktu IT:
  - a. udostępnianie kompleksowych, rzetelnych, aktualnych informacji na temat Miasta i regionu, które obejmują:
    - walory (atrakcje) turystyczne,
    - zagospodarowanie turystyczne,
    - bazę noclegową i gastronomiczną,
    - informacje zmienne (rozkłady jazdy autobusów i pociągów, kalendarz imprez okolicznościowych, promocyjnych, sportowych, kulturalnych i oświatowych Miasta Kłodzka w tym imprez organizowanych przez Urząd Miasta Kłodzka oraz jednostki podległe),
  - b. obsługiwanie turystów krajowych i zagranicznych,
  - c. kolportaż i sprzedaż materiałów promocyjno-turystycznych, lokalnych publikacji (folder, plan miasta, mapa okolic itp.) oraz pamiątek związanych z Kłodzkiem,
  - d. aktualizowanie bazy turystycznej i gastronomicznej,
  - e. sprzedaż gadżetów promocyjnych.
6. Prowadzenie nadzoru nad Podziemną Trasą Turystyczną, która czynna jest od kwietnia do października od poniedziałku do niedzieli w godzinach: 9.00-18.00, a od listopada do marca codziennie od 9.00 do 15.00. Podziemna Trasa Turystyczna liczy ok. 600 metrów długości i przebiega od ulicy Zawiszy Czarnego ku wyjściu przy Twierdzy w obrębie ulicy Grodzisko. Udostępniona do zwiedzania stanowi jedną z ciekawszych w Polsce podziemnych tras. Podziemna Trasa Turystyczna należy do „Szlaku Tajemniczych Podziemi”, w ramach, których realizowane są następujące działania promocyjne: wspólna strona internetowa, wspólny kupon zniżkowy, artykuły w prasie turystycznej, mapy, ulotki, Targi Turystyczne.
7. Prowadzenie nadzoru na obiektem Wielki Kleszcz na Twierdzy Kłodzko, który wyremontowany i wyposażony został dzięki dofinansowaniu ze środków Unii Europejskiej w ramach projektu pn.: „**Zwiększenie ruchu turystycznego na Dolnym Śląsku poprzez udostępnienie obiektów dziedzictwa kulturowego – etap I – adaptacja Wielkiego Kleszcza na Twierdzy Kłodzko do pełnienia nowych funkcji**”. Obiekt wraz z wyposażeniem przekazany został w dniu 02.07.2018 r.

Zakładowi Administracji Mieszkaniami Gminnym Gminy Miejskiej Kłodzko Sp. z o.o., Zarządcy Twierdzy Kłodzko.

8. Gmina Miejska Kłodzko jest członkiem „**Szlaku Tajemniczych Podziemi**” z Podziemną Trasą Turystyczną. W ramach Szlaku prowadzone są działania promocyjne:
  - wydawane są ulotki/mapy w wersjach językowych polskiej, angielskiej oraz niemieckiej, które są dostępne w Informacjach Turystycznych prowadzonych przez DOT na terenie województwa dolnośląskiego:
  - Punkt Informacji Turystycznej w Porcie Lotniczym we Wrocławiu
  - Punkt Informacji Turystycznej na Dworcu Głównym PKP we Wrocławiu
  - Karkonoska Informacja Turystyczna w Jeleniej Górze
  - Punkt Informacji Turystycznej we Wrocławiu w siedzibie DOT
  - Punkt Informacji Turystycznej przy Ogrodzie Zoologicznym we Wrocławiu
  - Punkt Informacji Turystycznej w Zgorzelcu
  - Punkt Informacji Turystycznej w Bolesławcu
  - część nakładu ulotek/map przekazana została do dyspozycji członków stowarzyszenia. Dostępne są w Podziemnej Trasie Turystycznej
  - Szlak posiada swoją stronę internetową www.szlakpodziemi.pl, która jest w trzech wersjach językowych polskiej, angielskiej i niemieckiej. Znajdują się tu informacje nt. Podziemnej Trasy Turystycznej oraz Twierdzy Kłodzko, a także informacje dot. atrakcji turystycznych w Kłodzku oraz imprez odbywających się w mieście.
  - Szlak Tajemniczych Podziemi dysponuje również swoim profilem na facebooku, na którym można umieszczać informacje promujące nie tylko Podziemną Trasę czy Twierdzę Kłodzko ale także informacje dot. imprez odbywających się w mieście.
9. **Filmowy Kanał Młynówka** - Ciepłe letnie wieczory sprzyjają imprezom plenerowym, a wśród nich ważne miejsce zajmuje kino letnie czyli projekcje filmowe na świeżym powietrzu. Przez dwa wakacyjne miesiące podczas weekendów odbywały się nieodpłatne projekcje filmowe pod mostem św. Jana.
10. Z myślą o turystach i mieszkańcach w miesiącu sierpniu zorganizowane zostało po raz kolejny – **FORUM TRADYCJI**. W ramach wspomnianego Forum Tradycji odbył się **JARMARK FORTECZNY**, prezentujący dorobek artystyczny i kulinarny Ziemi Kłodzkiej.
11. Od Października 2017 r. realizowany jest projekt **Festiwal wrażeń** współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska. Głównym celem czesko – polskiego projektu Festiwal wrażeń jest zaproponowanie gościom w okresie letniego sezonu turystycznego, jak największej ilości różnorodnych wrażeń związanych z kulturowym przesłaniem regionu. Tematami przedmiotowych imprez zapewniających wrażenia będą osobowości, historia wojskowości oraz tradycja. Festiwal wrażeń realizowany będzie przez okres trzech lat. W roku 2018 w ramach Projektu zaprezentowała się Podziemna Trasa Turystyczna pod hasłem **Tajemnicze podziemia**. W ramach Festiwalu Wrażeń odbył się cykl „Żywych lekcji historii” czyli edukacyjnych pokazów i animacji, podczas których animatorzy w strojach historycznych związanych z postaciami historycznymi lub legendarnymi przedstawiali życie codzienne w dawnym Kłodzku. Można było poznać tradycje, zwyczaje, obrzędy panujące w Kłodzku i okolicach. W ramach nietradycyjnej, interaktywnej przygody w każdy letni wtorek:
  - Zaprezentowane zostało stanowisko katowskie. Ożywiona postać kata kłodzkiego opowiadała o narzędziach tortur oraz karach stosowanych w dawnym Kłodzku.
  - Można było Zapoznać się z miejskimi średniowiecznymi profesjami m.in.: krawcowa, strażnik miejski, czy karczmarka.

- Zaprezentowane zostały średniowieczne gry zarówno te stolikowe, jak i te bardziej aktywne.

W ramach ww. Projektu miasto Kłodzko miało swoje stoisko wystawiennicze podczas Targów Turystyki Weekendowej ATRAKCJE REGIONÓW w Chorzowie w dniach 18-20.05.2018 r. Podczas targów promowany był nie tylko Festiwal wrażeń ale również atrakcje turystyczne miasta.

12. W ramach promocji miasta podczas **Wrocławskiego Festiwalu Dobrego Piwa** w dniach 8-10 czerwca na stadionie miejskim we Wrocławiu pracownicy Twierdzy zaprezentowali fragment programu z gry plenerowej realizowanej na okoliczność dorocznej imprezy Oktober Festung, której idea jest przybliżenie mieszkańcom i turystom innego oblicza Twierdzy: dzięki konwencji zabawy i rywalizacji zapoznajemy uczestników gry z historią (np. z oblężeniem Kłodzka w 1760 r.), założeniem obronnym (za pomocą makiety Fortu Owcza Góra) i nawiązujemy do żołnierskiego życia podczas czasów pokoju, które było bogate w gry i rozrywki. Podczas Festiwalu zaprezentowane zostało również stoisko promocyjne miasta.
13. W ramach „**Projektu Plaża**” organizowanego przez telewizję TVN wspólnie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego pracownicy Wydziału Rozwoju wzięli udział w terminie 6-9 lipca w evencie w Kołobrzegu, podczas którego promowana był Podziemna Trasa Turystyczna w Kłodzku.

- **Twierdza Kłodzko**

1. Ruch turystyczny

Wraz z otwarciem sezonu turystycznego wiosną 2018 r. wprowadzono do oferty turystycznej Twierdzy Kłodzko cztery nowe propozycje usprawniające ruch turystyczny, zwiększające przepustowość obiektu oraz zwiększające jego atrakcyjność, w tym cenową:

- 1) możliwość indywidualnego zwiedzania górnej części Twierdzy (tj. bez przewodnika Twierdzy Kłodzko, za to z papierowym przewodnikiem kieszonkowym po obiekcie);
- 2) tourguidey dla zainteresowanych turystów indywidualnych i grup zwiedzających bez przewodnika, zawierające nagraną treść merytoryczną o obiekcie;
- 3) bilet rodzinny dla czterech osób (w dwóch opcjach: 2 dorosłych + 2 dzieci lub 1 dorosły + 3 dzieci) w cenie 50 zł (co stanowiło sporą zniżkę dla odbiorców oferty);
- 4) *Nocne zwiedzanie korytarzy kontrminowych – pod polem bitwy*, czyli fabularyzowane zwiedzanie nocą korytarzy kontrminowych w konwencji spektaklu angażującego widza w fabułę.

W 2018 roku obiekt odwiedziło łącznie 163 555 turystów z Polski i zagranicy (przy sprzedaży 153 835 sztuk biletów), co stanowi wzrost o ok. 6,32 % w stosunku do roku 2017. W zakresie turystyki indywidualnej i grupowej potwierdziły się tendencje obserwowane od lat, tj.:

- maksymalizacja ruchu turystyki indywidualnej podczas długiego weekendu majowego oraz w miesiącach letnich wakacji szkolnych,
- maksymalizacja ruchu turystyki zbiorowej dzieci i młodzieży w miesiącu maju i czerwcu, wysokie i średnie natężenie w kwietniu, wrześniu i październiku.

2. Obsługa ruchu turystycznego

- 1) Kontynuowano wdrożony w latach poprzednich system obsługi ruchu turystycznego obejmujący zwiedzanie z przewodnikiem dwóch tras, potraktowanych niezależnie lub w zestawie, tj.:

- a) górnej części twierdzy wraz z ekspozycją Wielkiego Kleszcza (z przewodnikiem lub indywidualnie, z papierowym przewodnikiem kieszonkowym, dostępnym w językach polskim, angielskim i niemieckim),
  - b) korytarzy kontrminowych (wyłącznie z przewodnikiem).
- 2) Zgodnie z przyjętą strategią budowania wizerunku i oferty Twierdzy Kłodzko w oparciu o historię wojen śląskich (poł. XVIII w.), zmieniono dotychczasowe mundury przewodników na repliki mundurów pruskich z okresu wojen śląskich, zaś stroje przewodniczek na zgodne z przekazem historycznym stroje markietanek.
  - 3) W sezonie letnim kontynuowano realizację oferty specjalnej pt. *Nocne zwiedzanie Twierdzy* (realizowanej w 2014 r.) oraz wprowadzono podobną formułę zwiedzania korytarzy kontrminowych, tj. *Nocne zwiedzanie korytarzy kontrminowych – pod polem bitwy*. Rozbudowa oferty stanowiła inicjatywę części przewodniczek załogi Twierdzy Kłodzko i podyktowana była z jednej strony chęcią prezentacji najciekawszych i najbardziej interesujących turystów fragmentów fortecy, z drugiej zaś – wynikała z potrzeby rynkowej, tj. zagwarantowania klientowi oczekiwanej usługi pomimo niesprzyjającej aury, która stanowi realną przeszkodę dla organizacji *Nocnego zwiedzania Twierdzy*. Nowo powstała atrakcja jest ponadto możliwa do zrealizowania w ciągu całego roku, niezależnie od warunków pogodowych. W efekcie w sezonie letnim (od początku IV do końca IX) zrealizowano *Nocne zwiedzanie* (obu rodzajów) 18 razy, natomiast od początku X do końca XII zorganizowano *Nocne zwiedzanie korytarzy kontrminowych – pod polem bitwy* 5 razy.
  - 4) Kontynuowano realizację specjalnej oferty dedykowanej grupom szkolnym w formule gry terenowej pt. *Gra o Fort*, nawiązującej do wojen śląskich. Zrealizowano 14 takich lekcji.

3. Imprezy cykliczne organizowane przez Twierdzę lub realizowane na jej terenie

- 1) *Majówka* /1-3 maja/
Na Bastionie Alarmowym powstało żołnierskie obozowisko 47. Pruskiego Pułku Piechoty, za pomocą którego członkowie regimentu oraz przewodnicy ilustrowali codzienne życie żołnierskie. Co godzinę miała miejsce salwa armatnia.
- 2) *Wiosenne Spotkanie z Historią – Warsztaty średniowieczne w Kłodzku* /21 kwietnia/
zrealizowane przez Stowarzyszenie Kłodzkie Bractwo Rycerskie oraz Stowarzyszenie Gór Sowich „Pasjonat” wydarzenie, podczas którego uczestnicy mogli zobaczyć m.in. narzędzia, jakimi posługiwano się w XV wiecznym Kłodzku, wyroby wytwarzane przez poszczególnych rzemieślników, a także poznać techniki fechtunku;
- 3) Obóz studencki Politechniki Lubelskiej; w ramach tygodniowego obozu realizowanego na terenie Twierdzy studenci uczelni prowadzili inwentaryzację pomiarowo-rysunkową, skaning 3D oraz badania zawilgocenia i zasolenia Dzieła Koronowego z Bastionami Waclaw, Ludmiła, Jabłonka (dokumentacja fotogrametryczna z oznaczeniem stanu technicznego i wytycznych remontowych) oraz Słoniczoła Podzamcza (weryfikacja inwentaryzacji z lat 70 XX w., uzupełnienie o przekroje, widoki i pomiary szczegółowe).
- 4) *XI Dni Twierdzy Kłodzko* /11-12 sierpnia/
Od 2017 r. kierownictwo Twierdzy stara się skoncentrować Obchody Święta Twierdzy wokół fortecy, zgodnie z nazwą i ideą wydarzenia. W tym celu sobota, na którą przypada kulminacja wydarzeń w postaci inscenizacji bitwy, obfituje w atrakcje mające na celu ściągnąć zwiedzających na teren Twierdzy. Służy temu m. in. otworzenie dla publiczności obozu regimentów oraz organizacja Fort Marketu przy Dziele Koronowym Twierdzy. Sobotnie świętowanie zakończył koncert orkiestry *Częstochowa Pipes&Drums* oraz afterparty DJ Grubzee. W weekend 11-12 sierpnia górna część

Twierdzy dostępna była bez opłaty, a z nieodpłatnego zwiedzenia Twierdzy skorzystało ok. 2,5 tys. osób.

- 5) *Oktober Festung 2018 /13 października/*
W realizowanej od 2016 r. grze terenowej wzięło udział blisko 400 osób, z kolei w towarzyszącym imprezie Konsumenckim Konkursie Piw Domowych około 300. Oktober Festung ma na celu popularyzować zabytek i jego ofertę głównie wśród mieszkańców Kłodzka, ale za sprawą atrakcyjnej formuły i okazji do niecodziennego eksplorowania obiektu oraz dzięki degustacji domowego browarnictwa, impreza z roku na rok zdobywa coraz większą popularność poza ziemią kłodzką. Uczestnicy gry terenowej mieli do wykonania 10 zadań, które przygotowali kompani ze Stowarzyszenia Kłodzkie Bractwo Rycerskie, członkowie 47 Pruskiego Pułku Piechoty oraz pracownicy Twierdzy Kłodzko. Trzeba było się wykazać zarówno sprawnością, refleksem, ale i bystrością umysłu. Umiejętności uczestników gry były oceniane. W Konsumenckim Konkursie Piw Domowych wzięło udział dziesięcioro piwowarów z Dolnego Śląska warzący piwa na bazie polskich odmian chmielu. W ubiegłorocznej edycji uczestnicy imprezy zobaczyli część powstającej trasy turystycznej wokół Twierdzy, tj. kojec, w którym odtwarzany jest mapping Twierdzy, a także suchą fosę. Popołudniem rozpoczęły się koncerty kłodzkiej Grupy Wsparcia i zespołu Czarno-Czarni.
Wydarzenie Oktober Festung zostało wyróżnione nagrodą Starosty Powiatu Kłodzkiego – Różą Kłodzką w kategorii Wydarzenie lub Produkt Promocyjny.
- 6) *Mikołajki od czapy 2018 /3-7 grudnia/*
Kolejna impreza przeprowadzona w obrębie realizacji strategii PR dedykowanej młodszym mieszkańcom Kłodzka, tj. uczniom kłodzkich szkół podstawowych i gimnazjalnych. Celem imprezy jest przystępna cenowo (bilet za 2 zł) prezentacja chodników kontrminerskich w konwencji podchodów harcerskich, okolicznościowo związanych z paczkami mikołajowymi. Z akcji skorzystało 259 uczniów.

4. Promocja

W celu skuteczniejszej promocji Twierdzy jako atrakcji turystycznej, Twierdza Kłodzko działa w ramach stowarzyszeń skoncentrowanych na promowaniu atrakcji i obiektów ulokowanych na ziemi kłodzkiej i jej pobliżu lub prezentujących analogiczne cechy gatunkowe. Są to następujące stowarzyszenia:

- 1) Turystyczna Trzynastka (T13),
w ramach przynależności do T13 Twierdza publikuje wspólne ulotki reklamowe i partycypuje w kosztach reklam zbiorczych, na wspólnych spotkaniach członków kierownictwo Twierdzy wymienia się dobrymi praktykami, a pracownicy Twierdzy uczestniczą w targach turystycznych na terenie Polski;
- 2) Stowarzyszenie Podziemnych Tras Turystycznych,
w ramach przynależności do SPTT Twierdza przygotowuje oferty turystyczne dedykowane ściśle sprofilowanym turystom, z kolei stowarzyszenie kolportuje ulotki w miejscach generujących potencjalnych turystów; na spotkaniach członków stowarzyszenia dochodzi do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk;
- 3) W ramach wzajemnej promocji Twierdza Kłodzko współpracuje z twierdzami w Polsce i zagranicą, w tym z twierdzą Josefov w Czechach (w marcu 2018 zorganizowano wyjazd dla załogi Twierdzy Kłodzko do Twierdzy Josefov w celu poznania specyfiki tamtej atrakcji turystycznej i jej działania. W listopadzie analogicznym celem służył dwudniowy wyjazd załogi Twierdzy Kłodzko do twierdz w Toruniu i Grudziądzu);

- 4) W czerwcu 2018 r. Twierdza Kłodzko we współpracy z Gminą Miejska Kłodzko oraz p. Hubertem Krechem – Twórcą piwa z Twierdzy brała udział w promocji Twierdzy podczas 9. Festiwalu Dobrego Piwa we Wrocławiu;
- 5) Promocja w cyberprzestrzeni – w 2018 roku zmodyfikowano wygląd i nawigację strony internetowej Twierdzy Kłodzko, zintensyfikowano również aktywność na portalu na Facebooku.
- 6) Promocja w mediach tradycyjnych poprzez okolicznościowe artykuły w lokalnej prasie (*Euroregio Glacensis*, *Kurier Kłodzki*, *Panorama Kłodzka*), Telewizji Kłodzkiej, a także w Radio Wrocław, RMF MAX, Radio Gdańsk (nagranie 5 maja) i Radio Łowicz (nagranie 13 czerwca).

5. Prace porządkowe

Poza systematycznymi i bieżącymi pracami konserwatorskimi związanymi głównie z koszeniem zieleni inwazyjnej i utrzymaniem właściwego stanu zieleni już przyciętej, a wykonywanymi przez firmę zewnętrzną oraz pracowników Twierdzy (np. wycinka samosiejek i odrostów od strony ul. Łukasieńskiego itp., wycinka samosiejek na zachodnich stokach Twierdzy, od strony ul. Noworudzkiej i Czeskiej), w 2018 roku główne wysiłki porządkujące skoncentrowały się na rozległych pracach instalacyjnych w obrębie Donżonu (dziejnińca i jego kazamat). W ramach prac kosmetycznych Donżonu wykonano m. in. ambrezury okien wychodzących na dziedziniec Donżonu stylizując je na pruskie. Ponadto dostosowano trasę po Twierdzy do jej samodzielnego zwiedzania przez turystów poprzez montaż w strategicznych punktach trasy stylizowanego oznakowania, kompatybilnego z treścią kieszonkowego przewodnika po obiekcie oraz z zastosowaną tam ikonografią.

Jednocześnie zorganizowano miejsca przeznaczone na przechowywanie drewna pozyskanego z wycinki i będącego w dyspozycji podmiotów wewnętrznych (fosa wokół Rawelinu Polnego i Jabłonki), oraz materiałów budowlanych wykorzystywanych podczas inwestycji przy Fosie Wróbla. Niemniej jednak ww. inwestycja skutkuje tymczasowym gruzowiskiem w obrębie Bastionu Jabłonka.

Od września 2018 r. trwa wygaszanie działalności gastronomicznej i jej skutków najemcy kazamat w kurtynie Tumskiej, tj. Restauracji „Forteczna”.

W roku 2018 r. techniczną załogę Twierdzy Kłodzko w pracach porządkowych wspomagali pracownicy Centrum Integracji Społecznej Gminy Kłodzko.

6. Nagrody i wyróżnienia

Działalność Twierdzy Kłodzko została doceniona przez Forum Biznesu laurem *Turystyczny Produkt Roku 2018*, wręczonym podczas Kongresu Turystyki Polskiej 10 X w Świdnicy.

Oktober Festung 2018 otrzymał nagrodę Starosty Powiatu Kłodzkiego – Różą Kłodzką – w kategorii Wydarzenie lub Produkt Promocyjny.

7. Budowanie strategii Twierdzy, współpraca i lobbowanie na jej rzecz w środowiskach naukowych oraz strukturach UNESCO i ICOMOS

W styczniu 2018 r. powstał artykuł pokonferencyjny nt. Fortecznego Parku Kulturowego Twierdzy Kłodzko, który miał zostać wydany drukiem wraz z innymi referatami wygłoszonymi podczas Konferencji w Srebrnej Górze jesienią 2017 r.

W lutym 2018 r. miało miejsce podsumowanie prac studentów Politechniki Warszawskiej, wykonanych po ich obozie naukowym w Twierdzy w 2017 r. Prezentacji konceptów towarzyszyła wystawa prac, zorganizowana w Galerii Handlowej w dniach 26 lutego – 4 marca.

Jesienią 2018 r. ruszyła organizacja konferencji naukowej planowanej na jesień 2019 r. (22-23 listopada) w Twierdzy Kłodzko. Tytuł konferencji brzmi *Wokół Twierdzy Kłodzko. 1000 lat historii w cieniu wojen*.

Miniony rok to również praca nad nowym wnioskiem aplikującym o przyznanie Twierdzy Kłodzko tytułu Pomnika Historii. Zweryfikowany dokument wymaga obecnie zaktualizowania informacji w zakresie własności w obrębie dawnego Przedmieścia Ząbkowickiego – jego ukończenie i złożenie do odpowiednich instytucji planuje się wykonać do końca 1 półrocza 2019.

D. Kultura, Sport i Rekreacja:

Ważnym ogniwem życia społecznego miasta jest szeroko pojęta sfera kultury. Oferta kulturalna, sportowa i rekreacyjna Kłodzka odzwierciedla szeroką działalność placówek kultury i sportu, służy gościom i mieszkańcom, upowszechnia kulturę, sport, rodzimą tradycję i pomaga w edukacji nowych pokoleń oraz wzmacnia poczucie tożsamości i miłości do małej ojczyzny. Od wielu lat Kłodzko jest niekwestionowanym centrum kulturalnym na Ziemi Kłodzkiej. Dzięki wielu niezwykle różnorodnym przedsięwzięciom kulturalnym i sportowym miasto stało się znanym ośrodkiem na mapie nie tylko regionu, ale i kraju.

1) Kłodzkie Centrum Kultury Sportu i Rekreacji / Kłodzki Ośrodek Kultury:

Uchwała Nr LIV/407/2018 Rady Miejskiej w Kłodzku z dnia 26 kwietnia 2018 roku z dniem 1 lipca 2018 r. zmieniła nazwę samorządowej instytucji kultury Kłodzkie Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Kłodzku na Kłodzki Ośrodek Kultury. Z tego też powodu raport obejmuje pierwsze półrocze działań związanych z kulturą fizyczną i cały rok działań kulturalnych.

Zestawienie działań merytorycznych w zakresie upowszechniania kultury w 2018 roku:

Rodzaj działań	Nazwy poszczególnych działań	Ilość działań	Ilość odbiorców
Wydarzenia kulturalne			
Koncerty	Koncert Noworoczny	34	320
	Kolędowanie przy Szopce		350
	Franciszkańskie kolędowanie przy żłóbku		300
	Koncert kolęd i pastorałek – Chór „Lutnia” i „Chór z Gór”		80
	Teresa Werner		380
	IV Festiwal Artystyczny LO-AD 2018 -		200
	Koncert szkoły „Open Vocal”		90
	Renata Przemyk Trio		295
	XVII Dzień Akordeonu – Prządka Trio -		215
	XXI Kłodzki Festiwal Muzyczny „Gitariada” (4 koncerty)		635
	Maciej Małeńczuk Solo		407
	III Pochód Poezji (3 koncerty)		650
	“The best of total vocal project”		80
	„Ciao, ciao, Bambina”		110
	Koncert „Dzieci Dzieciom”		200
	Koncert Orkiestry Symfonicznej LO-98		200
	57. Dni Kłodzka (5 koncertów)		8000
Zakończenie roku szkoły „Open Vocal”	75		
55. Międzynarodowy Festiwal	220		

	Wratslavia Cantans		
	Silesian Jazz Orchestra		220
	XII Orlicko-Kłodzki Festiwal Organowy		40
	„Tobie Ojczyzno” – koncert i gala		690
	XII Zaduszki Wokalne – Mietek Szcześniak		280
	Czesław śpiewa		240
Wystawy	„Nasza Choinka”	13	280
	Malarstwo – Dorota Cieśla		300
	Fotografia – „Kobiety z pasją”		500
	Malarstwo – Seweryn Basiak		250
	Fotografia – KFF „Obok nas”		400
	Fotografia – Mieczysław Krombach		450
	Duże Studio Plastyczne		250
	„Kwiaty Lata”		240
	Małe Studio Plastyczne		370
	Malarstwo – Jolanta Ubik		300
	Malarstwo – Magdalena Adamska		280
	24. Festiwal Zderzenie		380
	Fotografia – M. Krombach i J. Skrobot		310
Fotografia - Wizualne Dotyki II			
Spektakle, pokazy teatralne, kabarety	„Mężczyzna Idealny” – Teatr Palladium Warszawa	22	374
	„Między Łóżkami” – Teatr Gudejko Warszawa		365
	Teatr w Kłodzku – „Prosiaczek Czok”		72
	Kabaret Smile		364
	Letnie „ZDERZENIE” Teatrów (10 pokazów teatralnych)		1015
	Teatr Polska – „ Opowieści z niepamięci” – Teatr Animacji Poznań		80
	Teatr Polska – „Mała draka o zwierzakach” – Opolski Teatr Lalki i Aktora		70
	Teatr Polska – „Pustka. Pustynia. Nic” – Wrocławski Teatr Pantomimy		93
	Kabaret Neo-Nówka – „Kazik sam w domu”		380
	Kampania Teatralna „Kłamstwo”		340
	Teatr Polska – „Tożsamość Wila – Teatr Ludowy Kraków		250
	Teatr Polska – „Cicha Noc”		35
	Andropauza 3		300
Festiwale, przeglądy i prezentacje artystyczne	XXIII Dolnośląski Konkurs Recytatorski „PEGAZIK” (eliminacje miejskie i powiatowe)	25	280
	63. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski (eliminacje miejskie i rejonowe)		41
	XX Dolnośląski Przegląd Form Teatralnych „F-ART.”		150
	Prezentacje Artystyczne – Estrada Dziecięca, Studio Baletowe, Studio Tańca		300
	Prezentacje Artystyczne – Studio Tańca „Fikander”, Studio Piosenki „Jak Kto Chce”		270
	XIII Powiatowy Przegląd Dziecięcych Form Tanecznych „Estrada” Koncert „Roztańczone Przedszkolaki”		150
	XXVI Międzynarodowy Festiwal Folkloru		350
	24. Festiwal „ZDERZENIE” Teatrów (18 wydarzeń)		1425
	Kolorowe Ferie, Ferie na sportowo, Otwarte zajęcia artystyczne	19	790

Działania edukacyjne, warsztaty, turnieje	Wakacje pod Tęczą, Wakacje na sportowo		1453	
	„Aktywny senior polsko-czeskiego pogranicza” (warsztaty wokalne, taneczne, rękodzielnicze, fotograficzne i miting taneczny)		166	
	Warsztaty edukacyjne dla przedszkolaków „Lekcja w Teatrze”		57	
	Turniej szachowy (9 turniejów)		206	
	XV Międzynarodowy Turniej Integracyjny w Warcabach 100-Polowych		50	
	Warsztaty taneczne dla chóru ze Strzelina		35	
	IV Mistrzostwa Kłodzka w Warcabach			
Inne imprezy, uroczystości państwowe, imprezy współorganizowane z KCKSiR/KOK	Teatralna Twierdza		200	
	Noworoczne Spotkanie TMZK		80	
	LOG - Bieg			
	Z kobietą przez epoki – Dzień Kobiet z TMZK		500	
	Powiatowe i Miejskie Obchody Święta Narodowego 3 Maja		300	
	IV Biało-Czerwony Piknik Rodzinny „Piosenka jest dobra na wszystko” koncert chóru „Lutnia”		550	
	Kłodzki Ratusz Dzieciom			
	Daj Włos – finał akcji charytatywnej			
	Dzień Młodzieży Pozytywnie Nakręconej			
	Noc Świętojańska		350	
	Dni Twierdzy Kłodzkiej – Rekonstrukcja bitwy o Twierdzę			
	Forum Tradycji			
	Święto Wojska Polskiego			
	Targi Senioralne		110	
	Inauguracja Sezonu Artystycznego 2018/2019			
	Impreza plenerowa – UM Kłodzko		120	
	TMZK – „Potęga słowa 2”		70	
	Z pieśnią Tobie Ojczyzno” – koncert chóru „Lutnia”		500	
	100. Rocznica Odzyskania Niepodległości			
	TMZK – Roczniki Ziemi Kłodzkiej		140	
	Spotkanie z Mikołajem		120	
	Małe Zderzenia Legend			
	Filharmonia Sudecka			
	Baśniowy Dziadek do Orzechów - balet		300	
	Przedświąteczne Spotkanie z uczestnikami zajęć KOK		100	
Spotkania autorskie	Spotkanie autorskie z Moniką Muskałą	1	30	
Grupy artystyczne/koła zainteresowań/chóry	Małe i Duże Studio Plastyczne			
	Studio Tańca Fikander			
	Studio baletowe			
	Teatr Tańca			
	Studio piosenki			
	Zajęcia teatralne			
	Teatr Joda			
	Tatr Małych Form			
	Studio recytatorskie i monodramu			
	Aktywny Senior			
	Klub szachowy			
	Miejski Chór Mieszany "LUTNIA"			
			14	

Kino „Dąbrówka”

Kino „Dąbrówka” w swojej ofercie posiada różne formy upowszechniania kultury filmowej zarówno wśród dzieci i młodzieży jak i dorosłych mieszkańców Kłodzka i okolic.

Do najważniejszych należą:

- seanse Dyskusyjnego Klubu Filmowego „Mieszko”,
- poranki filmowe dla dzieci i młodzieży,

Dominującym elementem funkcjonowania Kina „Dąbrówka” są cykliczne czwartkowe spotkania jednego z najstarszych w Polsce Dyskusyjnego Klubu Filmowego „Mieszko”.

Seanse jedyne w Kotlinie Kłodzkiej Dyskusyjnego Klubu Filmowego to czas i miejsce przeznaczone dla pasjonatów X Muzy oraz jedyna okazja do poznania ciekawych i ambitnych dzieł światowej i rodzimej kinematografii. Spotkania te dają szczególną możliwość szerokiego upowszechniania kultury filmowej wśród mieszkańców Kłodzka i okolic, zaspokojenia potrzeby doznań filmowych oraz rozbudzenia fascynacji magią dużego ekranu.

Istotnym elementem oferty programowej Kina „Dąbrówka” są również skierowanym do najmłodszych mieszkańców Kłodzka poranki filmowe dla dzieci i młodzieży. Seanse te odbywają się w soboty (w okresie ferii i wakacji również w dni powszednie). Atrakcyjna cena biletu na poranki oraz miła i fachowa opieka pracowników Centrum to gwarancja udanego i ciekawego spędzania czasu w sali kinowej kina „Dąbrówka”.

Repertuar kina „Dąbrówka” w 2018 roku obejmował:

6 seansów filmowych w ramach DKF „Mieszko”	– 262 widzów
11 poranków filmowych dla dzieci	– 1486 widzów

Łącznie: 17 seansów

Łączna liczba widzów: 1748

Wydział Administracyjny Kłodzkiego Ośrodka Kultury

Działalność wyodrębnionych w strukturze Wydziału Administracyjnego sekcji obsługi technicznej imprez i sekcji obsługi widowni w 2018 roku koncentrowała się wokół następujących obszarów:

- utrzymanie pomimo konkurencji ze strony komercyjnego kina sieciowego Cinema 3D na rynku usług kulturalnych Kina „Dąbrówka” i jedyne na Ziemi Kłodzkiej Dyskusyjnego Klubu Filmowego „Mieszko”,
- techniczna realizacja (światło, dźwięk, technika sceniczna) imprez, organizowanych przez KOK oraz współpraca przy imprezach organizowanych przez inne samorządowe jednostki organizacyjne (np. Muzeum Ziemi Kłodzkiej, Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną), parafie rzymskokatolickie, szkoły, służby mundurowe, stowarzyszenia i ruchy społeczne (np. TMZK, PZN, KTO, Stowarzyszenia Kombatantki i Sybirackie).
- pozyskiwanie znaczących środków finansowych z komercyjnej współpracy z agencjami artystycznymi prowadzącymi działalność o charakterze kulturalnym, edukacyjnym i rozrywkowym – wartość dodana tej działalności to upowszechnianie wśród mieszkańców Kłodzka i Ziemi Kłodzkiej (szczególnie dzieci i młodzieży) różnych form obcowania z szeroko pojętą edukacją artystyczną oraz umożliwienie przeżycia głębokich doznań artystycznych podczas koncertów gwiazd polskiej sceny rozrywkowej.

- d) fiskalna sprzedaż usług kulturalnych – prowadzenie kasy biletowej,
- e) prowadzenie galerii sztuki pARTer i współpraca z Wydziałem Imprez i Działań Artystycznych przy organizacji wystaw i wernisaży.

Działalność sekcji administracyjnej i sekcji gospodarczej obejmuje zadania z zakresu:

- a) bieżącego administrowania i utrzymania obiektu KOK przy pl. W. Jagiełły 1:
  - utrzymanie czystości i porządku na terenie obiektu,
  - całodobowy dozór obiektu,
  - prowadzenie remontów głównych i bieżących,
  - pomoc techniczna przy realizacji imprez własnych, współorganizowanych i zleconych
- b) obsługa administracyjna:
  - prowadzenie kancelarii,
  - prowadzenie całokształtu spraw administracyjnych związanych z utrzymaniem obiektu.

Ponadto w związku z podjęciem Uchwały Nr LIV/407/2018 Rady Miejskiej w Kłodzku z dnia 26 kwietnia 2018 roku w sprawie zmiany statutu samorządowej instytucji kultury oraz jej nazwy oraz Uchwały Nr L1/381/2018 Rady Miejskiej w Kłodzku z dnia 25 stycznia 2018 r. w sprawie powierzenia Zakładowi Administracji Mieszkaniami Gminnymi Gminy Miejskiej Kłodzko Sp. z o. o. z siedzibą w Kłodzku wykonywania zadań własnych Gminy Miejskiej Kłodzko z zakresu kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych oraz tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu.

Wydział Administracyjny oraz Finansowo-Księgowy Kłodzkiego Ośrodka Kultury na przestrzeni całego roku 2018 wykonały ogrom pracy o charakterze administracyjnym (aneksy, umowy, zarządzenia, wypowiedzenia umów najmu i dzierżawy, informacje dla kontrahentów itp.) związanej z przygotowaniem i przeprowadzeniem procesu podziału sfery kultury i sportu.

Opis zadań o charakterze technicznym zrealizowanych w 2018 roku przez Wydział Administracyjny Kłodzkiego Ośrodka Kultury

1. Zadania stałe wynikające z prawidłowej eksploatacji budynku (przeeglądy okresowe):

1. Pomiary wydajności i ciśnienia sieci hydrantowej
2. Pomiary wydajności i ciśnienia gaśnic
3. Serwis systemu oddymiania
4. Okresową kontrola przewodów kominowych dymowych oraz grawitacyjnych przewodów spalinowych i wentylacyjnych
5. Przegląd kotłowni gazowej
6. Przeglądy budowlane
7. Przeglądy instalacji elektrycznej

2. Remonty bieżące sal dydaktycznych, biurowych, ciągów komunikacyjnych – wykonane własnymi siłami i środkami m.in.:

1. Remonty pomieszczeń – sali dla ogniska muzycznego, sali organizacji związkowych, sali po klubie NEFRYT (III piętro);
2. Malowanie – sekretariat, zaplecze socjalne kawiarni, szatnia, sali baletowej;
3. Malowanie ciągów komunikacyjnych – korytarz III piętro budynku administracyjnego;
4. Remont i adaptacja pomieszczeń dla sekcji fotograficznej (s. 217),
5. Nasadzenia kwiatów w kwietnikach na balkonach w budynku przy

pl. W. Jagiełły 1.

Przejęcie na podstawie umowy użyczenia od dnia 1 stycznia 2019 r. sprzętu nagłośnieniowego, oświetleniowego oraz zestawu kina plenerowego zakupionego przez Gminę Miejska Kłodzko w ramach projektu pn. „Zwiększenie dostępności do zasobów kulturowych Ziemi Kłodzkiej poprzez odtworzenie historycznej ścieżki w granicach obiektu Twierdzy Kłodzkiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą – adaptacja pomieszczeń oraz terenów otwartych na cele wystawiennicze, edukacyjne i kulturalne” na łączną kwotę **281.292,10 zł brutto**.

Budowa (oraz demontaż) Szopki Bożonarodzeniowej na kłodzkim rynku (tradycyjnie od ok. 12 lat).

Doposażenie Kłodzkiego Ośrodka Kultury w niezbędny sprzęt m.in.: komputerowy i techniczny.

Jednym z wielu zadań Wydziału Sportu jest upowszechnianie kultury fizycznej i sportu oraz efektywne wykorzystanie obiektów sportowych i rekreacyjnych.

Poniżej prezentowany jest kalendarz imprez sportowo – rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży oraz mieszkańców miasta Kłodzka, który obejmuje działania zrealizowane w miesiącach styczeń – czerwiec 2018.

Miesiąc	Nazwa imprezy	Termin	Miejsce	Liczba uczestników
Styczeń	Turniej halowy w piłce nożnej młodzików	06.01.2018 r.	Hala KCKSiR	100
	Mistrzostwa ZSO Kłodzko w halowej piłce nożnej	13.01.2018 r.	Hala KCKSiR	40
	Ferie zimowe na sportowo dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych i klas gimnazjalnych miasta Kłodzka 1. Turniej halowy w piłce nożnej – szkoła podstawowa i gimnazjum (2) 2. Turniej tenisa stołowego (3) 3. Gry i zabawy koszykarskie	15-26.01.2018 r.	Hala KCKSiR	100
Luty	Zawody rejonowe w piłce ręcznej dziewcząt szkół gimnazjalnych	09.02.2018 r.	Hala KCKSiR	40
	Turniej halowy w piłce nożnej OZPN sędziów piłkarskich	10.02.2018 r.	Hala KCKSiR	30
	Ogólnopolski turniej mini siatkówki w „dwójkach” o „Puchar Starosty Powiatu Kłodzkiego	11.02.2018 r.	Hala KCKSiR	100
	Półfinał strefowy w piłce koszykowej chłopców szkół ponadgimnazjalnych	15.02.2018 r.	Hala KCKSiR	30
	Zawody rejonowe w piłce ręcznej chłopców szkół gimnazjalnych	16.02.2018 r.	Hala KCKSiR	40
	Pokazowy turniej w kickboxingu z zawodnikiem MMA p. Różalskim	17.02.2018 r.	Hala KCKSiR	100
	Turniej charytatywny w piłce siatkowej służb mundurowych.	24.02.2018 r.	Hala KCKSiR	300

Marzec	Turniej w halowej piłce nożnej rocznika 2009 o „Puchar Przyjaciół MKS Nysa Kłodzko”	03.03.2018 r.	Hala KCKSiR	100
	Zawody powiatowe w mini siatkówce – 4 - ki dziewcząt szkół podstawowych	05.03.2018 r.	Hala KCKSiR	30
	Zawody powiatowe w mini siatkówce – 3 - ki dziewcząt szkół podstawowych	08.03.2018 r.	Hala KCKSiR	20
	Półfinał strefy wałbrzyskiej w piłce ręcznej chłopców szkół ponadgimnazjalnych	17.03.2018 r.	Hala KCKSiR	30
	Zawody strefy wałbrzyskiej w mini siatkówce – 3 - ki dziewcząt szkół podstawowych	23.03.2018 r.	Hala KCKSiR	20
Kwiecień	Turniej gier komputerowych do lat 18 „ROBOTYKA”	07.04.2018 r.	Hala KCKSiR	150
	Wiosenne zawody pływackie dla szkół podstawowych pod patronatem Burmistrza Miasta Kłodzka	11.04.2018 r.	Kryta pływalnia ZAMG	168
	Turniej w halowej piłce nożnej ministrantów Dekanatu Kłodzkiego	14.04.2018 r.	Hala KCKSiR	30
	Pokazy i zawody sekcji kickboxingu - Herakles Kłodzko	15.04.2018 r.	Hala KCKSiR	100
	Zawody powiatowe w mini siatkówce – 2 - ki dziewcząt szkół podstawowych	16.04.2018 r.	Hala KCKSiR	20
Maj	Otwarcie sezonu tenisa ziemnego – Turniej deblowy losowany o „Puchar Dyrektora KCKSiR”	01.05.2018 r.	Korty KCKSiR	16
	Ogólnopolskie zawody amatorów w kickboxingu o „Puchar Burmistrza Miasta Kłodzka”	26.05.2018 r.	Hala KCKSiR	200
	Zawody powiatowe w siatkówce plażowej klas gimnazjalnych	25.05.2018 r.	Boiska do siatkówki plażowej	40
	Zawody powiatowe w siatkówce plażowej szkół ponadgimnazjalnych	28.05.2018 r.	Boiska do siatkówki plażowej	40
Czerwiec	Uroczysta gala zakończenia ALK Kłodzko w sezonie 2017/18	02.06.2018 r.	Stadion KCKSiR	100
	57. DNI KŁODZKA Cykl imprez sportowo – rekreacyjnych:			
	<ul style="list-style-type: none"> • Mecz Kłodzko-Brzeg w tenisie ziem. • Turniej siatkówki plażowej • Turniej streetballa 	09.06.2018 r.	Stadion KCKSiR	100
	Festyn rodzinny z okazji Dnia Dziecka służb mundurowych	15.06.2018 r.	Stadion KCKSiR	300

Mistrzostwa Polski w tenisie ziemnym Stowarzyszenie „Sprawni Razem”	16.06.2018 r.	Korty KCKSiR	50
Zakończenie sezonu koszykarskiego 2017/18 grup młodzieżowych– MKS Nysa Kłodzko	16.06.2018 r.	Hala KCKSiR	100
„SUDETY OPEN 2018” – ogólnopolski turniej tenisa ziemnego	23.06.2018 r.	Korty KCKSiR	28

Aby zobrazować różnorodność i ilość imprez sportowych, które odbyły się w naszych obiektach należy podkreślić, że oprócz ww. kalendarza I półrocza 2018 r. Wydziału Sportu, miały miejsce również rozgrywki ligowe oraz turnieje w piłce nożnej, koszykówce, piłce ręcznej, siatkówce, tenisie stołowym oraz inne wydarzenia sportowe odbywające się na obiektach KCKSiR w Kłodzku.

Kluby i stowarzyszenia sportowe trenujące na obiektach KCKSiR

1. MKS „Nysa” Kłodzko:

- sekcja piłki nożnej (bambini, żaczki, orlicy, młodzicy, juniorzy, seniorzy),
- sekcja koszykówki (grupa najmłodsza (kl. I-IV), młodzicy, kadeci i seniorzy).
- tenisa stołowego (V liga seniorów).

2. UKPR „Lew” Kłodzko – sekcja piłki ręcznej chłopców (junior).

3. MMKS Kłodzko – sekcja siatkówki dziewcząt – młodziczki, szkoła podstawowa – 2, 3 i 4. (patronat KCKSiR).

4. PUKS „Orlik” Kłodzko – sekcja piłki nożnej (bambini, żaczki, orlicy, młodzicy, trampkarze).

5. Chrobry XXI Kłodzko – seniorzy (III liga koszykówki).

6. Związek Stowarzyszeń Sportowych „SPRAWNI-RAZEM” Kłodzko – sekcja koszykówki, tenisa ziemnego, tenisa stołowego, badmintona.

7. KTT Kłodzko – tenis ziemny.

Wykaz liczby spotkań ligowych w poszczególnych grach zespołowych, które odbyły się w 2018 r. na obiektach KCKSiR:

Piłka nożna MKS „Nysa” Kłodzko (boisko piłkarskie):

- liga okręgowa i IV liga (wiosną) seniorów – 10 spotkań, średnia liczba widzów – 100.
- liga okręgowa juniorów – 5 spotkań,
- liga okręgowa trampkarzy – 5 spotkań,
- liga okręgowa młodzików 7 spotkań,
- liga terenowa orlika – 14 spotkań,
- liga terenowa młodzików – 5 spotkań.

Piłka nożna PUKS „Orlik” Kłodzko (boisko piłkarskie):

- liga okręgowa młodzików – 7 spotkań.
- liga okręgowa trampkarzy – 5 spotkań.

Koszykówka Zetkama Doral “Nysa” Kłodzko (hala sportowa):

- I liga koszykówki mężczyzn – 8 spotkań, plus dwa spotkania „play-aut” średnia liczba widzów – 250,
- grupy młodzieżowe – 24 spotkań.

/zespół w rozgrywkach I ligi koszykówki mężczyzn, nie utrzymał się i zaliczył spadek z I ligi./

Piłka ręczna KS „Lew” Kłodzko (hala sportowa):

- liga dolnośląska juniora.

Siatkówka MMKS Kłodzko (hala sportowa):

- liga dolnośląska młodziczek,
- liga dolnośląska kadetek,
- liga dolnośląska „dwójek”, „trójek”, „czwórek”.

Tenis stołowy MKS „Nysa” Kłodzko (antresola):

- liga V seniorów – 8 spotkania.

Od września 2017 pojawiła się na mapie sportowej naszego miasta nowa drużyna koszykówki seniorów **Chrobry XXI Kłodzko**. Zespół został zgłoszony do rozgrywek III ligi dolnośląskiej. Drużyna złożona w całości z kłodzkich koszykarzy, trenuje i rozgrywa swoje mecze ligowe w hali sportowej KCKSiR. Zespół utrzymał się w III lidze.

Hala sportowo-widowiskowa przeznaczona jest do zajęć wychowania fizycznego, treningów sekcji sportowych, zajęć rekreacyjnych. W hali sportowo - widowiskowej istnieje możliwość organizacji zarówno zawodów sportowych jak i konferencji, koncertów, widowisk, targów, pokazów i innych imprez. Hala sportowa posiada aktualne przeglądy techniczne, instalacji elektrycznej, oświetlenia awaryjnego, gaśnic oraz hydrantów.

Stadion. W skład kompleksu obiektów sportowych, zajmujących łącznie powierzchnię ponad 11 ha, wchodzi:

- boisko do piłki nożnej z nawierzchnią trawiastą,
- boisko do piłki nożnej z nawierzchnią sztuczną (z możliwością gry w hokeja),
- 5 kortów tenisowych z nawierzchnią ceglastą z zapleczem i kawiarenką,
- 3 korty tenisowe z nawierzchnią sztuczną,
- 4 boiska do piłki plażowej,
- 1 boisko asfaltowe do gry w siatkówkę,
- 2 boiska asfaltowe do gry w koszykówkę,
- place zabaw dla dzieci i młodzieży,
- basen otwarty 25 m z brodzikiem,
- studio odnowy fizycznej (siłownia),
- przystań kajakowa,
- sztuczne lodowisko

W I półroczu 2018 roku wykonanych zostało wiele prac porządkowych i naprawczych, które miały na celu poprawienie estetyki obiektów oraz zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim korzystającym z urządzeń sportowo-rekreacyjnych. Do najważniejszych zaliczymy:

- naprawa i malowanie ławek i stołów,
- uzupełnienie piachem z atestem boisk do piłki plażowej oraz placów zabaw i piaskownic,
- bieżąca naprawa placów zabaw (wymiana desek, belek, malowanie elementów drewnianych),
- ukwiecenie stadionu (zakup donic oraz kwiatów rabatowych),
- na bieżąco czyszczenie i udrażnianie kanalizacji sanitarnej,
- przed sezonem dokonano przeglądów oraz bieżących napraw kosiarek spalinowych, nożyc do cięcia żywopłotów.

Wydział Sportu odpowiedzialny jest również za koordynowanie spraw związanych z domem wycieczkowym.

Baza noclegowa Kłodzkiego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji mieści się, przy ul. Kusocińskiego 2 i oferujemy turystom odwiedzającym nasze miasto blisko 40 miejsc noclegowych i są to pokoje 2, 3, 4 - łóżkowe — większość z kabinami natryskowymi oraz 21 miejsc noclegowych w domkach kempingowych. Wyżywienie dla nocujących gości zapewnia kawiarnia zlokalizowana na terenie obiektu. Dodatkową ofertą skierowaną do turystów jest możliwość skorzystania z pola namiotowego, pola kempingowego z przyłączami elektrycznymi. Dla nich również zapewniony jest teren do organizacji ognisk, grilli, świetlicę, urządzenia zabawowe dla dzieci i młodzieży oraz parking samochodowy. Dostępność do bazy noclegowej umożliwia organizowanie zielonych szkół, zimowisk, zgrupowań sportowych, obozów i spotkań integracyjnych, wypoczynku wakacyjnego, a przy tej okazji dodatkowego wykorzystania hali sportowej, oraz urządzeń i obiektów sportowych. W I półroczu 2018 roku w bazie noclegowej odświeżono wszystkie pokoje poprzez malowanie i gładzenie ścian, zakupione zostały nowe roletki do pokoi, nowa pościeli oraz ręczniki.

WYDARZENIA KULTURALNE ORGANIZOWANE W 2018 ROKU

STYCZEŃ

- Koncert Noworoczny – Gala Johann Strauss Show
- Podążajmy za Gwiazdą Betlejemską – kolędowanie przy szopce
- Nasza Choinka – wernisaż prac plastycznych
- 26. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
- Poranek w Kinie Dąbrówka „Niedoparki”
- Franciszkańskie kolędowanie przy żłóbku – Przegląd kolęd
- Koncert kolęd i pastorałek (Chór „Lutnia” i „Chór z Gór”
- Poranek w Kinie Dąbrówka – „Dzielny Kogut Maniek”
- Spotkanie z podróżnikiem Afryka - Etiopia – Kenia

LUTY

- Koncert Teresy Werner
- Dyskusyjny Klub Filmowy Mieszko „Kobieta z lodu”
- Wernisaż wystawy malarstwa - Dorota Cieśla
- Mężczyzna Idealny – Teatr Palladium
- XXIII Dolnośląski Konkurs Recytatorski „PEGAZIK” eliminacje miejskie
- IV Festiwal Artystyczny LO-AD 2018 – „Jest taki dzień...”
- Koncert Szkoły Open Vocal

MARZEC

- 63. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski – eliminacje miejskie
- Między Łóżkami – Teatr Gudejko
- „Z kobietą przez epoki” – Dzień kobiet TMZK
- Wernisaż wystawy „KOBIECY Z PASJĄ”
- RENATA PRZEMYK TRIO Koncert
- XVII Dzień Akordeonu

- XXIII Dolnośląski Konkurs Recytatorski „PEGAZIK” eliminacje powiatowe
- Poranek w Kinie Dąbrówka – „O czym szumi las”

KWIECIEŃ

- 63. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski – eliminacje rejonowe
- Wernisaż wystawy malarstwa - Seweryn Basiak
- XXI Kłodzki Festiwal Muzyczny „Gitariada”
- Koncert Magdaleny Czwojdy z zespołem jazzowym
- Koncert Galowy „Astor Arte”
- Koncert Maciej Maleńczuk Solo
- Teatr w Kłodzku „Prosiaczek Czok”
- Dyskusyjny Klub Filmowy Mieszko „Powrót do Montauk”
- Poranek w Kinie Dąbrówka – „Balerina”
- XXIII Dolnośląski Konkurs Recytatorski „PEGAZIK” Finał Wojewódzki

MAJ

- III Pochód Poezji – Ponad Chmurami, Wolna Grupa Bukowina, Grażyna Łobaszewska & Ajagore
- Powiatowe i Miejskie Obchody Narodowego Święta Konstytucji 3 Maja
- IV Biało-czerwony piknik rodzinny
- XX Dolnośląski Przegląd Form Teatralnych F-ART
- Wernisaż wystawy KKF - „Obok nas”
- Kabaret SMILE
- Dyskusyjny Klub Filmowy Mieszko „Morderstwo w hotelu Hilton”
- Poranek w Kinie Dąbrówka – „Wielka wyprawa Molly”
- XI koncert “The Best of Total Vocal Project”
- Koncert CIAO, CIAO, BAMBINA
- Prezentacje Artystyczne – Estrada Dziecięca, Studio Baletowe, Studio Tańca
- Koncert z cyklu – „Dzieci Dzieciom”- „Na skrzydłach pieśni”
- Koncert Gala V Kłodzkiej Orkiestry Symfonicznej LO-98

CZERWIEC

- 57. DNI KŁODZKA
- Prezentacje Studia Tańca „Fikander” i Studia Piosenki „Jak kto chce”
- Wernisaż wystawy fotografii Mieczysława Krombacha
- XIII Powiatowy Przegląd Dziecięcych Form Tanecznych "Estrada" 2018 Koncert "Roztańczone Przedszkolaki"
- Prezentacje Artystyczne - Teatru Joda
- Dyskusyjny Klub Filmowy Mieszko „Dusza i ciało”
- Dzień Młodzieży Pozytywnie Nakręconej
- Uroczyste Zakończenie Roku Szkoły Artystycznej "Open Vocal"
- Finał 57. Dni Kłodzka – Weronika Curyło, Rezerwat, Kamil Bednarek z zespołem, Czadoman, Piotr „Elton” Oleksy
- Noc Świętojańska

LIPIEC

- Sezon' 18 Wernisaż Wystawy Prac Dużego Studia Plastycznego
- Wakacje pod Tęczą
- Letnie Zderzenie Teatrów
- XV Międzynarodowy Turniej Integracyjny w Warcabach 100-polowych

SIERPIEŃ

- Dni Twierdzy Kłodzkiej
- XXVI Międzynarodowy Festiwal Folkloru
- Forum Tradycji
- Kwiaty Lata Wystawa kompozycji z kwiatów i ziół
- Poranek w Kinie Dąbrówka – „Zakwakani”
- Poranek w Kinie Dąbrówka – „Złoty Koń”
- Targi Senioralne
- Wakacje pod Tęczą

WRZESIEŃ

- Inauguracja Sezonu Artystycznego Kłodzkiego Ośrodka Kultury
- 53. Międzynarodowy Festiwal Wratistavia Cantans “IN PARADISUM” - koncert
- Dyskusyjny Klub Filmowy Mieszko „Obietnica poranka”
- Wernisaż Wystawy Małego Studia Plastycznego
- Spektakl w ramach Programu Teatr Polska „Opowieści z Niepamięci” Teatr Animacji
- Silesian Jazz Orchestra – koncert

PAŹDZIERNIK

- IV Mistrzostwa Kłodzka w Warcabach
- Spektakl w ramach Programu Teatr Polska „Mała draka o zwierzakach” Opolski Teatr Lalki i Aktora
- XII Orlicko- Kłodzki Festiwal Organowy
- „Potęga Słowa II” TMZK
- Spektakl w ramach Programu Teatr Polska „Pustka. Pustynia. Nic”
- Wrocławski Teatr Pantomimy
- Wernisaż wystawy malarstwa – Jolanta Ubik
- Spektakl w ramach Programu Teatr Polska
- Kabaret Neo-Nówka „Kazik sam w domu”
- Tobie, Ojczyzno Koncert Gala na 100-lecie Odzyskania Niepodległości
- Spektakl „Kłamstwo”

LISTOPAD

- Poranek w Kinie Dąbrówka – „Miś Bamse i córka wiedźmy”
- Powiatowe i Miejskie Obchody 100. Rocznicy Odzyskania Niepodległości
- Dyskusyjny Klub Filmowy Mieszko „Neapol spowity tajemnicą”
- Wernisaż wystawy malarstwa Magdaleny Adamskiej
- XII Zaduszki Wokalne Mietek Szcześniak

- 24. Festiwal Zderzenie Teatrów pamięci Mariana Półtoranosa
- Spektakl w ramach Programu Teatr Polska „Cicha Noc”

GRUDZIĘN

- 24. Festiwal Zderzenie Teatrów pamięci Mariana Półtoranosa
- Mikołajkowe zawody strzeleckie
- Spotkanie z Mikołajem
- Baśniowy Dziadek do orzechów – Teatr Wielki Poznań
- Dyskusyjny Klub Filmowy Mieszko „Paryż i dziewczyna”
- Wernisaż wystawy Klubu Fotograficznego „WIZUALNE DOTYKI II”
- Spektakl Andropauza 3
- Przedświąteczne spotkanie dla uczestników zajęć artystycznych KOK

2) Ośrodek Sportu i Rekreacji:

Lista klubów i stowarzyszeń współpracujących z OSiR Kłodzko:

- MKS Nysa Kłodzko
- PUKS „Orlik” Kłodzko
- Miejski Młodzieżowy Klub Sportowy-sekcja siatkówki
- Powiatowy Szkolny Związek Sportowy
- Klub lekkoatletyczny „Ziemia Kłodzka”
- Miejski Związek Sportowy
- UKS Amatorska Liga Koszykówki
- Integracyjny UKS „Sprawni Razem” działający przy Zasadniczej Zawodowej Szkole Specjalnej
- Kłodzkie Towarzystwo Sportowego
- UKS”Chrobry XXI Kłodzko”sekcja koszykówki
- Stowarzyszenie „Herakles”Kłodzko-sporty walki

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kłodzku dysponuje wieloma miejscami, na których mogą odbywać się różnego rodzaju imprezy sportowe, eventy, spotkania, itp. W 2018 roku zorganizowano wiele imprez, które cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Na boiskach trawiastych trenowali i rozgrywali swoje mecze zawodnicy klubów MKS Nysa Kłodzko (skrzaty, młodzicy, trampkarze, juniorzy, seniorzy) i na boiskach Orlika Kłodzko (młodzicy).

W okresie letnim organizowane były turnieje piłki nożnej „dzikich drużyn” w ramach akcji „Wakacje na sportowo”. Na kortach tenisowych organizowane były zajęcia „Wakacje z rakieta” i wiele turniejów singlowych i deblowych. Na trzech boiskach do piłki siatkowej plażowej w okresie letnim zorganizowano mistrzostwa szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, a także turnieje open. Na boisku do koszykówki organizowane były turnieje streetball-a dla mieszkańców Kłodzka. Bieżnia lekkoatletyczna wykorzystywana była przez szkoły ale także przez zawodników klubu lekkoatletycznego Ziemia Kłodzka.

Na terenie odkrytego basenu oprócz rekreacyjnego pobytu, można było brać udział w mini zawodach pływackich dla dzieci, które były organizowane przez pracownika OSiR. Szkoły organizowały na terenie ośrodka Dni Sportu, w czasie których korzystali z obiektu według swoich potrzeb.

Kalendarz imprez sportowych i rekreacyjnych zrealizowanych w 2018 roku
na obiektach Ośrodka Sportu i Rekreacji w Kłodzku

Miesiąc	Nazwa Imprezy	Termin	Miejsce
Styczeń	Ferie zimowe na sportowo dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjalnych miasta Kłodzka -Turniej halowy w piłkę nożną -Turniej tenisa stołowego -Badminton-nauka i doskonalenie gry -Gry i zabawy w koszykówkę -Kulig dla dzieci	15-26.01.2018	Obiekty OSiR
Luty	-Turniej halowy w piłkę nożną oldbojów o Puchar Dyrektora OSiR-u -Ogólnopolski turniej minisiatkówki dziewcząt w „dwójkach” „O Puchar Starosty Powiatu Kłodzkiego”	11.02.2018	Hala OSiR
Marzec	-Otwarty halowy turniej w piłce nożnej seniorów „O Puchar Burmistrza Miasta” -Integracyjne szkolne zawody w badmintona i tenisa stołowego dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych	14.03.2018	Hala OSiR
Kwiecień	-Otwarcie sezonu tenisa ziemnego Turniej o puchar Dyrektora OSiR-u -Wiosenne zawody pływackie dla uczniów szkół podstawowych pod patronatem Burmistrza Miasta Kłodzka	21.03.2018 24.03.2018	Korty OSiR Kryta pływalnia
Maj	57 Dni Kłodzka Cykl imprez sportowo-rekreacyjnych: -Turniej w tenisa ziemnego -Turniej piłki nożnej -Turniej siatkówki plażowej -Turniej streetballa -Singlowy Turniej w tenisa ziemnego „Kwitnącego Kasztana” -Turniej tenisa ziemnego”O Puchar Burmistrza”	Maj 2018 14.05.2018 28.05.2018	Obiekty OSiR Korty OSiR Korty OSiR
Czerwiec	-Otwarte zawody pływackie „O Puchar Burmistrza Miasta Kłodzka”z okazji Dnia Dziecka -meczw tenisa ziemnego Kłodzko-Brzeg Dolny -Turnie singlowy w tenisa ziemnego „Sudety Open”	04.06.2018 12.06.2018 24.06.2018	Kryta pływalnia Korty OSiR Korty OSiR

Lipiec	Wakacje ze sportem 2018 -Turnieje w piłkę nożną -Turnieje piłki plażowej -Turnieje dla dzieci i młodzieży w tenisa ziemnego -Singlowy Turniej tenisa ziemnego „Letnie Grand Prix” kat.+45	Lipiec 04.07.2018	Obiekty OSiR Korty OSiR
Sierpień	-Zawody pływackie dla dzieci i młodzieży -Wakacje ze sportem 2018 ciąg dalszy -Singlowe mistrzostwa w tenisie ziemnym” Super Senior” -Mistrzostwa Kłodzka w siatkówce plażowej par „mikstowych” „O Puchar Burmistrza Miasta Kłodzka”	06.08.2018 27.08.2018	Basen odkryty OSiR Korty OSiR Obiekty OSiR
Wrzesień	-Singlowe mistrzostwa Kłodzka w tenisie ziemnym -Deblowy Turniej”O Puchar Dyrektora OSiR-u”	10.09.2018 11.09.2018	Korty OSiR Korty OSiR
Październik	-XIII Integracyjne zawody w tenisie ziemnym dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych miasta Kłodzka -Mistrzostwa Kłodzka Szkół podstawowych w pływaniu „Pod Patronatem Burmistrza Miasta Kłodzka” -Zawody pływackie z okazji 100-lecia Odzyskania Niepodległości” Pod Patronatem Burmistrza Miasta Kłodzka” -Deblowy rodzinny turniej tenisa ziemnego -Turniej tenisa ziemnego ”Spadający Liść”	Październik 02.10.2018 19.10.2018 08.01.2018 19.10.2018	Hala OSiR Kryta pływalnia Kryta pływalnia Korty OSiR Korty OSiR
Listopad	-Zawody strzeleckie z karabinka pneumatycznego z okazji Rocznicy Odzyskania Niepodległości -Otwarty turniej tenisa stołowego „O Puchar Burmistrza Miasta Kłodzka” -Andrzejkowy turniej minisiatkówki	09.11.2018 02.11.2018 12.11.2018	Hala OSiR Hala OSiR Hala OSiR
Grudzień	-Cykl turniejów mikołajkowych dla dzieci i młodzieży w piłkę nożną halową	Grudzień	Hala OSiR

Kalendarz imprez nie uwzględnia rozgrywek ligowych w piłce nożnej, koszykówce, piłce siatkowej, które często odbywały się na obiektach OSiR-u.

MKS Nysa Kłodzko -IV liga piłki nożnej(seniorzy)
MKS Doral Nysa Zetkama Kłodzko-II liga koszykówka(seniorzy)
Chrobry XXI Kłodzko- II liga koszykówki(seniorzy)
MMKS Kłodzko-siatkówka dziewcząt (różne kategorie wiekowe)

Kalendarz także, nie uwzględnia zawodów sportowych z kalendarza Szkolnego Związku Sportowego, które odbyły się na obiektach OSiR-u.

- zawody lekkoatletyczne
- zawody w piłkę koszykową dziewcząt i chłopców
- zawody w piłkę nożną
- zawody w piłkę plażową

W 2018 roku poprawiona została infrastruktura, dokonano między innymi:

- montażu bram wjazdowych i wejściowych na teren stadionu
- kapitalnego remontu bazy hotelowej (repcji, toalet, biur, itp.)
- monitoringu całego obiektu
- malowania i odświeżania trybun, stolików, ławeczek, płotów, itp.
- zakupu sprzętu do stolarni
- uzupełnienia piachem z atestem piaskownic, placów Zabaw, a także trzech boisk do piłki plażowej.

Hala widowiskowo-sportowa wykorzystywana była w godzinach od 08:00 do 22:00.

W godzinach porannych na hali realizowane były zajęcia wychowania fizycznego przeprowadzane przez szkoły. W godzinach popołudniowych z hali korzystali zawodnicy trenujący w klubie MKS Nysa Kłodzko w sekcjach koszykówki (młodzicy, kadeci, II liga-seniorzy), którzy także w soboty i niedziele rozgrywali swoje mecze. Zawodniczki MMKS Nysa Kłodzko grające w siatkówkę, korzystały z hali sportowej podczas treningów i rozgrywek meczowych. Zawodnikom MKS Nysa Kłodzko z sekcji tenisa stołowego 4 razy w tygodniu udostępniana był hala sportowa. W okresie zimowym na hali sportowej odbywały się również treningi piłkarzy piłki nożnej.

Na hali organizowane były zabawy integracyjne dla młodzieży, mecze i zakończenie sezonu Amatorskiej Ligi Koszykówki, pokazy sztuk walki, mecze pokazowe i wiele innych imprez o charakterze nie tylko sportowym.

Szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne wykorzystywały halę sportową do rozgrywania zawodów rangi Igrzysk Młodzieży Szkolnej w piłkę koszykową, nożną i siatkową.

Na hali znajdują się także dwa boiska do badmintonu, które cieszyły się sporym zainteresowaniem i były często zajęte.

Hala sportowa udostępniona była również na pokazy sztuk walki klubowi Herakles.

W celach promocyjnych stworzona została strona internetowa www.osirklodzko.pl, ośrodek zarejestrowany został na największym i najpopularniejszym portalu hotelowym booking.com, a także na trivago.pl i e-turysta.pl. Prowadzona była również akcja promocyjna poprzez rozpowszechnienie plakatów, ulotek i wiele informacji na temat działalności OSiR.

3) Muzeum Ziemi Kłodzkiej:

INFORMACJE PODSTAWOWE

Muzeum Ziemi Kłodzkiej w Kłodzku
ul. Łukasiewicza 4
57-300 Kłodzko
tel.: 74 867 35 70, 74 867 38 95
fax.: 74 865 96 65
e-mail: sekretariat@muzeum.klodzko.pl
www.muzeum.klodzko.pl

Bilety wstępu

normalne	8.00 zł
ulgowe	6.00 zł
grupowe (grupy powyżej 10 osób).....	4.00 zł
wstęp na lekcję muzealną.....	4.00 zł
wstęp na wystawy czasowe	4.00 zł
warsztaty.....	6.00 zł
warsztaty „Malowanie na szkle”	10.00 zł

bilet rodzinny: 18 zł (dla rodziców z dziećmi od 7 do 16 lat)

Opłaty dodatkowe

oprowadzanie grup po obiekcie i wystawach..... 20.00 zł

Godziny otwarcia Muzeum

W sezonie letnim (od 1 maja do 30 września):

10.00 – 17.00 od wtorku do piątku

11.00 – 17.00 w soboty, niedziele i święta

W sezonie zimowym (od 1 października do 30 kwietnia):

10.00 – 16.00 od wtorku do niedzieli oraz w święta

- w poniedziałek muzeum zamknięte dla zwiedzających
- w sobotę wstęp wolny na wystawy stałe

Biblioteka muzealna czynna od środy do piątku w godzinach od 10.00 do 16.00

1. WYSTAWY STAŁE

1) *Oczy czasu. Zegary mechaniczne popularne na Śląsku w XIX i pierwszej połowie XX w. w zbiorach Muzeum Ziemi Kłodzkiej*

Wystawa prezentuje wiodącą kolekcję muzealną, liczącą ponad 500 zegarów schyłkowego okresu zegara mechanicznego i na ich tle działające na Śląsku największe fabryki zegarów - Gustawa Beckera w Świebodzicach i braci Eppnerów w Srebrnej Górze. Wystawa jest godna polecenia zarówno ze względu na wdzięczny materiał ekspozycyjny, jak też z powodu swej wymowy: zegar - czas - przemijanie.

2) **Współczesne kłodzkie szkło artystyczne na tle tradycji szklarstwa ziemi kłodzkiej**

Trzon ekspozycji tworzy ponad 205 unikatowych dzieł projektantów i artystów szkła mieszkających na Ziemi Kłodzkiej i działających w dolnośląskich hutach po roku 1945. Zaprezentowano zestawy prac m.in.: Z. Horbowego, W. Turkiewicza, Z. Janoty, S. Gołdyna, S. Sadowskiego, E. Gerczuk-Moskaluk, J. Robaszewskiego. Tłem dla kolekcji współczesnej jest część historyczna wystawy, obejmująca wyroby dawnego przemysłu szklarskiego, którego tradycje na ziemi kłodzkiej sięgają średniowiecza.

3) **Z dziejów Kłodzka**

Wystawa monograficzna poświęcona miastu i jego tysiącletniej historii. Na dwóch kondygnacjach Muzeum - w podziemiach oraz na parterze - zaprezentowana została opowieść o Kłodzku, poczynając od pierwszej o nim wzmianki w *Kronice Czechów* Kosmasy, a skończywszy na „powodzi tysiąclecia” w 1997 r.

Wystawa powstała głównie w oparciu o zbiory własne Muzeum, uzupełnione o nieliczne obiekty wypożyczone z parafii o.o. Jezuitów oraz o kopie i repliki. Wśród eksponatów zaprezentowano m.in. zbiór ikonografii dokumentującej zmiany architektoniczne Kłodzka na przestrzeni dziejów. Ekspozycję wzbogacają różnorodne obiekty kultury materialnej ilustrujące kondycję gospodarczą miasta, obejmujące m.in. pamiątki cechowe oraz bogaty zbiór wyrobów cynowych kłodzkich konwisarzy. Pochodzące z różnych epok obiekty sztuki i kultury rysują natomiast inne, bardziej artystyczne oblicze miasta.

2. WYSTAWY CZASOWE

1) Tytuł: **FERRARI. WYSTAWA RYSUNKÓW MARIANA HULI**

Marian Hula jest kłodzczaninem. Urodził się 7 grudnia 1950 roku. Od najmłodszych lat zdradzał talent rysowniczy. Obiektem jego dziecięcych fascynacji były parowozy. W wieku młodzieńczym rysował twarze popularnych wówczas muzyków z zespołu „Rolling Stones” oraz „Czerwone Gitary”. Od lat zajmuje się aranżacją wnętrz oraz reklamą wizualną. Jest m.in. autorem i realizatorem etalazu do muzealnej wystawy pt. „Współczesne kłodzkie szkło artystyczne na tle tradycji szklarstwa ziemi kłodzkiej”. Od 2010 roku, w wolnym czasie, rysuje samochody marki Ferrari, bo jak twierdzi, jest to niezwykle interesujący samochód, którego każdy model ma niepowtarzalną, fascynującą sylwetkę, a poszczególne fragmenty jego karoserii można studiować bez końca. Ale podobnie jak hiperrealiści z lat 70. XX wieku uważa, że ważniejsze niż temat obrazu jest oddanie na papierze jak najwierniej wybranego motywu. Stąd, na pierwszy rzut oka, można mylić prace Mariana Huli z fotografią lub grafiką. Jest to jednak rysunek, który powstał za pomocą kredek. Na wystawie zaprezentowano 22 barwne rysunki, które powstały w latach 2012–2017.

Kurator wystawy: J. Jakubowicz
Czas ekspozycji: 2.02 - 15.04.2018

2) Tytuł: **ZAURCZENI NATURĄ**

Wystawa zorganizowana z okazji jubileuszu 40 lat Oddziału Sudeckiego Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk o Ziemi we współpracy z Centrum Nauki i Sztuki Stara Kopalnia w Wałbrzychu oraz Kazimierzem Kozakiewiczem Prezesem Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk o Ziemi Oddział Sudecki w Wałbrzychu.

Na wystawę składają się dokumenty i materiały ilustracyjne ukazujące działalność towarzystwa na przestrzeni lat oraz wyselekcjonowane dla potrzeb szerokiej publiczności minerały, skały i rzadkie skamieniałości pochodzące z prywatnych kolekcji byłych i obecnych członków Towarzystwa:

Daniel Cudziło (Odrzychowice Kłodzkie) – „Minerały Kotliny Kłodzkiej” Leszek Dudziński (Wałbrzych) – „Skamieniałości z Wałbrzycha i okolic” Józef Kawałko (Świdnica) – „Minerały Masywu Ślęży” Jarosław Kosalka (Świdnica) – „Agaty z Płóczek Górnych k. Lwówka Śląskiego” Kazimierz Kozakiwicz (Wałbrzych) – „Minerały z wybranych lokalizacji Dolnego Śląska” Janusz Lukliński (Wałbrzych) – „Minerały świata” Ryszard Martowicz (Ząbkowice Śląskie) – „Minerały z wybranych kopalń Dolnego Śląska”

Kurator wystawy: Kazimierz Kozakiwicz, Krzysztof Miszkiewicz
Czas ekspozycji: 3.03 – 7.05. 2018

3) Tytuł: **PRZYWRACANIE STROJÓW GÓR ORLICKICH**

Wystawa przygotowana przez Stowarzyszenie HOVRCH.

HOVRCH to grupa entuzjastów z północnego wschodu Czech. Historia stowarzyszenia sięga 1963 roku, kiedy w Nowym Mieście nad Metują założono klub wspinaczkowy. Z biegiem czasu nastąpiła transformacja z czysto sportowej organizacji na stowarzyszenie, którego głównym celem jest rozwój sportu i kultury. Obecny priorytetem grupy jest próba ożywienia zapomnianych strojów Gór Orlickich i przywrócenie ich do codziennego życia. Stroje Gór Orlickich to uroczysta odzież mieszkańców wsi, której korzenie sięgają do 2 połowy XVIII wieku. W wyrobie strojów największy nacisk kładzie się na autentyczność, kunszt rzemieślniczy i jakość. Na nowo odkrywane są zapomniane techniki. Noszący budują głęboki związek ze strojami, ponieważ zaangażowani są w ich produkcję i dumni ze swojego kunsztu rzemieślniczego. Rezultatem działań HOVRCH jest odtworzenie na terenie północno-wschodnich Czech zapomnianego rzemiosła, haftowania pawim piórem. Jest to technika haftu dekoracyjnych ornamentów włóknem z piór pawiego ogona na skórze. Na wystawie zobaczyć można było m.in. narzędzia rymarskie i szewskie używane do wyszywania pawim piórem, wyszywane paski, czapki oraz stroje odświętne – damskie i męskie.

Kurator wystawy: Joanna Jakubowicz
Czas ekspozycji: 9.03.2017 - 9.4.2018

4) Tytuł: **ZWIERZYNIEC. Rzeźba i ornamenty zoomorficzne w architekturze Kłodzka.**

Fotograficzna wystawa planszowa o walorach edukacyjnych prezentująca ciekawe aspekty architektury Kłodzka. Wystawa przedstawia wybrane detale architektoniczne z motywami zwierząt z kłodzkich budowli na fotografiach Tomasza Gmerka, opatrzone opisami Joanny Jakubowicz.

Na wystawie zaprezentowano 91 fotografii zaprezentowane na planszach tematycznych.

Kurator wystawy: Joanna Jakubowicz, Tomasz Gmerek
Czas ekspozycji: 20.04 – 9.09.2018

5) Tytuł: **SZKLANE. Malwina Karp**

Seria kilku obrazów olejnych inspirowana zbiorami szklarskimi kłodzkiego muzeum. Fragment *Cyklu szklanego* zaprezentowany w przestrzeni wystawy *Oczy czasu* w "Sali filozoficznej".

Malwina Karp - urodzona w 1986. Absolwentka Liceum Plastycznego „Plastyk” we

Wrocławiu (2006) i Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu. Dyplom w pracowni malarstwa prof. Piotra Błażejewskiego, prof. Przemka Pintala, as. Anny Kołodziejczyk i malarstwa w architekturze i urbanistyce prof. Adama Chmielowca (2011). Brała udział w ponad 30 wystawach zbiorowych i indywidualnych w Polsce i za granicą. Mieszka i pracuje w Kłodzku.

Kurator wystawy: Malwina Karp
Czas ekspozycji: 15.05 – 31.10.2018

6) Tytuł: KUPIONE I PODAROWANE. Nabytki Muzeum ziemi Kłodzkiej w Kłodzku 2015 – 2017

W latach 2015-2017 zbiory Muzeum Ziemi Kłodzkiej w Kłodzku wzbogaciły się o szereg interesujących i cennych dzieł. Pozyskano 422 muzealia, z których większość została zakupiona. Darczyńcy ofiarowali 98 eksponatów. Na wystawie pokazanych zostało ponad 120 spośród pozyskanych dzieł, w tym malarstwo, grafikę, rzeźbę, kłodzkie szkło, a także medale i tłoki pieczętne oraz historyczne pamiątki i przedmioty codziennego użytku, poczynając od zabytków z XVIII w., a kończąc na pracach współczesnych nam artystów, związanych z Kłodzyczyną. Prezentowane były również nowości z muzealnej biblioteki naukowej - starodruki oraz publikacje z XIX i XX w. traktujące o przeszłości i dniu dzisiejszym Kłodzka i regionu. Wybór ten stanowi swoistą historyczną i kulturową mozaikę i ukazuje z *bliska* sposób budowania i uzupełniania muzealnych kolekcji, gromadzonych w Działach: Sztuki, Historii i Kultury Materialnej oraz Bibliotece. W okresie 55 lat istnienia Muzeum Ziemi Kłodzkiej w Kłodzku wzbogacane zostało darami osób prywatnych i instytucji. W ostatnich latach do Muzeum trafiły głównie dokumenty, pamiątki historyczne, ikonografia i publikacje pochodzące z XX w., przekazywane przez dawnych i obecnych mieszkańców, w tym współpracujących z Muzeum artystów.

Kurator wystawy: Lucyna Świst
Czas ekspozycji: 18.05.2018 – 13.01.2019

7) Tytuł: DEKALOG W PŁOMIENIACH

Na wystawie zaprezentowano makietę kłodzkiej synagogi wykonanej przez Gerharda Roese wraz z zestawem plansz prezentujących archiwalne fotografie.

Gerhard Roese (ur. 14 lutego 1962 r. w Darmstadt) – niemiecki rzeźbiarz, historyk sztuki, architekt. W latach 1984-1989 studiował rzeźbę w Państwowej Akademii Sztuk Pięknych w Karlsruhe (pod kierunkiem Hiromi Akiyamy). Naukę archeologii klasycznej i chrześcijańskiej oraz historię sztuki bizantyjskiej kontynuował w latach 2001-2003 na Uniwersytecie Jana Gutenberga w Moguncji. Od 2009 r. tworzy w swoim atelier w Darmstadt. Znany jest z rzeźb, płaskorzeźb i modeli architektonicznych.

Synagoga z mapy miasta zniknęła podczas Nocy Kryształowej (9/10 listopada 1938), kiedy hitlerowskie bojówki dokonały pogromu ludności żydowskiej. Bilansem tych wydarzeń była śmierć kilkuset osób i ogromne straty materialne. Pożar synagogi trwał przy biernej postawie straży pożarnej, zabezpieczającej jedynie sąsiednie budynki.

Gerhard Roese, rzeźbiarz z Darmstadt, 6 marca 2013 r. otrzymał przesyłkę z 26 negatywami zakupionymi w serwisie eBay. Okazało się, że znajdują się na nich wizerunki kłodzkiej synagogi po pożarze z 1938 r. Autorem zdjęć był Günter Veit, naoczny świadek wydarzeń Nocy Kryształowej, który mimo zakazu sfotografował spaloną budowlę.

Obiekt, który artysta wykonał ze stopu aluminium w oparciu o archiwalne plany i zdjęcia, 20 maja 2018 r. podarował miastu Kłodzko.

Komisarz wystawy: Gerhard Roese, Krzysztof Miszkiewicz

Czas ekspozycji: 25.05 – 11.11.2018

8) Tytuł: OD LITOMYŚLA DO GORZANOWA. Renesansowe pałace i zabytki architektury wiejskiej między Czechami, a Kłodzkiem

Wystawa przygotowana we współpracy polsko-czeskiej w formie zestawu 9 paneli prezentujących najciekawsze zabytki Moraw i ziemi kłodzkiej powstałe w połowie XVI i na początku XII w. Impulsem do powstania wystawy były prace restauratorskie prowadzone w najstarszych w Czechach domach wiejskich we wsi Cista u Lutomyśla oraz rekonstrukcji rezydencji szlacheckiej w Gorzanowie.

Komisarz wystawy: Petr Drahos (Instytut Ludowego Dziedzictwa Kulturowego w Litomyślu) *Joanna Jakubowicz*

Czas ekspozycji: 5.06 – 29.06. 2018

9) Tytuł: Wystawa powarsztatowa masek

Muzeum Ziemi Kłodzkiej w Kłodzku już od dziesięciu lat organizuje warsztaty plastyczne przeznaczone dla członków stowarzyszenia. Ich rezultatem są coroczne wystawy. Tym razem zaprezentowane zostały maski inspirowane kłodzkim detalem architektonicznym wykonane na majowych warsztatach w muzeum.

Powiatowe Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych istnieje od 2005 r. Jego działalność statutowa opiera się na integracji społecznej, wzajemnej pomocy oraz wspieraniu się w różnych, trudnych sytuacjach życiowych. Działa na rzecz drugiego człowieka. Prowadzi szeroko pojętą współpracę z samorządami kłodzkimi, by dbać o dobro swoich członków.

Komisarz wystawy: *Joanna Jakubowicz, Malwina Karp*

Czas ekspozycji: 20.07 – 9.09.2018

10) Tytuł: Skarby numizmatyczne w zbiorach Muzeum Ziemi Kłodzkiej w Kłodzku

Kolekcja numizmatyczna należy do najliczniejszych w zbiorach Muzeum Ziemi Kłodzkiej, liczy około 2780 pozycji inwentarzowych. W jej skład wchodzi: monety, banknoty, medale, zbiory falerystyczne i sfragistyczne. Na wystawie zaprezentowana zostanie część kolekcji – wybrane monety i banknoty.

Zbiór monet, liczący 1650 egzemplarzy jest bardzo różnorodny, obejmuje emisje polskie, niemieckie, austriackie, czeskie, rosyjskie z okresu XI-XX wieku oraz przykłady monet starożytnych. Większość monet pochodzi ze znalezisk – ponad 1300 szt. Muzeum pozyskało dotychczas 4 skarby monet: z Gorzanowa, Słupca, Kłodzka oraz Dębowiny. Umownie „skarbem” w muzealnej kolekcji numizmatycznej można nazwać grupę monet reprezentujących emisje polskich władców z okresu XV-XVIII w., a także pochodzące z czasów powstania listopadowego, kiedy mennica warszawska wprowadziła do obiegu patriotyczne monety. Ciekawostką jest niezbyt liczny ale wartościowy zespół monet bitych w mennicy kłodzkiej w XV-XIX w.

Komisarz wystawy: Krystyna Oniszczyk-Awiżeń

Czas ekspozycji: 14.09.2018 – 7.04.2019

11) Tytuł: **NASZE DROGI DO NIEPODLEGŁEJ. Wystawa historyczna.**

Wystawa przybliży ważne wydarzenia z dziejów Polski przez pryzmat losów ludzi wplątanych w wielką historię. Jej clou stanowią pamiątki rodzinne mieszkańców ziemi kłodzkiej, którzy zechcieli podzielić się historią swoich rodzin. Podążając śladami bohaterów wystawy będziemy świadkami: formowania się Legionów Polskich, Powstania Wielkopolskiego, kształtowania się nowoczesnego systemu szkolnictwa w II Rzeczypospolitej, Powstania Zamojskiego, represji ZSRR wobec Polaków w latach 1939-1946, losów Polskich Sił Zbrojnych w ZSRR, okupacji niemieckiej na ziemiach polskich w latach 1939-1944 i Powstania Warszawskiego.

Komisarz wystawy: Anna Franczukowska
Czas ekspozycji: 18.11.2018 – 31.03.2019

3. WAŻNE WYDARZENIA ODBYWAJĄCE SIĘ W MUZEUM ZIEMI KŁODZKIEJ W KŁODZKU.

STYCZEŃ

14.01.2018

Z miłości do Bożej Dzieciny. Koncert kolęd **Miejskiego Chóru Mieszanego "LUTNIA"**. W programie koncertu znalazły się kolędy polskie oraz z różnych części świata wykonane w barokowej sali koncertowej kłodzkiego muzeum. W 2018 roku chór Lutnia kolędował razem z bystrzyckim chórem „Chór z gór”. Koncert poprowadziła Anna Piasecka, dyrygowali: dyrygent *Lutni* Witold Juran i dyrygentka *Chóru z gór* Elżbieta Kubicz.

FERIE W MUZEUM

16.01.2018

Maskarada, płaszcz i szpada - zajęcia dotyczące historii karnawału wraz z warsztatami robienia masek karnawałowych.

18.01.2018

Krechy, kreski i kreseczki - zajęcia prowadzone na wystawie rysunków Stanisława Sachy Stawiarskiego wraz z warsztatami rysowania ołówkiem, węglem i gwaszem.

23.01.2018

Zamieszkajmy w secesyjnym domu - zajęcia przybliżające dzieciom kłodzką secesję wraz z warsztatami budowania domu o cechach charakterystycznych dla tego nurtu artystycznego.

25.01.2018

Muzealne łamigłówki - zabawy edukacyjne w przestrzeniach muzealnych przybliżające działalność muzeum i historię ziemi kłodzkiej.

20.01.218

KONCERT KARNAWAŁOWY w wykonaniu klawesynistki Bogumiły Gizbert-Studnickiej. Bogumiła Gizbert-Studnicka od 1996 r. jest dyrektorem artystycznym dorocznego Festiwalu Barokowego w Owernii (Francja), a od 2001 r. jest pomysłodawcą i dyrektorem artystycznym Międzynarodowego Festiwalu "Młodzi Artyści w Krakowie", mającego na celu promocję młodych, utalentowanych artystów z różnych dziedzin sztuki. Od 2001 roku jest prezesem Stowarzyszenia Promującego Młodych Artystów, które zorganizowało w Polsce i za granicą około 900 koncertów w tym również spektakle operowe (Juliusz Cezar w Egipcie Haendla, La Serva Padrona Pergolesiego) i muzyczno-taneczne ("Yerba-mate" - światowa premiera), jak również wystawy malarstwa, rzeźby, fotografii i szkła ręcznie malowanego.

W programie koncertu:

- Astor Piazzolla - Tango Argentyńskie w aranżacji Bogumiły Gizbert-Studnickiej
- Celestino P. Ferrer - Tango "El Garron"
- Juan D'Arienzo - Tango "Paciencia"
- Scott Joplin - "The Favorite"
- Johann Strauss - Walc "Nad pięknym modrym Dunajem"
- Eliseo Grenet - Mama Inez

LUTY

2.02.2018

FERRARI

Otwarcie wystawy rysunków Mariana Huli wraz z prezentacją artysty i warsztatu jego pracy. Marian Hula urodzony i mieszkający w Kłodzku od lat zajmuje się aranżacją wnętrz oraz reklamą wizualną. Jest autorem i realizatorem etalazu do muzealnej wystawy pt. „Współczesne kłodzkie szkło artystyczne na tle tradycji szklarstwa ziemi kłodzkiej”. Wykonał także makietę kłodzkiej pływalni. W wolnym czasie rysuje kredkami samochody marki Ferrari.

9.02. 2018

SPOTKANIE NOWOROCZNE członków i sympatyków Towarzystwa Miłośników Ziemi Kłodzkiej. Spotkanie uświetnił koncert utalentowanej młodzieży PSM w Kłodzku oraz Szkoły wokalne Agaty Bilińskiej.

MARZEC

3.03. 2018

ZAURCZENI NATURĄ

Otwarcie wystawy zorganizowanej we współpracy Muzeum Ziemi Kłodzkiej w Kłodzku, Centrum Nauki i Sztuki Stara Kopalnia w Wałbrzychu oraz Prezesa Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk o Ziemi Oddział Sudecki w Wałbrzychu z okazji jubileuszu 40 lat Oddziału Sudeckiego Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk o Ziemi. W trakcie imprezy słowo wstępne do wystawy wygłosił Kazimierz Kozakiewicz kolekcjoner prezes TPNoZ oddział sudecki w Wałbrzychu.

9.03.2018

PRZYWRACANIE STROJÓW GÓR ORLICKICH

Wernisaż wystawy przygotowanej przez członków Stowarzyszenia HOVRCH siedzibą w Nowym Mieście w Czechach. **Otwarcu wystawy towarzyszyły prelekcja wraz z prezentacjami multimedialnymi prezentującymi działalność** Stowarzyszenia HOVRCH.

23.03.2018

SPOTKANIE PODSUMOWUJĄCE MIKROPROJEKT pt. PROJEKTOWANIE HISTORII

W trakcie spotkania wykład podsumowujący projekt wygłosił prof. Bogusław Czechowicz.

Zaprezentowano wydawnictwa zrealizowane w ramach projektu (wydawnictwo pokonferencyjne oraz polsko-czeską bajeczkę pt. *Duszek Maksio i tajemnica muzealnego*

dziedzińca). Zaprezentowano również film podsumowujący działania zrealizowane w ramach projektu dofinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

KWIECIEŃ

5.04.2018

INSPIRACJE MUZYKĄ DAWNĄ

Koncert zespołu **Amor con Chordes** w ramach XXI KŁODZKIEGO FESTIWALU MUZYCZNEGO *GITARIADA*

"**Amor con chords**" to poznański zespół z zamiłowaniem i pasją wykonujący szeroko pojętą muzykę dawną. Grupę charakteryzuje bardzo ciekawe instrumentarium - oprócz instrumentów popularnych takich jak gitara, kontrabas czy skrzypce muzycy wykorzystują również lutnię, fidel, theorbę, cajon i wiele innych. Repertuar zespołu, w którego stałym programie znajdują się utwory takich mistrzów jak Gaspar Sanz, Henry Purcell czy Turlough O'Carolan, wzbogacony jest o muzykę ludową celtycką i katalońską oraz autorskie kompozycje stylizowane na twórczość epoki renesansu. W składzie zespołu występują: Joanna Kreft, Bartłomiej Marusik, Henryk Kasperczak oraz Marcin Chenczke.

Wystąpili: **Joanna Kreft** (skrypce barokowe), **Henryk Kasperczak** (lutnie), **Bartłomiej Marusik** (gitary), **Marcin Henczke** (kontrabas). **Podczas koncertu odbył się pokaz instrumentów dawnych.**

20.04.2018

ZWIERZYNIĘC. RZEŹBA I ORNAMENTY ZOOMORFICZNE W ARCHITEKTURZE KŁODZKA

Otwarcie wystawy prezentującej wybrane detale architektoniczne z motywami zwierząt z kłodzkich kamienic zaprezentowane na fotografiach Tomasza Gmerka, opatrzone opisami Joanny Jakubowicz.

W czasie imprezy słowo wprowadzające do wystawy wygłosił Tomasz Gmerek i Joanna Jakubowicz

MAJ

13.05.2018

PIOSENKA JEST DOBRA NA WSZYSTKO

Koncert Miejskiego Chóru Mieszanego LUTNIA z cyklu Koncerty Majowe

W trakcie koncertu wykonane zostały polskie piosenki ludowe o tematyce letniej.

18.05.2018

MIĘDZYNARODOWA NOC MUZEÓW 2018

W 2018 roku w kłodzkim muzeum odbyła się pod hasłem **Z BLISKA**

Imprezie towarzyszyły:

- *Otwarcie wystawy pt. KUPIONE I PODAROWANE. NABYTKI MUZEUM ZIEMI KŁODZKIEJ W KŁODZKU 2015-2017*

- Warsztaty przygotowane przez wolontariuszy z Europejskiego Forum Młodzieży. Prowadzenie: Salome Keshelashvili z Gruzji
- Motywy zwierzęce w kłodzkim detalu architektonicznym – prelekcja Joanny Jakubowicz
- **Koncert zespołu SOUND ME na muzealnym dziedzińcu**
Zespół z Wrocławia grający trip-hop. Muzyka, którą prezentuje to połączenie kobiecego wokalu z bitami opartymi na samplach. Całość wzbogacają skrecze. Brzmienie klasycznego trip hopu, który tworzy Sound Me, poszerzone zostało także o dźwięki trąbki.
- Otwarcie wystawy **SZKLANE. Malwina Karp**
Seria kilku obrazów olejnych inspirowana zbiorami szklarskimi kłodzkiego muzeum. Fragment *Cyклу szklanego* zaprezentowany w przestrzeni wystawy *Oczy czasu*, w "Sali filozoficznej".

26.05. 2018

23. GIEŁDA SKAŁ I MINERAŁÓW

Impreza plenerowa na dziedzińcu kłodzkiego muzeum. Wystawa minerałów ze zbiorów muzeum i prywatnych kolekcjonerów.

26-27.05. 2018

44. TARGI STAROCI

Impreza plenerowa na ulicach miasta wokół kłodzkiego muzeum.

28.05.2018 r. – 31.05.2018

Warsztaty tworzenia masek inspirowanych postaciami zwierząt z detali kłodzkich kamienic dla członków Powiatowego Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych. Warsztaty odbywały się przez trzy dni na dziedzińcu kłodzkiego muzeum. W warsztatach brało udział 20 uczestników. Prace, które powstały podczas warsztatów zaprezentowane zostały na wystawie powarsztatowej w lipcu 2018 r.

CZERWIEC

5.06.2018

Otwarcie wystawy

OD LITOMYŚLA DO GORZANOWA. Renesansowe pałace i zabytki architektury wiejskiej między Czechami, a Kłodzkiem

W trakcie imprezy wprowadzenie do wystawy ogłosili twórcy wystawy: Petr Drahos (Instytut Ludowego Dziedzictwa Kulturowego w Litomyślu) oraz przedstawiciele pałacu w Gorzanowie.

8.06.2018

WIĘZIENIE KARNO-ŚLEDTCZE W KŁODZKU W DOBIE STALINIZMU (1945-1956)" Wykład wygłosił **Krzysztof Łagojda** - historyk, doktorant w Zakładzie Historii Europy Wschodniej Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego, współpracownik Instytutu Pamięci Narodowej, autor artykułów naukowych i popularnonaukowych, poświęconych głównie okupacji Polski w czasie drugiej wojny światowej, zbrodni katyńskiej i czasom stalinizmu w Polsce, drukowanych na łamach wydawnictw zbiorowych oraz takich periodyków, jak: Śląski Kwartalnik Historyczny „Sobótka”, „Pamięć i Sprawiedliwość”, „Dzieje Najnowsze”, „Wrocławski Rocznik Historii Mówionej”. Autor, edytowanej w 2016 roku, książki pt. *Życie*

w cieniu śmierci. Losy rodzin katyńskich w latach 1939-1989 w świetle wywiadów z członkami Dolnośląskiej Rodziny Katyńskiej. Wybrane aspekty, laureat nagrody im. Prof. Wojciecha Wrzesińskiego za najlepszą pracę magisterską z historii XX wieku. Obecnie przygotowuje pracę doktorską poświęconą stalinizacji ziemi kłodzkiej.

15.06.2018

PROMOCJA MŁODYCH MUZYKÓW

Koncert promujący najzdolniejszych młodych muzyków przygotowany przez Państwową Szkołę Muzyczną w Kłodzku.

19.06.2018

LEONARDY

Uroczyste wręczenie dorocznych nagród przez władze miasta Kłodzka dla najzdolniejszej młodzieży z okazji zakończenia roku szkolnego. W trakcie spotkania wystąpili młodzi artyści działający przy Kłodzkim Centrum Kultury.

LIPIEC

WAKACJE W MUZEUM

W każdy wtorek lipca i sierpnia w godz. 10.00 - 12.00 odbywały się zajęcia wakacyjne przeznaczone dla dzieci. Letnie spotkania w muzeum wraz z warsztatami plastycznymi poruszały m.in. tematykę podróżniczą, kolekcjonerską, przyrodniczą i architektoniczną.

03.07.2018

Pozdrowienia z podróży – warsztaty tworzenia pocztówek

07.08.2018

Malowana lala – warsztaty tworzenia zabawek

10.07.2018

Kłodzki zwierzyniec cz. I – warsztaty i wycieczka po mieście w poszukiwaniu "zwierzaków" w kłodzkiej architekturze

17.07.2018

Wyprawa do Gruzji – opowieści o Gruzji oraz warsztaty alfabetu gruzińskiego

24.07.2018

Kłodzki zwierzyniec cz. II – warsztaty tworzenia masek zwierzęcych

31.07.2018

KoLekcja w Muzeum Ziemi Kłodzkiej – uczestnicy warsztatów, korzystając z "Zeszytu kolekcjonera", wykonują zadania związane z prezentowanymi eksponatami i wypełniają karty muzealne, a dzięki temu poznają muzealną kolekcję.

13.07.2018

Wiara i Fizyka – wykład prof. Marka Abramowicza

Marek Abramowicz - profesor nauk fizycznych, specjalista z zakresu astrofizyki, profesor wizytujący Centrum Astronomicznego im. Mikaję Kopernika Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, specjalista z zakresu ogólnej teorii względności, astrofizyki wysokich energii, teorii akrecji, QPOs i kosmologii, zajmuje się teoretycznymi badaniami czarnych dziur, kwazarów, gwiazd neuronowych, dysków akrecyjnych oraz kwantowej teorii grawitacji.

13.07.2018

W ramach Letnich Zderzeń Teatrów **Przestrzeń i Format** na dziedzińcu Muzeum Ziemi Kłodzkiej odbył się **PERFORMENS MUZYKI I TAŃCA** z towarzyszeniem mistrzów malarstwa i tancerzy grup konkursowych Gdańskiej Szkoły Artystycznej: Doroty Jułkowskiej i JohnaLeysnera.

20.07.2018

Wernisaż wystawy powarsztatowej **MASKA** prac członków Powiatowego Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz recital Stefana Wajsowicza. Na wystawie zaprezentowano maski inspirowane kłodzkim detalem architektonicznym wykonane na majowych warsztatach w muzeum.

SIERPIEŃ

09.08.2018

Nocne zwiedzanie miasta z dreszczykiem pod hasłem **OSWOJONE** w ramach XII Dni Twierdzy. Zwiedzanie miasta rozpoczęło się na dziedzińcu Muzeum Ziemi Kłodzkiej. Impreza plenerowa przygotowana i prowadzona przez muzealników, ich przyjaciół oraz wolontariuszy. Widowisko było połączeniem teatru i działań performatywnych. Podczas tegorocznego wydarzenia odbył się niecodzienny spacer po Kłodzku z lat 20. i 30. XX wieku. Szlak nocnego zwiedzania wyznaczały ZWIERZĘTA z fasad kłodzkich kamienic. Pozwoliły one przyrzeć się tutejszej architekturze, odkryć sekrety właścicieli starych domów, wysłuchać ważnych historii z życia miasta oraz przeżyć dreszcz emocji.

Scenariusz i reżyseria: Joanna Jakubowicz

Kostiumy: Anna Franczukowska

Oprawa plastyczna i projekt graficzny: Malwina Karp

11 – 12.08.2018

Targi Staroci

Impreza plenerowa gromadząca kolekcjonerów oraz miłośników pięknych mebli, obrazów, monet czy bibelotów odbywająca się na ulicach Kłodzka w pobliżu muzeum.

WAKACJE W MUZEUM

14.08.2018

Moje fotografie - warsztaty fotografii

21.08.2018

Jeże i Jerzy – spotkanie z Jerzym Garą wraz z warsztatami plastycznymi

WRZESIEŃ

14.09.2018

Skarby numizmatyczne w zbiorach Muzeum Ziemi Kłodzkiej - otwarcie wystawy w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa.

Wydarzeniu towarzyszył wykład pt. **Kolekcja monet i banknotów polskich w zbiorach Ossolineum we Wrocławiu**, który wygłosiła **Elżbieta Baran** – starszy kustosz Gabinetu Numizmatyczno-Sfragistycznego Zakładu Narodowego im. Ossolińskich.

PAŹDZIERNIK

19.10.2018

Wykład Waldemara Zielińskiego pt. *Alois Hübner – stolarz, dentysta czy fotograf?* połączony z promocją książki Marcina Dziedzica i Waldemara Zielińskiego pt. *Leksykon fotografów ziemi kłodzkiej 1839-1945*.

LISTOPAD

08.11.2018

Spotkanie z **Gerhardem Roese** autorem wystawy **Synagogareviva - Upamiętnienie synagogi kłodzkiej** w przeddzień 80. rocznicy „Nocy kryształowej”.

Wystawa przedstawiająca model-rzeźbę spalonej kłodzkiej synagogi oraz wielkoformatowe fotografie.

Prezentacja ma upamiętnić losy kłodzkiej synagogi oraz fragment kłodzkiej historii i dziedzictwa kulturowego dawnych mieszkańców ziemi kłodzkiej. Jest to zarazem przypomnienie obiektu, który w 1938 r. zniknął z panoramy miasta. Proponowana podczas spotkania historia Ruth Prager i Shoshany Efrati to opowieść o losach kobiet, które jeszcze pamiętają synagogę.

Dzięki pasjonatowi, którego zafascynowała tajemnica nieznanych negatywów, uczestnicy wykładu przenoszą się w świat kłodzkich żydów. Artysta rzeźbiarz Gerhard Roese z Darmstadt opowiadał o swoim odkryciu i żmudnej pracy nad odtworzeniem wyglądu obiektu i jego konstrukcji, co miłośnicy historii Kłodzka mogli śledzić na Facebooku. Jego starania przybrały postać materialną, stworzył bowiem ważący 150 kg metalowy model synagogi oraz wystawę pokazującą jej wygląd. Jednocześnie wydał książkę-album *Decalogue on Fire / Dekalog w płomieniach*. W maju 2018 r. model wraz z wystawą podarował Kłodzku, a przywiózł go tutaj dzięki pomocy grupy młodych ludzi o międzynarodowej proweniencji, w której skład wchodzi: Polak, Niemiec z Rumunii i niemiecki Turek. Nie udałoby się to też pewnie bez zaangażowania grupki kłodzkich pasjonatów historii i dziedzictwa kulturowego.

Gerhard Roese (ur. 14 lutego 1962 r. w Darmstadt) – niemiecki rzeźbiarz, historyk sztuki, architekt. W latach 1984-1989 studiował rzeźbę w Akademii Sztuk Pięknych/Akademie der Bildenden Künste w Karlsruhe (pod kierunkiem Hiromiego Akiyamy). Naukę archeologii klasycznej i chrześcijańskiej oraz historię sztuki bizantyjskiej kontynuował w latach 2001-2003 na Johannes Gutenberg-Universität w Moguncji. Od 2009 r. tworzy w swoim atelier w Darmstadt. Znany jest jako twórca rzeźb, płaskorzeźb i modeli architektonicznych.

09.11.2018

Koncert z okazji 100. Rocznicy Odzyskania Niepodległości, poświęcony postaci wielkiego Polaka - patrioty, znakomitego muzyka i kompozytora - **Ignacego Jana Paderewskiego** w koncercie wystąpili muzycy artyści z Akademii Muzycznej we Wrocławiu: **Gracjan Szymczak** – fortepian, **Agata Chodorek** – sopran, **Justyna Skoczek** – fortepian oraz **Chór PSM I st. w Kłodzku, Chór Concerto Glacensis** pod dyrekcją **Katarzyny Mąki**. Prowadzenie koncertu - **Joanna Kołodziejska**

10.11.2018

Z pieśnią Tobie, Nasza Ojczyzno - okolicznościowy koncert pieśni patriotycznych z okazji 100. Rocznicy Odzyskania Niepodległości dla społeczności kłodzkiej w wykonaniu Miejskiego Chóru Mieszanego "Lutnia".

18.11.2018

Nasze drogi do Niepodległej

Wernisaż wystawy oraz występ **Moda i piosenka w niepodległej Polsce**, przygotowany przez Uniwersytet Trzeciego Wieku – Kłodzko, z siedzibą w MZK.

Wystawa przybliży ważne wydarzenia z dziejów Polski przez pryzmat losów ludzi wplątanych w wielką historię. Jej clou stanowią pamiątki rodzinne mieszkańców ziemi kłodzkiej, którzy zechcieli podzielić się historią swoich rodzin. Podążając śladami bohaterów wystawy stajemy się świadkami: formowania się Legionów Polskich, Powstania Wielkopolskiego, kształtowania się nowoczesnego systemu szkolnictwa w II Rzeczypospolitej, Powstania Zamojskiego, represji ZSRR wobec Polaków w latach 1939-1946, losów Polskich Sił Zbrojnych w ZSRR, okupacji niemieckiej na ziemiach polskich w latach 1939-1944 i Powstania Warszawskiego.

28.11.2018

NIEPODLEGŁA JEST KOBIETA – otwarcie wystawy w ramach projektu - Przez **100** dni dla Niepodległej w bibliotece Muzeum Ziemi Kłodzkiej. Organizatorzy: uczniowie i nauczyciele Kłodzkiej Szkoły Przedsiębiorczości

29.11.2018

Uroczystość wręczenia tytułów **Mecenas Kultury Kłodzkiej 2017** przez władze Kłodzka przedstawicielom rodziny Fleischer.

GRUDZIEŃ

11.12.2018

Spotkanie zorganizowane przez Polsko-Czeskie Towarzystwo Naukowe (PCzTN) w celu promocji najnowszej publikacji pt. „**Przełomowe wydarzenia historyczne we współczesnych polskich i czeskich podręcznikach szkolnych**”. W spotkaniu brali udział m.in. przedstawiciele Uniwersytetu Poznańskiego (dyr. IH prof. Józef Dobosz, wicedyr. IH prof. Danuta Konieczka-Śliwińska, prof. Damian Szymczak).

14.12.2018

Śladami zesańców w południowym Kazachstanie - spotkanie z **Januszem Kobryniem** z Bystrzyckiego Stowarzyszenia Pamięci Zesańców Sybiru i Ofiar Represji oraz Związku Sybiraków Oddział Bystrzyca Kłodzka z młodzieżą kłodzkich szkół ponadpodstawowych.

15.12.2018

Magia Bożonarodzeniowej choinki – rodzinne warsztaty świąteczne skierowane do rodziców, opiekunów wraz z dziećmi. W czasie zajęć uczestnicy dowiedzieli się, co to jest podłaźniczka, skąd pochodzi i kto rozpropagował zwyczaj ubierania choinki, jakie są tradycyjne ozdoby choinkowe naszego regionu i jaka jest ich symbolika. Na zajęciach uczestnicy wykonywali własne ozdoby choinkowe.

4. STATYSTYKA ODWIEDZIN

Roczna frekwencja w 2018 r. wyniosła **33.052** osoby, w tym:

- zwiedzający wystawy..... 15.371 osób
  - w tym w zorganizowanych grupach..... 2.675 osób
  - w tym młodzież szkolna ..... 2.645 osób
  - zwiedzający bezpłatnie z liczby ogólnej .....10.595 osób

- w ramach różnych form działalności oświatowej brały udział 4.881 osoby:
  - 13 koncertów kameralnych ..... 1.430 osoby
  - 14 wykładów, prelekcji, spotkań autorskich ..... 1.204 osób

- 4 prezentacje multimedialne ..... 126 osób
- 107 lekcji muzealnych i bibliotecznych, warsztatów ..... 2.121 osób
- w imprezach masowych brało udział 12.800 osób:
  - Noc w Muzeum ..... 1.800 osób
  - 23. Giełda skał i Minerałów ..... 1.500 osób
  - 43. Targi Staroci ..... 3.800 osób
  - Nocne zwiedzanie miasta ..... 1.700 osób
  - Targi Staroci (w trakcie *Dni Twierdzy Kłodzkiej*) ..... 4.000 osób

5. DZIAŁALNOŚĆ MERYTORYCZNA

1) Gromadzenie zbiorów

W ciągu 2018 roku pozyskano drogą zakupów i darów **42 obiekty zabytkowe o wartości 14 351,00 PLN** (3 dary o wartości 3 600,00 PLN oraz 39 muzealiów zakupionych za kwotę 10 751,00 PLN). Ekspozycje zarejestrowano w *Księdze Wpływu Muzealiów* (poz. 6741-6781) oraz opatrzone numerami inwentarzowymi w działach:

Sztuka – 9 obiektów o wartości 11 776,00 PLN, MZK -S-3055-3063 – zakupiono trzy szklane paciorki pamiątkowe ze szkła bezbarwnego, dekorowane emalią z 2 ćw. XX w. (z napisami *Wartha* i *Schlegel*); obraz olejny - związanego z ziemią kłodzką pejzażysty Fritza Scholza (1891-1947?) – widok na Czarną Górę i Idzików z l. 30. XX w. oraz obraz przestrzenny – dioramę *Schloss Plomnitz*, wykonaną w Kłodzku w 1867 r. i sygnowaną przez Carla Appelgruena. Diorama stanowi unikat - prace C. Appelgruena (ur. w 1824 r.) należą dziś do rzadkości. Widok z lotu ptaka przedstawia, na tle sudeckiego pejzażu, nieistniejący dziś, zamek w Pławnicy (akwarela, gwasz, masa papierowa, karton, mech, porosty). Do zbiorów sztuki współczesnej zakupiono dwie akwarele W. Brejtera (1903-1981) – widoki Kłodzka i Bystrzycy z l. 50. ubiegłego wieku oraz szkło Zbigniewa Horbowego – wazon z l. 70-80. XX w., zrealizowany Hucie „Barbara” w Polanicy Zdroju. Jako dar artysty pozyskano obraz olejny *Pejzaż śródziemnomorski* z 2009 r., autorstwa St. Sachy Stawiarskiego, MZK-S-3055

Numizmaty – 2 obiekty o wartości 100,00 PLN, MZK-N-2787-2788 – zakupiono dwa notgeldy - papierowe pieniądze zastępcze, Glatz 1918 o nominałach 25 i 50 Pf.

Varia – 31 obiektów o wartości 2 475,00 PLN, MZK-V-4224- 4254 – zakupiono dioramę ptaszą z sówką z 1937 r., 22 pocztówki z widokami Łądko-Zdroju, Wambierzyc, Kłodzka, Bożkowa, Szczelińca i drogi krzyżowej w Bardzie z 1 poł. XX w., wzornik haftu krzyżkowego sprzed 1945 r.; 3 butelki do piwa z przedwojennych browarów kłodzkich; firmową kasetkę na pieniądze z fabryki żaluzji „Gruessner & Co.” w Nowej Rudzie, ok. 1940 r. oraz zeszyt szkolny z 1891 r. uczeniicy Idy Nitsche - mieszkanki wsi Wilcza.

Jako darowiznę pozyskano dwa albumy fotograficzne; jeden z lat 1913/1914 zawierający 87 fotografii z Kłodzka oraz album pamiątkowy z pocz. l. 30 XX w. ze zbiorem 25 zdjęć z widokami Wrocławia (Ostrów Tumski), Kłodzka i Łądko, MZK-V-4242, 4254

W *Księdze Wpływu Muzealiów* dokonano 41 wpisów (varia – 31 wpisów, numizmaty – 2 pozycje wpisowe, sztuka – 8 wpisów). Zbiór muzealiów powiększył się o **42 ekspozycje** i w dniu 31.12.2018 r. liczył **11 606 obiektów**.

W rozbiciu na inwentarzowe księgi działowe zbiory zabytków liczyły :

Sztuka	2416 poz. w Ks. Wpływu	3049 muzealiów
Varia	2291 poz. w Ks. Wpływu	4251 muzealiów
Numizmaty	1119 poz. w Ks. Wpływu	2777 muzealiów
Przyroda	244 poz. w Ks. Wpływu	633 muzealia
Zegary	489 poz. w Ks. Wpływu	560 muzealiów

Etnografia	109 poz. w Ks. Wpływu	113 muzealiów
Archeologia	17 poz. w Ks. Wpływu	223 muzealia
6685 poz. w Ks. Wpływu		11 606 muzealiów*

Wydano 54 oświadczenia o gotowości przyjęcia materiału archeologicznego pozyskanego podczas prac badawczych w związku z realizowanymi inwestycjami budowlanymi na terenie Kłodzka i powiatu kłodzkiego.

Dnia 15 czerwca 2018 r. otrzymano Decyzję nr 763/2018 z 15.06.18 oraz Decyzje nr 767,768,770,771 a także 772/2018 z d. 14.06.18 r. wydane przez DWKZ we Wrocławiu Delegatura w Wałbrzychu w sprawie przekazania do Muzeum zabytków w czasowy depozyt. Pięć decyzji dotyczyło zabytków archeologicznych (materiał masowy; fragmenty ceramiki – 4303 sztuki, fragmenty kości zwierzęcych - 340 obiektów, kości ludzkie – 14 fragmentów, polepa – 5 sztuk oraz 14 zabytków wydzielonych – przęśliki gliniane, ciężarki tkackie, kamienie, narzędzia metalowe), pozyskanych w 2016 r. w związku z badaniami prowadzonymi podczas budowy obwodnicy Kłodzka w ciągu DK33 na stanowiskach archeologicznych Kłodzko 46, 47, 52, Krosnowice 9 i Żelazno 7. Decyzja nr 763/2018 dotyczy przypadkowego znaleziska – metalowego sygnetu nowożytnego pozyskanego w 2018 r. w miejscowości Stara Łomnica. Zabytki wpisano do Księgi Depozytów (poz. 189-195) i umieszczono w wyodrębnionym pomieszczeniu magazynowym.

W dniu 31.12.2018 r. w **Księdze Depozytów** – poza masowym materiałem archeologicznym - zarejestrowanych było **160 sztuk depozytów (20-sztuka, 62-archeologia, 78-inne)**, uwidocznionych w 76 pozycjach wpisowych.

W dniu 6.12.2018 r. przedstawiciel Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu Delegatura w Wałbrzychu dokonał kontroli w zakresie dokumentacji, przechowywania i udostępniania zabytków archeologicznych przekazanych w depozyt Muzeum Ziemi Kłodzkiej w Kłodzku na podstawie 7 decyzji urzędu z lat 2014-2018. Uchybień nie stwierdzono.

2) Opracowywanie zbiorów

W Dziale Ewidencji Zabytków uaktualniono 277 kart muzealiów - uzupełnianie danych dot. historii pochodzenia przedmiotów, udziału w wystawach w l. 2017-2018, przeprowadzonych konserwacji lub opatrzenie nowym wizerunkiem. W trakcie roku kustosze **Działów: Historycznego oraz Ewidencji Zabytków** opracowali nowe (podwójne) ewidencyjne karty katalogowe dla **78 obiektów** (varia - 41 obiektów, numizmaty - 2, karty sztuki – 35 obiektów), w tym dla nowo pozyskanych muzealiów. W ramach kontroli dokumentacji ewidencyjnej ze stanem faktycznym sprawdzeniu poddano 581 obiektów. W minionym okresie – z powodu urlopowania pracownika - nie pracował Dział Sztuki.

Pracownia fotograficzna wykonała nowe wizerunki dla **220 muzealiów** (42 nowe nabytki oraz obiekty wytypowane dla potrzeb opracowywanych kwerend, wystaw, wydawnictw i prac konserwatorskich). Ponadto w ramach gromadzenia dokumentacji fotograficznej miasta i regionu T. Gmerek wykonał ok. 1428 skanów zdjęć Władysława Winiewskiego z lat 60/70. XX w., udostępnionych muzeum przez rodzinę kłodzkiego fotografa. W ramach przygotowania do wystawy „Zwierzyniec. Rzeźba i ornamenty zoomorficzne w architekturze Kłodzka” w pracowni wykonano ponad 120 zdjęć detali architektonicznych ilustrujących temat ekspozycji, a także 38 fotografii do 14 tomu „Zeszytów” oraz 32 zdjęcia obiektów ilustrujących temat ekspozycji *Nasze drogi do Niepodległej*.

Na koniec roku sprawozdawczego **4190 muzealiów wytworzonych było cyfrowo**. W trakcie roku utworzono 376 nowych cyfrowych skanów/fotografii dla wybranych obiektów co stanowi ogółem liczbę 5 888 odwzorowań (począwszy od 2007 r.).

3) Kwerendy

W okresie sprawozdawczym opracowano **50 kwerend**. **W Dziale Historycznym i Kultury**

Materialnej przeprowadzono łącznie **20 kwerend** dla zainteresowanych instytucji oraz osób indywidualnych, dotyczących: zbiorów archeologicznych, zegarów lubelskich, cmentarza w Bystrzycy Kłodzkiej, I. Reimanna, zakładu D. Weigla, nieistniejących obiektów architektonicznych w Kłodzku (m.in. fragmentów z pałacu Hassitz), ikonografii Kłodzka i Ławicy, pieczęci bystrzyckich, zabytków związanych z Różanką, tzw. drogi wambierzyckiej na dawnych turystycznych mapach Gór Stołowych, figurek fajansowych z wytwórni w Pacykowie. W **Dziale Ewidencji Zabytków opracowano 30 kwerend i informacji** dotyczących m.in. kolekcji kłodzkiego współczesnego szkła artystycznego z 2 poł. XX w i zespołu projektantów szkła w ZSA „Barbara” w Polanicy-Zdroju, zegarów słonecznych i przyrządów gnomonicznych w zbiorach muzeum, zabytków archeologicznych z zamku Karpień, kłodzkiej rzeźby gotyckiej, zabytków archeologicznych z prac na obwodnicy Kłodzka w 2016 r., dusznickiej Szlifierni Szkła F.A. Knittel oraz zbiorów malarstwa z XX w., w tym dla potrzeb pracowników Muzeów w Jędrzejowie, Siedlcach i Jeseniku (Czechy), Uniwersytetów w Toruniu i we Wrocławiu, ZN im. Ossolińskich we Wrocławiu, ASP w Warszawie oraz szeregu osób indywidualnych.

4) Prace konserwatorskie

W dniu 12.02.2018 r. wycofano 50 eksponatów z wystawy „Z dziejów Kłodzka” w celu dokonania niezbędnych zabiegów czyszczących. W okresie od 11 do 27.04. wyłączono ekspozycję ze zwiedzania i dokonano wymiany pulpity pod eksponaty w gablotach stojących i ściennych oraz częściowej wymiany obiektów.

W pracowni stolarskiej dokonano czyszczenia i zabezpieczenia przed korozją XIX – wiecznych replik zbroi rycerskich i tarcz ozdobnych z blachy stalowej (MZK- V-127, 128 oraz V-86, 87). Zabytki wyeksponowano w holu wejściowym muzeum. Wykonywano czyszczenie i drobne naprawy ram obrazów z 2 poł. XX w., wytypowanych na wystawę nabytków z ostatnich trzech lat.

W ramach prac konserwatorskich zbiorów malarstwa, przeprowadzonych w 2018 r., zabezpieczono 14 obiektów, z których 6 prezentowano w ramach wystaw własnych – stałych i zasowych:

- 1) Autor nierozpoznany: *Ucieczka do Egiptu*, Austria/Czechy, XVIII w., ol. pł./deska, wym. 18 x 13,5 cm, nr inw. MZK-S-1598
- 2) Michał Godlewski (1799-1875): *Scena myśliwska*, Galicja (Lwów), poł. XIX w., ol. tektura, wym. 34 x 44,5 cm, nr inw. MZK-S-802
- 3) Michał Godlewski (1799-1875): *Scena myśliwska*, Galicja (Lwów), poł. XIX w., ol. tektura, wym. 34 x 44,5 cm, nr inw. MZK-S-803
- 4) Oskar Rothkirch (1880-1961): *Most i klasztor franciszkanów w Kłodzku*, Śląsk, 1919 r., ol. pł., wym. 52 x 42 cm, nr inw. MZK-S-798
- 5) Waław Brejter (1903-1981): *Dobre jabłka*, Polska (Kłodzko), 1956 r., ol. pł., wym. 65 x 77,5 cm, nr inw. MZK-S-592
- 6) Waław Brejter (1903-1981): *Portret żony artysty*, Polska (Kłodzko), 1957 r., ol. pł., wym. 70 x 77 cm, nr inw. MZK-S-593
- 7) Waław Brejter (1903-1981): *Wieczorny nastrój*, Polska (Kłodzko), 1966 r., ol. pł., wym. 56 x 64 cm, nr inw. MZK-S-600
- 8) Waław Brejter (1903-1981): *Nagietki i astry*, Polska (Kłodzko), 1958 r., ol. pł., wym. 71 x 72 cm, nr inw. MZK-S-629
- 9) Autor nierozpoznany: *Martwa natura z anemonami*, Śląsk (?), 1927, ol. pł., wym. 50 x 66 cm, nr inw. MZK-S-783
- 10) Waław Brejter (1903-1981): *Pejzaż - ziemia kłodzka*, Polska /Kłodzko, 1973 r., ol. sklejka, wym. 30 x 40 cm, nr inw. MZK-S-1305
- 11) A. Fuhrmann (?): *Wieśniaczka z okolic Łądka*, Śląsk (?), 1895 r., ol. pł./tektura, wym. 47 x 36 cm, nr inw. MZK-S-1500
- 12) J. Mueller: *Wnętrze huty szkła w Stroniu Śląskim / Oranienhuetten Seitenberg*, k. XIX w., Śląsk, ol. tektura, wym. 26 x 33 cm, nr inw. MZK-S-1908

- 13) Fritz K. Scholz (1891-1947/48 ?): *Pejzaż zimowy z Siennej*, Śląsk (ziemia kłodzka), 1930 r., ol. płótno, wym. 75 x 100 cm, nr inw. MZK-S-2912, sygn. p.d.: *Fr.Scholz. Wetterhof.30*
- 14) Emil Frohnert (1884-1959): *Pejzaż jesienny*, Śląsk (ziemia kłodzka), lata 20/30. XX w., ol. płótno, wym. 45 x 51 cm, nr inw. MZK-S-3039, sygn. p.d.: *E. Frohnert*

Prace konserwatorskie – czyszczenie zabrudzeń, usuwanie starych werniksów, uzupełnianie ubytków w warstwie malarskiej, pokrywanie powierzchni nowym werniksem - zostały przeprowadzone w ramach umów o dzieło. Ogólny ich koszt zamknął się kwotą 1 200,00PLN

5) Ruch muzealiów

W 2018 roku **na ekspozycjach stałych i czasowych na terenie muzeum eksponowano ogółem 3 111 obiektów**, w tym **1 844 muzealia własne oraz 1 267 obiektów wypożyczonych** z innych muzeów i instytucji, bądź od osób prywatnych. **Odsetek eksponowanych w ciągu roku muzealiów własnych na wystawach w obiekcie wyniósł 15,9 %.**

W *Księżde Ruchu Muzealiów* zarejestrowano 35 nowych protokołów zdawczo-odbiorczych, w tym **33 protokoły przyjęcia 953 obiektów** na wystawy czasowe oraz **2 na użyczenie 17 obiektów ze zbiorów własnych - 1** na wystawę do Muzeum Narodowego we Wrocławiu oraz **16 obiektów** do Muzeum – Domu J. Wittiga w Nowej Rudzie, prowadzonego przez Fundację Odnowy Ziemi Noworudzkiej.

Wśród wypożyczonych do kłodzkiego Muzeum w minionym roku obiektów nie było eksponatów z innych muzeów (wypożyczono 859 obiektów od osób prywatnych oraz 94 od stowarzyszeń i innych instytucji).

Do 25 marca 2018 r. w Muzeum Miejskim Wrocławia (Stary Ratusz) odbywał się pokaz wystawy „Martwa natura jak żywa” (78 muzealiów). Trzy numizmaty prezentowano nadal w Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju na wystawie „Polski pieniądz papierowy” (użyczenie do k. 2018 r.), a zabytkowy żyrandol na ekspozycji w Ratuszu miejskim w Kłodzku. W ramach nowej wystawy czasowej *Kupione i podarowane. Nabytki MZK w Kłodzku 2015-2017* zaprezentowano **143 nowe muzealia** – 89 obiektów z działu sztuki, 16 numizmatów, 19 variów oraz 19 ze zbiorów bibliotecznych (starodruki i publikacje z XIX i XX w.). Zbiory numizmatyczne zaprezentowano w ramach wystawy czasowej *Skarby numizmatyczne w zbiorach MZK* oraz w ramach ekspozycji *Nasze drogi do Niepodległej – ogółem 304 muzealia.*

6. EDUKACJA

Działania edukacyjne Muzeum Ziemi Kłodzkiej skupiają się przede wszystkim wokół tematyki regionalnej. Organizowane są wykłady, prelekcje, warsztaty, prezentacje filmów, lekcje muzealne i biblioteczne. Zajęcia realizowane są przez pracowników naukowych muzeum lub zapraszanych gości. Oferta edukacyjna systematycznie jest rozszerzana i została dostosowana do wszystkich grup wiekowych (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły średnie).

Tematy lekcji muzealnych, bibliotecznych oraz warsztatów zrealizowanych w 2018 r.:

- 1) *Skrzaty w muzeum* – lekcja dla najmłodszych ze strojami skrzatów
- 2) *Andreas Ernst- kłodzki architekt* – lekcja dotycząca życia i twórczości architekta działającego w Kłodzku na przełomie XIX i XX wieku
- 3) *Wokół bożonarodzeniowej tradycji* – lekcja
- 4) *Z dziejów Kłodzka* – lekcja z kartami pracy
- 5) *Żydzi kłodzcy*

- 6) *Hi, Hi historyczne ucieczki z Twierdzy Kłodzkiej* - lekcja w formie gry na dziedzińcu muzealnym
- 7) *Szopki bożonarodzeniowe na ziemi kłodzkiej* – lekcja z warsztatami
- 8) *Z dziejów Kłodzka*
- 9) *Etno warsztaty z jajem* - lekcja z warsztatami
- 10) *Malowanie na szkle* - lekcja z warsztatami
- 11) *Legendsy ziemi kłodzkiej*
- 12) *Historia turystyki ziemi kłodzkiej*
- 13) *Zbiory Biblioteki Naukowej MZK*
- 14) *Moje pierwsze spotkanie w muzeum*
- 15) *Gotyk* - lekcja w kłodzkiej kolegiacie
- 16) *Magia bożonarodzeniowej choinki* – warsztaty wykonywania ozdób choinkowych wraz z wykładem omawiającym polskie tradycje bożonarodzeniowe
- 17) *Zegary* – lekcja na wystawie „Oczy czasu” o historii zegara śląskiego
- 18) *Z królową Marianną Orańską po ziemi kłodzkiej* - lekcja z warsztatami
- 19) *Maskarada, płaszcz i szpada* – lekcja o karnawale z warsztatami tworzenia masek
- 20) *Pozdrowienia z podróży*– lekcja z warsztatami o historii karty pocztowej
- 21) *Wypuścimy was z torbami...* – lekcja z warsztatami
- 22) *Mikołajki w muzeum* – zabawa edukacyjna w muzeum, której finałem jest odnalezienie Mikołaja
- 23) *Barok*- lekcja realizowana w kłodzkiej kolegiacie pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny
- 24) *Sakralna sztuka ludowa ziemi kłodzkiej*
- 25) *Camera obscura* – lekcja o historii fotografii z warsztatami fotograficznymi
- 26) *Zostań skrybą* – lekcja z warsztatami kaligrafii
- 27) *Kłodzko w średniowieczu*
- 28) *Marianna Orańska* – lekcja o życiu i działalności królowy Marianny
- 29) *Nasze drogi do Niepodległej* – lekcja przybliżająca ważne wydarzenia z dziejów Polski przez pryzmat losów ludzi wplątanych w wielką historię.
- 30) *Szklane* – lekcja o historii szkła na ziemi kłodzkiej na wystawie szkła w MZK.
- 31) *Zwierzaki* – lekcja o kłodzkich detalach architektonicznych z motywami zwierzęcymi.
- 32) *Wypuścimy Was z torbami* - lekcja z warsztatami modniarstwa.

W trakcie ferii zimowych i wakacji letnich prowadzone były zajęcia w formie warsztatów dla dzieci uczestniczących w grupach zorganizowanych jak i dzieci indywidualnych spędzających wolny czas w Kłodzku i okolicach.

Kontynuowano także nową formę edukacyjną – *Familijne Poranki w Muzeum*. Spotkania warsztatowe skierowane do dzieci wraz z rodzicami realizowane były w soboty w godzinach przedpołudniowych.

7. WYDAWNICTWA WŁASNE

Na przełomie 2017/2018 roku zakończono prace przygotowawcze oraz skład 3 wydawnictw. Na początku 2018 r. ukazały się drukiem:

Zeszyty Muzeum Ziemi Kłodzkiej, tom 14, redaktor tomu: Irena Klimaszewska, format 16,5 cm x 23,5 cm x 290 str., nakład 300 szt., ISSN 0860-1186

Projektowanie historii. Historiografia ziemi kłodzkiej od średniowiecza do współczesności - wydawnictwo pokonferencyjne, redakcja naukowa Bogusław Czechowicz, format 21 cm x 30 cm x 124 str., nakład 500 szt., ISBN 978-83-950160-0-4

Duszek Maksio i tajemnica muzealnego dziedzińca - bajka w polskiej i czeskiej wersji językowej, autor Irena Klimaszewska, ilustracje Malwina Karp, format 21 cm x 21 cm x 68 str., nakład 500 szt., ISBN 978-63-937310-9-1

Wydawnictwo pokonferencyjne i polsko-czeska bajka dofinansowane zostały ze środków unijnych w ramach realizowanego przez kłodzkie muzeum projektu pt. *Projektowanie historii*.

Egzemplarze wydawnictw rozesłano do bibliotek upoważnionych do otrzymania egzemplarzy obowiązkowych oraz do członków Kolegium Redakcyjnego, autorów tekstów oraz współpracujących z muzeum instytucji i osób prywatnych.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano ponadto kilkadziesiąt druków ulotnych - zaproszeń, afiszy, programów imprez oraz miesięcznych informatorów muzealnych, które zrealizowano w drukarniach oraz w oparciu o własny sprzęt komputerowy. Wznowiono również druk kolorowego informatora muzealnego.

Prowadzone były działania zmierzające do skompletowania tekstów i fotografii do składu trzeciego tomu albumu prezentującego zbiory muzealne kart pocztowych z widokami wybranych miejsc ziemi kłodzkiej.

8. DZIAŁANIA MARKETINGOWE

Aktualizowano i rozbudowywano stronę internetową instytucji, rozsyłano newsletter instytucji w cyklu comiesięcznym. Prowadzono muzealne konto internetowe w serwisie społecznościowym Facebook, w ramach którego odbywa się szeroka popularyzacja aktualnych wydarzeń muzealnych (ponad 5000 „polubień” z Polski i z zagranicy).

Na bieżąco zamieszczano informacje na temat aktualnej oferty muzeum na stronach internetowych zajmujących się reklamą wydarzeń artystycznych i kulturalnych np. *Co jest grane*. Prowadzono intensywną reklamę wystaw i imprez muzealnych. We własnym zakresie drukowano i rozprowadzono comiesięczne informatory muzealne, zaproszenia i plakaty na imprezy muzealne. Prowadzona była stała współpraca z mediami: stacjami radia w regionie, lokalnymi stacjami telewizyjnymi, portalami internetowymi, gazetami lokalnymi i regionalnymi.

9. FINANSE

Zgłoszone zapotrzebowanie muzeum na dotację podmiotową na 2018 r. wynosiło **1. 342.000,00 PLN**.

Przyznana dotacja w wysokości **1.079.000,00 PLN** była niższa o 263 000,00 PLN i nie odpowiadała faktycznym potrzebom instytucji.

Muzeum w marcu 2018 r. zakończyło realizację mikroprojektu pt. „Projektowanie historii” w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska-Polska o budżecie 19.999,94 euro.

W kwietniu został złożony Wniosek o płatność a refundacja poniesionych wydatków powinna nastąpić w 2019 roku. Muzeum zamknęło rok 2018 ujemnym wynikiem finansowym.

Strata związana jest z amortyzacją środków trwałych, które zakupiono w latach ubiegłych ze środków własnych Muzeum.

10. Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Dąbrowskiej w Kłodzku:

Struktura organizacyjna PiMBP w Kłodzku

W skład Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Dąbrowskiej w Kłodzku wchodzi: **Biblioteka Centralna** (pl. Bolesława Chrobrego 1) oraz dwie filie: **Filia nr 1 „Pod Pegazem”** (w Centrum Kultury Chrześcijańskiej, ul. Kardynała Wyszyńskiego 1) i **Filia dla Dzieci** (ul. Okrzei 20).

1. Biblioteka Centralna:

1) Dział Udostępniania Zbiorów:

· Wypożyczalnia książek

Czynna w poniedziałki, wtorki, środy i piątki w godz. 10.00-18.00, czwartki 10.00-15.00 i w soboty 10.00-14.00 (**w 2018 r. czynna była przez 296 dni**).

- **Czytelnia z Ośrodkiem Wiedzy o Regionie** z bogatym księgozbiorem podręcznym. Czynna w poniedziałki, wtorki, środy i piątki w godz. 10.00-18.00 (**w 2018 r. czynna była przez 200 dni**).
    - 7 bezpłatnych stanowisk internetowych dla użytkowników + punkt ksero,
    - Salonik Prasowy – z dodatkową funkcją galerii,
    - Książka Mówiona – kasety magnetofonowe i audiobooki (skierowana do czytelników niewidomych i słabowidzących),
    - Zbiory Regionalne wydane w języku niemieckim przed 1945 rokiem.
  - 2) **Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów** dokonuje zakupów książek, opracowuje, wprowadza do systemu bibliotecznego, wycofuje materiały z księgozbioru.
  - 3) **Dział Instrukcyjno-Metodyczny** pełni nadzór merytoryczny nad siecią bibliotek zlokalizowanych na terenie powiatu, w skład której wchodzi 50 bibliotek w tym 14 stopnia podstawowego.
2. **Filia nr 1 „Pod Pegazem”** czynna w poniedziałki, wtorki, środy i piątki w godz. 10.00-17.00 i czwartki w godz. 10.00-15.00 (**w 2018 r. czynna była przez 245 dni**)
3. **Filia dla Dzieci** czynna w poniedziałki, wtorki, środy i piątki w godz. 10.00-17.00 i czwartki 10.00-15.00 (**w 2018 r. czynna była przez 219 dni**)

Na dzień 31 grudnia 2018 r. biblioteka zatrudniała 16 pracowników na 15,33 etatu, w tym: na stanowiska merytorycznych 13, w administracji i księgowości 2,33, obsługa 1. 13 pracowników posiada wykształcenie wyższe, 3 pracownicy wykształcenie średnie, 10 pracowników posiada wykształcenie bibliotekarskie.

Księgozbiór

Stan księgozbioru na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosi:

106.555 woluminów

820 roczników czasopism oprawnych

3.097 jednostek materiałów audiowizualnych

• Ogółem w 2018 roku przyjęto materiały biblioteczne o wartości **51.900,83 zł** (17.000 zł pochodziło z dotacji „Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek publicznych” w ramach programu MKiDN, 1585), w tym:

- a) zakupiono **1.384** książek o wartości **33.962,74 zł** (w tym **668** woluminów o wartości **15.799,91 zł** z dotacji celowej „Zakup nowości dla bibliotek”). Średnia cena książki zakupionej wyniosła **24,53 zł**
- b) zakupiono **55** materiałów audiowizualnych na kwotę **1.200,09 zł** (z dotacji celowej „Zakup nowości dla bibliotek”),
- c) w formie darowizny biblioteka otrzymała: **723** książki o wartości **15.737 zł**, **2** materiały audiowizualne na łączną kwotę **30 zł** oraz **3** czasopisma na kwotę **84 zł**,
- d) przyjęto za zgubione książki materiałów **20** na kwotę **618 zł**.
- e) zakupiono **12** czasopism za kwotę **269 zł**.

Prenumerowano **20** tytułów czasopism o wartości **6.745,32 zł**.

Wycofano **2216** książek (egzemplarze zacytane, zdezaktualizowane, zagubione przez czytelników).

tabela nr 1 – Wpływy niektórych materiałów bibliotecznych

Wyszczególnienie	
książki zakupione z budżetu, w tym:	1384

- z dotacji celowej	668
- z dotacji od organizatora	716
książki dary	723
materiały audiowizualne zakupione	55
materiały audiowizualne - dary	2
razem	2164

Na 100 mieszkańców zakupiono **5,5** woluminów.

(Liczba mieszkańców wg stanu na 31 grudnia 2018: 25 883)

Czytelnictwo

W 2018 roku w Bibliotece zarejestrowanych czytelników było **3920** (wraz ze zbiorami licencjonowanymi **4109**).

- Liczba odwiedzin czytelników wypożyczających książki (Wypożyczalnia, Czytelnia + 2 Filie) wyniosła **32 828**.
- Średnia dzienna odwiedzin wypożyczających: **137** osób.

tabela nr 2 – Czytelnicy wypożyczający książki z księgozbioru biblioteki wg wieku

Wiek	rok 2018	% czytelników
do 5 lat	227	5,8 %
6 - 12 lat	182	4,6 %
13 – 15 lat	136	3,5 %
16 – 19 lat	268	6,8 %
20 – 24 lat	286	7,3 %
25 – 44 lat	1084	27,6 %
45 – 60 lat	844	21,6 %
powyżej 60 lat	893	22,8 %
Ogółem	3920	100 %

tabela nr 3 – Struktura zawodowa czytelników aktywnie wypożyczających

Zajęcie	rok 2018	% czytelników
Osoby uczące się	1190	30,35%
Osoby pracujące	1607	41 %
Pozostali	1123	28,65 %
Razem	3920	100 %

- Liczba czytelników na 100 mieszkańców: **15,1**.

Udostępnianie zbiorów

a) Wypożyczenia na zewnątrz

W 2018 roku łącznie wypożyczono na zewnątrz **67.050** jednostek inwentarzowych dokumentów bibliotecznych w tym: **65.708** książek, **1170** jednostek zbiorów audiowizualnych, **172** czasopisma nieoprawne.

- Średnia wypożyczeń na czytelnika wyniosła **17,1** jednostek inwentarzowych.
- Średnia wypożyczeń na mieszkańca wyniosła **2,6** jednostek inwentarzowych.
- Średnia dzienna wypożyczeń materiałów bibliotecznych wyniosła **279** jednostek inwentarzowych.

tabela nr 4 – Wypożyczenia na zewnątrz

Wyszczególnienie	Liczba
Książki	65.708
materiały audiowizualne	1.170
czasopisma nieoprawne	172
razem	67.050

b) wypożyczenia cyfrowe

W 2018 roku liczba wypożyczeń w cyfrowej platformie (czytelni-wypożyczalni książek) „Legimi” wyniosła **4 365** ebooków lub audiobooków; logowań do IBUK Libra wykonano **581**.

Wliczając wypożyczenia cyfrowe:

- Średnia wypożyczeń na mieszkańca wyniosła **2,8** jednostek.

c) Udostępnienia prezencyjne (na miejscu)

W 2018 roku na miejscu (w Czytelni i Filii nr 1 „Pod Pegazem”) udostępniono **3648** materiałów bibliotecznych, w tym: **422** razy woluminy, **3130** razy czasopisma nieoprawne, **36** razy czasopisma poprawne, **60** razy dokumenty życia społecznego.

Liczba odwiedzin w Czytelni wyniosła **4571**

Użytkownicy korzystali z: Internetu – 2420 razy, z prasy na miejscu – 780 razy, z księgozbioru podręcznego – 102, pozostałe odwiedziny – 1269.

- Średnia dzienna odwiedzin w Czytelni: **22,85**

tabela nr 5 – Udostępnienia prezencyjne (w Czytelni i Filii „Pod Pegazem”)

Wyszczególnienie	Liczba
książki	422
czasopisma nieoprawne	3130
czasopisma poprawne	36
dżs	60
razem	3648

d) Wypożyczenia międzybiblioteczne

W ramach wypożyczeń międzybibliotecznych do bibliotek na terenie kraju wysłano **65** książek i dokumentów bibliotecznych, natomiast dla Czytelników PiMBP sprowadzono z polskich bibliotek **22** książki (publikacje, których nie ma w zbiorach PiMBP).

e) Wędrująca biblioteka

Z akcji polegającej na dostarczaniu książek do domów czytelnikom chorym lub niepełnosprawnym skorzystało 3 czytelników, którym wypożyczono 127 woluminów (33 wizyty bibliotekarzy).

f) „Bibliografia Regionalna Dolnego Śląska”

Baza jest uzupełniana na bieżąco; w 2018 r. PiMBP przesłała do bazy 659 rekordów (stan rekordów w bazie wg signum KLO na dzień 31.12.2018 wynosił 21 747).

Działalność kulturalno-edukacyjna

a) Spotkania autorskie: spotkania 18 / uczestnicy 1105

Cykl „Spotkanie z Twórcą”: spotkania 2 / uczestnicy 67

- 108. Spotkanie z Twórcą – Sylwia Winnik – autorka książki „Dziewczęta z Auschwitz” – spotkanie w ramach projektu „**Fantastyczna Historia w Kłodzku**” (04.04. - 22 osoby)
- 109. Spotkanie z Twórcą – Marta Sidorowska – promocja tomiku poezji „Szeptanie duszy” (23.05. - 45 osób)

Cykl „Fantastyczna Historia w Kłodzku”: spotkania 5 / uczestnicy 484

- Filip Łobodziński „Fantastyczny Język Polski” – spotkanie z tłumaczem i autorem piosenek (22.02. – 81 osób)
- **Marta Zilbert i Łada Ponikowska „Fantastyczne Kłodzko” – spotkanie z autorkami serii książek dla dzieci o historii Kłodzka (16.10. – 60 osób)**
- **Mariusz Urbanek „Fantastyczni Polacy” – spotkanie z autorem biografii wielu znanych Polaków (10.10. – 60 osób)**
- **Joanna Lamparska „Fantastyczny Dolny Śląsk” – spotkanie z dziennikarką i podróżniczką, miłośniczką Dolnego Śląska (07.11. – 62 osoby)**
- **VI Głośnego Czytania przy Fontannie „Fantastyczny Język Polski” – spotkanie z Agnieszką Urbańską podczas (20.09. – 250 osób)**

Spotkanie w ramach DKK: spotkanie 1 / uczestnicy 83

- spotkanie z Beatą Kost (21.03. – 83 osoby)

Cykl „II Podróże z książką po Ziemi Kłodzkiej”: spotkania 7 / uczestnicy 281

- spotkanie z Agnieszką Urbańską (6.06. – 25 osób)
- spotkanie z Ewą Nowak (3.10. – 50 osób)
- spotkanie z Mariuszem Urbankiem (10.10. – 41 osób)
- spotkanie z Przemysławem Liputem (12.10. – 40 osób)
- spotkanie z Joanną Zegner-Kołat (19.10. – 45 osób)
- spotkanie z Weroniką Szelęgiewicz (16.11. – 40 osób)
- spotkanie z Roksaną Jędrzejewską-Wróbel (23.11. – 40 osób)

Spotkania autorskie „Pod Pegazem”: spotkania 2 / uczestnicy 57

- Krystyna Oniszczyk-Awiżeń „O dawnym hrabstwie kłodzkim i zasłużonym historyku Josephie Koeglerze” (21.06. – 35 osób)
- „Na tropach czarodziejki Glacelli” – spotkanie z Martą Zilbert, współautorką „Tajemnicy i czarów Glacelli” (11.12. – 22 osoby)

Inne spotkania autorskie: spotkania 3 / uczestnicy 104

- „Koń jaki jest każdy widzi” – spotkanie z Jakubem Gołębem. Współpraca z Klubem Otwartej Kultury. Kultura w zgodzie z naturą (16.03. - 70 osób)
- „Jak się pisze książkę” – Przedpołudnie z Pegazem (dla seniorów) – spotkanie z Agnieszką Urbańską (26.04. - 9 osób)
- Dzień dziecka w Bibliotece – spotkanie z Weroniką Szelęgiewicz – promocja książki „Koniberki” (01.06. - 25 osób)

b) Lekcje biblioteczne: lekcje 42 / uczestnicy 1046

- **Filia dla Dzieci: lekcje 19 / uczestnicy 533**
  - Zaczytane piątki*, Przedszkole nr 2 (5.01. – 21 osób)
  - Bajki, baśnie, bajeczki*, Przedszkole nr 2 (23.01. – 20 osób)
  - Co kryją biblioteczne półki*, Przedszkole nr 2 (29.01. – 18 osób)
  - Czytanie w przedszkolu*, Przedszkole nr 1 (31.01. – 100 osób)
  - Bajki, baśnie, bajeczki*, Przedszkole nr 2 (1.02. – 51 osób)
  - Bajki, baśnie, bajeczki*, Przedszkole nr 4 (7.02. – 26 osób)
  - Bajki, baśnie, bajeczki*, Przedszkole nr 2 (12.02. – 18 osób)
  - Kocie psoty i kłopoty*, Przedszkole nr 4 (16.02. – 22 osoby)
  - Co robimy w bibliotece?*, ZSS (1.03. – 9 osób)
  - Co robimy w bibliotece?*, SP nr 1 (15.03. – 30 osób)
  - Wszystko o bibliotece*, SP nr 6 (14.04. – 21 osób)

Zagadkowy wtorek, Niepubliczne Przedszkole (8.05. – 42 osoby)
Jak dbamy o książki, Przedszkole nr 2 (9.05. – 23 osoby)
Co kryją biblioteczne półki, SP nr 6 (15.05. – 21 osób)
Co kryją biblioteczne półki, Przedszkole nr 2 (23.05. – 25 osób)
Biblioteka w pigułce, Przedszkole nr 4 (13.06. – 23 osoby)
Co kryją biblioteczne półki?, SP nr 3 (17.09. – 24 osoby)
Jak znaleźć książkę w bibliotece?, Przedszkole nr 4 (21.10. – 24 osoby)
Biblioteka w pigułce, Przedszkole nr 2 (8.11. – 42 osoby)

- **Wypożyczalnia: lekcje 7 / uczestnicy 105**

Panorama niepodległości, ZSS (14.05. – 16 osób)
Panorama niepodległości, SP nr 3 (26.05. – 11 osób)
Panorama niepodległości, ZSS (27.05. – 6 osób)
Czytam sobie na dobry dzień, SP nr 2 (16.10. – 19 osób)
Lekcja z „Małym księciem”, SP nr 2 (26.10. – 17 osób)
Czytaj (z) Duszką! Będziesz wielki! SP nr 2 (20.11. – 19 osób), ZSS (20.11. – 17 osób)

- **Czytelnia: lekcje 10 / uczestnicy 233**

Biblioteka w pigułce, Zespół Przedszkolno-Żłobkowy nr 2 (5.02. – 26 osób)
Leśne stwory – szkolny wernisaż wystawy M. Sawickiej, SP nr 1 (16.04. – 25 osób)
Leśne stwory – szkolny wernisaż wystawy M. Sawickiej, SP nr 6 (18.04. – 26 osób)
Leśne stwory – szkolny wernisaż wystawy M. Sawickiej, Zespół Przedszkolno-Żłobkowy nr 2 (18.04. – 26 osób)
Leśne stwory – szkolny wernisaż wystawy M. Sawickiej, Przedszkole nr 1 „O” grupa III b (23.04. – 21 osób)
(Do)wolność czytania – lekcja biblioteczna w ramach Dnia Tygodnia Bibliotek i Dnia Bibliotekarza, Przedszkole nr 4 (08.05. – 25 osób)
Lekcja biblioteczna w ramach Dnia Tygodnia Biblioteki Dnia Bibliotekarza, zwiedzanie działów biblioteki i labiryntu między regałami oraz wystawy Marty Sawickiej Leśne stwory, Przedszkole nr 4 grupa integracyjna i grupa specjalna (08.05. – 25 osób)
Lekcja biblioteczna pod hasłem (Do)wolność czytania i zwiedzanie wystawy Leśne stwory, Przedszkole nr 4 (cztero i pięciolatki), (10.05. – 25 osób)
Na dzień dobry książka – nietypowa lekcja biblioteczna, ze SP nr 2 (17.10. – 17 osób)
Tajemnica jest książką, książka jest tajemnicą, ZSP nr 1 (26.10. – 17 osób)

- **Filia „Pod Pegazem”: lekcje 6 / uczestnicy 175**

Przedszkolaki u „Pegaza”, Przedszkole „Promyczek” (26.03. – 35 osób)
Franklin i książka z biblioteki, Przedszkole „Promyczek” (7.05. – 25 osób)
Franklin i książka z biblioteki, Przedszkole „Promyczek” (11.05. – 20 osób)
Jesienne spotkanie z Groszkiem, Przedszkole „Promyczek” (1.10. – 32 osoby)
„Jesienne stwory w bibliotece”, Przedszkole „Promyczek” (17.10. – 31 osób)
Świąteczne spotkanie w bibliotece”, Przedszkole „Promyczek” (18.12. – 32 osoby)

c) **Spotkania inne: spotkania 15 / uczestnicy 578**

- **Filia dla Dzieci: spotkania 11 / uczestnicy 445**

Światowy Dzień Książki – spotkanie z Burmistrzem (23.04. - 94 osoby)
Dzień głośnego czytania (27.09. – 120 osób)

Dzień głośnego czytania (28.09. – 44 osoby)
Dzień postaci z bajek (5.11. – 44 osoby)
Dzień Misia (27.11. – 42 osoby)
Czytanie przy choince (11.12. – 44 osoby)
Czytanie przy choince (18.12. – 25 osób)

Kawiarenka pod książkami

- Książka pięknie ilustrowana (20.01. – 2 osoby)
- Kocha, lubi, szanuje (10.02. – 15 osób)
- Bajki, baśnie, bajeczki (17.03. – 13 osób)
- **Poznajemy książki K. Ryrych (14.04. – 2 osoby)**
- **Czytelnia : spotkania 3 / uczestnicy 91**

„Bolesna lekcja fizyki” – Maja Dzierżyńska, historyk sztuki, rozmawia z Markiem Włodarczakiem, fizykiem, o sztuce, fizyce i kosmosie (07.03. – 35 osób)

„Fantastyczna kuchnia polska” – Waldemar Załuski – prelekcja nt. polskiej kuchni sarmackiej w ramach projektu „Fantastyczna Historia w Kłodzku” (20.11. – 49 osób)

Spotkanie Zarządu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (3.12. – 7 osób)

- Filia „Pod Pegazem”: spotkania 1 / uczestnicy 42

Panorama Kłodzka – patchwork – spotkanie i prezentacja wystawy (5.03. – 42 osoby)

d) **Dygresyjny Dyskusyjny Klub Książki spotkań 11 / uczestnicy 161**

Spotkania dyskusyjne miłośników literatury w ramach ogólnopolskiego programu DKK.

e) **Konkursy : ilość 3/ uczestnicy 276**

- Selfie z książką (maj – 12 osób)
- VI Konkurs na Mistrza Głośnego Czytania (29.09. – 250 osób)
- II Kłodzki Turniej Poezji Śpiewanej – konkurs współorganizowany z Kłodzkim Towarzystwem Oświatowym dla uczniów kłodzkich szkół (31.11 – 14 osób)

f) **English Film Club : zajęcia 15 / uczestnicy 52**

Bezpłatne zajęcia z języka angielskiego dla zaawansowanych na przykładzie fragmentów filmów (prowadzenie: Adam Sekuła, anglista).

g) **Koncerty: zajęcia 2 / uczestnicy 200**

W kręgu kompozytorów Litwy i Polski – koncert artystów z Litwy (24.09. – 50 osób)

Wiersze (pod)różne – koncert Kuby Blokesza i Michała Szuby w ramach projektu „Fantastyczna Historia w Kłodzku” (21.11. – 150 osób)

h) **Wystawy: 24**

- **Wypożyczalnia: 11**

7 dni – każdy z książką. A w niedzielę nawet 2 (styczeń-marzec)

Łączy nas pamięć. 19 IV 1943 Powstanie w Getcie Warszawskim (kwiecień)

Radość życia. Po prostu i pomimo. 18. Dni Tischnerowskie, Kraków (18-21.04.)

Panorama Niepodległości. 100 kart/ 100 spojrzeń/ sto lat. Dołącz swój fragment – czytaj krajobraz (kwiecień-grudzień)

„by wrócić na chwilę / która się rozszerza”. Wspomnienie o Mai Dzierżyńskiej (maj)

Odlicz wierszem czas... do spotkania z Małgorzatą Strzałkowską 20 IX 2018 (czerwiec-wrzesień)

Herbert? Też poproszę. Koniecznie! 2018 Rok Zbigniewa Herberta (lipiec-sierpień)

i autorkami Martą Zilbert i Ładą Ponikowską w ramach projektu „Fantastyczna historia w Kłodzku” (16.10. - 60 osób)

k) **Szkolenia dla bibliotekarzy: 13/ uczestników 204**

Szkolenie środowiskowe (12.04. - 15 osób)

Szkolenie środowiskowe nt RODO (29.05 – 13 osób)

Szkolenie: RODO w praktyce (14.06. - 12 osób)

Szkolenie środowiskowe „Pomiędzy tradycją a postępem” (21.06. - 10 osób)

„Biblioteka dla młodego człowieka – cykl szkoleń dla bibliotekarzy” (28.06 - 06.12):

- *Rozwój kompetencji w zakresie komunikowania się z młodzieżą* – Barbara Petyńska (28.06. - 21 osób)
- *Po-igraj w bibliotece* – Rafał Pleśniak (02.08. - 16 uczestników)
- *Literatura dziecięca i młodzieżowa – od Makuszyńskiego do Greena* – Agnieszka Urbańska (27.09. - 19 osób)
- *Skuteczne metody zachęcania młodzieży do czytania* – Ewa Nowak (04.10. - 17 uczestników)
- *Bibliowizjer – jak stworzyć klub kodowania robotów* – Michał Fiedukiewicz (25.10. - 17 osób)
- *W świecie książek i komiksów – przybliżenie języka komiksu* – dr Michał Traczyk (08.11. - 16 osób)
- *W świecie książek i komiksów* – Roksana Jędrzejewska-Wróbel (22.11. - 20 osób)
- *Bibliowizjer – tworzenie gier RPG z użyciem smartfonów i internetu* – Michał Fiedukiewicz (29.11. - 12 uczestników)
- zakończenie cyklu szkoleń *Biblioteka dla młodego człowieka* (06.12. - 16 osób)

l) **Kiermasze książek: 9**

W sezonie letnim przed siedzibą biblioteki odbywają się „Kiermasze Książki Przeczytanej” z wykorzystaniem książek подарowanych przez czytelników.

W 2018 r. odbyło się **9 kiermaszy** (pierwszy 12 kwietnia, ostatni 23 sierpnia).

m) **Inne działania: 2 / uczestnicy 225**

Książkowe marzenia. Sprawdź czy się spełniają... – czytelnicy przedstawiali swoje sugestie dotyczące zakupu książek na przygotowanych kartkach i wkładali do specjalnej skrzynki (styczeń – marzec, 75 osób)

Panorama Niepodległości – propozycje czytelników – dopełnienie wystawy o formę literacką, rysunek, fotografię lub wspomnienie związane ze stuleciem odzyskania przez Polskę niepodległości (kwiecień – czerwiec, 150 osób).

	Liczba odwiedzin wypożyczających i pozostałych korzystających z usług PiMBP	Liczba uczestników imprez i zajęć	suma
Wypożyczalnia	23.226	1132	24.358
Czytelnia	4571	2172	6.743
„Filia pod Pegazem”	4474	1240	5.714
„Filia dla Dzieci”	2551	1280	3.831

Praca z dziećmi

- Łącznie w 2018 roku ze wszystkich działań PiMBP skierowanych do dzieci skorzystało **2822 uczestników**.

Filia dla Dzieci, Wypożyczalnia, Czytelnia oraz Filia „Pod Pegazem” podejmują działania mające na celu poznanie Biblioteki i rozbudzenie pasji czytania u dzieci. W 2018 roku Biblioteka zorganizowała następujące formy zachęcania najmłodszych do czytelnictwa: spotkania autorskie z pisarzami dla dzieci (11), inne spotkania (11), lekcje biblioteczne w bibliotece (38), wyjścia bibliotekarzy do kłodzkich przedszkoli (4), konkursy (3), tematyczne spotkania dla rodziców z dziećmi (4), warsztaty (9), zajęcia podczas ferii i wakacji (10), wycieczka (1).

Praca z seniorami

- Łącznie we wszystkich formach aktywności dla seniorów udział wzięło **2039 uczestników**.
  - a) **Warsztaty komputerowe „e-Senior”** – bezpłatne zajęcia skierowane do seniorów zainteresowanych nabyciem podstawowej wiedzy dotyczącej obsługi komputera i poruszania się w internecie. W 2018 roku odbyło się **22 spotkania** dla **138 uczestników**
  - b) **Trening pamięci „Akademia Umysłu”** – pilotażowe bezpłatne zajęcia skierowane do seniorów z ćwiczeniem pamięci przy użyciu dedykowanego programu komputerowego.
W 2018 roku odbyło się **8 spotkań** dla **45 uczestników**
  - c) **Współpraca z Uniwersytetem III Wieku** – w ramach współpracy organizowane są wykłady, spotkania i spacer po Kłodzku dla słuchaczy kłodzkiego UTW.
W 2018 roku odbyły się **2 spotkania** dla **40 uczestników**.
„Śladami kłodzkich Żydów” – wykład i zwiedzanie Kłodzka oraz cmentarza żydowskiego (11.06. - 15 osób)
„Biblioterapia” – wykład (29.10. - 25 uczestników)
  - d) **Klub Stałych Bywalców** – bezpłatne spotkania dyskusyjne „pokolenia 55+” na różne tematy. W 2018 roku w **12 spotkaniach** wzięło udział **102 uczestników**.
  - e) **Przedpołudnie z Pegazem** – bezpłatne spotkania z interesującymi gośćmi bądź dotyczące ważnych dla seniorów problemów odbywające się w Filii pod Pegazem.
W 2018 roku odbyło się **1 spotkanie**, wzięło w nim udział **9 uczestników**.
  - f) **Klub Zręczne Ręce** – bezpłatne zajęcia plastyczne w Filii pod Pegazem. Uczestniczki dzielą się posiadanymi umiejętnościami i tworzą prace plastyczne.
W 2018 roku w **157 zajęciach** wzięło udział **682 uczestników**.
Ponadto odbyły się **3 spotkania** okolicznościowe Klubu i wzięło w nich udział **16 osób**.
  - g) **Kiermasz podczas Targów Senioralnych** – kiermasz książki przeczytanej (31.08 - **150 osób**).

Obsługa osób niepełnosprawnych i starszych

- a) Liczba osób korzystających z działu książki mówionej: **4**
- b) Liczba wypożyczeń „książki mówionej”: **14**
- c) Liczba osób niepełnosprawnych i starszych korzystających z wizyt bibliotekarzy: **3**
- d) Liczba wizyt w domach czytelników niepełnosprawnych i starszych: **33**
- e) Liczba książek wypożyczonych w ramach wizyt bibliotekarzy („Wędrująca biblioteka”): **127**
- f) Liczba osób starszych i niepełnosprawnych, którym została udzielona pomoc na miejscu (Czytelnia): **63** (w tym: niepełnosprawnych 7, starszych 56)

Działalność informacyjno-bibliograficzna

- Łącznie udzielono **2076** informacji: rzeczowych (207), bibliotecznych (1818) i bibliograficznych (51).

We wszystkich agendach merytorycznych prowadzona była działalność informacyjna. Informacje udzielane były bezpośrednio (339), telefonicznie (1638) i drogą elektroniczną (99). Przy udzielaniu informacji korzystano przede wszystkim z księgozbioru informacyjnego, katalogów, dokumentów elektronicznych, dokumentów życia społecznego, wycinków prasowych, zbiorów dotyczących regionu oraz Internetu.

Komputeryzacja

W Bibliotece funkcjonuje **28** komputerów połączonych w sieć. 26 stanowisk komputerowych jest podłączonych do Internetu. Użytkownicy mają dostęp do **11** komputerów, pozostałe **16** wykorzystywane jest do prac bibliotecznych. We wszystkich agendach działa zautomatyzowany system elektroniczny ALEPH (wypożyczanie książek na zewnątrz, udostępnianie na miejscu, opracowanie zbiorów, inwentarze, katalogi on-line oraz system monitów i raportowania). Katalog zbiorów jest dostępny na stronie biblioteki, a także w Dolnośląskim Zasobie Bibliotecznym. Strona www i profil na fb są na bieżąco aktualizowane. Umieszczane są tam: komunikaty, galerie zdjęć, relacje ze spotkań.

Prowadzone są bazy: akcesji dokumentów zwartych i dźwiękowych, filii oraz bibliograficzna baza Region (teksty ukazujące się na łamach prasy oraz publikacje zwarte dotyczące powiatu kłodzkiego). W okresie sprawozdawczym przesłano do bazy **659** rekordów; na koniec 2018 roku opisów bibliograficznych w bazie Region wg signum KLO jest **21 747**.

W ramach porozumienia bibliotek biorących udział w projekcie „**Legimi na Dolnym Śląsku**” z cyfrowej platformy (czytelni-wypożyczalni książek) skorzystało **135** czytelników; którzy „wypożyczyli” **4365** książek. Do kwietnia 2018 roku biblioteka uczestniczyła również w projekcie **IBUK Libra**, z tej oferty skorzystało **54** czytelników, którzy logowali się do systemu **581** razy.

Promocja działań biblioteki w mediach

1. Liczba artykułów i informacji prasowych: 158

Informacje o działaniach pojawiały się w Gazecie Prowincjonalnej „Brama”, Gazecie Kłodzkiej, Euroregio Glacensis, Panorامية Kłodzkiej, Panorامية Ziemi Kłodzkiej, Kłodzkiej Gazecie Miejskiej, Gościu Świdnickim, Netiku, Półroczniku: Powiatowym Kulturalniku Bibliotecznym – Gazecie Bibliotek Powiatu Kłodzkiego, na portalach: dokis.pl, dkl24, doba.pl oraz na stronie internetowej PiMBP w Kłodzku.

2. Fanpage na fb

3. Strona internetowa www.biblioteka.klodzko.pl

Pozyskane dotacje celowe

- 1. Z programu Partnerstwo dla książki 2018 Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na projekt: „Fantastyczna historia w Kłodzku”: 14.500 zł.**
- 2. Z programu Partnerstwo dla książki 2018 Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na projekt: „Il Podróże z książką po ziemi kłodzkiej”: 17.000 zł.**
- 3. Z programu Partnerstwo dla książki 2018 Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na projekt: „Biblioteka dla młodego człowieka – cykl szkoleń dla bibliotekarzy powiatu kłodzkiego”: 15.000 zł.**
- 4. Z programu Zakup nowości dla bibliotek publicznych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego: 17.700 zł.**

E. Rozwój zasobów ludzkich w sektorze samorządowym (szkolenia, studia itp.):

W celu sprawnego funkcjonowania organizacji każdy urząd powinien dysponować odpowiednimi zasobami ludzkimi - urzędnikami profesjonalnie wykonującymi powierzone zadania.

Pracownicy samorządowi zobowiązani są do rzetelnego i bezstronnego wykonywania zadań publicznych, dlatego tak istotne jest wspieranie rozwoju pracowników. Dodatkowo możliwości rozwoju zawodowego, wskutek kształcenia i szkolenia, dofinansowywanego przez pracodawcę, stanowią czynnik oddziałujący niewątpliwie w sposób motywacyjny na pracowników.

W Urzędzie Miasta w Kłodzku pracownicy mogą korzystać z kilku form wsparcia w obszarze podnoszenia swoich kwalifikacji. Wprowadzono wewnętrzne regulacje określające zasady dofinansowania kosztów na podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników w następujących formach kształcenia: studia licencjackie, studia magisterskie, studia podyplomowe, kursy ustalono również formy i zasady organizacji szkoleń dla pracowników.

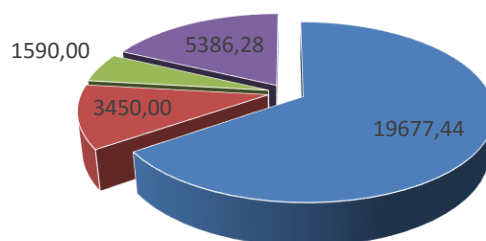
Pracodawca w oparciu o zapisy umowy o zakresie i warunkach świadczeń dla pracowników, których wniosek o dofinansowanie do opłat za doksztalcenie został rozpatrzony pozytywnie, udzielił pracownikom płatnego urlopu szkoleniowego, płatnych zwolnień w wymiarze koniecznym do uczestniczenia w zajęciach oraz zwrócił opłaty za kształcenie w wysokości do 50% kosztów kształcenia.

W roku 2018 podstawowymi czynnikami doboru treści szkolenia była zmiana przepisów prawnych oraz analiza potrzeb szkoleniowych. Potrzeby szkoleniowe zgłaszane w grupie stanowisk wykonawczych związane były głównie z tzw. szkoleniami twardymi (uzupełnianie kluczowych kwalifikacji związanych w szczególności z obszarem zmian w prawie, potrzebnych do pełnienia obowiązków na stanowisku pracy oraz w zakresie obsługi klienta).

W grupie stanowisk kierowniczych dodatkowo zgłaszane były potrzeby związane z tzw. szkoleniami miękkimi (przywództwo, negocjacje, radzenie sobie w sytuacjach konfliktu).

W ostatnich trzech latach pracownicy urzędu korzystali również ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS) na finansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy w ramach priorytetów ustalonych na kolejne lata.

Wysokość dofinansowania kosztów na podnoszenie kwalifikacji pracowników Urzędu Miasta w Kłodzku w 2018 roku

- Szkolenia otwarte i zamknięte
- Dofinansowanie kosztów doksztalcenia (studia)
- Finansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy w ramach KFS
- Koszty podróży służbowych związane z podnoszeniem kwalifikacji pracowników

F. Zespół Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej:

Zgodnie z Ustawą z 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. 2018, poz. 1401 ze zm.) Zespół Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej wykonuje systematycznie zadania ustawowe m.in.:

1. Do zadań Zespołu Zarządzania Kryzysowego i O.C. należy:

- 1) podejmowanie działań mających na celu redukcję lub eliminację prawdopodobieństwa wystąpienia klęsk żywiołowych, innych zdarzeń albo w znacznym stopniu ograniczaniu ich skutków,
- 2) podejmowanie działań planistycznych dotyczących sposobu reagowania na czas wystąpienia klęsk żywiołowych i innych zdarzeń mających znamiona kryzysu, a także działań w celu powiększenia zasobów i sił niezbędnych do efektywnego reagowania,
- 3) podejmowanie działań polegających na dostarczaniu pomocy poszkodowanym oraz zahamowaniu rozwoju niekorzystnych wydarzeń i ograniczeniu strat oraz zniszczeń,
- 4) podejmowanie działań mających na celu przywrócenia zdolności reagowania, odtworzenia infrastruktury i odnowy zapasów,
- 5) określanie występowania miejscowych zagrożeń, kategoryzacją oraz analiza ich wystąpienia,
- 6) opracowywanie i aktualizacja zasadniczych elementów planu zarządzania kryzysowego oraz planu operacyjnego ochrony przed powodzią,
- 7) tworzenie warunków do współdziałania różnych podmiotów ratowniczych,
- 8) opracowywanie i uaktualnianie bazy danych Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego,
- 9) sporządzanie projektu wniosku do Wojewody o wprowadzenie stanu klęski żywiołowej,
- 10) przygotowywanie i organizowanie ćwiczeń w zakresie zadań realizowanych przez Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego,
- 11) określanie i wdrożenie procedur reagowania kryzysowego,
- 12) podejmowanie działań mających na celu ograniczanie zniszczeń i strat,
- 13) szacowanie strat i opracowywanie raportu odbudowy,
- 14) opracowywanie projektów zarządzeń lub decyzji Burmistrza dotyczących wprowadzenia niezbędnych ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela,
- 15) prowadzenie obsługi kancelaryjnej Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego,
- 16) przygotowywanie analiz i bieżących raportów o stanie bezpieczeństwa mieszkańców powiatu,
- 17) prowadzenie bieżącej analizy funkcjonowania systemów monitorujących zagrożenia,
- 18) nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności,
- 19) opracowywanie prognoz rozmiarów zagrożenia, prowadzenia raportów odbudowy wraz z analizą, opisem zdarzeń oraz propozycjami działań,
- 20) podejmowanie doraźnych działań interwencyjnych w ramach kompetencji,
- 21) utrzymywanie stałego kontaktu z Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz z centrami sąsiednich powiatów, gmin i innymi podmiotami ratowniczymi, współdziałaniem z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej,

- 22) pełnienie całodobowych dyżurów w Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego na polecenie Burmistrza, w przypadkach wystąpienia zagrożeń i sytuacji kryzysowych,
  - 23) sporządzanie bieżących raportów oraz dokumentowanie prowadzonych działań.
2. Do zadań Zespołu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej w zakresie obrony cywilnej należy:
- 1) dokonywanie oceny stanu przygotowań obrony cywilnej,
  - 2) opracowywanie i opiniowanie planów obrony cywilnej,
  - 3) opracowywanie i uzgadnianie planów działania,
  - 4) organizowanie i koordynowanie szkoleń oraz ćwiczeń obrony cywilnej,
  - 5) przygotowywanie i zapewnianie działania systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach,
  - 6) tworzenie i przegotowywanie do działań jednostki organizacyjnej obrony cywilnej,
  - 7) przygotowywanie i organizowanie ewakuacji ludności na wypadek powstania masowego zagrożenia dla życia i zdrowia na znacznym obszarze,
  - 8) planowanie i zapewnienie środków transportowych, warunków bytowych oraz pomocy przedmedycznej, medycznej i społecznej dla ewakuowanej ludności,
  - 9) planowanie i zapewnianie ochrony ujęć i urządzeń wodnych na wypadek zagrożenia zniszczeniem,
  - 10) planowanie i zapewnianie ochrony dóbr kultury i innego minia na wypadek zagrożenia zniszczeniem,
  - 11) współpraca z Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego w sprawie wyznaczania zakładów opieki zdrowotnej zobowiązanych do udzielenia pomocy medycznej poszkodowanym w wyniku masowego zagrożenia życia i zdrowia ludności oraz nadzorowania przygotowania tych zakładów do niesienia tej pomocy,
  - 12) zapewnienie dostaw wody pitnej dla ludności i wyznaczonych zakładów przemysłu spożywczego oraz wody dla urzędzeń specjalnych do likwidacji skażeń i do celów przeciwpożarowych,
  - 13) zaopatrywanie organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej, a także zapewnianie odpowiednich warunków przechowywania, konserwacji, eksploatacji i wymiany tego sprzętu, technicznych oraz umundurowania,
  - 14) integrowanie sił obrony cywilnej oraz innych służb, sanitarno-epidemiologicznych i społecznych organizacji ratowniczych do prowadzenia akcji, ratunkowych oraz likwidacji skutków klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska,
  - 15) opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego dotyczących obrony cywilnej i mających wpływ na realizację zadań obrony cywilnej,
  - 16) współpraca z terenowymi organami administracji wojskowej,
  - 17) opiniowanie wniosków w sprawie tworzenia formacji obrony cywilnej, w której jest odbywana zasadnicza służba w obronie cywilnej,
  - 18) opracowywanie informacji dotyczących realizowanych zadań,
  - 19) kontrolowanie przygotowywanie formacji obrony cywilnej i ratowników do prowadzenia działań ratowniczych,
  - 20) ustalanie wykazu instytucji państwowych, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych oraz społecznych organizacji ratowniczych funkcjonujących na ich terenie, przewidzianych do prowadzenia i realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej.

3. Do zadań Zespołu Zarządzania Kryzysowego i O. C. w zakresie spraw obronnych należy w szczególności:
  - 1) przygotowanie planów publicznej i niepublicznej służby zdrowia,
  - 2) przygotowanie planów ratowniczych działań medycznych,
  - 3) organizacja przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym na poziomie gminy,
  - 4) prowadzenie spraw związanych ze świadczeniami na rzecz obronności, wydawanie i uchylanie decyzji w sprawie nałożenie obowiązku świadczeń osobistych i rzeczowych,
  - 5) prowadzenie dokumentacji oraz organizowanie treningów i szkoleń w zakresie akcji kurierskiej,
  - 6) współdziałanie w zakresie oczyszczania terenu gminy z niewypałów i niewybuchów,
  - 7) wydawanie decyzji administracyjnych przyznających świadczenia pieniężne za utracone dochody w związku z odbywaniem ćwiczeń wojskowych,
  - 8) prowadzenie i aktualizacja dokumentacji obronnej,
  - 9) sporządzanie planu szkoleń obronnych uzgadnianie ich pisemnie z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim we Wrocławiu,
  - 10) sporządzanie sprawozdań w zakresie realizacji szkoleń obronnych,
  - 11) sporządzanie planów zadań obronnych i ich realizacja,

4. W ramach Zespołu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej działa pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych, do którego należy :
  - 1) zapewnienie ochrony informacji niejawnych,
  - 2) opracowanie planu ochrony Urzędu oraz informacji niejawnych i nadzór nad jego realizacją,
  - 3) szkolenie pracowników w zakresie ochrony informacji niejawnych,
  - 4) okresowa kontrola ewidencji materiałów i obiegu dokumentów,
  - 5) przeprowadzenie zwykłego postępowania sprawdzającego (na polecenie Burmistrza) wobec kandydatów na stanowisko z dostępem do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „zastrzeżone” lub „poufne”.
  - 6) prowadzenie wykazu stanowisk, prac zleconych oraz osób dopuszczonych do pracy i służby na stanowiskach, z którymi wiąże się dostęp do informacji niejawnych,
  - 7) nadzór nad obiegiem dokumentów niejawnych w urzędzie,
  - 8) rejestrowanie dokumentów niejawnych i wysyłanie ich pocztą,
  - 9) udostępnienie i wydawanie dokumentów oznaczonych klauzulami „poufne” i „zastrzeżone” pracownikom posiadającym poświadczenia bezpieczeństwa odpowiedniej klauzuli,
  - 10) archiwizacja.

5. Burmistrz Miasta Kłodzka posiada bezpośrednie zwierzchnictwo nad:
  - 1) Zespołem Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej
  - 2) Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego
  - 3) Pełnomocnikiem ds. Informacji Niejawnych.

W sytuacjach kryzysowych z chwilą otrzymania ostrzeżenia o zagrożeniach pracownicy Zespołu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej informowali członków Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego, pracowników Urzędu Miasta odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa na terenie miasta oraz podmioty zewnętrzne współpracujące w tym zakresie z Urzędem. Wszystkie informacje i ostrzeżenia zamieszczane są na stronie www.klodzko.pl, natomiast w przypadku ważniejszych zdarzeń np. niebezpiecznych zjawisk pogodowych wykorzystywany jest system wczesnego ostrzegania i alarmowania mieszkańców (Sisms).

Ponadto:

- ✓ Aktualizowano na bieżąco wszystkie plany dotyczące bezpieczeństwa mieszkańców Kłodzka.
- ✓ Przekazano dotację na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie Lokalnego Systemu Osłony Przeciwpowodziowej Powiatu Kłodzkiego.
- ✓ Przekazano środki finansowe na Fundusz Wsparcia Policji, na dofinansowanie działalności statutowej Kłodzkiego Oddziału Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego oraz na Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej.
- ✓ Uzupełniano na bieżąco stany magazynów przeciwpowodziowych.
- ✓ Koordynowano na bieżąco działania związane z informowaniem o zagrożeniach m. in. koniecznością wyłączenia wody i usunięcia awarii, planowanym wyłączeniem energii elektrycznej, przekroczeniu poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 dla miasta Kłodzka czy np. obowiązkiem odśnieżania dachów wielkopowierzchniowych w okresie zimowym.
- ✓ Pracownicy ZZKiOC uczestniczyli w czterech spotkaniach z przedstawicielami gmin w Starostwie Kłodzkim, którzy zajmują się problematyką zarządzania kryzysowego, ochroną ludności i sprawami obronnymi.
- ✓ W 2018 r. odbyły się dwa posiedzenia Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, w tym jedno posiedzenie na terenie Wodociągów Kłodzkich - Stacja Pomp dot. zabezpieczenia dostaw wody dla miasta Kłodzka w sytuacjach kryzysowych.
- ✓ W dniu 26 kwietnia 2018 r. odbyły się ćwiczenia symulacyjne „Obwodnica 2018”- wypadek masowy z udziałem autobusu. Organizatorem tego przedsięwzięcia była Wyższa Szkoła Medyczna w Kłodzku we współpracy z KP PSP w Kłodzku, a jednym ze współorganizatorów był Burmistrz Miasta Kłodzka.
- ✓ W dniu 29 maja 2018 r. odbył się trening Akcji Kurierskiej z udziałem Starostwa Powiatowego, Urzędu Miasta w Kłodzku, Urzędu Miasta i Gminy w Bystrzycy Kłodzkiej, Urzędu Miasta w Nowej Rudzie oraz pracowników DUW we Wrocławiu, WKU w Kłodzku oraz Komendy Powiatowej Policji w Kłodzku.
- ✓ W dniu 24 września 2018 r. Burmistrz Miasta Kłodzka i Starosta Kłodzki wspólnie zorganizowali szkolenie pt: „Realizacja wybranych działań antyterrorystycznych w placówkach oświatowo-wychowawczych” Szkolenie odbyło się w Szkole Podstawowej nr 1 w Kłodzku dzięki pomocy i wsparciu Dyrekcji oraz pracowników szkoły.

Sporządzono i wprowadzono w życie Zarządzenia Burmistrza Miasta Kłodzka w 2018 r.

- ✓ Zarządzenie Nr 133.0050.2018 Burmistrza Miasta Kłodzka z dnia 3 września 2018 r. w sprawie powołania Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.
- ✓ Zarządzenie Nr 170.0050.2018 Burmistrza Miasta Kłodzka z dnia 8 listopada 2018 r. w sprawie przeprowadzenia treningu System Wczesnego Ostrzegania i Alarmowania

---

na terenie miasta Kłodzka w ramach ogólnokrajowych ćwiczeń RENEGADE –SAREX 18/II.

G. Gmina w rankingach, konkursach, publikacjach:

1. Współpraca z Klubem Biznesu Ziemi Kłodzkiej Sp. z o.o., współfinansując „Kłodzką Galę Biznesu – Perełka Ziemi Kłodzkiej 2018”, imprezę której celem była promocja przedsiębiorczości na terenie Miasta Kłodzka.
2. Współpraca z Telewizją Sudecką w związku z Plebiscytem Gospodarczym Sudeckie Kryształ, podczas którego miała miejsce promocja Miasta Kłodzka w trakcie gali finałowej plebiscytu oraz zapewnienie tytułu Patrona Plebiscytu Gospodarczego Sudeckie Kryształ.
3. Publikacja w ramach mikroprojektu pn. „Euroregion Glacensis v historických mapách“ przygotowana przez Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis.
4. Publikacja w ramach mikroprojektu pn. „Promocja współpracy w Euroregionu Glacensis” przygotowana przez Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis wraz z Euroregionem Pomezí Čech, Moravy a Kladzka.

Podsumowanie

Rok 2018 był wyjątkowy dla Gminy Miejskiej Kłodzko. Miało na to wpływ kilka ważnych czynników. Przede wszystkim rok ten był zwieńczeniem całej kadencji 2014-2018 – okresem, w którym zaowocowała przyjęta strategia rozwoju, wprowadzona polityka oszczędności.

W 2018 roku w Kłodzku przeznaczono na inwestycje 32 miliony złotych, spłacono także kolejne miliony zadłużenia Gminy Miejskiej Kłodzko (w kadencji 2014-2018 spłacono łącznie 23 miliony złotych).

Zakończyły się skrzętnie przygotowywane inwestycje, na które w dużej mierze udało pozyskać się środki zewnętrzne: przeprowadzono rewitalizację 7 parków i skwerów, powstała ścieżka rowerowa, w Twierdzy Kłodzkiej trwała budowa nowej ścieżki historycznej. Realizowano także szereg działań aktywizujących dane grupy społeczne – choćby seniorów, którzy brali udział w licznych warsztatach, wydarzeniach kulturalnych, wyjazdach do zaprzyjaźnionych miast. Poprawiano infrastrukturę drogową. Gruntownego remontu doczekała się na przykład ul. Szpitalna, dokończono modernizację ul. Walecznych, powstały nowe parkingi.

Uregulowano szereg spraw ważnych dla miasta, na przykład doprowadzono do końca i uchwalono studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kłodzka.

Rok 2018 to także rok wyborczy. Mieszkańcy docenili działania Burmistrza Miasta Kłodzka Michała Piszko i wybrali go na kolejną kadencję – otrzymał 68% poparcia. Analizując to, jaki dla Gminy Miejskiej Kłodzko był 2018 r., można optymistycznie spoglądać w przyszłość. Można zakładać dalszy zrównoważony i mądry rozwój miasta.

BURMISTRZ
Miasta Kłodzka
Michał Piszko